This PDF you are browsing now is a digitized copy of rare books and manuscripts from the Jnanayogi Dr. Shrikant Jichkar Knowledge Resource Center Library located in Kavikulaguru Kalidas Sanskrit University Ramtek, Maharashtra.

KKSU University (1997- Present) in Ramtek, Maharashtra is an institution dedicated to the advanced learning of Sanskrit.
The University Collection is offered freely to the Community of Scholars with the intent to promote Sanskrit Learning.

Website
https://kksu.co.in/

Digitization was executed by NMM

https://www.namami.gov.in/

Sincerely,

Prof. Shrinivasa Varkhedi
Hon'ble Vice-Chancellor

Dr. Deepak Kapade
Librarian

Digital Uploaded by eGangotri Digital Preservation Trust, New Delhi
https://egangotri.wordpress.com/

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विश्वविद्यालय, रामटेक

हस्तलिखित संग्रह

दाखल क्र. M२२६५ विषय वैदिक

नाव वाजसनेयीसंहितापदपाठ(अध्याय

लेखक / लिपीकार १-११ आणि १७-४०)

पृष्ठ 375 काळ शके 1706 पूर्ण / अपूर्ण

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्थो । देवः । वः । सु विता । प । अ र्घ्य यत्

र्द्द तमग्र येति स्त्रे ष्टु । तमा पा । कू र्म गौ । ।

स्या पु ष्व मू । अ ग्रा । इं द्रो य । भा ग म । त्वा

नो । व ती रि ति प्र जा । वं ती ं अ न मी वाः । अ

यु क्ष्माः । मा । वुं । स्तो न । ई री त । मा । अ घ

शं सः ऽ इ सु चा । सः । ध्रु वाः । अ स्मि न्

गो प तौ वि ति मो । प तो । स्या त । व ह्वीः । य

जे मा न स्य । पशू न्पा पा हि ॥१॥ वसोः । प

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वित्रम्। अ॒सि। द्यौः। पृ॒थि॒वी। मा॒त॒रिश्व॑नः
घ॒र्म्मः। वि॒श्व॒धाऽइति॑ वि॒श्वऽधाः। प॒र॒मे
ण। धाम्ना। दृꣳह॒स्व। मा। ह्वाः। ते। य॒ज्ञप॑ मा
ति॒रिति॑ य॒ज्ञऽप॑तिः। ह्वा॒र्षी॒त्॥ २॥ श॒तधा॑
र॒मिति॑ श॒तऽधा॑रम्। स॒ह॒स्रधा॑र॒मिति॑
स॒ह॒स्रऽधा॑रम्। दे॒वः। त्वा। स॒वि॒ता। पु
ना॒तु। वसोः। प॒वित्रे॑ण। श॒तधा॑रे॒णेति॑
श॒तऽधा॑रेण। सु॒प्वेति॑ सु॒ऽप्वा। काम्। अ॒
धु॒क्षः॥ ३॥ सा। वि॒श्वायु॒रिति॑ वि॒श्वऽआ॑युः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वकर्मेति विश्व। कर्मा। विश्वधाया
इति विश्व। धायाः। इन्द्रस्य। त्वा। भागम्। सो
मेन। आ। तनच्मि। विष्णो॥ इति विष्णो।
हव्यम्। रक्ष॥४॥ अग्ने। व्रतपते, इति व्रत।
पते। व्रतम्। चरिष्यामि। तत्। शकेयम्।
।२॥ तत्। मे। राध्यताम्। इदम्। अहम्। अनृ ॥२॥
तात्। सत्यम्। उप। एमि॥५॥ कः। त्वा। युन
क्ति। सः। कस्मै। तस्मै। कर्मणे। वाम्। वेषा
य। वाम्॥६॥ प्रत्युष्टमिति प्रति। उष्टम्। र

क्षः । प्रत्युष्टाऽइति प्रतिऽउष्टाः । अरातयः । नि
ष्टप्तम् । निस्तप्तमिति निःऽतप्तम् । रक्षः । नि
ष्टप्ताः । निस्तप्ताऽइति निःऽतप्ताः । अरातयः ।
उरु । अन्तरिक्षम् । अनु । एमि ॥ ७ ॥ धूः । अ
सि । धूर्व । धूर्वन्तम् । धूर्व । तम् । यः । अस्मान् ।
धूर्वति । तम् । धूर्व । यम् । वयम् । धूर्वामः ।
देवानाम् । असि । वह्नितममिति वह्निऽतमम् ।
सस्नितममिति सस्निऽतमम् । पप्रितममिति पप्रि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तु पवित्रं तमम्। जुहे तम् सुमितिं जुहे। तम
म्। देव हू तमसुमितिं देव। हूतमम्॥८॥ अ
हुतमम्। असि। हविर्द्धान मिति हविः। धाने
म्। विस्तुः। त्वा। ऋतमतामम्। उरु। वातो या। अ
प हन्तमिस पा। हतमम्। रक्षः। अबन्धता मम। प ॥३॥
३॥ च॥ ९॥ देवस्य। वा। सवितुः। प्रसवे ऽ इति
प्र। सवे। अश्विनोः। बाहुभ्यामिति बाहु।
भ्यां। पूष्णः। हस्ताभ्याम्। अग्नये। जुष्टम्॥

गृह्णामि। अग्नीषोमाभ्यां जुष्टं गृह्णामि ॥१०॥
भूताय। त्वा। न। अरातये। स्वः। अभिवि
ख्येषं दृंहन्तां। दुर्याः। पृथिव्याम्। उ
र्व्। अन्तरिक्षम्। अन्वेमि। पृथिव्याः। त्वा। नाभौ। सादयामि
अदित्याः। उपस्थे। अग्ने। हव्यं
रक्ष ॥११॥ पवित्रे। स्थः। वैष्णव्यौ। सवि
तुः। वः। प्रसवे। उत्पुनामि।
अच्छिद्रेण। पवित्रेण। सूर्यस्य। रश्मिभिः

पवित्रे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रितिरश्मि। ञ्जिः। देवीः। आपः। अग्ने गृव
ऽऽसंगत्ते। गृवेः। अग्ने पूवऽऽसंगत्ते। पुवः।
अग्नौ। इमम्। अध्य। ब्रह्म। नयता। अ
ग्नौ। ब्रह्म पतिमित्ति यज्ञ। पतिम्। सुधा
तुमित्ति सु। धातुम्। ब्रह्म पतिमित्ति यत्ते।
॥४॥ पतिम्। देवयुवमित्ति देव। युवम्। ॥१२॥ ॥४॥
सुम्नाः। इ॒दे॑। अवणीता। वव्रतू ऽऽऽऽत्ते
वच्च्रा। तूर्वे। पृथम्। इ॒दे॑मम्। अवणीध्व
म्। वव्रतू ऽऽऽत्तिवच्च्रा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तूर्वै । प्रोक्षिताऽइति प्र । उक्षिताः । स्थ । अग्न
ये । त्वा । जुष्टम् । प्र । उक्षामि । अग्नीषोमाभ्याम् ।
दैव्याय । कर्मणे । शुंधध्वम् । देवयज्यायाऽ
इति देव । यज्यायै । यत् । वः । अशुद्धाः । पराज
घ्नुः इति परा । जघ्नुः । इदम् । वः । तत् । शुंधामि ॥१३॥
शर्म । असि । अवधूतमित्यव । धूतम् । रक्षः ।
अवधूताऽइत्यव । धूताः । अरातयः । अदि
त्याः । त्वक् । असि । प्रति । त्वा । अदितिः । वेत्तु ।
अद्रिः । असि । वानस्पत्यः । ग्रावा । असि । ...

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पृथुबुध्न इति पृथु । बुध्नः । प्रति । त्वा । अदि
त्याः । त्वक् । वेत्तु ॥१४॥ अग्नेः । तनूः । असि । वाचः ।
विसर्जनमिति वि । सर्जनम् । देववीतय इति
देव । वीतये । त्वा । गृह्णामि । बृहद्ग्रावेति बृहत् । ॥५॥
ग्रावा । असि । वानस्पत्यः । सः । इदम् । देवेभ्यः ।
हविः । शमीष्व । शमीष्वेति शमीष्व । सुशमीति सु ।
शमि । शमीष्व । शमीष्वेति शमीष्व । हविष्कृत ।
~~सुशमी~~ हविःकृदिति हविः । कृत् । आ । इहि ॥१५॥

॥५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कुक्कुटः। असि। मधुजिह्व ऽइति मधुऽजिह्वः।
इषम्। ऊर्जम्। आ। वद। त्वया। वयम्। संघातंसं
घातमिति संघातम्ऽसंघातम्। जेष्म। वर्षवृ
द्धमिति वर्षऽवृद्धम्। असि। प्रति। त्वा। वर्षवृ
द्धमिति वर्षऽवृद्धम्। वेत्तु। परापूतमिति पराऽ
पूतम्। रक्षः। परापूताऽइति पराऽपूताः। अ
रातयः। अपहतमित्यप। हतम्। रक्षः। वा
युः। वः। वि। विनक्तु। देवः। वः। सविता। हिरण्य
पाणिरिति हिरण्यऽपाणिः। प्रति। गृभ्णातु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अर्धिं क्रे जा। पाणिनी।।गच्छा। ध्वर्छि॥ अ॒सि॒। अ
पं। अ॒ग्ने। अ॒कि॒तम॒। आ॒मा। द॒मि। सो॒म॒। अद॑म॒
ज॒हि॒। मि॒ग॥ क्रु॒ आ। द॒मि। तिक्र॒म॒। अद॑म॒। से॒धा।
ओं। दे॒व॒ पज॒मि। तिदे॒व॒। ब॒जैम॒। वृ॒हा॒। ध्रु॒व
॥६॥ म॒। अ॒सि॒। पृ॒थि॒वी॒म॒। दृ॒ं॒ह॒। ब्र॒ह्म॒ व॒नी॒ति॒ ब्र ॥६॥
ह्म॒। व॒नि॒। क्ष॒त्र॒। क्ष॒त्र॒ व॒नी॒ति॒ क्ष॒त्र॒। व॒नि॒। स॒जा
त॒ व॒नी॒ति॒ स॒जा॒त॒। व॒नि॒। उप॒। द॒धा॒मि॒। भ्रातृ
व्य॒स्य॒। व॒धा॒य॒॥१७॥ अ॒ग्ने॒। ब्र॒ह्म॒। गृ॒भ्णी॒ष्व॒।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

घृ रू णं म। अ नरि घ म। घृ त्रं म। द्वि वं म।
वि श्वा न्यः। ग्रा। आ शी न्यः। उ प। द धा सि। चि
तं। स्व। दु र्धं चि त। इ स्व र्धा। चि तं। ऋ गू णा
म। अ ङ्गि र सा म। त प सा। त प्य घ म॥१८॥ वि
घ णो। अ सि। प र्व ती। प र्ति। ग्रा। अ द्रि सा। स
क्र। वे त्तु। द्वि व॥ स्कं भ नीः। अ सि। वि घ णो। अ
सि। वि नु हि। दे वा न्। प्रा णा य। ग्रा। उ दा ना य
स्तु त। आ ना य। व्या ना य ति भि। आ ना य। दी
र्घ म। अ नु। प सि ति भि ति प्रा सि त म। आ य वे।

ना। प्र र्तो। सा। पू र्ह ती। इ ह स्तु॥१
रू म। अ क्षि। [illegible]॥

धाम । च सूर्ये । ता । महीनाम । पर्यन्त अस्ति ॥ ॥
सम । वृ प्रमि । आ पन्तः अंघपीनिः । अंघघयः ।
रयैना । रेवतीः । जगतीभिः । पव्यं ता म । मघ
मतीरिति मघ । मतीः । मघु मती भिरिति मघ ।
मतीभिः । पव्य ता म ॥ २१ ॥ जनं यज्ञे । त्वा । स
॥ ७ ॥ म । श्रोमि । इदम । अग्नेः । इदम । अग्नीषोम ॥ ७ ॥
योः । इषे । त्वा । घर्मः । असि । विश्वायुरिति विश्व ।
आयुः । उरु प्रथाऽइत्युरु । प्रथाः । उरु । प्रथस्व ।
उरु । ते । यज्ञपतिरिति यज्ञ । पतिः । प्रथताम् ।
अग्निः । ते । त्वचम् । मा । हिंसीत् । देवः । त्वा ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सविता। श्रपयतु। वर्षिष्ठे। अधि। नाकै॥२२॥ मा।
भेः। मा। सम्। विक्थाः। अतमेरुः। यज्ञः। अ
तमेरुः। यजमानस्य। प्रजेति प्र। जा। भूया
त्। त्रिताय। त्वा। द्विताय। एकताय॥२३॥आ।
ददे। अध्वरकृतमित्यध्वर। कृतम्। देवेभ्यः।
इन्द्रस्य। बाहुः। असि। दक्षिणः। सहस्रभृष्टि
रिति सहस्र। भृष्टिः। शततेजा इति शत। तेजाः।
वायुः। असि। तिग्मतेजा इति तिग्म। तेजाः।
द्विषतः। वधः॥२४॥ पृथिवि। देवयजनीति
देव। यजनि। ओषध्याः। ते। मूलम्। मा। हिंसि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सिर्षमः । व्रज मः । गच्छ । गोष्ठा नमः । गोस्थानमि
ति गो । स्थानं मः । वर्ष तु ताते । चौः । ब धाना । देव ।
सवितारिति सवितः । परस्यामः । पृथिव्यामः । शतेन ।
पाशैः । यः । अस्मान् । द्वेष्टि । यम् । च । वयम् ।
द्विष्मः । तम् । अतः । मा । मौक् ॥२५॥ आप । अररुम् ।
॥८॥ पृथिव्यै । देवयजनादिति देव । यजनात् । वध्या ॥८॥
समः । अररो ऽर सररो । दिवम् । मा । पप्तः । द्रप्सः ।
ते । द्याम् । मा । स्कन् । [illegible] । गायत्रेण । ता । छंदसा ॥
परि । गृह्णामि । त्रैष्टुभेन । त्रैष्टुभेनेति त्रैस्तुभे

नः। जागृतेन। सुषुम्ना। च। असि। शिवा। च।
असि। स्योना। सुपथा। सुसदेति सु। सदा। ऊ
र्जस्वती। पयस्वती ॥ १ ॥ पुरा। क्रूरस्य। वि
सृपऽइति वि। सृपः। विरप्शिन्निति वि। रप्शि
न्। उदादायेत्युत्। आदाय। पृथिवीम्। जीव
दानुमिति जीव। दानुम्। याम्। ऐरयन्।
चन्द्रमसि। स्वधाभिः। ताम्। ऊँऽइति ऊँ। धीरा
सः। अनुदृश्येत्यनु। दृश्य। यजन्ते। प्रोक्ष
णीरिति प्र। उक्षणीः। आ। सादय। द्विषतः ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

।।१९।।

घ घः। असि।२८।। अभिक्षितऽऽ स भि।
क्षितः। असि। स पूर्व क्षि द्विति सपर्व क्षि
ता। वा जि नेमः। सा। वा जे ध्या या ऽऽ इति वा
जा। इ ध्या चैं।। सम। मा जिर्म। अभिक्षि
तै य भि। क्षिता। अ सि। स पूर्व क्षि द्वितस
पर्व। क्षित। वा जि नीमः। सा। वा जे ध्या या ऽ
इति वा जा। इ ध्या चैं। सम। मा जिर्म।।२९।।
अर्द्धि है। रास्नो। असि। विद्ध्रौं। द्वि प्पः।।
असि। उ छौं। वा। अर्द्ध छैना। वा। च द्ध
घा। अर्वी। पर्यो मि। अ गेनः। ते द्धी। असि।

।।१९।।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुहवेति सु।हवा। देवेभ्यः। धाम्ने धाम्नऽइति
धाम्ने।धाम्ने।मे। भव। यजुषे यजुषऽइति यजुषे
जुषे॥३०॥ सवितुः। त्वा। तेजः। असि। शुक्रम्।
अमृतम्। धाम। नाम। प्रियम्। देवानाम्।
अनाधृष्टम्। देवयजनमिति देव।यज
नम्। असि॥३१॥ इति वाजसनेयसंहितापदे
प्रथमोऽध्यायः॥१॥ कृष्णः। असि। आखरे
ष्ठः। आखरेष्ठऽइत्याखरे।स्थः। अग्नये। त्वा।
जुष्टम्। प्र। उक्षामि। वेदिः। असि। बर्हिषे।
त्वा। जुष्टम्। प्र। उक्षामि। बर्हिः। असि। स्रुग्भ्यः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऽरति स्रुचः। स्यः। ता। जुष्टं म्। घ्र। उ दा। मि॥१॥
अदिते। व्युन्दन म[illegible]वि। उन्दन म्। असि।
विद्मौः। सुपः। असि। कुर्णम्रदसु भिस्तूर्णा। म्रद
सम्। ता। स्तृणामि। स्वासस्था। मितिसु। आ
॥२०॥ सस्थां म्। देवेभ्यः भुवपतयुऽइति भुवः। पत
येस्वाहा। भुवनपतयऽइति भुवन। पतये। ॥२०॥
भूतानां म्। पतये॥२॥ गन्धर्वः। त्वा। विश्वाव
सुः। विश्ववसुरिति विश्व। वसुः। परि। दधातु।
विश्वस्य। अरिष्ट्यै। यजमानस्य। परिधिरिति
परि। धिः। असि। अग्निः। इडः। ईडितः। इन्द्रस्य।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बाहू। असि। दक्षिणः। मित्रावरुणौ। त्वा। उत्तरतः। प
रि। धत्ताम्। ध्रुवेण। धर्मणा ॥३॥ वीतिहोत्रमिति वी
ति। होत्रम्। त्वा। कवे। द्युमन्तमिति द्यु। मन्तम्। सम्।
इधीमहि। अग्ने। बृहन्तम्। अध्वरे ॥४॥ समिदिति
सम्। इत्। असि। सूर्यः। त्वा। पुरस्तात्। पातु। कस्याः।
चित्। अभिशस्त्याः ऽऽ इत्यभि। शस्त्याः। सवितुः। बाहू ऽऽ इ
ति बाहू। स्थः। ऊर्णम्रदसमित्यूर्णं। म्रदसम्। त्वा।
स्तृणामि। स्वासस्थमिति सु। आसस्थम्। देवेभ्यः। आ।
त्वा। वसवः। रुद्राः। आदित्याः। सदन्तु ॥५॥ घृताची।
असि। जुहूः। नाम्ना। सा। इदम्। प्रियेण। धाम्ना। प्रियम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सदः। आ। सीद। उपस्थ इत्युप। स्थे। ध्रुवा। ध्रुवा।
असदन्। ऋतस्य। योनौ। ता। विष्णो इति विष्णो। पाहि।
पाहि। यज्ञम्। पाहि। यज्ञपतिमिति यज्ञ। पतिम्। पाहि।
माम्। यज्ञन्यमिति यज्ञ। न्यम्॥६॥ अग्ने। वाजजिदि
ति वाज। जित्। वाजम्। त्वा। सरिष्यन्तम्। वाजजितमि
॥११॥ ति वाज। जितम्। सम्। मार्ज्मि। नमः। देवेभ्यः। स्वधा। ॥११॥
पितृभ्य इति पितृ। भ्यः। सुयमे इति सु। यमे। मे। भूयास्त
॥७॥ म्। अस्कन्नम्। अद्य। देवेभ्यः। आज्यम्। सम्। भ्रि
यासम्। अंघ्रिणा। विष्णो इति विष्णो। मा। त्वा। अव। क्र
मिषम्। वसुमतीमिति वसु। मतीम्। अग्ने। ते। छायाम्।

उपऽस्थे। घर्मम्। विद्मोः। स्थानम्। ~~आसिसु। चति~~ मऽइ तः।ऽ
के। वीर्यम्। अरुणात्। तु। ऊर्ध्वः। अध्वरः। आ। अस्थात्। १०।
अग्ने। वेः। होत्रम्। वेः। दूत्यम्। अवताम्। त्वाम्। द्यावा। पृ
थिवीऽइति द्यावापृथिवी। अव। त्वम्। द्यावापृथिवीऽइ
ति द्यावापृथिवी। स्विष्टऽकृत्ऽइति स्विष्ट। कृत्। देवेभ्यः। इन्द्रः।
आज्येन। हविषा। भूत्। स्वाहा। सम्। ज्योतिषा। ज्योतिः। ११।
मयि। इदम्। इन्द्रः। इन्द्रियम्। दधातु। अस्मान्। रायः।
मघवानऽइति मघ। वानः। सचन्ताम्। अस्माकम्।
सन्तु। आशिषऽइति आशिषः। सत्याः। नः। सन्तु। आशिषऽइ
त्याशिषः। उपहूतेत्युपऽहूता। पृथिवी। माता। उप। माम्।

पृथिवी । माता । ह्वयताम् । अग्निः । आग्नीध्रात् । स्वाहा ॥११

उपहूतेत्युपऽहूता । द्यौः । पिता । उप । माम् । द्यौः ।

पिता । ह्वयताम् । अग्निः । आग्नीध्रात् । स्वाहा । प्रति ।

गृह्णामि । अग्नेः । त्वा । आस्येन । प्र । अश्नामि ॥११॥

एतम् । ते । देव । सवितः । यज्ञम् । प्र । आहुः । बृहस्प

॥१२॥ तये । ब्रह्मणे । तेन । यज्ञम् । अव । तेन । यज्ञपतिमि

ति यज्ञऽपतिम् । तेन । माम् । अव ॥१२॥ मनः । जूतिः

जुषताम् । आज्यस्य । बृहस्पतिः । यज्ञम् । इमम् ।

तनोतु । अरिष्टम् । यज्ञम् । सम् । इमम् । दधातु । विश्वे ।

देवासः । इह । मादयन्ताम् । ओ३म् । प्र । तिष्ठ ॥१३॥ [illegible]॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते। अग्ने। समिदिति सम्ऽइत्। तपो। वर्द्धस्व। च। ऽआ।
च। प्यायस्व। वर्द्धिषीमहि। च। वयम्। आ। च। प्यासिषी
महि। ससृवांसमिति ससृ। वांसम्। वाजजितमि
ति वाजऽजितम्॥१४॥ अग्नीषोमयोः। उज्जितिमित्युत्ऽ
जितम्। अनु। उज्जेषम्। वाजस्य। मा। प्रसवेनेति
प्रऽसवेन। प्र। उहामि। अग्नीषोमौ। तम्। अप। नुद
ताम्। वाजस्य। एनम्। प्रसवेनेति प्रऽसवेन। अप।
उहामि। इन्द्राग्न्योः। इन्द्राग्नी इतीन्द्रऽअग्नी॥१५॥ वसुभ्य
ऽइति वसुऽभ्यः। त्वा। रुद्रेभ्यः। आदित्येभ्यः। सम्। जानाथाम्।
द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी। मित्रावरुणौ। त्वा।

वेद्यो। अवता स मर्तुं। वयः। अत्तम। इहो णाः।
मरुतोम। पवतीः। गृधा। वृशा। पर्विनि भूवा। दिवेम।
गृधा। ततः नः। वर्हिम। आबृहा। चक्षुष्पाः। चक्षुः।
पाऽइति चक्षुः पाः। अग्ने। असि। चक्षुः। मे। पाहि॥१९॥
धमा। पुरिधिमिति पुरि। धिम। पुर्श्च ध्वाऽइति पुरि।
अधक्ष्वो। अग्ने। देवा। पणिभिरिति पणि। भिः। गु ॥१३॥
॥१३॥ ह्यमानः। तम। ते। एतम। अन्नो। जो घमा। नराभिः। वषः।
नाऽइतो। तत्। अपचेतयोताऽइत्यप। चेतयोते। अग्ने।
प्रियम। पाथः। अपि। इत्। तम॥१७॥ स्तं स्तवे आगाः।
इति सं स्तवा। आगाः। स्वाइ। घा। बृङ्गतेः। प्रस्तरेष्ठाः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रस्तरे स्थाऽइति प्रस्तरे। स्थाः। परिधेयाऽइति परि।
धेयाः। च। देवाऽइमाम्। वाचम्। अभि। विश्वे। गणा
ताः। आसद्य। अस्मिन्। बर्हिषि। मादयध्वम्।
स्वाहा। वाट्॥१८॥ घृताचीऽइति घृताची। स्थः। धुर्यौ
पातम्। सुम्नेऽइति सुम्ने। स्थः। सुम्ने। मा। धत्तम्।
यज्ञ। नमः। च। ते। उप। च। यज्ञस्य। शिवे। संति
ष्ठस्व। स्विष्टे। मे। संतिष्ठस्व॥१९॥ अ
ग्ने। अदब्धायोऽइत्यदब्धऽआयो। अशीततम। अशीत
मेत्यशीततम। पाहि। मा। दिद्योः। प्रसित्याऽइति प्र। सि
सित्यै। दुरिष्ट्याऽइति दुः। इष्ट्यै। दुरद्मन्याऽइति दुः। अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

र्म्न्यै। अविषम्। नः। पितुम्। कृणु। सुषदा। सुस
देति सु। सदा। योनौ। स्वाहा। वाट्। अग्नये। संवेशपत
य इति संवेश। पतये। स्वाहा। सरस्वत्यै। यशोभगिन्या
इति यशः। भगिन्यै। स्वाहा॥२०॥ वेदः। असि। येन। त्वम्।
देव। वेद। देवेभ्यः। वेदः। अभवः। तेन। मह्यम्। वेदः।
॥१४॥ भव। देवाः। गातुविदः इति गातु। विदः। गातुम्। वित्वा। ॥१४॥
गातुम्। इत। मनसः। पते। इमम्। देव। यज्ञम्। स्वाहा।
वाते। धाः॥२१॥ सम्। बर्हिः। अङ्क्ताम्। हविषा। घृतेन।
आदित्यैः। वसुभिरिति वसु। भिः। मरुद्भिरिति मरुत्। भिः।
इन्द्रः। विश्वेभिः। देवेभिरिति [illegible] देवेभिः। अङ्क्ताम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

२२॥

द्विऽसमः। नक्तंः। गच्छतु। यत्। स्वाहो॥ कः। ता। विऽमुं

चतु। सः। कस्मै। तस्मै। पोषाय। रक्षसा। मः। भागः।

असि॥२३॥ समः। वर्चसा। पयसा। समः। तनूऽभिः।

अगन्महि। मनसा। समः। शिवेन। त्वष्टा। सुऽदत्रः। ऽऽ

तिसु। दधातु। विदध्यात्। रायः। अनु। मार्ष्टु। तन्वः। यत्।

विऽलिष्टम्। विऽलिष्टम्॥२४॥ दिवि। विष्णुः। वि। अक्रं

स्त। जागतेन। छंदसा। ततः। निर्भक्तः ऽऽ तिनिः। भ

क्तः। अन्तरिक्षे। त्रैष्टुभेन। त्रैस्तुभेन। त्रैस्तुभेन।

पृथिव्याम्। गायत्रेण। अस्मात्। अन्नात्। अस्यै। प्र

तिष्ठायाः। प्रतिऽस्थायाः ऽऽ प्रतिऽस्थायाः। आस्मा। स्व

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रितिस्वः। सम्। ज्योतिषा। अभूम॥२५॥ स्वयम्भू
रितिस्वयम्भूः। असि। श्रेष्ठः। रश्मिः। वर्चोदा
ऽइति वर्चःऽदाः। असि। वर्चः। मे। देहि। सूर्य्यस्य।
आवृतमित्याऽवृतम्। अनु। आ। वर्त्ते॥२६॥ अ
॥१५॥ ग्ने। गृहपते। इति गृहपते। सुगृहपतिरिति सु। ॥१५॥
गृहपतिः। त्वया। अग्ने। अहम्। गृहपतिनेति गृह
ऽपतिना। भूयासम्। सुगृहपतिरिति सु। गृह
पतिः। त्वम्। मया। अग्ने। गृहपतिनेति गृहऽप
तिना। भूयाः। अस्थूरि। नौ। गार्हपत्यानीति गार्ह।
पत्यानि। सन्तु। शतम्। हिमाः। अचा। दुषमा। तत।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अशकम्। तत्। मे। अराधि। इदम्। अहम्।
यः। एव। अस्मि। सः। अस्मि ॥२७॥ अग्नये। क-
व्यवाहनाय। इति कव्यऽवाहनाय। स्वाहा। सोमाय।
पितृमते। इति पितृऽमते। स्वाहा। अपहताः। इ-
त्यपऽहताः। असुराः। रक्षांसि। वेदिषदः। वेदि-
सदः। इति वेदिऽसदः ॥[illegible]॥ ये। रूपाणि। प्रतिमुञ्च-
मानाः। इति प्रतिऽमुञ्चमानाः। असुराः। सन्तः। स्व-
धया। चरन्ति। परापुरः। इति पराऽपुरः। निपुरः।
इति निऽपुरः। ये। भरन्ति। अग्निः। तान्। लोकात्।
प्र। नुदाति। अस्मात् ॥२८॥ अत्र। पितरः। माद-

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यध्व स्मा। यथा। भाग गमिति यथा। भाग ग स्मा। आ। वृ
षा यध्व स्मा। वृषायध्वमिति वृषा। यध्व स्मा। अ
मी। मदन्त। पितरः। यथा। भाग गमिति यथा। भाग
म्। आ। अवृषायिषत॥३०॥ नमः। वः। पितरः।
रसाय। शोषाय। जीवाय। स्वधायै। घोराय। मन्य ॥१६॥
॥१६॥ वे। नमः। वः। पितरः। पितरः। नमः। वः। गृहान्। नः। नः
पितरः। दत्त। सतः। वः। पितरः। देष्म। एतत्। वः।
पितरः। वासः॥३१॥ आ। धत्त। पितरः। गर्भं। कुमा
रम्। पुष्करस्रजमिति पुष्कर। स्रजम्। यथा। इह।
पुरुषः। असत्॥३२॥ ऊर्जम्। वहन्तीः। अमृतम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

घृतम्। पयः। कीलालम्। परिस्रुतम्। इति परिस्रु
तम्। स्वधाः। स्थ। तर्प्पयत। मे। पितॄन्॥३३॥ इति
वाजसनेयसंहितापदे द्वितीयोध्यायः॥ समिधेति
सम्ऽइधा। अग्निम्। दुवस्यत। घृतैः। बोधयत।
अतिथिम्। आ। अस्मिन्। हव्या। जुहोतन॥१॥
सुसमिद्धायेति सुऽसमिद्धाय। शोचिषे। घृतम्।
तीव्रम्। जुहोतन। अग्नये। जातवेदस इति जा
तऽवेदसे॥२॥ तम्। त्वा। समिद्भिरिति समित्ऽभिः।
अङ्गिरः। घृतेन। वर्द्धयामसि। बृहत्। शोच। यवि
ष्ठ्य॥३॥ उप। त्वा। अग्ने। हविष्मतीः। घृताचीः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यन्तु । हर्यत । जुषस्व । समिध इति सम्ऽइधः । म-
म ॥४॥ भूः । भुवः । स्वः । द्यौरिवेति द्यौःऽइव । भू-
म्ना । पृथिवीवेति पृथिवीऽइव । वरिम्णा । तस्याः ।
ते । पृथिवि । देवयजनीति देवऽयजनि । पृष्ठे । अ-
ग्निम् । अन्नादमित्यन्नऽअदम् । अन्नाद्यायेत्यन्न-
॥१७॥ ऽअद्याय । आ । दधे ॥५॥ आ । अयम् । गौः । पृश्निः ॥१७
अक्रमीत् । असदत् । मातरम् । पुरः । पितरम् । च ।
प्रयन्निति प्रऽयन् । स्वरिति स्वः ॥६॥ अन्तरित्यन्तः
चरति । रोचना । अस्य । प्राणात् । अपानतीत्यप-
ऽअनती । वि । अख्यत् । महिषः । दिवम् ॥७॥ त्रिंशं

शत। धाम। विराजति। वाक्। पतङ्गाय। धीयते। प्र
ति। वस्तोः। अहः। द्युभिरिति द्यु। भिः॥ ८॥ अग्निः।
ज्योतिः। ज्योतिः। अग्निः। स्वाहा। सूर्यः। ज्योतिः। ज्यो
तिः। सूर्यः। स्वाहा। अग्निः। वर्चः। ज्योतिः। वर्चः। स्वा
हा। सूर्यः। वर्चः। ज्योतिः। वर्चः। स्वाहा। ज्योतिः। सूर्यः।
सूर्यः। ज्योतिः। स्वाहा॥ ९॥ सजूरिति स। जूः। देवेन।
सवित्रा। सजूरिति स। जूः। रात्र्या। इन्द्रवत्येतीन्द्र। व
त्या। जुषाणः। अग्निः। वेतु। स्वाहा। उषसा। सूर्यः॥ १०॥
उपप्रयन्त इत्युप। प्रयन्तः। अध्वरम्। मन्त्रम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वोचेम। अग्नये। आरे। अस्मेऽइत्यस्मे। चाष्टतव
ते॥११॥ अग्निः। मूर्धा। दिवः। ककुत्। पतिः। पृथिव्याः।
अयम्। अपाम्। रेतांसि। जिन्वति॥१२॥ उभा।
वाम्। इन्द्राग्नीऽइतीन्द्राग्नी। आहुवध्याऽइत्याहु
वध्यै। उभा। राधसः। सह। मादयध्यै। उभा। दा
॥१८॥ तारौ। इषाम्। रयीणाम्। उभा। वाजस्य। सातये। हु ॥१८॥
वे। वाम्॥१३॥ अयम्। ते। योनिः। ऋत्वियः। यतः। जा
तः। अरोचथाः। तम्। जानन्। अग्ने। आ। रोह। अथ
नः। वर्धय। रयिम्॥१४॥ अयम्। इह। प्रथमः। धायि।
धातृभिरितिधातृऽभिः। होता। यजिष्ठः। अध्वरेषु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ईड्यः॥ यम्। अप्नवानः। भृगवः। विरुरुचुरिति वि।
रुरुचुः। वनेषु। चित्रम्। विभ्वमिति विऽभ्वम्। विशे
विशऽइति विशे। विशे॥१५॥ अस्य। प्रत्नाम्। अनु। द्यु
तम्। शुक्रम्। दुदुह्रे। अह्रयः। पयः। सहस्रसामि
ति सहस्रऽसाम्। ऋषिम्॥१६॥ तनूपाऽइति तनूऽपाः।
अग्ने। असि। तन्वम्। मे। पाहि। आयुर्दाऽइत्यायुः
दाः। अग्ने। असि। आयुः। मे। देहि। वर्चोदाऽइति व
र्चःऽदाः। अग्ने। असि। वर्चः। मे। देहि। अग्ने। यत्।
मे। तन्वाः। ऊनम्। तत्। मे। आ। पृण॥१७॥ इन्धानाः।
त्वा। शतम्। हिमाः। द्युमन्तमिति द्युऽमन्तम्। सम्। इधी

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मृहि। वर्पस्वन्तः। वृपुस्कृतम्। [illegible] तुमिति वयुः।
कृतम्। सनः स्वन्तः। सुहस्कृतम्। सुहःकृ तुमिति सनुः।
कृतम्। अग्नै। सपलदम्भं नमिति सपम्भ। दम्भ
नम्। अदब्धासः। अदाभ्यम्। चित्रावसो। चित्रव
सोऽइ तुचित्रा। वसो। स्वस्ति। ते। पारम्। अशीय। ॥१८॥
॥१९॥ समूः। त्वम्। अग्ने। सूर्यस्य। वर्चसा। अगथाः। ऋ
षीणाम्। स्तुतेन। प्रियेण। धाम्ना। अनम्। आयु ॥१९॥
षा। वर्चसा। प्रजया। प्रजया। रायः। पोषेण।
प्रिवीय। ॥१९॥ अन्धः। स्थ। अन्धः। भक्षीय। महः। स्थ।
महः। वः। भक्षीय। ऊर्जः। स्थ। ऊर्जम्। वः। भक्षीय।
वे।१२

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रायः। पोषं। स्थ। रायः। पोषम्। वः। भक्षीय॥२०॥
रेवतीः। रमध्वम्। अस्मिन्। योनौ। गोष्ठे। गोस्थ
इति गो। स्थे। लोके। क्षये। इह। एव। स्त। मा। अप।
गात्॥२१॥ संहितेति सम्। हिता। असि। विश्वरू
पीति विश्वरूपी। ऊर्जा। मा। आ। विश। गोपत्येन।
उप। त्वा। अग्ने। दिवेदिव इति दिवे। दिवे। दोषाव
स्तरिति दोषा। वस्तः। धिया। वयम्। नमः। भरन्तः।
आ। इमसि॥२२॥ राजन्तम्। अध्वराणाम्। गोपाम्।
ऋतस्य। दीदिविम्। वर्धमानम्। स्वे। दमे॥२३॥
सः। नः। पितेवेति पिता। इव। सूनवे। अग्ने। सूपा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पुनऽइति सुऽउपायनः । भव । सचस्व । नः । स्वस्तये ॥२४॥
अग्ने । त्वम् । नः । अन्तमः । उत । त्राता । शिवः । भव । वरू
रूथ्यः । वसुः । अग्निः । वसुऽश्रवाः ऽइति वसुऽश्रवाः । अ
च्छ । नक्षि । द्युमत्तमम् इति द्युमत्ऽतमम् । रयिम् । दाः ॥२५॥
तम् । त्वा । शोचिष्ठ । दीदिऽव इति दीदिऽवः । सुम्नाय ।
॥२०॥ नूनम् । ईमहे । सखिऽभ्य ऽइति सखिऽभ्यः । सः । नः । बोधि । ॥२०॥
श्रुधि ॥ हवम् । उरुष्य । नः । अघऽयतः ऽइ
त्यघऽयतः । समस्मात् ॥२६॥ ऐ । आ । इहि । अर्दित । आ ।
इहि । काम्याः । आ । इत । मधि । वः । कामम् । धरुणम् । मति । कामम् ।
धरुणम् । भूयात् ॥२७॥ सोमानम् । स्वरणम् । कृणुहि ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ब्रह्मणः पते । कक्षीवंतम् । यः । औशिजः ॥ २८ ॥ यः ।
रेवान् । यः । अमीवऽहा । अमीवहा । वसुऽवित् । वसु
ऽवित् । पुष्टिऽवर्द्धनः । पुष्टि । वर्द्धनः । सः । नः । सिष
क्तु । सिसक्तिति सिसक्तु । यः । तुरः ॥ २९ ॥ मा । नः । शंस
सः । अररुषः । धूर्तिः । प्रणक् । मर्त्यस्य । रक्ष । नः । ब्रह्म
णः पते ॥ ३० ॥ महि । त्रीणाम् । अवः । अस्तु । द्युक्षम् ।
मित्रस्य । अर्यम्णः । दुराधर्षमिति दुः । आधर्षम् ।
वरुणस्य ॥ ३१ ॥ नहि । तेषाम् । अमा । चन । अध्व
स्विस ध्वा । सु । वारणेषु । ईशे । रिपुः । अघशंसः । सघ
स घाशंसः ॥ ३२ ॥ ते । हि । पुत्रासः । अदितेः । प्र । जी

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वसौ। मर्सीय। ज्योतिः। प्र। चेति। अजस्रम् ॥३३॥
कदा। चन। स्तरीः। असि। न। इन्द्र। सश्चसि। दाशु
543 षे। उपोपेत्युपऽइत्। नु। मघवन्निति मघ। वन्।
भूयः। इत्। नु। ते। दानम्। देवस्य। पृच्यते ॥३४॥
तत्। सवितुः। वरेण्यम्। भर्गः। देवस्य। धीमहि। ॥२१॥
॥२१॥ धियः। यः। नः। प्रऽचोदयात्। प्रचोदयादिति प्रऽचोदयात् ॥३५॥
परि। ते। दूडभः। दुर्दभऽइति दुःऽदभः। रथः। अ
स्मान्। अश्नोतु। विश्वतः। येन। रक्षसि। दाशुषः ॥३६॥
स्वरिति स्वः। सुप्रजाऽइति सुऽप्रजाः। प्रजाभिरिति प्र। प्रजाः।२
जाभिः। स्याम। सुवीराऽइति सुऽवीराः। वीरैः। सुपोषऽ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इति सु।पोषेन पोषैः। नर्य। प्रजामिति प्रऽजा। जाम्।
मे। पाहि। शंऽस्य। पशून्। अथर्य। पितुम्।।३७।।
आ। अगन्म। विश्ववेदसमिति विश्वऽवेदसम्।
अस्मभ्यम्। वसुवित्तममिति वसुवित्। तमम्। अ
ग्ने। सम्राडिति सम्ऽराट्। अभि। द्युम्नम्। अ
भि। सहः। आ। यच्छस्व।।३८।। अयम्। अग्निः। गृ
हपतिरिति गृहऽपतिः। पतिः। गार्हपत्यऽइति गार्हऽपत्यः। पत्यः।
प्रजायाऽइति प्रऽजायाः। वसुवित्तमऽइति वसुवि
त्ऽतमः। अग्ने। गृहपतऽइति गृहऽपते। पुरीष्यः।
रयिमानिति रयिऽमान्। पुष्टिवर्द्धनऽइति पुष्टि। वर्द्धनः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्नौपुरीष्य ॥३८॥ गृहाः । मा । बिभीत । मा । वेपृ
ध्वम् । ऊर्जम् । बिभ्रतः । आ । इम सि । ऊर्जम् । बि
भ्रत् । वः । सुमनाः ऽइति सु । मनाः । सुमेधाः ऽइति सु ।
मेधाः । गृहान् । आ । इमि । मनसा । मोदमानाः ॥४०॥
येषाम् । अध्येति । प्रवसन्निति । प्र । व
॥२२॥ सन् । येषु । सौमनसः । बहुः । गृहान् । उप । ह्वयामहे । ॥२२॥
ते । नः । जानन्तु । जानतः ॥४१॥ उपहूता ऽइत्युप । हूताः ।
इह । गावः । उपहूता ऽइत्युप । हूताः । अजावयः । अथो
इत्यथो । अन्नस्य । कीलालः । उपहूत ऽइत्युप । हूतः ।
गृहेषु । नः । क्षेमाय । वः । शान्त्यै । प्र । पद्ये । शिवम् । श

शग्मम् । शंयोः । इति शम् । योः । शंयोः । इति शम् । योः ॥ ४२ ॥
प्रघासिन ऽ इति प्र । घासिनः । हवामहे । मरुतः ।
च । रिशादसः । करम्भेण । सजोषस ऽ इति स । जोषसः ॥ ४३ ॥
यत् । ग्रामे । अरण्ये । सभायाम् । इन्द्रिये । एनः । च
कृम । वयम् । इदम् । तत् । अव । यजामहे । स्वाहा ॥ ४४ ॥
मो ऽ इति मो । सु । नः । इन्द्र । अत्र । पृत्स्विति पृत्ऽसु । देवैः ।
अस्ति । हि । स्म । ते । शुष्मिन् । अवया ऽ इत्यवऽयाः । महः । म
हः । चित् । यस्य । मीढुषः । यव्या । हविष्मतः । मरुतः ।
वन्दते । गीः ॥ ४५ ॥ अक्रन् । कर्म । कर्मकृत ऽ इति क
र्म । कृतः । सह । वाचा । मयोभुवेति मयःऽभुवा ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

देवेभ्यः कर्म। कृत्वा। अस्तम्। प्र। इत। सचाऽभु
वःऽइति सचाऽभुवः॥ ४६॥ अवऽरूढे चेसर्व। रूपा।
निऽचुम्पुण इति निऽचुम्पुण। निऽचेरुः इति निऽचेरुः।
असि। निऽम्पुणःऽइति नि। चुम्पुणः। अव। देवैः। दे
वऽकृतम्। इति देवऽकृतम्। एनः। अयासिषम्।
अव। मर्त्यैः। मर्त्यऽकृतम्। इति मर्त्यऽकृतम्। पु
रुराव्णु ऽपुरुऽराव्णः। देव। रिषः। पाहि॥ ४७॥
पूर्णा। दर्वि। परा। पत। सुपूर्णेति सु। पूर्णा। पु
नः। आ। पत। वस्नेवेति वस्ना। ऽइव। विक्रीणावहै।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रथम। उर्जोम। श्रुत। कैतो।ऽऽ तिशता। कैतो।। ४८।। दृष्ट्वा।
मे। दत्तमी। ते। नि। मे। ध्येहि। नि। ते। दृध्यो। नि। हार
मितिनि। हारम। चा। हरासि। मे। नि हारमितिनि।
हारम। नि। हराणि। ते। स्वाहा।। ४९।। अर्पनः। अमी
मदन्त। हि। अवा। प्रियाः। अधूषत। अस्तोषत। स्वभा
नवा विप्रा। नविष्टया। मती। योजा। नु। इन्द्र। ते। हरी। इति हरी।। ५०।। सुसंदृशमिति सु
संदृशम्। त्वा। वयम्। मघवन्निति मघवन्। वन्दि
षीमहि। प्र। नूनम्। पूर्णवन्धुर इति पूर्ण। वन्धुरः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ततः । तम् । आऽहुतम् । नशीमहि ॥ ५१ ॥ मनः । नु ।
आ । हुवामहे । नाराशंसेन । सोमेन । पितॄ
णाम् । च । मन्मभिरिति मन्मऽभिः ॥ ५२ ॥ आ ।
ते । एतु । मनः । पुनरिति पुनः । क्रत्वे । दक्षाय ।
जीवसे । ज्योक् । च । सूर्यम् । दृशे ॥ ५३ ॥ पुनः । ॥२५॥
॥२५॥ नः । पितरः । मनः । ददातु । दैव्यः । जनः । जीवम् ।
व्रातम् । सचेमहि ॥ ५४ ॥ वयम् । सोम । व्रते । त
व । मनः । तनूषु । बिभ्रतः । प्रजाऽवन्तः इति प्रजाऽ
वन्तः । सचेमहि ॥ ५५ ॥ एषः । ते । रुद्र । भागः । सह ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वस्त्रा। अंबिकया। तम्। जुषस्व। स्वाहा। आ
आखुः। ते। पशुः॥५६॥ अवं। रुद्रम्। अदीमहि।
अवं। देवम्। त्र्यंबकमिति त्रि। अंबकम्। यथा।
नः। वस्यसः। करत्। श्रेयसः। व्यवसाययादिति
वि। अवसाययात्॥५७॥ भेषजम्। असि। भेष
जम्। गवे। अश्वाय। पुरुषाय। भेषजम्। सुखमि
ति सु। खम्। मेषाय। मेष्यै॥५८॥ त्र्यंबकमिति त्रि।
अंबकम्। यजामहे। सुगंधिमिति सु। गंधिमम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पुष्टिवर्द्धनमिति पुष्टिवर्द्धनम् । उर्वारुकमि
वेत्युर्वारुकम् । इव । बंधनात् । मृत्योः । मुक्षीय ।
मा । अमृतात् । पतिवेदनमिति पतिवेदनम् ।
इतः । मुक्षीय । मा । अमुतः । पर्जा । ए तत् । तेरुद्र ।
॥२५॥ अवसम् । तेन । परः । मूजवतः इति मूजवतः । ॥२५॥
अति । इहि । अवततधन्वेसव ततधन्वा । पिना
कावसः इति पिनाकऽअवसः । कृत्तिवासाः इति
कृत्ति । वासाः । अहिंसन्नः । नः । शिवः । अति । इहि ॥६०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्र्यायुषमिति त्रि। त्र्यायुषम्। जमदग्नेरिति जमत्।
अग्नेः। कश्यपस्य। त्र्यायुषमिति त्रि। त्र्यायुषम्।
यत्। देवेषु। त्र्यायुषमिति त्रि। त्र्यायुषम्। तत्।
नः। अस्तु। त्र्यायुषमिति त्रि। त्र्यायुषम्॥ ६२॥ शिवः।
नाम। असि। स्वधितिरिति स्व। धितिः। ते। पिता। न
मः। ते। अस्तु। मा। मा। हिंसीः। नि। वर्त्तयामि। आ
युषे। अन्नाद्यायेत्यन्न। अद्याय। प्रजननायेति
प्र। जननाय। रायः। पोषाय। सुप्रजास्त्वायेति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ति सुप्रजाः। त्वाय। सुवीर्यायेति सुऽवीर्याय॥ ४१॥
इति वाजसनेयसंहितापदे तृतीयोध्यायः॥ ४०॥ ३॥
आ। इदम्। अगन्म। देवयजनमिति देवऽय
जनम्। पृथिव्याः। यत्र। देवासः। अजुषन्त। वि
श्वे। ऋक्सामाभ्यामित्यृक्ऽसामाभ्याम्। संतरन्त इ
॥२८॥ ति सम्ऽतरन्तः। यजुर्भिरिति यजुःऽभिः। रायः। पोषे ॥२८॥
ण। सम्। इषा। मदेम। इमाः। आपः। शम्। उँ इत्युँ।
मे। सन्तु। देवीः। ओषधे। त्रायस्व। स्वधित इति स्व
धिते। मा। एनम्। हिंसीः॥ १॥ आपः। अस्मान्। मा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तरत्। स्कं। ध। यन्तु। व्हते। न। अनः। व्ह। त प्र। इति च
त। प्रः। पून। स्तु। विश्वं। मः। हि। रिष्व। मः। प्र। व हं ते
ति प्र। व र्हन्ति। द्वे वीः। उ त। इ त्। आ न्यः। श्रुचिः। आ।
पू तः। प्र भा। दी भा त प सोः। त नूः। अ क्षि ता म। हा।
ज्ञी वा म। श ग्मा म। वरि। दृ धो। ज। म। व र्षा म। पु
षे म। ॥२॥ वृ त्र ह्ना। अ सि। क्नी नि कः। च। दृ दो। इति
च दृदः। दाः। अ सि। च र्ष्णे। मे। दे हि। ॥३॥ चि स तु रि
ति चि तुः। प तिः। मा। पु ना तु। वा क्य त। इति वा क्ह।
प तिः। दे वः। स वि ता। त स्य। ते। प वि त्र प त। इति प वि त्र।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प ते। पवित्रपूतस्येति पवित्र। पूतस्य। यत्काम ऽइ
ति यत्। कामः। पुने। तत्। शकेयम्॥४॥ आ। वः।
देवासः। ईमहे। वामम्। प्रयतीति प्र। यति। अ
ध्वरे। आ। वः। देवासः। आशि। यज्ञिय ऽइ सा। शिषः। य
सियासः। हवामहे॥५॥ स्वाहा। यज्ञम्। मनसः।
॥२०॥ उरोः। अन्तरिक्षात्। द्यावापृथिवीभ्याम्। वातात्। ॥२०॥
आरभे। स्वाहा॥६॥ आकूत्या ऽ इत्याकूत्यै। प्रयुज ऽइ
ति प्र। युजे। अग्नये। स्वाहा। ~~[illegible] देवी। देवतीः~~।
~~विश्व~~ मेधायै। मनसे। दीक्षायै। तपसे। सरस्वत्यै।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पूष्णे। अग्नये। स्वाहा। आपः। देवीः। बृहतीः।
विश्वशंभुवः। इति विश्वऽशंभुवः। द्यावा। पृथि
वी। इति। द्यावापृथिवी। उरो इत्युरो। अन्तरिक्ष।
बृहस्पतये। हविषा। विधेम। स्वाहा॥ ७॥ विश्वः।
देवस्य। नेतुः। मर्तः। वुरीत। सख्यम्। विश्वः। रा
यः। इषुध्यति। द्युम्नम्। वृणीत। पुष्यसे। स्वाहा॥ ८॥
ऋक्सा। मयो इत्यृक्। सामयोः। शिल्पेऽइति शिल्पे।
स्थः। ते इति ते। वाम्। आ। रभे। ते इति ते। मा। पातम्।
आ। अस्य। यज्ञस्य। उदृचः इत्युत्ऽऋचः। ऋचे। शर्म॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

असि । शर्म । मे । यच्छ ॥ ९ ॥ उरु । असि । अं ॥ २८ ॥
गिरसी । ऊर्णं । म्रदाः । ऊर्णम्रदाः । ऊर्जम् ।
मयि । धेहि । सोमस्य । नीविः । असि । विष्णोः ।
शर्म । असि । शर्म । यजमानस्य । इन्द्रस्य । यो
निः । असि । सुसस्याः । इति सु-सस्याः । कृषीः ।
॥ २८ ॥ कृधि । उत् । श्रयस्व । वनस्पते । ऊर्ध्वः । मा । पाहि ।
अंहसः ॥ १० ॥ व्रतम् । कृणुत । व्रतम् । कृणुत ।
अग्निः । ब्रह्म । अग्निः । यज्ञः । वनस्पतिः । य

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ङ्गिपर्नःदैवीम्। धियम्। मनामहे। सुमृडीकामिति
सुम्। मृडीकाम्। अभिष्टये। वर्चोधामिति वर्चःऽधाम्।
यज्ञवाहसमिति यज्ञ। वाहसम्। सुतीर्थेति सु। तीर्था।
नः। असत्। वशे। ये। देवाः। मनोजाताऽइति मनः
जाताः। मनोयुजऽइति मनः। युजः। दक्षक्रतवऽइ
ति दक्ष। क्रतवः। ते। नः। अवन्तु। ते। नः। पान्तु। तेभ्यः।
स्वाहा।।११।। श्वात्राः। पीताः। भवत। यूयम्। आपः। अ
स्माकम्। अन्तः। उदरे। सुशेवाऽइति सु। शेवाः।
ताः। अस्मभ्यम्। अयक्ष्माः। अनमीवाः। अनागसः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वदन्तु । देवीः । अमृताः । ऋतावृधः । ऋतवृध ऽ इति ऋ
॥२९॥ तवृधः ॥१२॥ इयम् । ते । प्रसियो । तनूनः । अपः । मृ ॥२९॥
चो । मि । ना । प्रजा । मिर्ते । प्रा । जाम । अं । हो । मुच ऽ
सि । अंहः । मुचेन । स्वाहाकृताः ऽ इति स्वाहा । कृताः । पृथि
वीम् । आ । विशत । पृथिव्या । सम् । अव ॥१३॥ अ
ग्ने । त्वम् । सु । जागृहि । वयम् । सु । मंदिषीमहि ।
रक्ष । नः । अप्रयुच्छन्नित्यप्र । युच्छन् । प्रबुध ऽ
इति प्र । बुधे । नः । पुनरिति पुनः । कृधि ॥१४॥ पुनः
मनः । पुनः । आयुः । मे । आ । आगन् । पुनरिति पुनः ।

प्राणः। पुनः। आत्मा। मे। आ। अगन्। पुनरिति पुनः।
चक्षुः। पुनरिति पुनः। श्रोत्रम्। मे। आ। अगन्। वैश्वा
नरः। अदब्धः। तनूपा इति तनूऽपाः। अग्निः। नः।
पातु। दुरितादिति दुःऽइतात्। अवद्यात्॥१५॥ त्वम्।
अग्ने। व्रतपा इति व्रतऽपाः। असि। देवः। आ। मर्त्येषु।
आ। त्वम्। यज्ञेषु। ईड्यः। रास्व। इयत्। सोम। आ।
भूयः। भर। देवः। नः। सविता। वसोः। दाता। वसु।
अदात्॥१६॥ एषा। ते। शुक्र। तनूः। एतत्। वर्चः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तया। सम्। भव। भ्राजम्। गच्छ। जूः। असि। धृता। म
नसा। जुष्टा। विष्णवे॥१७॥ तस्याः। ते। सत्यसवसः
इति सत्यऽसवसः। प्रसव इति प्रऽसवे। तन्वः। यन्त्रम्।
अशीय। स्वाहा। शुक्रम्। असि। चन्द्रम्। अमृतम्।
वैश्वदेवमिति वैश्वऽदेवम्॥१८॥ चित्। मना। धीः।
॥३०॥ दक्षिणा। क्षत्रिया। यज्ञिया। अदितिः। उभयतः। ॥३०॥
शीर्ष्णीत्युभयतःऽशीर्ष्णी। सा। नः। सुप्राचीति सुऽप्राची।
सुप्रतीचीति सुऽप्रतीची। एधि। मित्रः। त्वा। पदि। ब
ध्नीताम्। पूषा। अध्वनः। पातु। इन्द्राय। अध्यक्षाय

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सधि । अश्वाय ॥१९॥ अनु । त्वा । माता । मन्यताम् ।
पिता । भ्राता । सगर्भ्य ऽ इति सऽगर्भ्यः । सखा । सयू
थ्य ऽ इति सऽयूथ्यः । सा । देवि । देवम् । अच्छ । इहि ।
इन्द्राय । सोमम् । रुद्रः । त्वा । आ । वर्तयतु । स्वस्ति । सोम
सखेति सोमऽसखा । पुनः । आ । इहि ॥२०॥ वस्वी । अ
सि । अदितिः । अदित्या । रुद्रा । चन्द्रा । बृहस्पतिः । त्वा ।
सुम्ने । रम्णातु । रुद्रः । वसुभिरिति वसुऽभिः । आ ।
चिकेतु ॥२१॥ अदितिः । त्वा । मूर्द्धन् । आ । जिघर्मि ।
देवयजन ऽ इति देवऽयजने । पृथिव्याः । इडायाः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

परमः। असि। घृतवदिति घृत। वतु। स्वा

हा। अस्मेऽइत्यस्मे। रमस्व। अस्मेऽइत्यस्मे। ते

बन्धुः। त्वेऽइति त्वे। रायः। मेऽइति मे। रायः। मा

वयम्। रायः। पोषेण। वि। योष्म। तोतः। रायः॥२२॥

समः। अस्मे। देव्या। धिया। सम्। दक्षिणया। उ

॥३१॥ उरुचक्षसेत्युरु। चक्षसा। मा। मे। आयुः। प्र। मे ॥३१॥

षीः। मोऽइति मो। अहम्। तव। वीरम्। विदेय। त

व। देवि। संदृशीति सम्। दृशि॥२३॥ दे। वः। ते। गा

यत्रः। भाग। इति। मे। सोमाय। ब्रूतात्। त्रैष्टुभं।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रैस्तुभऽऽति त्रैस्तुभः। जागतं। छंदो नामाना
मिति छंदः। नामा नाम्। साम्राज्यमिति साम्रा
ज्यम्। गच्छ। आस्माकः। असि। शुक्रः। नेगत
क्षः। वृचितऽऽति विचितः। वा। बिंन्वतु॥ २४
अग्निः। सम। देवम्। सवितारम्। ओं उपयोः। कविक्र
तुमिति कवि। क्रतुम्। अर्चामि। सत्यसवमिति
सत्य। सवम्। रत्नधामिति रत्न। धाम्। अभि।
प्रियम्। मतिम्। कविम्। ऊर्ध्वा। यस्य। अम
तिः। भाः। अदिद्युतत्। सवीमनि। हिरण्यपाणिः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिह्नि रष्य। पाभिः। अभिमीता। सुक्रतुरिति
सु। क्रतुः। रूपा। स्वरिति सुवः। प्रजाभ्यः इति प्र
जाभ्यः। स्वाः। प्रजाऽइति प्रजाः। स्वाः। अनुप्राणन्ति
ये नु। प्राणं तु। प्रजाऽइति प्रजाः। स्वमः। अनुप्रा
णिहीसनु। प्राणिहि॥२५॥ शुक्रमः। स्वाध्युक्रेण। ॥२२॥
॥३२॥ सुक्ते ३ श्रीणामि। चन्द्रमः। चन्द्रेण। अमृत मृ। अमृतेन।
सम्मे। ते। गोः। अस्मे। ते। चन्द्राणि। तपसः। तनूः।
असि। प्रजाः। पतेः इति प्रजाः। पतेः। वर्णेन। परमेण।
पशुनाः। श्रीयस्व। मनुष्वपाघमिति सहस्र। पोषम्

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रेधा। पुरुवेयम्॥ २८॥ मित्रः। नः। आ। इहि। सुमित्रधाः। इति सुऽमि

त्रऽधाः। इन्द्रस्य। उरुम्। आ। विश। दक्षिणम्। उशन्। उ

शन्तम्। स्योनः। स्योनम्। स्वान। भ्राज। अंघारे।

बम्भारे। हस्त। सुहस्तेति सुऽहस्त। कृशानो। इ

ति कृशानो। एते। वः। सोमक्रयणाः। इति सोमऽ

क्रयणाः। तान्। रक्षध्वम्। मा। वः। दभन्॥ २७॥

परि। मा। अग्ने। दुःऽचरितात्। इति दुःऽचरितात्।

बाधस्व। आ। मा। सुऽचरिते। इति सुऽचरिते। भज। उ

त्। आयुषा। स्वायुषेति सुऽआयुषा। उत्। अस्थाम्।

ऋष्टीन् । अनु ॥२९॥ अपि । पंथाम् । अगन्महि ।
स्वस्तिगामिति स्वस्तिऽगाम् । अनेहसम् । येन ।
विश्वाः । परि । द्विषः । वृणक्ति । विंदते । वसु ॥३०॥ अ
दित्सात बक । असि । अर्दिसे । स देन । आ । सी दु । अ
स्त[blot]भ्नात् । द्याम् । वृषभः । अन्तरिक्षम् । अमिमीत ।
॥३३॥ मा वरिमाणम् । पृथिव्याः । आ । असीदत् । विश्वा । भु ॥३३॥
वनानि । सम्राडिति सम्ऽराट् । विश्वा । इत् । तानि ।
वरुणस्य । व्रतानि ॥३०॥ वनेषु । वि । अन्तरिक्षम् ।
ततान । वाजम् । अर्वत्स्विति अर्वत्ऽसु । पयः । उस्रियासु ।
हृत्स्विति हृत्ऽसु । क्रतुम् । वरुणः । विक्षु । अग्निम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दिवि। सूर्यम्। अदधात्। सोमम्। अद्रौ ॥३१॥
सूर्यस्य। चक्षुः। आ। रोह। अग्नेः। अक्ष्णः। कनी
नकम्। यत्र। एतशेभिः। ईयसे। भ्राजमानः। वि
पश्चितेति विपःऽचिता ॥३२॥ उस्रौ। आ। इतम्। धू
र्षाहौ। धूःसहाविति धूःऽसहौ। युज्येथाम्। अन
श्रूऽइत्यनश्रू। अवीरहणौ। अवीरहनावित्यवीर
ऽहनौ। ब्रह्मचोदनाविति ब्रह्मऽचोदनौ। स्वस्ति। य
जमानस्य। गृहान्। गच्छतम् ॥३३॥ भद्रः। मे। अ
सि। प्र। च्यवस्व। भुवः। पते। विश्वानि। अभि। धामानि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मा। ह्वा। परि पुरिणऽइति परि। पुरिणः। ब्रिंद नूः।
पुरु प्रं पिनऽइति परि। पंपिनः। वकौ।। अच्छाय वें॥
अच्छ च वऽइत्यच्छ। च। वेंः। कृपे नःः। वर्न्न्। वा। परी। प्र
ता। वजमानस्य। गृहान्। गुहा। ततौ। नो। संस्तुतम् ॥३४॥
न मः। भि अस्य। वृक्ष्णस्य। चर्षसि। मुहः। देवायात
॥३४॥ तः। कृत मः। स पर्व तं। दूरे दृश्व। इति दूरे। दृश्रौ देव ॥३४॥
जीता येति देव। जीताय। केत वें। दिवः पुत्राय। सूर्याय।
शोः सत॥३५॥ वृक्ष्णस्य। उ त मेन मः। अस्य। स्कन्न
सर्जनीऽइति स्कन्न। सर्जनी। स्कः। कृत स दनी कृता।
स दनी। कृत सदनमि कृता। सदनम्। आ। सीद। ३६।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

या । ते । धामानि । हविषा । यजन्ति । ता । ते । विश्वा । परि
भूरिति परिऽभूः । अस्तु । यज्ञम् । गयस्फान इति गय ।
स्फानः । प्रतरण इति प्रऽतरणः । सुवीर इति सु ।
वीरः । अवीरहेत्यवीरऽहा । प्र । चर । सोम । दुर्य्यान् ॥ ३७ ॥
इति वाजसनेयसंहितापदे चतुर्थोऽध्यायः ॥ ४ ॥ ध्या ॥ अ
ग्नेः । तनूः । असि । विष्णवे । त्वा । सोमस्य । अतिथेः ।
आतिथ्यम् । श्येनाय । सोमभृत इति सोमऽभृते ।
अग्नये । रायस्पोषद इति रायस्पोषऽदे ॥ १ ॥ अ
ग्नेः । जनित्रम् । असि । वृषणौ । स्थः । उर्वशी । अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

युः । पुरु । र वीरः । मं धामि ॥ २ ॥ जर्व तमः । नः । सम
न सा विति स । मन सो । स चे त सा विति स । चे त सो ।
अ दे प सौ । मा । बृन्स म । हिरं सिए मः । ब्रह्म पंति मा ३
मिति यः स । पति मः । जात वे द सा विति जात । वे द
सौ । क्रि वौ । ज व त मः । अ च । न ते । ३ ३ अ ग्नो । अग्निः
च रति । प्र विश्व ऽऽ इत प्र । द्वि ष्ट । न स्सी णा मः । पुत्त्रः ॥३५॥
॥३५॥ अग्नि शास्ति पा वे से ग्नि शास्ति । पा वा । सः । नः । स्यो नः ।
सु य जे ति सु । जजा । प्र जा । इ ळा । दे वे भ्यः । इ म मा स
दे मः । अ प्र प्र यु च्छन्नि स प्र । बु ध न । स्वाहा ॥ ४ ॥ आ
प त यु ऽऽ सा । पत यो । वा । परि प यु ऽऽ तु परि । प त ये ।
त

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ग्नौ भि। तनूनप्रऽइति तनू। नपे। शाक्वराय
शक्वने। ओजिष्ठाय। अनाधृष्टम्। असि। अनाधृ
ष्यम्। देवानाम्। ओजः। अनभिशस्ती। अनभि
शस्ती। अभिशस्ति। पाऽइत्यभिशस्ति। पाः। अनभि
शस्तेन्यमित्यनभि। शस्तेन्यम्। अंजसा। सत्यम्।
उप। गेषम्। सुवितऽइति सुऽइते। मा। धाः।।५।। अग्ने
व्रतपाऽइति व्रत। पाः। त्वेऽइति त्वे। व्रतपाऽइति व्रत। पाः।
या। तव। तनूः। इयम्। सा। मयि। योऽइति यो। मम।
तनूः। एषा। सा। त्वयि। सह। नौ। व्रतप। तऽइति व्रत।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पते। व्रतानां। अनु। मे। दीक्षाम्। दीक्षा। पतिरिति

दीक्षा। पतिः। मन्यताम्। अनु। तत्। तपः। तपस्पतिः। त

पः। पतिरिति तपः पतिः। ८५। अंशुः। अंशुरंशुरि

त्यंशुः। अंशुः। ते। देव। सोम। आ। प्यायताम्।

इन्द्राय। एकधनविदऽइत्येकधनविदे। आ। तुभ्यम्।

॥३६॥ इन्द्रः। प्यायताम्। आ। त्वम्। इन्द्राय। प्यायस्व। आ। ॥३६॥

प्यायय। अस्मान्। सखीन्। सन्या। मेधया। स्वस्ति।

ते। देव। सोम। सुत्याम्। अशीय। एष्टाऽइत्याऽइष्टाः।

रायः। प्र। इषे। भगाय। ऋतम्। ऋतवादिभ्यऽइत्यृ

तवादिभ्यः। नमः। द्यावापृथिवीभ्याम्॥७॥ या। ते।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्ने। अप्स। शाचेसयत। शाया। तनूः। वर्धिष्ठा।
गह्वरेष्ठा। गह्वरे स्थेति गह्वरे। स्था। उग्रम्। वचः। अप।
अवधीत्। त्वेषम्। वचः। अप। अवधीत्। स्वाहा॥
रजःशये ति रजः। शया। हरिशये ति हरि। शया॥ ८॥
तसायनीति तस। अयनी। मे। असि। व्रित्ताय नीति
वित्त। अयनी। मे। असि। अवतात्। मा। नाथितात्।
मा। व्यथितात्। अवतात्। विदेत्। अग्निः। नभः। नाम। अग्ने।
अङ्गिरः। आयुना। नाम्ना। आ। इहि। यः। अस्याम्।
पृथिव्याम्। तृतीयस्याम्। अनु। त्वा। देव। वीतय इति
देव। वीतये॥ ९॥ सं। हि। असि। सपत्न साही।
असि। गतः। तो। अनाधृष्टम्। नाम। यज्ञियम्। तेन। त्वा। आ।
दधे। द्वितीयस्याम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सपत्नसाहीति सपत्न। साही। देवेभ्यः। कल्पस्व।
शुन्धस्व। शुम्भस्व॥७॥ इन्द्रघोषऽइतीन्द्र। घोषः।
वा। वसुभिरिति वसु। भिः। पुरस्तात्। पातु। प्रचे
ताऽइति प्र। चेताः। रुद्रैः। पश्चात्। मनोजवाऽइति मनः।
जवाः। पितृभिरिति पितृ। भिः। दक्षिणतः। विश्वक ॥३७॥
॥३७॥ र्मेति विश्व। कर्मा। आदित्यैः। उत्तरतः। इदम्। अहम्।
तप्तम्। वाः। बहिर्धेति बहिः। धा। यज्ञात्। निः। सृजा
मि॥११॥ सिंहीः। असि। स्वाहा। आदित्यवनिरित्यादित्य।
वनिः। वसुवनिरिति वसु। वनिः। रुद्रवनिरिति रुद्र।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वसिष्ठः । सुप्रजावनिरिति सुप्रजाः । वनिः । राय
स्पोषवनिरिति रायस्पोषवनिः । आ । बृहत् । देवान् ।
यजमानस्य । स्वाहा । भूतेभ्यः त्वा ॥१२॥ ध्रुवः । अ
सि । पृथिवीम् । दृंह । ध्रुवक्षिदिति ध्रुवक्षित् । असि ।
अन्तरिक्षम् । अच्युतक्षिदित्यच्युतक्षित् । असि । दिवम् ।
दृंह । अग्नेः । पुरीषम् । असि ॥१३॥ युञ्जते । मनः । उत । यु
ञ्जते । धियः । विप्राः । विप्रस्य । बृहतः । विपश्चितः इति
विपःऽचितः । वि । होत्राः । दधे । वयुनावि
दिति वयुनऽवित् । एकः । इत् । मही । देवस्य । सवितुः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

परिस्तुतिः। परिस्तुतिरिति परि। स्तुतिः। स्वाहा॥१४॥
इदम्। वि। चक्रमे। त्रेधा। नि। दधे। पदम्।
समूढम्। अभि(ति) समूढम्। अस्य। पांसुरे।
स्वाहा॥१५॥ इरावतीऽइतीरा। वती। धेनुमतीऽ
॥३८॥ इति धेनुमती। हि। भूतम्। सूयवसिनी। सूय ॥३८॥
वसिनीऽइति सू। यवसिनी। मनवे। दशस्या। वि। अ
स्कभ्नाः। रोदसीऽइति रोदसी। विष्णोऽइति विष्णो।
एतेऽइ सेते। दाधर्थ। पृथिवीम्। अभितः। मयूखैः।
स्वाहा॥१६॥ देवश्रुतौ। विति देव। श्रुतौ। देवेषु।

आ। घोषतम्। प्राचीऽइति प्राची। प्राञ्चतम्। अध्व
रम्। कल्पयन्तीऽइति कल्पयन्ती। दुर्धम्। म्लम्।
नपतम्। मा। जिहरतम्। स्वम्। गोहम्। गोस्वमि
ति। गो। स्वम्। आ। वदेतम्। देवीऽइति देवी। दुर्योऽ
रिति दुर्यो। आयुः। मा। निः। वादिष्टम्। प्रजामिति प्रजा
म्। मा। निः। वादिष्टम्। अत्रा। रमेथाम्। वर्ष्मन्। पृ
थि व्याः।।१७।। विष्णोः। नु। कम्। वीर्याणि। प्र। वोचम्।
यः। पार्थिवानि। विममऽइति वि। ममे। रजांसि।
यः। अस्कभायत्। उत्तरम्। सधस्थम्। उत्तरम्। सधस्थमिति सध
विचक्रमाणऽइति वि। चक्रमाणः। त्रेधा। उरुगायऽइ स्थम्।

बा। दक्षिण्या॰ मृते॥ बा। त्रि झो॥ इति त्रि झो॥ २
सुरागायनः। त्रिको वे। ला॥१८॥ द्विवः॥ बा। त्रि लो॥ इति त्रि लो। उत।
उरोः अन्तरिक्षात्। कुंभा॥ हे। हसो। वसुना। पूणस्व।
आ। प्र। वृच्छ। दक्षिणात्। आ। उ तामसमा। तद्वि दर्भ वोता ॥१९॥
पातत। विश्मुः। स्तव ते। वीर्येण। मृगः। नाभी मः। कु
चरः। गिरिष्ठाः। गिरि स्था। इति गिरि। स्थाः। मस्य। उरु
षु। त्रि षु। विक्रमणे वृत्ति वि। क्रमणे षु। अधि क्षियं
॥३९॥ ती स्वधि। क्षियंती। भुवनानि। विश्वा ॥२०॥ विष्णोः। ॥३९॥
र रा रमा। अहसि। अप्रेऽहं। तिम प्रो। स्थः। स्यूतः। धुव।
वैष्णवम्। विष्णवे। त्वा॥२१॥ नारि। अहसि। इदम्। अ
हम्। रक्षसाम्। ग्रीवाः। अपि। कृन्तामि। बृहन्। असि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बृहद्वाग्घ्नति बृहत्तारं वा॥ बृहती म॰। इकारीय।
वाच्य म॰। बृहत्॥२२॥ रक्षोहणमा॰। रक्षोहन् भिर्त्तरक्षः
हन्नेम॰। बृत्त गत्न नु भिर्त्ति वल गात्न नेम॰। वृक्षवीर।
इदम॰। अहम॰। तम॰। बलगम॰। उक्तं। क्विराभि। बम॰। मे।
भिश्चैः॥ बम॰। अमाध्ये॥ भिच्चरवाने तेभि। चरवाने।
सामानः॥ अयं समानः॥ स बृद्धुरिति सा। बृद्धुः॥ अ
सबधुरित्यास। बधुः॥ सुजातऽइति स। जातम॥ अ
सजातः॥ उदरा। वृसाम॰। क्विराभि॥२३॥ स्वराडितिस्व।
राट्। असि। सपत्नहेतिसपत्न। हो। सत्रराडितिसत्र।
राट्। अभिमातिहेत्यभिमाति। हो। जनराडितिजन।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

राट्। रक्षोहेति रक्षःऽहा। सुब्राडिति सुब्राऽराट्॥
अभिमातिहेत्यभिमातिऽहा॥ [illegible]॥ रक्षोहणं। रक्षोहनऽ
इति रक्षःऽहनं। वः। वलगहनऽइति वलगऽहनः।
प्र। उक्षामि। वैष्णवान्। अव। नयामि। अव। स्तृणा-
मि। रक्षोहणौ। रक्षोहनाविति रक्षःऽहनौ। वां। व-
लगहना। वलगहनाविति वलगऽहनौ। उप। दधामि। वैष्णवीऽ ॥४०॥
इति वैष्णवी। परि। ऊहामि। वैष्णवीऽइति वैष्णवी। वै-
ष्णवं। असि। वैष्णवाः। स्थ॥२५॥ यवः। असि। यवय।
अस्मत्। द्वेषः। यवय। अरातीः। दिवे। त्वा। अन्तरिक्षाय।
पृथिव्यै। शुन्धन्ताम्। लोकाः। पितृषदनाः। पितृसदनाऽ

इति पितृ। सदनाः। पितृ षदम्। पितृसदनमिति
पितृसदनम्। असि। २६॥ उत्। दिवम्। स्तभान।
आ। अन्तरिक्षम्। पृण। दृंहस्व। पृथिव्याम्। द्युता
नः। त्वा। मारुतः। मिनोतु। मित्रावरुणौ। ध्रुवेण। ध
र्मणा। ब्रह्मवनीति ब्रह्म। वनि। त्वा। क्षत्रवनीति क्षत्र।
वनि। रायस्पोषवनीति रायस्पोष। वनि। परि। ऊहामि।
ब्रह्म। दृंह। क्षत्रम्। आयुः। प्रजामिति प्रजाम्॥२७॥
ध्रुवा। असि। ध्रुवः। अयम्। यजमानः। अस्मिन्।
आयतनऽऽसा। प्रतेनो। प्रजयेति प्रजया। पशु
भिरिति पशुभिः। भूयात्। घृतेन। द्यावापृथिवी

ऽइति द्यावापृथिवी। पूर्व्वे यामन्। इन्द्रस्य। ध्रुवः। अ
सि। विश्वजनस्येति विश्व। जनस्य। छाया॥२८॥
परि। त्वा। गिर्वणः। गिरः। इमाः। भवन्तु। विश्वतः। वृ
द्धायुमिति वृद्ध। आयुम्। अनु। वृद्धयः। जुष्टाः। भ
॥४॥ वन्तु। जुष्टयः॥२९॥ इन्द्रस्य। स्यूः। असि। ध्रुवः। ऐ
न्द्रम्। वैश्वदेवमिति वैश्व। देवम्॥३०॥ विभूरिति ॥४१॥
वि। भूः। असि। प्रवाहणः। प्रवाहन इति प्र। वाहनः।
वह्निः। हव्यवाहन इति हव्य। वाहनः। श्वात्रः। प्र
चेताः ऽइति प्र। चेताः। तुथः। विश्ववेदा ऽइति विश्व।
वेदाः॥३१॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उसा क्रू। कृविः। अद्यारिः। बंभारिः। अवस्यूः। दु
वस्वान्। शुन्ध्युः। मुग्धर्ज्योत्पिः। सुमन्ताऽइति सम
रा मूल्हत्वानुः। परिपद्यः। परिसर्पऽइति परिसर्प्पः।
पर्वमानः। नक्तंः प्रतक्तेति प्रा। तक्तौ। मरुतः। तृप्तांसू दक्षाऽइति
तृप्ता। सू दनः। ऋतधामेत्यृत। धामा। स्वर्ज्योतिरिति स्वः। ति
ज्योतिः॥ ३२॥ समुद्रः। विश्वव्यचाऽइति विश्वव्यचाः।
अजः। एकपादित्येकपात्। अहिः। बुध्न्यः।
वाक्। ऐन्द्रः। सरस्वती। ऋतस्य। द्वारौ। मा। मा। सन्ता
प्तं। अध्वनाम्। अध्वपतऽइति अध्वपते।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्र। मा। तिर। स्वस्ति। मे। अस्मिन्। पथि। देवयाने।
ति देवेन। बोने। भूयात्॥३३॥ मित्रस्य। मा। चक्षुषा।
ईक्षध्वम्। अग्नयः। सगराः। सगराः। स्थ। सगरेण।
नाम्ना। रौद्रेण। अनीकेन। पात। मा। अग्नयः। पि
पृत। गोपायत। नमः। वः। अस्तु। मा। मा। हिंसिष्ट॥३४॥
॥४२॥ ज्योतिः। असि। विश्वरूपमिति विश्व। रूपम्।
विश्वेषाम्। देवानाम्। समिदिति सम्। इत्। त्वम्। ॥४२॥
सोम। तनूकृद्भ्य इति तनूकृत्। भ्यः। द्वेषोभ्य इ
ति द्वेषः। भ्यः। अन्यकृतेभ्य इत्यन्य। कृतेभ्यः।
उरु। यन्ता। असि। वरूथम्। स्वाहा। जुषाणः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्नेः । अज्यस्य । वेतु । स्वाहा ॥३५॥ अग्ने । नय ।
सुपथेति सु । पथा । राये । अस्मान् । विश्वानि ।
देव । वयुनानि । विद्वान् । युयोधि । अस्मत् । जु
हुराणम् । एनः । भूयिष्ठाम् । ते । नमऽउक्तिमि
ति नमःऽउक्तिम् । विधेम ॥३६॥ अयम् । नः । अग्निः ।
वरिवः । कृणोतु । अयम् । मृधः । पुरः । एतु । प्र
भिन्दन्निति प्रऽभिन्दन् । अयम् । वाजान् । जय
तु । वाजसाताविति वाजऽसातौ । अयम् । शत्रून् ।
जयतु । जर्हृषाणः । स्वाहा ॥३७॥ उरु । विष्णोऽइ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तेविष्णो। वि। अस्व। उरु। क्षयाय। नः। कृधि। घृ
तम्। घृत। घृतयोनऽइति घृत। योने। पिब। प्रप्रेति प्र।
प्र। यज्ञपतिमिति यज्ञ। पतिम्। तिर। स्वाहा॥३८॥
देव। सवितः। एषः। ते। सोमः। तम्। रक्षस्व। मा। त्वा।
॥४३॥ दभन्। एतत्। त्वम्। देव। सोम। देवः। देवान्। उप।
अगाः। इदम्। अहम्। मनुष्यान्। सह। रायः। पोषे ॥४३।
ण। स्वाहा। निः। वरुणस्य। पाशात्। मुच्ये। अग्ने।
व्रत्या। व्रतमिति व्रत्या। व्रतम्। अमंस्त॥३९॥
अति। अस्मान्। अगाम। न। अस्मान्। उप। आगाम।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अर्वाक्। त्वा। परेभ्यः। अविदम्। परः। अवरेभ्यः।
तम्। त्वा। जुषामहे। देव। वनस्पते। देवयज्याया
ऽइति देव। यज्यायै। देवाः। त्वा। देवयज्यायाऽइ
ति देव। यज्यायै। जुषन्ताम्। विष्णवे। त्वा॥४०॥
द्याम्। मा। लेखीः। अन्तरिक्षम्। मा। हिंसीः।
पृथिव्या। सम्। भव। अयम्। हि। त्वा। स्वधितिरिति
स्वऽधितिः। तेतिजानः। प्रणिनाय। प्रनीनायेति प्र।
निनाय। महते। सौभगाय। अतः। त्वम्। देव। वन
स्पते। शतवल्शऽइति शत। वल्शः। वि। रोह। सहस्र

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वक्षाऽइति सुहस्ता। चक्षाः। वि। वृयमः। त्वेहेम॥४॥२
तिद्राजसने संहिता पदे पंचमोध्यायः॥५॥६॥ अ
ग्नेतृतीः। अग्ने नीविसर्गे। नीनः अ सि। स्यावेशाऽइति
सु। आवेगः। नेतृणाम्। सुतं। नेतृणाम्। ऋतस्य।
विजातु। अ [illegible] ता। स्का स्य ति। देवानाम्। सविता। म ॥४॥
॥४॥ ध्या। अनन्तु। सुपिप्पलाभ्यऽइति सु। पिप्पलाभ्यः। ता।
ओषधीभ्यः। द्याम्। अग्रेण। अस्पृक्षत्। आ। अन्तरिक्षम्।
१२८ मध्येन। अप्राः। पृथिवीम्। उपरेण। अदृंहीः॥१॥
याते। धामानि। इरम्मसि। गमध्यै। यत्र। गावः। भूरि
शृंगाःऽइति भूरि। शृंगाः। अयासः। अत्र। अह।

तत् । उरुगायस्येत्युरु । गाय स्य । विष्णोः । परमम् ।
पदम् । अव । भाति । भूरि ॥ २ ॥ विष्णोः । कर्म्माणि । पश्यत ।
यतः । व्रतानि । पस्पशे । इन्द्रस्य । युज्यः । सखा ॥ ३ ॥ तत् ।
विष्णोः । परमम् । पदम् । सदा । पश्यन्ति । सूरयः । दि
वीवेति दिवि । इव । चक्षुः । आततमित्या । ततम् ॥ ४ ॥
पृथिवीरिति पृथि । वीः । असि । परि । त्वा । देवीः । विशः ।
व्ययन्ताम् । परि । इमम् । यजमानम् । रायः । म
नुष्याणाम् । दिवः । सूनुः । असि । एषः । ते । पृथिव्याम् ।
लोकः । आरण्यः । ते । पशुः ॥ ५ ॥ उपावीरित्युप । अवीः ।
असि । उप । देवान् । दैवीः । विशः । प्र । अगुः । उशिजः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वर्द्धितमा। नेतिवर्द्धि। तमान्। देवौ। च्युतः। वसूंष्टम्।
हव्याते। स्वदत्तीम्॥६॥ रेवतीः। रमध्वम्। बृहं
स्पते। धारय। वसूनि। ऋतस्य। त्वा। देवहविः। देव
वा। हविः। पाशेन। प्रति। मुञ्चामि। धर्षा। मानुषः।
अग्नीषोमाभ्याम्। जुष्टम्। नि। युनज्मि। अद्भ्यः
॥४५॥ सतु। त्वा। ओषधीभ्यः। ॥७॥ अपाम्। पेरुः। असि।
आपः। देवीः। स्वदन्तु। स्वात्तम्। चित्। सत्। देवहविः ॥४५॥
तिदेवा। हविः। सम्। ते। प्राणः। वातेन। गच्छताम्।
अङ्गानि। यजत्रैः। यज्ञपति इति यज्ञपतिः। आशा
वसा। शिषा॥८॥ घृतेन। अक्तौ। पशून्। त्रायेथाम्।

रेवति। यजमाने। प्रियम्। धाः। आ। विश। उरोः।
अन्तरिक्षात्। सजूरिति स। जूः। देवेन। वातेन। अ
स्य। हविषः। त्मना। यज। सम्। अस्य। तन्वा। भव।
वर्षोऽइति वर्षो। वर्षीयसि। यज्ञे। यज्ञपतिमि
ति यज्ञ। पतिम्। धाः। स्वाहा। देवेभ्यः। स्वाहा॥९॥ देवेभ्यः
मा। अहिः। भूः। मा। पृदाकुः। नमः। ते। आताने
सो। तान। अनर्वा। प्र। इहि। घृतस्य। कुल्याः। उ
प। ऋतस्य। पथ्याः। अनु॥१०॥ देवीः। आपः। शुद्धाः।
वोढ्वम्। सुपरिविष्टाऽइति सु। परि। विष्टाः। देवेषु।
सुपरिविष्टाऽइति सु। परि। विष्टाः। वयम्। प

ऽि वेष्ठा रऽ रति प ऽि। वे ष्ठा रं ॥ भू या म्मा ॥ ११ ॥ वा चं म।
ते। श्रु म्या भि। प्रा ण म। च र्दै ॥ श्रो त्रम्। ना भि म।
मे ढ्रे म। पा पु म। च रि त्रो न्॥ १२ ॥ म नं ॥ ते। आ।
प्या यता म्। वा क्। प्रा णः॥ च र्दै ॥ श्रो त्रम्। य त्। ते।
क्रू र म्। य त्। आ स्थि ति। नि ष्टा। स्थि तम्। त त्। ते।
आ। प्या यताम्। नि ष्ट्या यताम्। त त्। ते। शु ध्यतु ॥ ४९ ॥
त्री म्। अ हो ॥ भ्यः ॥ न्नि ऽ हे ॥ भ्यः ॥ १३ ॥ नि र स्ता भि ति
॥४६॥ नि॥ अ स्ति म। र र्ण ॥ न्तु ऽम्। अ हम्। र र्ण ॥ अ
मि। ति स्ता मि। आ न। बा धे। अ ध म म। त मः
न यामि। घ ते न। घा वा प्र थि वी ऽ र तिं घा वा प्र थि वी ॥
त्रा। उ र्ज्ज वा घा म। न पे ऽरति न पौ। वैः। स्तो का नाम।

+ ब८।४

अग्निः। आज्यस्य। वेतु। स्वाहा॥ स्वाहाकृतेऽइति स्वाहा।
कृते। ऊर्ध्वनभसमित्यूर्ध्व।नभसम्। मारुतम्। गच्छ
तम्॥१४॥ इदम्। आपः। प्र। वहत। अवद्यम्। च। म
लम्। च। यत्। च। अभिदुद्रोहेत्यभि।दुद्रोह। अनृ
तम्। यत्। च। शेपे। अभीरुणम्। आपः। मा। तस्मात्।
एनसः। पवमानः। च। मुञ्चतु॥१५॥ सम्। ते। मनः। म
नसा। सम्। प्राणः। प्राणेन। गच्छताम्। रेट्। असि। अ
ग्निः। त्वा। श्रीणातु। आपः। त्वा। सम्। अरिणन्। वातस्य।
त्वा। ध्राज्यै। पूष्णः। रंह्यै। ऊष्मणः। अव्यथिषत्। प्रयुत
मिति प्र। युतम्। द्वेषः॥१६॥ घृतम्। घृतपावानः। इति

ष्वता। पावानः। पिबता। वसीम। वसीपावानऽ
इति वसा। पावानः। पिबता। अनुहिं दोऽस्य। हविः। अग्निः।
स्वाहा। दिशोः। प्रदिशाऽऽइति प्र। दिशीः। आ दिशाऽऽइसा।
दिशोः। विदिशाऽऽइति वि। दिशोः। उद्दिशाऽऽइत्युत्। दिशोः।
दिशाऽऽइति दिक्षु। भ्यः। स्वाहा॥१७॥ ऐन्द्रः। प्राणः। अङ्गेऽअङ्गे।
॥४७॥ इत्यङ्गे। अङ्गे। नि। दीध्यत्। ऐन्द्रः। उदानः। इत्युत्। आ ॥४७॥
नः। अङ्गेऽङ्गेऽइत्यङ्गे। अङ्गे। नि। धीता इति नि। धीता। दे
अङ्कः वः। त्वष्टः। भूरिं। ते। सं इ समिति सम्। सम्। एतु। सल
क्ष्मेति स। लक्ष्म। यत्। विषुरूपमिति विषु। रूपम्।
भवाति। देवत्रेति देवा। त्रा। यन्तम्। अवसे। सखायः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अनु । त्वा । माता । पितरः । म॰नु ।९८। समुद्रम् । गच्छ ।
स्वाहा । अन्तरिक्षम् । देवम् । सवितारम् । मित्राव
रुणौ । अहोरात्रे ऽइत्यहोरात्रे । छन्दांसि । द्यावाप
थिवीऽइति द्यावापृथिवी । यज्ञम् । सोमम् । दिव्यम् ।
नभः । अग्निम् । वैश्वानरम् । मनः । मे । हार्दि । यच्छ ।
दिवम् । ते । धूमः । गच्छतु । स्वः । ज्योतिः । पृथिवीम् । भ
स्मना । आ । पृण । स्वाहा ।९९। मा । अपः । मा । ओषधीः ।
हिंसीः । धाम्नोधाम्नः ऽइति धाम्नःधाम्नः । रा
जन् । ततः । वरुण । नः । मुञ्च । यत् । आपः । अघ्न्याः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रति। वरुणा। इति। शपामहे। सुमित्रियाः। इति सु। मित्रियाः।
नः। आपः। ओषधयः। सन्तु। दुर्मित्रियाः। इति दुः। मि
त्रियाः। तस्मै। सन्तु॥२०॥ हविष्मतीः। इमाः। आपः। ह
विष्मान्। आ। विवासति। हविष्मान्। देवः। अध्वरः।
हविष्मान्। अस्तु। सूर्यः॥२१॥ अग्नेः। वः। अपन्नगृ ॥४८॥
॥४८॥ हस्य। अपन्नगृहस्य। सदसि। सादयामि। इन्द्राग्न्योः।
भागधेयीः। इति भाग। धेयीः। स्थ। मित्रावरुणयोः। वि
श्वेषाम्। देवानाम्। अमूः। याः। उप। सूर्ये। याभिः।
वा। सूर्यः। सह। ताः। नः। हिन्वन्तु। अध्वरम्॥२२॥ हृदे।
त्वा। मनसे। त्वा। दिवे। सूर्याय। ऊर्ध्वम्। इमम्। अध्वरम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दिवि । देवेषु । होत्राः । यच्छ ॥ ३ ॥ सोमम् । राजानम् । विश्वे । इति
देवम् । प्रजाः इति प्रऽजाः । उँ । अवरोह । उप । अवरोह । वि
श्वाः । साम । प्रजा इति प्रऽजाः । उपावरोह । स्तृषु । उप । अ
वरोह । तु [illegible] । शृणोतु । अग्निः । समिधा इति सम्ऽइधा । ह
वम् । मे । शृण्वन्तु । आपः । धिषणाः । च । देवीः । श्रोत । ग्रा
वाणः । विदुः । घृतस्य । न । यज्ञम् । शृणोतु । देवः । सविता । ह
वम् । मे । स्वाहा ॥ ४ ॥ देवीः । आपः । अपाम् । नपात् ।
यः । वः । ऊर्मिः । हविष्यः । इन्द्रियावान् । मदिन्तमः । इन्द्रियावानिति
इन्द्रियऽवान् । मदिन्तम इति मदिन्ऽतमः । तम् । देवेभ्यः ।
देवत्रा । धत्त । शुक्रम् । शुक्रपेभ्य इति शुक्रऽपेभ्यः । येषाम् । भा

घो म। भाग। स्व। स्वाहा॥२५॥ कार्षि अग्नि। समुद्रस्य।
ता। अर्द्धिसौ उत्। नया मि। सम। आ पेन अभिरिष्तु।
भि। अग्मता। सम। ॐ धी मि। ॐ घधी॥२६॥ मम।
अग्ने। पद्धिवि ति पता। सु। मर्सम। आ वी। वाजेषु। यमू। जुना।
सः। यंता। शाश्वतीः। इषः। स्वाहा॥२७॥ रावी। ऋषि। गभीरम्। इ[illegible]मे।
॥४९॥ अध्वरम्। क्रु धि। इंद्राय। सुषूतमम्। सु रत्नेम मितिसु। सुत
मम्। उत्तमेने सुनू। तमेनं। विना। जुर्ज्ञी स्यंतम्। मधुमत्त ॥४९
मितिमधुमंतम्। पयस्वंतम्। नि ग्राभ्याः। इतिनि। ग्राभ्याः।
स्थ। देव श्रुतः। इति देवा। श्रुतः। तर्प्पयत। मा॥२८॥

मनेःनमे। तर्पयत। वाचंम। प्राणम। चक्षुः। श्रोत्रंम।
आत्मानंम। प्रजामितिप्रं। जाम। पशून्। गणान्।
गणाः। मे। मा। वि। तृषन्॥२९॥ इध्मः। असि। वसुम
तऽइतिवसु। मतं। रुद्रवंतऽइतिरुद्र। वंतं। आदित्य
वंतऽइत्यादित्य। वंतं। अभिमातिघ्नःऽइत्यभिमाति।
घ्न॥३०॥ यत्। ते। सोम। दिवि। ज्योतिः। यत्। पृथिव्याम।
उरौ। अंतरिक्षे। तेन। अस्मै। यजमानाय। उरु।
राये। कृधि। अधि। दात्रे। वोचः॥३१॥ श्वात्राः। स्थ।
वृत्रतुरऽइतिवृत्र। तुरः। राधोगूर्ताः। इतिराधः।
गूर्ताः। अमृतस्य। पत्नीः। ताः। देवीः। देवत्रेतिदेव।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ग्राऽइतम। मत्यम। नयता। उप। हता। इच्छु। पा। हृता॥
सोमस्या। पिबत॥३२॥ इन्द्र म। धन्स्यं। चि घणो।
इति चिघणो। वीड्वी इ इति वीड्वी। सती इति सती।
वीडये प्राम॥ इन्द्र म। द्य प्राम। पाप्मा। हतः।
ना। सोमतः॥३३॥ प्राकू। अपीकू। उदकू। अधराकू।
॥५०॥ सर्वतः। सा। दिइति दिशः। आ। धावन्तु। अं बो। निः। प॥५०॥
रा। समन्। अरीम्। विदाम॥३४॥ वमी। अङ्ग्ना। प्रावृ
लिपः। देवः। शृणि कृ। मसेमन्। नाव्रत। अग्ना। मा
पुव निति मघा। बन्। अस्ति। मर्हितो। इन्द्रः। ब
वीतिनो। वचेन॥३५॥ इति वासनेयसंहिता पदे षष्ठो ध्यायः॥६॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाचः। पतये। पवस्व। वृष्णः। अंशुभ्याम्। गभ
स्तिपूत इति गभस्तिऽपूतः। देवः। देवे
भ्यः। पवस्व। येषाम्। भागः। असि। मधुमती
रिति मधुऽमतीः। नः। इषः। कृधि। यत्। ते। सोम। अदा
भ्यम्। नाम। जागृवि। तस्मै। ते। सोम। सोमाय।
स्वाहा॥२॥ स्वांकृत इति स्वाम्ऽकृतः। असि। विश्वेभ्यः।
इन्द्रियेभ्यः। दिव्येभ्यः। पार्थिवेभ्यः। मनः। त्वा। अष्टु।
तंसुभव 3 स्वाहा। त्वा। सुभव। सूर्याय। देवेभ्यः। त्वा। मरीचि
पेभ्य इति मरीचिऽपेभ्यः। देव। सूर्याय। देवेभ्यः।
त्वा। मरीचिपेभ्य इति मरीचिऽपेभ्यः। देव। अंशो।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऽ इ से ऽ॑ शो। म सै। त्वा। ई डै। त तः। सु यम। उ प रि प्र
ते स्तु प रि। मु ती। म क्रे नी। हु तः। अ सौ। क रु। प्राणा य।
त्वा। स्मा नाये तिवि। आ ना या। त्वा॥ ३॥ उ प या म गृ ही त
ऽस्त्यू प या म गृ ही तः। अ सि। अ न्तः। य च्छ। म घ व न्नि
ति म घ। व न। पा हि। सो म म्। उ रु ष्य। रा यः। आ। इ ष।
॥५१॥ य ज स्व॥ ४॥ अ न्त रि क्ष तः। ते। द्या वा। पृ थि वी ऽ इ ति ॥५१॥
द्या वा पृ थि वी। द धा मि। अ न्तः। द धा मि। उ रु। अ न्त
रि क्ष म्। स जू। ऋ ते सा। जूः। दे वे भिः। अ [illegible] वरैः।
परैः। च। अ न्त र्या म। म घ ऽ से ति। मा मे। म घ व न्नि ति
म घ। व न्। मा द य स्व। उ दा। चि यु तः। आ ना या॥ ५॥ सो

ना

आ । वायोऽइति वायो । भूष । शुचिपाऽइति शुचिऽपाः ।
उप । नः । सहस्रम् । ते । नियुतऽइति निऽयुतः । विश्व
वारेति विश्वऽवार । उपोऽइत्युपो । ते । अन्धः । मद्यम् ।
अयामि । यस्य । देव । दधिषे । पूर्वपेयमिति पूर्व
ऽपेयम् । वायवे । त्वा ॥ इन्द्रवायूऽइतीन्द्रऽवायू । इमे ।
सुताः । उप । प्रयोभिरिति प्रयःऽभिः । आ । गतम् । इन्दवः ।
वाम् । उशन्ति । हि । वायवे । इन्द्रवायुभ्यामितीन्द्रवायुऽभ्याम् ।
त्वा । एषः । ते । योनिः । सजोषोभ्यामिति सजोषःऽभ्याम् ॥५०॥
अयम् । वाम् । मित्रावरुणा । सुतः । सोमः । ऋतावृधा । ऋत
वृधेत्यृतऽवृधा । मम । इत् । इह । श्रुतम् । हवम् । मित्रा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वरुणाभ्याम् । मह्ना । गीं । रायः । वपुषः । ह्रस्व३ सु
रंक्षितः सस्ता । व३ सं । मदेमा । हमे ना । देवानाः । सवसे । न ।
गावंः ताम् । धेनुम् । मित्रावरुणा । युवम् । नः । विश्वाहा ।
धत्तम् । अनेपस्फुरंती । मस्तनेपं । स्फुरंतीम् । ऋतायु
॥५२॥ भ्याम् । ऋतपाभ्याम् । इत्यृतयुभ्याम् । ला । ॥ २ ॥ या । वाम् ।
कशा । मधुमती । इति मधुमती । अश्विना । सूनृतावती ॥५२॥
इति सूनृतावती । तया । यज्ञम् । मिमिक्षतम् । अश्विना
इत्यश्विभ्याम् । वा । माध्वीभ्याम् । वा ॥ १० ॥ नम् । प्रत्नथे
तिप्रत्न । था । पूर्वथेति पूर्व्वथा । विश्वथेति विश्वथा । या ।
इमथेतीमथा । ज्येष्ठतातिमिति ज्येष्ठतातिम् । बर्हिषदम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बर्हिःसदम् इति बर्हिः ऽसदम्। स्वर्विदम् इति स्वः। विदम्।
तै॰ २ प्राचीनम्। वृजनम्। दोहसे। धुनिम्। आ। शुम्।
जयन्तम्। अनु। यासु। वर्द्धसे। ऋतः। पा। सा। वीरतमम्।
पाहि। अपमृत्युम् इत्यप। मृत्युम्। रुः। द्रुः। देवानाम्। सो। भू
ऋपा ऽइति श्रुऋपाः। त्रा। न यन्तु। अनो। ध्वप्रा। असि॥ ॥
सुवीर ऽइति सु। वीरः। वीरान्। प्रजनयन्निति प्र। जन
यन्। परि। इहि। अभि। रायः। पोषेण। यजमानम्।
सञ्जग्मान ऽइति सम्। जग्मानः। दिवा। पृथिव्या। शु
क्रः। शुक्रशोचिषेति शुक्र। शोचिषा। निरस्तः शचि
निः। अ सा। री तउः। शुक्रस्य। अधिष्ठानम्। अधि
स्थानम् इत्यधि। स्थानम्। असि ॥१२॥ अधिष्ठानस्य।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते। देव। सोम। सुवीर्यस्येति सुवीर्यस्य। रायः।
पोषस्य। ददितारः। स्याम। सा। प्रथमा। संस्कृ
तिः। विश्ववारेति विश्ववारा। सः। प्रथमः। वरुणः।
मित्रः। अग्निः॥१३॥ सः। प्रथमः। बृहस्पतिः। चिकि
त्वान्। तस्मै। इन्द्राय। सुतम्। आ। जुहोत। स्वाहा। तृ
म्पन्तु। होत्राः। मध्वः। याः। स्विष्टा इति सु। इष्टाः। याः।
॥५३॥ सुप्रीता इति सु। प्रीताः। सुहुता इति सु। हुताः। यत्।
स्वाहा। अयाट्। अग्नीत्॥१४॥ अयम्। वेनः। चोद ॥५३॥
यत्। पृश्निगर्भा इति पृश्नि। गर्भाः। ज्योतिर्जरायुरि
ति ज्योतिः। जरायुः। रजसः। विमान इति वि। माने। इ
मम्। अपाम्। संगम इति सम्। गमे। सूर्यस्य।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

शिः । शुक्रम् । न । विप्राः । मतिभिः । स्तिरिति मतिऽभिः । हिता ।
मर्कीय । ऊर्जा ॥१५॥ मनेः । न । वेषु । वनेषु । तिग्मम् ।
विपनः । अच्यो । वनेषु । चनः । इद्वैताम् । यज्ञा । शरः । शोचिषिः । तुवि
नम्णः । इति तुविऽनम्णः । अस्या । अजीजनी तम् । आदिशः ।
मसा । दिशम् । गभस्तौ । प्रजाः । इति प्रऽजाः । पाहि ।
अपं कृ ऽ इस्सपा । कृणः । मर्को देवाः । ना । मं पिपा स
तिमंभ्रिः । पाः । प्रा । नयन्तु । अनो । च्छ्रणा । अस्ति ॥१६॥ सु
प्रजाः । इति सुऽप्रजाः । प्रजाः । इति प्रऽजाः । प्रजनयु
न्निति प्रऽजनयन् । पशुं । इहि । अति । रायः । पोषेण ।
यजमानम् । सङ्गमानः । इति सम्ऽगमानः । दिवा ।
पृथिव्या । मंथिः । मंथिः । शोचिः । मंथिः । शोचिषा । निरस्तः

त्रिभिः। अस्तः। मर्कः। सुधिन्वेः। अधिस्थानमम्। अधि
स्थानम्भिमस्थि। स्थानमम्। असि। १७॥ये। देवासः। दि
वि। एकादश। स्थ। पृथिव्याम्। अधि। एकादश।
स्थ। अप्सुक्षित ऽइत्यप्सु। क्षितः। महिना। एकाद
श। स्थ। ते। देवासः। यज्ञम्। इमम्। जुषध्वम्। १८॥
आग्रयणः। असि। स्वाग्रयण ऽइति सु। आग्रयणः।
॥५४॥ पाहि। यज्ञम्। पाहि। यज्ञपतिमिति यज्ञ। पतिम्। ॥५४॥
विष्णुः। त्वाम्। इन्द्रियेण। पातु। विष्णुम्। त्वम्। पाहि।
अभि। सवनानि। पाहि॥१९॥ सोमः। पवते। सोमः।
पवते। अस्मै। ब्रह्मणे। क्षत्राय। सुन्वते। यजमानाय।
इषे। ऊर्जे। अद्भ्यः। इत्यत्। भ्यः। ओषधीभ्यः। द्यावा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पृथिवीभ्याम् । सुभूतायेति सु । भूताय । विश्वेभ्यः ।
त्वा देवेभ्यः ॥ २० ॥ इन्द्राय । त्वा । बृहद्वतीइति बृहत् ।
वते । वयस्वते । उक्थामदमिति सु क्थ । अमदम् । गृह्णामि ।
यत्ते । इन्द्र । बृहत् । वयः । तस्मै । त्वा । विष्णवे । त्वा ।
उक्थेभ्यः । त्वा । देवेभ्यः । त्वा । देवाव्यमिति देव । अव्यम् ।
यज्ञस्य । आयुषे । गृह्णामि ॥ २१ ॥ मित्रावरुणाभ्याम् ।
इन्द्राय । इन्द्राग्निभ्यामितीन्द्राग्नि । भ्याम् । इन्द्रावरुणा
भ्याम् । इन्द्राबृहस्पतिभ्यामितीन्द्राबृहस्पति । भ्याम् ।
इन्द्राविष्णुभ्यामितीन्द्राविष्णु । भ्याम् ॥ २२ ॥ मूर्द्धानम् ।
दिवः । अरतिम् । पृथिव्याः । वैश्वानरम् । ऋते । आ ।
जातम् । अग्निम् । कविम् । सम्राजमिति सम् । राजम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अतिथिम्। जनानाम्। आसन्नम्। आपात्रम्। जनयन्त
देवाः॥२३॥ ध्रुवः। असि। ध्रुवक्षितिरिति ध्रुव। क्षितिः।
ध्रुवाणाम्। ध्रुवतममिति ध्रुव। तमः। अच्युतानाम्।
अच्युतक्षित्तमऽइत्यच्युतक्षित। तमः। वैश्वानराय।
ते। ध्रुवम्। ध्रुवेण। मनसा। वाचा। सोमम्। अव। आ। न
यामि। अथ। नः। इन्द्रः। इत्। विशः। असपत्नाः। समनस
सऽइति स। मनसः। करत्॥२४॥ यः। ते। द्रप्सः। स्कन्दति। ।।५५।।
।५५।। यः। ते। अंशुः। ग्रावच्युतऽइति ग्राव। च्युतः। धिष
णयोः। उपस्थादित्युप। स्थात्। अध्वर्योः। वा। परि। वा।
यः। पवित्रात्। तम्। ते। उत्क्रमणमित्युत्। क्रमणम्।
असि॥२५॥ प्राणाय। मे। वर्चोदाऽइति वर्चः। दाः। वर्चसे।
जुहोमि। मनसा। वषट्कृतमिति वषट्। कृतम्। स्वाहा।
देवानाम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पवस्व। व्यानायेति वि। अनाय। उदानायेति स्तुत। अ
नाय। वाचे। ऋतु। रक्षोभ्याम्। श्रोत्रौ धा च दक्षु चाभि
तिच दक्षे। भ्याम्। मे। वर्चोदसाविति वर्चः दसौ।
विचर्षसे। पवेथाम्।। २५।। आत्मने। ॐजसे। आयुषे।
विश्वाभ्यः। मे। प्रजाभ्य इति प्र। जाभ्यः।। २६।। कः।
असि। कतमः। कस्य। कः। नाम। अस्य। ते। नाम। अ
मन्महि। यम्। त्वा। सोमेन। अतीतृपाम।। २७।। मधु
वे। त्वा। माधवाय। शुक्राय। शुचये। नभसे। नभस्या
य। इषे। ऊर्जे। सहसे। सहस्याय। तपसे। तपस्याय।
अंहसस्पतये। अंहसः पतये इत्यंहसः पतये।। २८।।
इन्द्राग्नी इतीन्द्राग्नी। आ। गतम्। सुतम्। गीर्भिरिति गीः।
भिः। नभः। वरेण्यम्। अस्य। पातम्। धिया। इषिता। इन्द्राग्नि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

न्यामितीं त्रागिन । न्याम् । वा ॥२९॥ आ । च । मे । अग्निम् ।
हुं धते । स्तुत् णूनि । बर्हिः । आनुषक् । मेधाम् । इन्द्रः । वृ
वौ । सखौ । अग्नी क्रन्यामम् । वा ॥३०॥ ॐ मासत । च वै
िती ध्वततः । च वृणि ध्वतउति च । वृणि । ध्वततः । विश्वे ।
देवासः । आ । गत । दाश्वांसः । दाशुषः । सुतम् ॥३१॥
श्रुणुत । मे । इमम् । हवम् । आ । इदम् । बर्हिः । नि ।
॥५६॥ सीदत ॥३२॥ इन्द्र । मरुत्वः । इह । पाहि । सोमम् । यथा ।
शार्याते । अपिबः । सुतस्य । तव । प्रणीती । प्रनीतीति प्र ।
नीती । तव । शूर । शर्मन् । आ । विवासन्ति । कवयः ॥ ॥५६।
सुयज्ञाः सुयज्ञा इति सु । यज्ञाः । इन्द्राय । वा । मरुत्वते ॥३३॥
मरुत्वते । वत्वनम् । वावधानम् । वत्वधान
मिति वत्व धानम् । अ कैवारि मिरयकवा । अद्रिम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

द्युम्नम्। शाकम्। इन्द्रम्। विश्वासाहम्। विश्वसहमिति
विश्वासहम्। अवसे। नूतनाय। उग्रम्। सहोदामिति
सहः। दाम्। इह। तम्। हुवेम। मरुतीम्। चा। ॐजसे॥३४॥
सजोषाऽइति स। जोषाः। इन्द्र। सगणाऽइति सागणाः। मरु
द्भिरिति मरुत्। भिः। सोमम्। पिब। वृत्रहेति वृत्रा। हा। शूर।
विद्वान्। जहि। शत्रून्। अप। मृधः। नुदस्व। अथ। अभ
यम्। कृणुहि। विश्वतः। नः॥३५॥ मरुत्वान्। इन्द्र। वृषभः।
रणाय। पिब। सोमम्। अनुस्वधम्। अनुस्वधमित्यनु।
स्वधम्। मदाय। आ। सिञ्चस्व। जठरे। मध्वः। ऊर्मिम्।
त्वम्। राजा। असि। प्रदिव इति प्रदिवः। सुतानाम्॥३६॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मनान्। इन्द्रः। नवद्धि नृ। वत। आ। चर्षणिप्राःऽइति च
र्षणि। प्राः। उत। द्विबर्हाःऽइति द्विबर्हाः। अमिनः। सहोभि
रिति सहोभिः। अस्मद्र्यक्। वावृधे। ववृधऽइति व
वृधे। वीर्याय। उरुः। पृथुः। सुकृतःऽइति सुकृतः। क
र्तृभिरिति कर्तृ। भिः। भूतु। महेन्द्रायेति महाऽइन्द्राय। हा ||३७||
||५७|| यः। ओजसा। पर्जन्यः। वृष्टिमां।।२।ऽइव। वृष्टिमानिवे
ति वृष्टिमान्ऽइव। स्तोमैः। वत्सस्य। वावृधे। ववृधे। ||५७||
इति ववृधे ॥३८॥ उत। उँऽइन्द्रम्। यम्। जातवेदसमि
ति जात। वेदसम्। देवम्। बृहन्ति। केतवः। दृशे। विश्वाय।
सूर्यम्। स्वाहा ॥३९॥ चित्रम्। देवानाम्। उत। अगात्।
अनीकम्। चक्षुः। मित्रस्य। वरुणस्य। अग्नेः। आ। अप्राः। (२)

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

द्यावापृथिवी ऽइति द्यावापृथिवी। अन्तरिक्षम्। सू
र्य्यः। आत्मा। जगतः। तस्थुषः। च। स्वाहा॥ ४०॥ रूपे
ण। वः। रूपम्। अभि। आ। अगाम्। तुथः। वः। विश्ववे
दाः ऽइति विश्व। वेदाः। वि। भजतु। ऋतस्य। पथा। प्र। इत।
चन्द्रदक्षिणा ऽइति चन्द्र। दक्षिणाः। वि। स्वः। इति स्वः। पश्य।
वि। अन्तरिक्षम्। यतस्व। सदस्यैः॥ ४१॥ ब्राह्मणम्।
अद्य। विदेयम्। पितृमन्तमिति पितृ। मन्तम्। पैतृमत्य
मिति पैतृ। मत्यम्। ऋषिम्। आर्षेयम्। सुधातुदक्षिण
मिति सु धातु। दक्षिणम्। अस्मद्राता ऽइत्यस्मत्। राता। न
देवत्रेति देव। त्रा। गच्छत। प्रदातारमिति प्र। दातारम्।
आ। विशत॥ ४२॥ अग्नये। त्वा। मह्यम्। वरुणः। ददातु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सः। अमृतत्वमित्यमृत। त्वम्। अशीय। आयुः। दात्रे। एधि।
मयः। म[illegible]मा। प्रतिगृहीत्र इति प्रति। गृहीत्रे। रुद्राय।
प्राणः। वयः। बृहस्पतये। त्वक्। मयः। वमयः। हयः। वयः॥४७॥
कः। अदात्। कस्मै। कामः। कामाय। कामः। दाता। कामः।
प्रतिगृहीतेति प्रति। गृहीता। कामः। एत[illegible]ते॥४८॥ इति वाजसने
संहितापदे सप्तमोध्यायः॥७॥ आदित्येभ्यः। त्वा। विष्णो इति
॥५८॥ विष्णो। उरुगायेत्युरु। गाय॥१॥ कदा। च। न। प्र। युच्छसि। उभे इति
उभे। नि। पासि। जन्मनी इति जन्मनी। तुरीय। आदित्य। ॥५८॥
सवनम्। ते। इन्द्रियम्। आ। तस्थौ। अमृतम्। दिवि। आ
दित्येभ्यः। त्वा॥२॥ यज्ञः। देवानाम्। प्रति। एति। सुम्नम्।
आदित्यासः। भवत। मृडयन्तः। आ। वः। अर्वाची। सुमति
रिति सु। मतिः। ववृत्यात्। अंहोः। चित्। या। वरिवोवित्तरे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिवरिवो । वित । तरा । असत । आदित्येभ्यः त्वा ॥३॥ विव
स्वन् । आदित्य । एषते । सोमपीथः ऽ इति सोम । पीथः ।
तस्मिन् । मत्स्व । श्रत । अस्मै । नरः । वचसे । दधातन ।
वत । आशीर्दा इत्याशीः । दा । दम्पती इति दम् । पती । वामम् ।
अश्नुतः । पुमान् । पुत्रः । जायते । विंदते । वसु । अध । विश्वा
हा । अरपाः । एधते । गृहे ॥४॥ वामम् । अद्य । सवितः । वा
मम् । ऊं ऽ इति । श्वः । दिवेदिवे ऽ इति दिवे । दिवे । वामम् ।
अस्मभ्यम् । सावीः । वामस्य । हि । क्षयस्य । देव । भूरेः ।
अया । धिया । वामभाजः । स्याम ॥५॥ सावित्रः । असि ।
चनोधाः ऽ इति चनः । धाः । चनोधाः ऽ इति चनः । धाः ।

नाजवर्दिवामर

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अस्ति । च नेः । म थि । थे थिनि । जिन्वी । बत्सम । जिन्वा ।
बृहस्पतिमिति यज्ञ । पतिम् । मगोय । देवाय । वास
वित्रे ॥ ६ ॥ सुशर्म्मेति सु । शर्म्मा । सुप्रतिष्ठानः । सुप्रति
ष्ठानऽइति सु । प्रतिष्ठानः । बृहदुक्षायेति बृहत् । उक्षाय ।
नमः ॥ ७ ॥ बृहस्पतेः सुतस्येति बृहस्पतिः । सुतस्य । देव ।
॥५८॥ सोम । ते । इन्दोः । इन्द्रियावतः । इन्द्रियावतऽइतीन्द्रिय ।
वतः । पत्नीवतऽइति पत्नी । वतः । ग्रहान् । ऋध्यासम् । अ ॥५८॥
हम् । पुरस्तात् । अहम् । अवस्तात् । यत् । अन्तरिक्षम् ।
तत् । ऊँ इत्यू । मे । पिता । अभूत् । अहम् । सूर्य्यम् ।
उभयतः । ददर्श । अहम् । देवानाम् । परमम् । गुहा । यत् ॥ ८ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्ना३इ। पत्नीवन्निति पत्नी। वन्। सजूरिति स।
जूः। देवेन। त्वष्ट्रा। सोमम्। पिब। स्वाहा। प्रजापतिरिति
प्रजा। पतिः। वृषा। असि। रेतोधा ऽइति रेतः। धाः। रेतः।
मयि। धेहि। प्रजापतेरिति प्रजा। पतेः। वृष्णः। रेतोधस ते
ऽइति रेतः। धसः। रेतोधामिति रेतः। धाम्। अशीय॥९॥
हरिः। असि। हारियोजन ऽइति हारि। योजनः। हरिभ्या
मिति हरि। भ्याम्। त्वा। हर्योः। धानाः। स्थ। सहसोमा ऽइति सह
सोमाः। इन्द्राय॥१०॥ यः। ते। अश्वसनिरित्यश्व। सनिः।
भक्षः। यः। गोसनिरिति गो। सनिः। तस्य। ~~शस्तोक्थस्येति~~
~~शस्त। उक्थस्य। उपहूत~~ ते। इष्टयजुष ऽइतीष्ट। यजु
षः। स्तुतस्तोमस्येति स्तुत। स्तोमस्य। शस्तोक्थस्येति शस्त।

उ चै स्या। उपहृतस्ये सुपा। हृतस्या। उपहृतऽइ सुपा। हृ
तः। अद्यप्याभि॥११॥ देवदत्तस्येति देवा। दत्तस्या। [illegible] :
~~तस्ये सुपा। हूतस्या। उपहूतऽइ सुपा। हूतः। मदोपाभि~~ ॥११॥
एनोसः। अवयजनमसि स्रुवा। यजनम्। असि। मनु
ष्यकृतस्येति मनुष्य। कृतस्या। पितृकृतस्येति पितृ।
कृतस्या। आत्मकृतस्ये आत्म। कृतस्या। एनसऽएनस
॥६०॥ एनसोनसः। एनसः। अवयजनमसि स्रुवा। यजनम्। ॥६०॥
असि। यत्। च। अहम्। एनः। विद्वान्। चकार। यत्
च। अविद्वान्। तस्य। सर्वस्य। ॥२॥ सम्। ऋत्। नु। मन
सा। नेषि। गोभिः। सूरिभिरिति सूरि। भिः। मघवन्निति
मघावना। स्तुस्या। ब्रह्मणा। देवदत्तमिति देवा। दत्तम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वत् । अस्ति । देवानाम् । सुमताविति सु । मतौ ।
यज्ञियानाम् । स्याम ॥ १३ ॥ धाता । रातिः । सविता ।
इदम् । जुषन्ताम् । प्रजापतिरिति प्रजा । पतिः । निधिपाः
ते निधि । पाः । देवः । अग्निः । त्वष्टा । विष्णुः । प्रजयेति प्र ।
जया । संरराणा इति सम् । रराणाः । यजमानाय ।
द्रविणम् । दधात । स्वाहा ॥ १४ ॥ सुगेति सु । गा । वः । देवाः ।
सदना । अकर्म । ये । आजग्मेत्या । जग्म । इदम् ।
सवनम् । जुषाणाः । भरमाणाः । वहमानाः । हवीं
ऽंषि । अस्मे इति । धत्त । वसवः । वसूनि । स्वाहा ॥ १५ ॥
यान् । आ । अवहः । उशतः । देव । देवान् । तान् । प्र ।
ईरय । स्वे । अग्ने । सधस्थ इति सध । स्थे । ज

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

क्षि वा॑ꣳ सामस्ति जक्षि। वा॑ꣳ संनः पृथि वा॑ꣳ सुः
रति पपि। वा॑ꣳ संनः चः। विश्वे। अस्मः। घर्म्मः।
स्वनः आ। ति धूर्ता। अनु। स्वाहा॥१६॥ वृषमः। हि।
हा। प्रयस्तीति प्र। वृति। सूनो। अस्मिन्नः। अग्ने होता
तारमः। अवेणी मदि। रहा। ऋधग्वृ। अया। ऋधग्वृ।
॥६१॥ उता। अशमिष्ठा॥ प्रजानन्निति प्र। जानन्।
वनस्पः। उप। वा हि। विदान्। स्वाहा॥१७॥ वनस्पः। ६१॥
गघः। वनस्पतिरभीति युना। पतिम। स्वामः। मोभिमः।
तषः। ते। वनः। वनस्पता। इति यना। पते। स सूनृ
नवाकास्ति सत। सूक्तवाकः। सर्ववीरः। इति सर्व।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वीरः। तमः। जुषस्व। स्वाहा॥१८॥ उरुम्। हि। राजा।
वरुणः। चकार। सूर्याय। पंथाम्। अन्वेतवा ऽ
इत्यनु। एतवै। ऊँ ऽइँत्यूँ। अपदे। पादा। प्रति। धातव
ऽइति प्रति। धातवे। अकः। उत। अपवक्ता। हृ
दया विधः। हृदय विध ऽइति हृदय। विधः।
चित्। नमः। वरुणाय। अभिष्ठितः। अभिस्थित ऽइत्य
भि। स्थितः। वरुणस्य। पाशः॥१९॥ अग्नेः। अनीकम्।
अपः। आ। विवेश। अपाम्। नपात्। प्रतिरक्षन्निति
ति प्रति। रक्षन्। असुर्यम्। दमेदम ऽइति दमे।
दमे। समिधम्। इति सम्। इधम्। यक्षि। अग्ने। प्रति।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते। जिह्वा। ऋतम। उता। चरण्यत्। स्वाहा ॥२०॥
समुद्रे। ते। हृदयम। अप्स्वित्यप्ऽसु। अन्तरित्यन्तः।
सम। त्वा। विशन्तु। ओषधीः। उत। आपः। यज्ञस्य।
त्वा। यज्ञपत इति यज्ञऽपते। सूक्तोक्ताविति सूक्तऽउ-
क्तौ। नमोवाक इति नमःऽवाके। विधेम। यत्। स्वाहा ॥२१॥
देवीः। आपः। एषः। वः। गर्भः। तम। सुप्रीतमिति सु-
॥६२॥ ऽप्रीतम। सुभृतमिति सुऽभृतम। बिभृत। देव। सोम। ॥६२॥
एषः। ते। लोकः। तस्मिन्। शम। च। वक्ष्व। परि। च। वक्ष्व।
देवानाम। समिदिति समऽइत्। असि ॥२२॥ एजतु।
दशमास्य इति दशऽमास्यः। गर्भः। जरायुणा। सह।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यथा। अयम्। वायुः। एजति। यथा। समुद्रः। एजति।
एव। अयम्। दशमास्य ऽइति दश। मास्यः। अस्रतु।
जरायुणा। सह॥२३॥ यस्यै। ते। यज्ञियः। गर्भः। यस्यै।
योनिः। हिरण्ययी। अंगानि। अह्रुता। यस्य। तम्। मात्रा।
सम्। अजीगमम्। स्वाहा॥२४॥ पुरुदस्म ऽइति पुरु।
दस्मः। विषुरूप ऽइति विषु। रूपः। इन्दुः। अन्तः। महिमा
नम्। आनञ्ज। धीरः। एकपदीमित्येक। पदीम्। द्विप
दीमिति द्वि। पदीम्। त्रिपदीमिति त्रि। पदीम्। चतु
ष्पदीम्। चतुष्पदीमिति चतुः। पदीम्। अष्टापदी
मित्यष्टा। पदीम्। भुवना। अनु। प्रथन्ताम्। स्वाहा॥२५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मरुतः । यस्य । हि । क्षये । पाथ । दिवः । विमहसःऽइ
ति विऽमहसः । सः । सुगोपातमऽइति सुऽगोपातमः ।
जनः ॥२६॥ मही । द्यौः । पृथिवी । च । नः । इमम् । य
ज्ञम् । मिमिक्षताम् । पिपृताम् । नः । भरीमभिरिति
भरीमऽभिः ॥२७॥ आ । तिष्ठ । वृत्रहन्निति वृत्रऽहन् ।
रथम् । युक्ता । ते । ब्रह्मणा । हरीऽइति हरी । अर्वाचीनम् ।
॥६३॥ सु । ते । मनः । ग्रावा । कृणोतु । वग्नुना । इन्द्राय । त्वा । ॥६३
षोडशिने ॥२८॥ युक्ष्व । हि । केशिना । हरीऽइति हरी ।
वृषणा । कक्ष्यप्रेति कक्ष्यऽप्रा । अथ । नः । इन्द्र । सो
मपाःऽइति सोमऽपाः । गिराम् । उपश्रुतिमित्युपऽश्रु
तिम् । चर ॥२९॥ इन्द्रम् । इत् । हरीऽइति हरी । वहतः ।

अप्रतिधृष्टशवसमित्यप्रतिधृष्टऽशवसम्।
ऋषीणाम्।च।स्तुतः।उप।यज्ञम्।च।मानुषाणाम्॥३०॥
यस्मात्।न।जातः।परः।अन्यः।अस्ति।यः।आविवेशेत्या।
विवेश।भुवनानि।विश्वा।प्रजापतिरिति प्रजा।पतिः।
।प्रजयेति प्र।जया।सम्ऽरराणऽइति सम्।रराणः।त्री
णि।ज्योतींषि।सचते।सः।षोडशी॥३१॥इन्द्रः।च।
सम्राडिति सम्।राट्।वरुणः।च।राजा।तौ।ते।भक्षम्।
चक्रतुः।अग्रे।एतम्।तयोः।अहम्।अनु।भक्षम्।
भक्षयामि।वाक्।देवी।जुषाणा।सोमस्य।तृप्यतु।सह।
प्राणेन।स्वाहा॥३२॥अग्ने।पवस्व।स्वपाऽइति सु।
अपाः।अस्मेऽइत्यस्मे।वर्चः।सुवीर्यमिति सु।वीर्यम्।
दधत्।रयिम्।मयि।पोषम्।अग्नये।त्वा।वर्चसे।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्ने । वर्च्चस्विन् । वर्च्चस्वान् । त्वम् । देवेषु । असि । व
र्च्चस्वान् । अहम् । मनुष्येषु । भूयासम् ॥३३॥ उत्तिष्ठन्नि
त्युत्ऽतिष्ठन् । ओजसा । सह । पीत्वी । शिप्रे ऽइति शिप्रे ।
अवेपयः । सोमम् । इन्द्र । चमू ऽइति । सुतम् । इन्द्राय ।
सोम ओजसे । इन्द्र । ओजिष्ठः । ओजिष्ठः । त्वम् । देवेषु । असि ।
॥६४॥ ओजिष्ठः । अहम् । मनुष्येषु । भूयासम् ॥३४॥ अदृश्रम् । ॥६४॥
अस्य । केतवः । वि । रश्मयः । जनान् । अनु । भ्राजन्तः ।
अग्नयः । यथा । सूर्य । भ्राजिष्ठ ।
भ्राजिष्ठः । त्वम् । देवेषु । असि । भ्राजिष्ठः । अहम् । मनुष्येषु ।
भूयासम् ॥३५॥ आ । जिघ्र । कलशम् । महि । आ । त्वा । विशन्तु ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इन्द्रवतः। पुनः। तुर्व्याणि। वृत्तस्थ। सा। नः। सहस्रम्। धृ
ष्वा। तुर। धारे स्तुरः। धारा। पयस्वती। पुनः। मा। आ। विश
ता। रयिः॥३६॥ इडे। रन्ते। हव्ये। काम्ये। चन्द्रे। ज्योते। अ
दिते। सरस्वति। महि। विश्रुति। विश्रुति। एता। ते। अघ्न्ये।
नामानि। देवेभ्यः। मा। सुकृतम्। सुकृतम्। ब्रूतात्। ब्रूतात्॥३७॥
वि। नः। इन्द्र। मृधः। जहि। नीचा। यच्छ। पृतन्यतः। यः।
अस्मान्। अभिदासति। अभि। दासति। अधरम्। गमय
या। तमः। इन्द्रयोया। चो। वि। मृधः इति वि। मृधे॥३८॥
वोचः। पतिम्। विश्वकर्माणम्। विश्वकर्माणम्।
ऊतये। मनोजुवम्। [illegible]तिम्। अन्तः। जुवम्। वाजे। अद्य।
हवेम। सः। नः। विश्वानि। हवनानि। जोषत्। विश्वशं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कर्मेति विश्वा। शूर्मूः। अवेसी। साधुकर्मेति साध्या।
कर्मा। इन्द्रोपा। स्या। विश्वकर्मणः। इति विश्वा कर्मणो॥३९॥
विश्वकर्मन्निति विश्वा कर्मन्। हविषा। वर्द्धनेन। गीता
रमा। इन्द्रमा। अग्नुणो। अवध्यस्मात संमै। विराः सम।
अनमत॥ पूर्वीः। अयमा। तुगमा। विहसमइति विा। नमंत
था। असत॥४०॥ अगन्यै। सो। गायत्रे छंदसे। ति गा
यत्रे। छंदसमा। गन्नत्रि। इन्द्रोपा। त्रिष्टुप छंदसमा। त्रिष्टु
पं स्मिति जगती। घंदसम। अनुष्टुपा। अनुष्टुबिष्टुनु।
ष्टुपा। ते। अतिगरंर दं लिा। गरः॥४१॥ त्रेष्टी नाम। सा
पत्नेनो। आधूनोमि। केवने नाम। नदनेनाम।
पदेनेमा नाभिति मदिन्। तेमा नाम। मधुत्तमाने

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मिमिं मधुना । तेमानाम् । शुक्रम् । सा । शुक्रे । आ । धू
मेभिः । अक्तैः । रूपे । सूर्यस्य । रश्मिषु ॥ ४२ ॥ कुकुभम् ।
रूपम् । वृषभस्य । रोचते । बृहत् । शुक्रः । शुक्रस्य । पु
रोगाः । इति पुरःऽगाः । सोमः । सोमस्य । पुरोगाः । इति पुरः
गाः । त्वा । [illegible] ॥ ४३ ॥ उशिक् । इत् । वृशी । इन्द्रस्य । अ
स्म । सखे । अस्मत् । सखा । विश्वेषाम् । देवानाम् ॥ ४४ ॥
इह । रतिः । रमध्वम् । धृतिः । स्वधृतिः । रतिः । रमा । धृतिः ।
स्वाहा । उपसृजन् । सृजन् । धरुणम् । मात्रे ।
धरुणः । मातरम् । धयन् । रायः पोषम् । अस्मासु ।
दीधरत् । स्वाहा ॥ ४५ ॥ सत्रस्य । ऋद्धिः । असि । अगन्म ।
ज्योतिः । अमृताः । अभूम । दिवम् । पृथिव्याः । अधि । आ ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अरुहाम। अविदाम। देवान्। स्वः। ज्योतिः॥४९॥ धुवम्।
तमः। इन्द्रापर्वता। पुरोयुधेति पुरःऽयुधा। यः। नः। पृ
तन्यात्। अप। तन्तमिति तम्ऽतम्। इत्। हतम्। वज्रेण।
तन्तमिति तम्ऽतम्। इत्। हतम्। दूरे। चत्ताय। छन्त्सत्।
गहनम्। यत्। इनक्षत्। अस्माकम्। शत्रून्। परि। शूर।
॥६६॥ विश्वतः। दर्मा। दर्षीष्ट। विश्वतः। स्याम। सुवीरा इति
सुऽवीरः। वीरैः। सुपोषाऽइति सुऽपोषाः। पोषैः॥५०॥ पर ॥६६॥
मेष्ठी। परमेष्ठीति परमेऽस्थी। अभिधीतऽइत्यभिऽधीतः।
प्रजापतिरिति प्रजाऽपतिः। वाचि। व्याहृतायामिति वि।
आऽहृतायाम्। अन्धः। अच्छेतऽइत्यच्छऽइतः। सविता। सन्याम्।
विश्वकर्मेति विश्वऽकर्मा। दीक्षायाम्। पूषा। सोमक्रयण्यामि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते सोम। ऋध्यत्याम॥४९॥ इन्द्रः। च। मरुत्वः। च। ऋ याय।
उपो हि। तुऽइत्। सुपाउहितः। असुरः। प्र त्यमानः। मित्रः। श्री
तन् विष्णुः। शिपिविष्टऽइति शिपिऽविष्टः। तुरो। आ सन्नऽइस।
सन्नः। विष्णुः। नरंधिषः॥५०॥ घ्रा[illegible]माणः। घ्रो[illegible]मानऽइ
ति घ्न। उ[illegible]मानेनः। सोमः। आ गतऽइस। गतः। [illegible]णः। आ
सं घामिस्ता। सं घामः। आ सन्नऽइस। सन्नः। अ मिनः। अग्नी
घ्रे। इन्द्रे हविर्धानऽइति हविःऽधाने। अर्थ वी। उपा वक्रिय
माणऽइत्यपा। अवहियमाणः॥५१॥ विश्वे। देवाः। अंशुषु
धु। युधुऽइति नो। उस्तः। विष्णुः। आप्रीतपाऽइत्याप्रीतऽपाः।
आ[illegible]मानऽइसा। प्या[illegible]मानः। यमः। सूयमानः। विष्णुः।
सम्भ्रियमाणऽइति सम्ऽभ्रियमाणः। वायुः। पूयमानः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कौ पु॰

श्रु कं॰ दर्शी र श्री रिति दर्शी रा श्री॰ मं धी। सकृ श्री रिति
सकृ। श्री॰। ५१॥ बृ॰ वैदि वा॰ च म मेधु। ३ नी त ऽ इ सुत
नीते॰ अ सु॰ हो मो या। ३ घत ऽ इ सुत। बत॰। हु॰ हु यमा
ने॰ वा ते॰ अ भ्या वृ त ऽ र स्त्री। आ वत॰। न [illegible] च दा
ति न्। च दी॰ प्रति स्मात ऽ इति प्रति। स्मात॰ म स॰ [illegible] दै
मा ण॰। वृतर॰ ना रा रा ३ सा॰। ५२॥ स [illegible]॰। सि धे॰ अ व न्त था ॥६७॥
॥६८॥ ये से वा। स्ट था या। ३ घत ऽ इ सु त। बत॰ सु मु [illegible]॰ अ न्य व
हि य मा ण ऽ र स स्ना। अ व हि य मा ण॰। स स्ति ल॰। प पु त
ऽ इति प्राप्त ते॰ ब यो॰। ओं जसा। स्व वि ता। रजो॰ त्रि।
वी [illegible] त्रि॰ वीरं मेति वी रा। न मा। रो वि दा। मा। पसे वैप
रति पसे ते। अ प ती ते स प त। इ ता। स हो भार त्रि सते॰

तु २

पूर्ईनं ता। विति

स्नेः। विश्वपुरस्तविनमो। अगन्। द्वरूणा।

पूर्ह्। नदेतो॥ ५३॥ देवान्। दिवंम्। अगन्। पुरुसः। ततंम ना।

द्रविणम्। अग्न्। मनुष्यान्। अन्तरिक्षम्। पितृन्। पृ

थिवीम्। यम्। वृम्। च्यु। लोकम्। अगन्। पुरुसः। ततः। मे

मकम्। अभूत्॥ ५४॥ चतुस्त्रिंशत्। इ। तु चतुः। ...ज्ञात॥

ततेवतः चो। वि। तत्निरे इति वि। तत्निरे। ...मम। ...म

स्यु... यो। द... ते। ...षाम्। छिन्नम्। ...म्। इडस्य ... एति।

दधामि। स्वाहा। घर्मः॥ अपि। एतु। देवान्॥ ५५॥ ...स्य।

दोहनं वितत इति वितत। पुरुत्रेति पुरुत्रा। सः। अग्न्। धा।

दिवम्। अन्त्वाते ता नेच्छन्तु। आनतानाम्। सन्। ...। ...स्य।

महि। मे। प्रजायामिति प्रजायाम्। रायः। पोषम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वेभ्यः । आप्येभ्यः । श्रीः । प्र । स्वाहा ॥ ६२ ॥ आ । पवस्व । हि-
रण्यवदिति हिरण्यऽवत् । अश्ववदित्यश्वऽवत् । सोम ।
वीरवदिति वीरऽवत् । वाजम् । गोमन्तमिति गोऽमन्तम् ।
आ । भर । स्वाहा ॥ ६३ ॥ इति वाजसनेये संहितापदे अष्ट-
मोऽध्यायः ॥ ८ ॥ देव । सवितरिति सवितः । प्र । सुव ।
यज्ञम् । प्र । सुव । यज्ञपतिमिति यज्ञऽपतिम् । भगाय । दिव्यः ।
॥ ह८ ॥ गन्धर्वः । केतपूरिति केतऽपूः । केतम् । नः । पुनातु । वाचः ।
पतिः । वाजम् । नः । स्वदतु । स्वाहा ॥ १ ॥ ध्रुवसदमिति ध्रुवऽसदम् । ॥ ह८ ॥
त्वा । नृषदम् । नृषदमिति नृऽसदम् । मनःसदम् । मनःस-
दमिति मनःऽसदम् । इन्द्राय । त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । जुष्टतममिति

जुष्टतमम। अप्सुषदम। अप्सुसदमित्यप्सु। सदम। घृत
सदमिति घृत। सदम। व्योम सदमिति व्योम। सदम। पृथि
विसदमिति पृथिवि। सदम। अन्तरिक्ष सदमित्यन्तरिक्ष। स
दम। दिवि सदमिति दिवि। सदम। देवसदमिति देव। सदम।
नाकसदमिति नाक। सदम॥२॥ अपाम। रसम। उद्वयसमित्युत।
वयसम। सूर्ये। सन्तम। समाहितमिति सम। आहितम। अपाम।
रसस्य। यः। रसः। तम। वः। गृह्णामि। उत्तममित्युत। तमम॥३॥ ग्रहाः।
ऊर्जाहुतय इत्यूर्ज। आहुतयः। व्यन्तः। विप्राय। मतिम। तेषाम।
विशिप्रियाणाम। विशिप्रियाणामिति वि। शिप्रियाणाम। वः। अहम। इषम।
ऊर्जम। सम। अग्रभम। सम्पृचाविति सम। पृचौ। स्थः।
सम। मा। भद्रेण। पृङ्क्तम। विपृचाविति वि। पृचौ। स्थः। वि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

म्रा। पाप्म नो। पृ कूम॥४॥ इन्द्रस्य। वज्रः। असि। वाज
सा ऽ इति वाज। सा। त्वया। अयम। वाजम। सेत्। वाजस्य।
नु। प्रसवे ऽ इति प्र। सवे। मातरम। महीम। अदिति
म। नाम। वचसा। करामहे। यस्याम। इदम। विश्वम।
भुवनम। आविवेश। आ। विवेश। तस्याम। नः। देवः। स
विता। धर्म। साविषत्॥५॥ अप्स्वन्तः। अप्सु। अन्तः। अ ॥ हरि ॥
॥६९॥ मृतम। अप्सु। भेषजम। अपाम। उत। प्र
शस्तिषु। प्रशस्तिष्विति प्र। शस्तिषु। अश्वाः। भवत। वाजिनः। देवीः। आ
पः। यः। वः। ऊर्मिः। प्रतूर्तिः इति प्र। तूर्तिः। ककुन्मानि
ति ककुत्। मान्। वाजसा ऽ इति वाज। सा। तेन। अयम।
वाजम। सेत्॥६॥ वातः। वा। मनः। वा। गं.धर्वाः। सप्तवि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ह्वातु रिति सस। विंशं श। तिं। ते। अ गते। अश्वं म। अ पृ जेन।
ते। अस्मिन्। जव म्। आ। अ दध्। । ज। ब्राते शं को ऽऽइति
वातार ळं डो। भ व। गोजिनृ। भुज्य मानात रस्थे स्थे वेती
न्ने स्पाऽरव। दक्षि णः। श्रियाऽए वि। भृजेनु। वा। मरुतः।
विश्व वै दस ऽऽइति विश्व। वेदसः। आ ते। ह हो। प क्षिपात
पतो। सु। जव म। दध्यातु।। ७।। जव नः वनः ते। वाजि नः। नि
क्ति तऽऽइति नि। क्तितः गृनो। वः स्पृने। परीत्तः। अ य र तः
च। वा ते। ते नो।। नः वाजि नः। बल्ले वा जि ति बलो। वाने।
बल्ले नो। वाज जि दि ति वाजा जितः। च। नवा। समने।
च। पार यिष्णु। वाजि नः। वाजि जित ऽऽइति वाज। जितः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाजिनः। सनिष्यतः। बृहस्पतेः। भागम्। अव। जिघ्रत ॥९॥
देवस्य। अहम्। सवितुः। सवे। सत्यसवस इति सत्य
वसः। बृहस्पतेः। उत्तमम्। मिस्तुता। नमम्। नाकम्। रुहेयम्।
इन्द्रस्य। सत्यप्रसवस इति सत्यप्रसवसः। अहम् ॥१०॥
वनस्पतेः। वाजम्। जयत॥ बृहस्पतये। वाचम्। वदत। बृ
हस्पतिम्। वाजम्। जापयत। इन्द्र। इन्द्राय। इन्द्रम् ॥११॥ ॥७०॥
॥७०॥ एषा। वः। सा। सत्या। संवागिति सम्। वाक्। अभूत्। यया।
बृहस्पतिम्। वाजम्। ~~बृहस्पतेः~~ अजीजपत। अजीजपत।
बृहस्पतिम्। वाजम्। वनस्पतयः। वि। मुच्यध्वम्। इ
न्द्रम्। वाजिजित इति वाजजिता। जितः। वाजम्। जेषम्। वौ
जिनः। वाजिजित इति वाजजितः। अध्वनः। स्कभ्नुवन्तः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बोजं ना। भिमा नाः। का ष्ठाम्। गच्छत॥१२॥ पुं षः। स्यः। चो
जी। द्विपत्नि मतुरेयति। गृ्रीवायाम्। ब्रुवः। अपि कु
ध्व ऽ इलुपि। कुन्ते। आसनी। क्तु म। दधिक्रौ ऽ इति दधि।
क्रौ। अनु। सं वसनि घदतः। सं वसनि स्य ददित्ति सम्। स
नि स्यददतु। पृथाम्। अकौ ञ्सि। अन्तो। आपनीफणद्दिया।
पनीफणत्। स्याता॥१३॥ उत। स्मा। अस्या। इवतेस्तु रण्यतः।
पर्णमू। ना। वेः। अन्तो। वाजि। ष्प्र। गाध्विन ऽ इति ष्प्र। गध्विनः।
रथेन स्थेवे ति रथेन स्थोरवा। धजतः। अके समप्र। परि। द्वधि
क्रौ बु। ऽ इति दधि। क्रौ बुः। सह। दुर्ग्गी। तद्धि त्रतः। स्याता॥१४॥
रीम। नः। भवन्तु। वाजि नाः। हवेषु। देवतातेति देवता। तेता।
पित देवहूतिमिति। देव। स्यकौ ऽ इति स। अकौः। जग्म

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

येत्त॥ अहिम्। वृक॑म्। रक्षांऽसि। सनेमि। अ॒स्मत्। यु

यव॒न्। अमी॑वाः॥१५॥ ते। नः॑। अर्वन्तः॑। हव॑नश्रुत॒ऽइति॑ ह

व॒नऽश्रुतः॑। हव॑म्। विश्वे॑। शृ॒ण्वन्तु। वाजिनः॑। मित

द्रव॒ऽइति॒ मित॑ऽद्रवः। सहस्र॒सा इति॑ सहस्र॒ऽसाः। मे॒धसा॑ता॒ऽवि॑ति

मे॒धऽसा॑ता। सनि॒ष्यवः॑। महः॑। ये। धन॑म्। स॒मि॒थेष्विति॑

सम्ऽइ॒थेषु॑। ज॒भ्रि॒रे॥१६॥ वाजे॑वाज॒ऽइति॒ वाजे॑ऽवाजे। वाजे॑।

॥७१॥ अव॑त। वाजि॒नः॒। नः॒। धने॑षु। विप्राः॑। अ॒मृ॒ताः॑। ऋ॒तज्ञा॒ऽ ॥७१॥

इति॑ ऋ॒तऽज्ञाः। अ॒स्य। मध्वः॑। पि॒ब॒त॒। मा॒दय॑ध्वम्। तृ॒प्ताः।

या॒त॒। प॒थि॒भि॒रिति॑ प॒थिऽभिः॑। दे॒व॒यानै॒रिति॑ दे॒व॒ऽयानैः॑॥१७॥

आ। मा। वाज॑स्य। प्र॒स॒व ऽइति॑ प्रऽस॒वः। जग॒म्यात्। आ।

इ॒मेऽइति॑। द्यावा॑पृथि॒वीऽइति॒ द्यावा॑पृथि॒वी। वि॒श्वरू॑पे

ऽइति विश्वऽरूपे। आ। मा। गन्ताम्। पितरा। मातरा। च। आ।
मा। सोमः। अमृतत्वेनेत्यमृतऽत्वेन। गम्यात्। सहस्वान्।
सहऽइति सह। वान्। संनिमृजानः। ऽइति नि। मृजानः। १८॥
आपये। स्वाहा। स्वापयऽइति सुऽआपये। अपिजायेत्य
पिऽजाय। क्रतवे। वसवे। अहर्पतये। अह्नःपतयऽइ
त्यह्नःपतये। अह्ने। मुग्धाय। मुग्धाय। वैनंशिनाय।
विनंशिनऽइति वि। नंशिने। आन्त्यायनायेत्यान्त्य।
आयनाय। अन्त्याय। भौवनाय। भुवनस्य। पतये।
अधिपतयऽइत्यधिऽपतये॥१९॥ आयुः। यज्ञेन। क
ल्पताम्। प्राणः। चक्षुः। श्रोत्रम्। पृष्ठम्। यज्ञः। यज्ञे
ज्ञेन। कल्पताम्। प्रजापतेरिति प्रजाऽपतेः। प्रजा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऽइति प्र । जाः । अभूम । स्वः । देवाः । अगन्म । अमृताः । अभूम ॥ २० ॥
अस्मे इत्यस्मे । वः । अस्तु । इन्द्रियम् । अस्मे इत्यस्मे । नृम्णम् ।
उत । क्रतुः । अस्मे इत्यस्मे । वर्चांसि । सन्तु । वः । नमः । मा
त्रे । पृथिव्यै । नमः । मात्रे । पृथिव्यै । इयम् । ते । राट् । यन्ता ।
असि । यमनः । ध्रुवः । धरुणः । कृष्यै । त्वा । क्षेमाय । रय्यै ।
पोषाय ॥ २१ ॥ वाजस्य । इमम् । प्रसव इति प्र-सवः । सुषु
वे । सुषुव इति सुसुवे । अग्रे । सोमम् । राजानम् । ओष ॥ ७२ ॥
॥ ७२ ॥ धीषु । अप्स्विति अप्-सु । ताः । अस्मभ्यम् । मधुमतीरि
ति मधु-मतीः । भवन्तु । वयम् । राष्ट्रे । जागृयाम । पुरोहि
ताः इति पुरः-हिताः । स्वाहा ॥ २२ ॥ वाजस्य । इमाम् । प्रसवः ऽ
इति प्र । सवः । शिश्रिये । दिवम् । इमा । च । विश्वा । भुवनानि ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

संम्राडिति सम्ऽराट् । अदित्सन्तम् । दापयति । प्रजानन्
न्निति प्रऽजानन् । सः । नः । रयिम् । सर्ववीरमिति सर्वऽवी
रम् । नि । यच्छतु । स्वाहा । वाजस्य । नु । प्रसव इति प्रऽसवे
आ । बभूव । इमा । च । विश्वा । भुवनानि । सर्वतः । स । नेमि
राजा । परि । याति । विद्वान् । प्रजामिति प्रऽजाम् । पुष्टिम् ।
वर्धयमानः । अस्मे इत्यस्मे । स्वाहा ॥२४॥ सोमम् । राजानम् ।
अवसे । अग्निम् । अन्वारभामह इत्यनुऽआरभामहे । आ
दित्यान् । विष्णुम् । सूर्यम् । ब्रह्माणम् । च । बृहस्पतिम् ।
स्वाहा ॥२५॥ अर्यमणम् । बृहस्पतिम् । इन्द्रम् । दानाय ।
चोदय । वाचम् । विष्णुम् । सरस्वतीम् । सवितारम् । च । वा
जिनम् । स्वाहा ॥२६॥ अग्ने । अच्छ । वद । इह । नः । प्रति । नः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुमना ऽइति सुऽमनाः। भुवत्। प्रानः। पृच्छ। सहस्रजिदिति स
हस्रऽजित्। नमः। हि। धनदा ऽइति धनऽदाः। दाम्। असि। स्वाहा ॥२७॥
प्रानः। पृच्छतु। अर्यमा। पूषा। बृहस्पतिः। वाक्। देवी। द
दातु। नः। स्वाहा ॥२८॥ सरस्वत्यै। वाचः। यन्तुः। यन्त्रियै। दधामि।
बृहस्पतेः। त्वा। साम्राज्येनेति साम्ऽराज्येन। अभि। सिञ्चा
मि। असौ ॥२९॥ अग्निः। एकाक्षरेणेत्येकऽअक्षरेण। प्रा
॥७३॥ णम्। उत्। अजयत्। तम्। उत्। जेषम्। अश्विनौ। द्व्यक्ष ॥७३॥
रेणेति द्विऽअक्षरेण। द्विपद ऽइति द्विऽपदः। मनुष्यान्।
उत्। अजयताम्। तान्। विष्णुः। त्र्यक्षरेणेति त्रिऽअक्षरेण।
त्रीन्। लोकान्। सोमः। चतुरक्षरेणेति चतुःऽअक्षरेण।
चतुष्पदः। चतुष्पद ऽइति चतुःऽपदः। पशून् ॥३०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पूषा। पञ्चाक्षरेणेति पञ्च। अक्षरेण। पञ्च। दिशः। न ताम्।
सविता। षडक्षरेणेति षट्। अक्षरेण। षट्। ऋतून्। मरु
तः। सप्ताक्षरेणेति सप्त। अक्षरेण। सप्त। ग्राम्यान्। अज
यन्। बृहस्पतिः। अष्टाक्षरेणेत्यष्टा। अक्षरेण। गाय
त्रीम्। ताम्॥३१॥ मित्रः। नवाक्षरेणेति नव। अक्षरेण।
त्रिवृतमितित्रि। वृतम्। स्तोमम्। वरुणः। दशाक्षरेणेति
दश। अक्षरेण। विराजमितिवि। राजम्। इन्द्रः। एकादशा
क्षरेणेत्येकादश। अक्षरेण। त्रिष्टुभम्। त्रिष्टुभमितित्रि।
स्तुभम्। विश्वे। देवाः। द्वादशाक्षरेणेति द्वादश। अक्षरेण।
जगतीम्॥३२॥ वसवः। त्रयोदशाक्षरेणेति त्रयोदश। अ
क्षरेण। त्रयोदशमिति त्रयः। दशम्। रुद्राः। चतुर्दशाक्षरेणे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ति चतुर्दश। अक्षरेण। चतुर्दशीमिति चतुर्दशम्। आ
दित्याः। पंचदशाक्षरेणेति पंचदश। अक्षरेण। पंचद
शीमिति पंचदशम्। अदितिः। षोडशाक्षरेणेति षोडश।
अक्षरेण। षोडशम्। प्रजापतिरिति प्रजा। पतिः। सप्तद
शाक्षरेणेति सप्तदश। अक्षरेण। सप्तदशीमिति सप्त।
दशम्॥३३॥ पुघनेत। निर्ऋत्यऽइति निः। ऋत्यै। भागनेतम्।
जुषस्व। स्वाहा। अग्निनेत्रेभ्यऽइत्यग्नि। नेत्रेभ्यः। देवेभ्यः॥३४॥
॥२४॥ पुरःसद्भ्यऽइति पुरःसत्। भ्यः। स्वाहा। यमनेत्रेभ्यऽइति यम।
नेत्रेभ्यः। दक्षिणासद्भ्यऽइति दक्षिणासत्। भ्यः। विश्वदेव
नेत्रेभ्यऽइति विश्वदेव। नेत्रेभ्यः। पश्चात्सद्भ्यऽइति पश्चात्सत्।
भ्यः। मित्रावरुणनेत्रेभ्यऽइति मित्रावरुण। नेत्रेभ्यः। वा।
मरुन्नेत्रेभ्यऽइति मरुत्। नेत्रेभ्यः। ~~[illegible]~~

~~भ्यः सोमनेत्रे~~ वा। उत्तरासद्भ्य इत्युत्तरासत्ऽभ्यः। सोमने
नेत्रेभ्य इति सोमऽनेत्रेभ्यः। उपरिसद्भ्य इत्युपरिसत्ऽभ्यः। दुव
स्वद्भ्य इति दुवस्वत्ऽभ्यः॥३४॥ ये। देवाः। अग्निनेत्रा इत्यग्निऽने।
नेत्राः। पुरःसद इति पुरःऽसदः। तेभ्यः। यमनेत्रा इति यमऽने
सेमि त्राः। दक्षिणासद इति दक्षिणाऽसदः। विश्वदेवनेत्रा इति विश्व
देवऽनेत्राः। पश्चात्सद इति पश्चात्ऽसदः। मित्रावरुणनेत्राऽ
इति मित्रावरुणऽनेत्राः। मरुन्नेत्रा इति मरुत्ऽनेत्राः। उत्तरास
द इत्युत्तराऽसदः। सोमनेत्रा इति सोमऽनेत्राः। उपरिसद इ
त्युपरिऽसदः। दुवस्वन्तः॥३५॥ अग्ने। सहस्व। पृतनाः। अ
भिमातीरित्यभिऽमातीः। अप। अस्य। दुस्तरः। दुस्तर इति दुः
ऽतरः। तरन्। अरातीः। वर्चः। धाः। यज्ञवाहसीति यज्ञऽवा
हसि॥३६॥ उपांशोरित्युपऽअंशोः। वीर्येण। जुहोमि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हृतम्।रक्षोभ्यः स्वाहा।रक्षांसाम्।त्वा।वृधाय।अवेधिष्माऽर
क्षोभिः अवेधिष्म।अमुम्।अमो।हृतः।।३७।।सवितः।स
सवा नाम।सुवृताम्।अग्निः।ऽग्ने गृहपते नाम्नि तिगृह।पती
नाम्।सोमः।वनस्पतीनाम्।बृहस्पतिः।वाचे।इन्द्रः।ज्यै
॥७५॥ ष्ठ्याय।रुद्रः।पशुभ्यः इति पशु।मित्रः।सत्यः।वरुणः।ध ॥७५॥
र्मपती नाम्नि तथ धर्म।पतीनाम्।।३८।।इमम्।देवाः।अ
सपत्नम्।सुवध्वम्।महते।क्षत्राय।ज्यैष्ठ्याय।जानरा
ज्यायेति जाने।राज्याय।इन्द्रस्य।इन्द्रियाय।इमम्।अमुष्य।
पुत्रम्।अमुष्यै।पुत्रम्।अस्यै।विशे।एषः।वः।अमी।इ
ति।मी।राजा।सोमः।अस्माकम्।ब्राह्मणानाम्।राजा।।३९।।
इति वाजसनेयसंहितापदपाठे नवमोऽध्यायः।।९।।अपः।देवाः
मधुमतीः इति मधु।मतीः।अगृभ्णन्।ऊर्जस्वतीः।राजस्वः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इति राजा। स्वम चिता नाः। मार्जिन मित्रा वरुणौ। अग्नि अ
सिरूचेन मा जिः र क्रम। अने पन्। अति। अरातीः॥११॥ व
दमेन कुत्सिः। अ सिरा दाऽइतिराः। दाम राष्ट्रमा मे। देवि।
स्याहो। अमुर्ष्यो व च सेन सति व च से नः॥२॥ अर्थे तऽइ सेर्थी
इतनि स्यु। दुत। अं जे स्व तीः। आ पंन परि वाहिणीः। परिवा
हि नी रिति परि। वाहिनीः। अपाम्। पतिः। अपा म। ग र्भो॥३॥
सूर्यं वर्च सा सऽइति सूर्यं। वचसः। सूर्यं वर्च स ऽइति सूर्य।
वर्च सः। मा स्थाः। व्र जन्दि तऽइति व्रजं। दितं न का शौल वावि
श्वाः। वाद्धैरीः। जने भूत ऽइति जनं। भूतं न वि श्व भूतऽइ
ति विश्व। भूतं न आ पंन स्वराज ऽइति स्व। राजं न महि। दात्र म।
कोविया या। वं वा नाः। अ नोधवः। सीदतां सहो जे स ऽइति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सु हे । युं जस इ दधे तीसा । ४ ॥ सोमस्य । त्विषिः । असि । तव । इव । इति
तव । इव । मे । त्विषिः । भूयात् । अग्नये । स्वाहा । सोमाय । स्वाहा । सवि
त्रे । सरस्वत्यै । पूष्णे । बृहस्पतये । इन्द्राय । घोषाय । श्लोकाय । य ।
अंशाय । भगाय । अर्यम्णे ॥ ५ ॥ अनि भ्र [illegible] मि सनि । गृ
ह म । असि । वाचस्पतिः । वं धेनतु पोजाः इति तपःजाः । सोमस्य । धृ
त्रम । असि । स्वाहा । राजसू इति राजसूः । ६ ॥ सुधर्मा द इ
॥७९॥ ति सधर्मा । दैव । द्युम्निनी । आ पेः । एतान् । अनाध्व क्षत्रात । अपस्यं ॥७९॥
वसो । नाः । पस्सा । सु । चक्रे । वरुणः । सधस्थम् इति सध । स्थम् ।
अपाम् । क्रो शुः । मातृतमाभ्य इति मातृ । तमा सु । अ त्तरि सुत । ७ ।
गा त्रस्य । उर्व्यम । असि । जरायु । बोनिः । नाभिः । इन्द्रस्य । वा
र्त्रघ्नम् इति वार्त्र । घ्नम् । मित्रस्य । वरुणस्य । सयोः । अयम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

क्षत्रम्। सा। वृषेत्। दृक्षा। रुजा। ऋतुम्। सा। पात। एनम्। प्राच्यैम्।
प्रसंचम्। तुषंचम्। दिक्ष्वऽइति दिक्षु। अस्य। पात॥ ८॥ आ
वित्तमर्घ्यं। अवित्तऽइ सा। वितत। भृगिन। गन्ध। पति शिति गन्तृ।
पता। आ। वित्तऽइ स्या। वित। इन्द्रं। ब्रह्म अवाऽइति ब्रह्म। अवा।
आवित्ता। विस्या। वित्तौ। मित्रावरुणौ। धृतव्रताविति धृत।
व्रतौ। आवित्तऽइ स्या। वित्त। पूषा। विश्ववेदाऽइति विश्व।
वेदा। आवित्तेऽइ सा। वित्ते। द्यावापृथिवीऽइति द्यावापृ
थिवी। विश्वशंभुवाविति विश्व। शंभुवौ। आवित्तेऽइ सा।
वित्ता। अदितिः। उरुशर्मेत्युरु। शर्म्मा॥ ९॥ अवेष्टाऽइस
वेइष्टा। दन्दशूकाः। प्राचीम्। आ। रोह। गायत्री। त्वा।
अवतु। रथंतरमिति रथम्। तरम्। साम। त्रिवृदिति
त्रि। वृत्। स्तोमः। वसन्तः। ऋतुः। ब्रह्म। द्रविणम्॥ १०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दक्षिणाम्। आ। रोह। त्रिष्टुप्। त्रिस्तुबिति त्रि। स्तुप्। त्वा।
अवतु। बृहत्। साम। पंचदश इति पंच। दश। स्तोमः।
ग्रीष्मः। ऋतुः। क्षत्रम्। द्रविणम्॥११॥ प्रतीचीम्। आ।
रोह। जगती। त्वा। अवतु। वैरूपम्। साम। सप्तदश इति स
प्त। दश। स्तोमः। वर्षाः। ऋतुः। विट्। द्रविणम्॥१२॥
उदीचीम्। आ। रोह। अनुष्टुप्। अनुस्तुबित्यनु। स्तुप्।
॥७७॥ त्वा। अवतु। वैराजम्। साम। एकविंश इत्येक। विंशः। ॥७७॥
स्तोमः। शरत्। ऋतुः। फलम्। द्रविणम्॥१३॥ ऊर्ध्वाम्।
आ। रोह। पंक्तिः। त्वा। अवतु। शाक्वररैवते इति शाक्वर। रै
वते। सामनी इति सामनी। त्रिणवत्रयस्त्रिंशौ। त्रिनव
त्रयस्त्रिंशाविति त्रिनव। त्रयस्त्रिंशौ। स्तोमौ। हेमंतशि
शिरौ। ऋतू इति ऋतू। वर्चः। द्रविणम्। प्रत्यस्तमिति प्रति।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अस्त मा नमस्य चे। द्वारेम मू लोः। पाहि। ऊं जेम अग्नि। सन्नै
अमृतेमम्।।१४।। ऊर्ध्वरे एष रूपा। वि तिष्ठि रएष। रूपो। उपक्षा।
श्रिरो क्ष ऽ इति वि। रोक्षे। उभौ। इ क्षो। उत्। इयः। सूक्तं। च।
आरो हद्रमम्। वृरुण। मित्र। गर्जेमम्। त तेः। चक्षा। या म्।।
अदितिमम्। दिति मम्। चमित्रः। अग्नि। वरुणः। अग्नि।।१५।।
सोमस्य। चा। चमूनेन। अग्निः। सिंचा। अग्ने। भोजमा।
सूर्यस्य। ब्रह्मस्या। इन्द्रस्य। क्षत्रियेणो। भुजा। णाम्। दी
त्रपतिरिति धात्र। पति। एधि। अन्ते। दिद्यून्। पाहि।।१८।।
त्रा। पर्वतस्य। वृषभस्य। पृष्ठे। नावः। चरन्ति। स्व
सि च ऽ इति स्व। सिचः। इयानाः। ताः। आ। अववृत्रन्। अ
धराक्। उदक्ता ऽऽहस्तृत। अहिम्। बुध्न्यम्।
अनु। रीयमाणाः। विष्णोः। विक्रमणम्। अस्मि तिविक्रमणम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अस्ति । धिक्षो । तुमितवि । क्षोतम्म । क्षत्तम । ॥१७॥ प्र
जांपतेऽइति प्रजापते । न । त्वत् । एतानि । अन्यः । वि
श्वा । रूपाणि । परि । ता । बभूव । यत्कामाः ऽइति यत्
कामाः । ते । जुहुमः । तत् । नः । अस्तु । अयम् । अमुष्य
पिता । असौ । अस्य । पिता । वयम् । स्याम । पतयः । र
यीणाम् । स्वाहा । रुद्र । यत् । ते । क्रिविः । परम् । नाम । त
स्मिन् । हुतम् । असि । अमेष्टम् । इष्टम् । असि ।
॥७८॥ स्वाहा । ॥१८॥ मित्रावरुणयोः । त्वा । प्रशास्त्रोः इति प्र ॥७८॥
शास्त्रोः । प्रशिषेति प्रशिषा । युनज्मि । अयक्षाय्यै ।
सा । स्वधायै । त्वा । अरिष्टः । अर्जुनः । मरुताम् ।
प्रसवेनेति प्रसवेन । जय । आपाम । मनसा । सम्
इन्द्रियेण । ॥१९॥ मा । ते । इन्द्र । ते । वयम् । तुराषाट् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अयुक्त। सप्त। अ[illegible]मता। द्वि। दसाम। तिष्ठ। रथम्। अधि। यम्।
व जू नैत्तत्तव जो। नस्त। आ। रश्मीन्। देवा। यमसे। स्वश्वाऽनि
ति सु। अश्वान्॥२०॥ अग्नये। गणऽपतये। इति गण। पतये।
स्वाहा। सोमाय। वनस्पतये। मरुताम्। ॐ जसे। इन्द्रस्य। इन्द्रि
पाया। पविनि। मातरि। मा। मा। हिंसीः। मो ऽ इति मो। अ[illegible]मा।
चाम॥२१॥ हंसः। शुचिऽसत्। शुचिसदिति शुचिऽसत्। वसुः।
वसुः। अन्तरिक्षऽसत्। अन्तरिक्षसदित्यन्तरिक्षऽसत्। होता। वेदिऽसत्। वेदि
सदिति वेदिऽसत्। अतिथिः। दुरोणऽसत्। दुरोणसदिति दुरोणऽसत्। नृऽसत्।
नृसदिति नृऽसत्। वरऽसत्। वरसदिति वरऽसत्। ऋतऽसत्। ऋतसदि
ति ऋतऽसत्। व्योमऽसत्। व्योमसदिति व्योमऽसत्। अप्ऽजाः। अब्जा इत्यप्ऽजाः। गो
गोजा इति गोऽजाः। ऋतऽजाः। ऋतजा इत्यृतऽजाः। अद्रिऽजाः। अद्रिजा इत्यद्रिऽजाः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

जागृऽत मा ऽव हतं ।।२२।। इयत् । असि । आयुः । असि । आयुः ।
मयि । धेहि । युङ् । असि । वर्चः । असि । वर्चः । मयि । धेहि । इन्द्रस्य । वाम । वी
र्यकृत ऽइति वीर्य । कृतः । बाहू ऽइति बाहू । अभि । उप । आवर्तामि
सम् । इन्द्र । पावन्त राम ।।२३।। स्योना । असि । सुषदा । सुसदे
ति सु । सदा । क्षत्रस्य । योनिः । स्योनाम् । आ । सीद । सुषदाम् ।
सुसदामिति सु । सदाम् । क्षत्रस्य । योनिम् ।।२४।। नि । ससा
।।७१।। द । धृतव्रत ऽइति धृत । व्रतः । वरुणः । पस्त्यासु । आ । साम्रा ।।७१।।
ज्यायेति साम्रा । राज्याय । सुक्रतुरिति सु । क्रतुः ।।२५।। अ
भिभूरित्यभि । भूः । असि । एताः । ते । पञ्च । दिशः । कल्पन्ताम् ।
ब्रह्मन् । त्वम् । ब्रह्मा । असि । सविता । असि । सत्यप्रसव ऽइति स
त्य । प्रसवः । वरुणः । सत्यौजा ऽइति सत्य । ओजाः । इन्द्रः । वि

शौजाः । रुद्रः । सुशेवः ऽइति सुऽशेवः । बहुकारेति बहुऽकार ।
श्रेयस्कर । श्रेयःकरेति श्रेयःऽकर । भूयस्कर । भूयस्कु
रेति भूयःऽकर । तेन । मे । रध्य ॥२८॥ अग्निः । पृथुः । ध
र्मणः । पतिः । जुषाणः । अग्निः । पृथुः । धर्मणः । पतिः ।
आज्यस्य । वेतु । स्वाहा । स्वाहाकृता ऽइति स्वाहाऽकृताः । सूर्यस्य ।
रश्मिभिरिति रश्मिऽभिः । यतध्वम् । सजातानामिति स
ऽजातानाम् । मध्यमेष्ठ्याय । मध्यमेष्ठ्यायेति मध्यमे ।
ष्ठ्याय ॥२९॥ सवित्रा । प्रसवित्रेति प्र । सवित्रा । सरस्वत्या ।
वाचा । त्वष्ट्रा । रूपैः । पूष्णा । पशुभिरिति पशुऽभिः । इन्द्रेण ।
अस्मे ऽइत्यस्मे । बृहस्पतिना । ब्रह्मणा । वरुणेन । ओजसा ।
अग्निना । तेजसा । सोमेन । राज्ञा । विष्णुना । दशम्या । देवतया ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रस्तुत इति प्र। स्तुतः। प्र। सर्प्पामि॥२८॥ अश्विभ्याम्। स
श्विनं। भ्याम्। पत्न्य स्यु। सरस्वत्यै। इन्द्राय। सुत्राम्णः इति
सु। त्राम्णे। सोमपाः। पूतः। पवित्रेण। प्र्युस ३ं। सोमः अनं अति
स्नुतः रसतिः। स्नुतः। इन्द्रस्य। युज्येनः सखा॥२९॥ कुविद्
अङ्गः। यवमन्तः इति यवंमन्तः। यवम्। चित्। यथा। दान्ति।
अनुपूर्वम्। वियूय। अनु। पूर्वम्। वियूयेति वि। यूय। इहेहेती
॥८०॥ हे। इह। तेषाम्। कृणुहि। भोजनानि। ये। बर्हिषः नमः ॥८०॥
उक्तिम्। यजन्ति। उक्तिम्। न। जंति। अश्विभ्याम्। सश्विभ्याम्। सः।
सा। सरस्वत्यै। इन्द्राय सुत्राम्णः इति सु। त्राम्णे॥३०॥ ब
व मः। सुराममम्। अश्विना। नमुचौ। आसुरे। सचा। विपि
पाने इति वि। पिपाना। शुभःपती इति शुभः पती। इन्द्रम्। कर्म

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वस्तु वर्म्मास्तु। आ। वर्तम।।३३।। पुत्रम्। इवेति पुत्रम्। इव।
पितरौ। अश्विना। उभा। इन्द्र। आ। वथुः। काव्यैः। दंसना
भिः। यत्। सुरामम्। वि। अपिबः। शचीभिः। सरस्वती।
त्वा। मघवन्निति मघऽवन्। अभि। स्नक्।।३४।। इति वा
जसनेयसंहितापदे दशमो ध्यायः।।१०।। युञ्जानः। प्रथमम्।
मनः। तत्त्वाय। सविता। धियः। अग्नेः। ज्योतिः। निचाय्येति नि
चाय्य। पृथिव्याः। अधि। आ। अभरत्।।१।। युक्तेन। मनसा।
वयम्। देवस्य। सवितुः। सवे। स्वर्ग्याय। शक्त्या।।२।। युक्त्वाय। स
विता। देवान्। स्वः। यतः। धिया। दिवम्। बृहत्। ज्योतिः। क
रिष्यतः। सविता। प्र। सुवाति। तान्।।३।। युजे। वाम्। ब्रह्म। पू
र्व्यम्। नमोभिरिति नमःऽभिः। वि। श्लोकः। एतु। पथ्येवेति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पथ्याऽइव। सूरेः। शृण्वन्तु। विश्वे। अमृतस्य। पुत्राः।
आ। ये। धामानि। दिव्यानि। तस्थुः॥ ४॥ यस्य। प्रयाणम्।
प्रयाणमिति प्रऽयानम्। अनु। अन्ये। इत्। ययुः। देवाः।
देवस्य। महिमानम्। ओजसा। यः। पार्थिवानि। विम
मऽइति विऽममे। सः। एतशः। रजांसि। देवः। सविता।
महित्वनेति महिऽत्वना। वाचः। पतिः। वाचम्। नः। स्व
दतु॥ ५॥ इमम्। नः। देव। सवितः। यज्ञम्। प्र। नय।
॥८१॥ देवाव्यमिति देवऽअव्यम्। सखिविदमिति सखिऽवि
दम्। सत्राजितमिति सत्राऽजितम्। धनजितमिति धन ॥८१॥
ऽजितम्। स्वर्जितमिति स्वःऽजितम्। ऋचा। स्तोमम्।
सम्। अर्द्धय। गायत्रेण। रथन्तरमिति रथम्ऽतरम्। बृहत्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

गायत्रवर्त्तनीति गायत्रवर्त्तनि। स्वाहा॥६॥ आ। ददे।
गायत्रेण। छंदसा। अंगिरस्वत्। पृथिव्याः। सधस्था-
दिति सधस्थात्। अग्निम्। पुरीष्यम्। अंगिरस्वत्।
आ। भर। त्रैष्टुभेन। त्रैष्टुभेनेति त्रैष्टुभेन॥७॥ अ-
भ्रिः। असि। नारी। असि। त्वया। वयम्। अग्निम्। शकेम।
खनितुम्। सधस्थ इति सधस्थे। आ। जागतेन॥८॥ न
हस्ते। आधायेत्याधाय। सविता। बिभ्रत्। अभ्रिम्॥
हिरण्ययीम्। आनुष्टुभेन। आनुष्टुभेनेत्यानुष्टुभेन॥९॥
प्रतूर्त्तमिति प्रतूर्त्तम्। वाजिन्। आ। द्रव। वरिष्ठाम्।
अनु। संवतमिति सम्ऽवतम्। दिवि। ते। जन्म। पर-
मम्। अन्तरिक्षे। तव। नाभिः। पृथिव्याम्। अधि। योनिः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इत ॥१०॥ वृजो यामन् । रासभः । मुवमः । अस्मिन्नः । मामे ।
ब्र व एव सूरति वन्ध्र वन । वसु । अग्निमः । भरतमः । अस्म
प्रमिस स्मः । कृमः ॥११॥ वो गे यो ग ऽ इति यो गे । यो गे । तव
स्त मर्मित ~~[illegible]~~ तरमः । वाजे वाज ऽ इति वाजे ।
वाजे । दूगा मनो । सरवायः । इन्द्रमः । इतये ॥१२॥ प्रनूर्वन्मि
ति प्र । नूर्वन्नः । आ । इन्द्रि । अवक्रा मनिस्स वो । क्रामन्नः । अत्र
स्तोः । रूद्रस्य । गाणपत्यमिति गाण । पत्यमः । मयो भूरि
॥८२॥ ति मयः । भूः । आ । इहि । उरु । अन्तरिक्षमः । विहहि । स्व ॥८२॥
स्ति गव्यूतिरिति स्वस्ति । गव्यूतिः । अभयानि । कृण्वन्नः । पू
ष्णा । सयुजेति स । युजा । सह । अघा । इन्द्रः । भरि व्यामन ॥१३॥
ऽग्ने । अग्निमेऽवसामः । अप्नमः । अस्य ते । अन्ने । अग्नानि ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रच मतः। जातवेदाऽइतिजातवेदः। अग्नेः। सूर्यस्य।
पुरुत्रेतिपुरुऽत्रा। चा। रश्मीन्। अत्र। द्यावाप
पृथिवीऽइतिद्यावापृथिवी। आ। ततन्थ॥१४॥ आ
गत्येत्याऽगत्य। वाजी। अध्वानम्। सर्वाः। मृधः।
वि। धूनुते। अग्निम्। सधस्थऽइतिसधऽस्थे।
महति। चक्षुषा। नि। चिकीषते॥१५॥ आक्र
म्येत्याऽक्रम्य। वाजिन्। पृथिवीम्। अग्निम्।
इच्छ। रुचा। त्वम्। भूम्याः। वृत्वाय। नः। ब्रू
हि। यतः। खनेम। तम्। वयम्॥१६॥ द्यौः। ते। पृष्ठम्।
पृथिवी। सधस्थम्। इतिसधऽस्थम्। आत्मा। अ
न्तरिक्षम्। समुद्रः। योनिः। विख्यायेति। विऽख्याय।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥८३॥

चर्षणां । च म । अग्निः । तिष्ठ । पत तय तः ॥१७॥
ऋतू । काम । मन्दे । सो । न गाय । अस्मात् । आ
स्थाना दिसा । स्थानो तु । द्रविणोदाः ऽ इति द्रवि
णः ऽदाः । वाजिनः । वयम । स्याम । सुमता निति सु ॥
म तौ । पवि व्याः । अग्निमा । स्वने तेः । उपस्था
ने हि पा स्थे । अस्याः ॥१८॥ ऋतू । अक्रमीतू । द्र
विणो दाः ऽ इति द्रविणः ऽदाः । वाजी । अर्वा । अकृ
सकैः । सु । लोकम् । सुऽलत मिति सुऽलतम् ।
रश्मि व्याम । ततैः । स्वने म । सुप्रनीकम् इति सु ।
प्रतीकम् । अग्निम् । स्वधितिः । स्व । रुहाणा ।
अधि । नाकम् । उत्तमम् इति उत्ऽतम । तम ॥१९॥

॥८३॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आ। त्वा। जिघर्मि। मनसा। घृतेन। प्रतिक्षियं
तम्। प्रतिक्षियन्तमिति प्रति। क्षियन्तम्॥ भुवनानि। विश्वा। पृ
थुम्। तिरश्चा। वयसा। बृहन्तम्। व्यचिष्ठम्।
अन्नैः। रभसम्। दृशानम्॥ २०॥ आ। विश्वतः।
प्रत्यञ्चम्। जिघर्मि। अरक्षसा। मनसा। तत्।
जुषेत। मर्यश्रीरिति मर्य। श्रीः। स्पृहयद्वर्ण इति स्पृह
यत्। वर्णः। अग्निः। न। अभिमृश इत्यभि
मृशे। तन्वा। जर्भुराणः॥ २१॥ परि। वाजपति
रिति वाज। पतिः। कविः। अग्निः। हव्यानि। अ
क्रमीत्। दधत्। रत्नानि। दाशुषे॥ २२॥ परि। त्वा।
अग्ने। पुरम्। वयम्। सहस्य। धीमहि। धृ
विप्रम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पद्दर्णमिति । घृत । वर्णमस्य । द्विवेद्देवः इति द्वेमे ।
द्विवो । हेतारम् । भद्रूराव तामम् । भद्रूः २ व ते इति
ते भ्रदूर । वतामम् ॥२३॥ चमस । अग्ने । द्युभि
॥८४॥ दि तिषु । भिः आभ्रूश्व दामिः । अन्य । रसत ।
न्यः अहमनः । पति । वनेभ्यः । अंप धीभ्यः ।
रणामसः । नृपत इति नृ । पते । जायसे शुचिः ॥८४॥
चैः ॥२४॥ अंकिर ध्वतः । रवन्नाभिः । जो ति ष्मतमः ।
चा । अग्ने । सुष्मती कुभिमिते सु । प्रतीकम् ।
अजस्रेण । भानुमा । दीद्यतम् । शिमा । प्र
जाभ्यः इति । प्र । जाभ्यः । अद्विं स्वन्तम् । स्वकोमसः ॥२५॥
अपाम् । पदक्षम् । अस्रि । धोमिः । अग्नेरस

मृत्र मृ। अ क्षि तःपि न्नेमा नेमृ। च द्रैं मा नेः। मृ हा ने।
आ। च। पु ष्टुरे। दिव। मा त्र या। वृ हि म०।। वृ य स्व।। ८ ष्टना
त्रो मर्मि। च। स्वः। व मर्मि। च स्वः। अ चि हे ऽइ त्वा। चि रे। बृ
हे ले ऽइति बृ ह ले। ऊ र्जे ऽ ए स्व भे। यो चे स्वे तीऽइति व्य
च स्व ती। नमृ। व सा पा मृ। न्ट त मृ। अ जिन मृ। पुरी व्यन॥२७॥
समृ। वयोसोमृ। स्व र्धिरेति स्वः। विदा। समी ची ऽइति
समी ची। उरस्मा। मनो। अ जिन मृ। अ तः। भ री व्या मती
ऽइति भ उ व्यं तिं। ज्यो ति ष्मत् मृ। अ ज स्र हो। इ तु॥२८॥
पुरि ष्यः। अ सि। वि श्व भ रा ऽइति वि श्व। भ रसः। अ थ र्वा
णो। प्र थ मः। निः। अ मं थ त। अ ग्ने। सा मृ। अ ग्ने।
पु ष्कु रा त्। अ धि। अ थ र्वा। निः। अ मं थ त। मू र्ध्नः
विश्व स्य। वा घ तः॥२९॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तम॥ ॥ ऊँऽर स्यूँ । सा । दस्य हूः । अभिविन पुत्रगेई चो । अयं वेण ।
विंत्र हणम् । वत्रन नमितिः त्रा । हनेम । पुरंदरमिति
पुरम्दर रम् ॥३०॥ नम । ऊँऽर स्यूँ । सा । पार्थ्यं वो ।
सम । ई थे । दस्यु नमितिः दस्यु नन । तणम । घुनं
जयभितिध नम । जयम । रनेरणऽइति रणेर ने ॥३ ११
सीदा हो तुरीति होतः । सो । ऊँऽ ईस्यू । लोके । चिकित्सा न ।
॥८५॥ मादय । बहम । सुहुत स्य ते मु । हुतस्य । वो नौ । देव
वीति तदेव । अर्वाग्देवान् । हविषा । यजति । अग्ने । ॥८५॥
यन्ते त्र । यजमाने । वयम् धा ॥३२॥ आनौता । होतृ वद ने ।
हातस दे नऽऽइतिहो तृ । सदने । वितनतो से । दीदिवानि
ति दी (दि) वान् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अमरुद्वत्सरु दक्षा॰ इति सु। दर्दो॰ अरुर्थे वृतप्रमतिः द्वि
सर्वे दृढव्रता। प्रमतिः। वा॰ सिद्धा। मरुद्वत्सस्॰ अर॰ इति सरुत्ममा।
मरू॥ अथ चिजित्क॰ इति अथ चि। जित्कं॰ अद्भिः॥३३॥
समा। सीदन्त्यां। मरुत्वान्। असि। कोचे स्या। देववीतम॰
इति देवा। वीतमः। वि। धूमरा॥ अग्ने। अरुषमा। मिये
ध्या। स्रजा। भूरो स्ते त्प्रा। रोस्त। दुर्हीतम॥३४॥ अपनदेवीः।
उप। स्रजा। मधुमती इति मधु। मती॰ अयस्मायां। पू
जोन्य॰ इति पू। जोन्यां॰ तासां मू। आस्वाना। कीस्या। स्वाद्मातृ।
उरा। जिह्नाम्। अं बध्य यहा मुविप्पला॰ इति मु। विप्पला॥३५॥
समाते। वा पुनमारिश्वा। कधा। तु। उता। ना या॥ दद्यम।
मत्। विकतामि विविं। वस्त म। मो दे हैं। नामा। च दसि।
क्राणचेना। कसौ। देवा। बर्ह। भृस्तु। तुभ्यं म॥३६॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुजात ऽइति सु। जात। ज्योतिषा। सुहा। शर्म। वरूथम्।
आ। असदत्। स्वरिति स्वः। वासं। अग्ने। विश्वरूपम्
इति विश्व। रूपम्। सम्। मयस्व। विभावसो इति विभा। वसो ॥ ८७
रुतां। कुर्दं सुता। तिष्ठाः। स्वध्वरेति सु। अध्वर। अर्वा। न।
देव्या। धिया। दरीत्व। मासा। दहता। सुष्टु। कम्पिरिति सु।
स्तु। कृति। आ। अग्ने। याहि। सुवाप्तिभिरिति सु। वाप्ति। भि ॥ ३८ ॥
ऊर्ध्व ऊषु। सु। न। ऊतये। तिष्ठ। देवः। न। सविता। ऊर्ध्वः
॥८६॥ वाजस्य। सनिता। यत्। अंजिभिरित्यंजि। भिः। वाघद्भिः ॥ ८६ ॥
रिति वाघत्। भिः। विह्वयामहे इति वि। ह्वयामहे ॥ ३९ ॥
सः। जातः। गर्भः। असि। रोदस्योः। अग्ने। चारुः। वि
भृत इति वि। भृतः। ओषधीषु। चित्रः। शिशुः। परि ॥

मन्द्रः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तमांसि । अक्तुभिः । प्र । मातृभ्यऽइति मातृऽभ्यः ।
अधि । कनिक्रदत् । गाः ॥ ४० ॥ स्थिरः । भव । वीड्वङ्गऽ
इति वीडुऽअङ्गः । आशुः । भव । वाजी । अर्वन् । पृथुः ।
भव । सुषदः । सुसदऽइति सुऽसदः । त्वम् । अग्नेः । पु
रीषवाहनः । पुरीषवाहनऽइति पुरीषऽवाहनः । ४१ ॥
शिवः । भव । प्रजाभ्यऽइति प्रजाऽभ्यः । मानुषीभ्यः ।
त्वम् । अङ्गिरः । मा । द्यावापृथिवीऽइति द्यावापृथिवी ।
अभि । शोचीः । मा । अन्तरिक्षम् । मा । वनस्पतीन् ॥ ४२ ॥
प्र । एतु । वाजी । कनिक्रदत् । नानदत् । रासभः । पत्वा ।
भरन् । अग्निम् । पुरीष्यम् । मा । पादि । आयुषः । पुरा ।
वृषा । अग्निम् । वृषणम् । भरन् । अपाम् । गर्भम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सः मुद्रियम्। अग्ने। आ। याहि। वीतये ॥४३॥ ऋतम्। म
स्य [illegible]तम्। सखम्। अग्निम्। पुरीष्यम्। अङ्गिरस्वत्।
भरामः। ओषधयः। प्रति। मोदध्वम्। अग्निम्। एतम्।
शिवम्। आयन्तमित्या यन्तम्। अभि। अत्र। युष्माः।
व्यस्यन्निति वि। अस्यन्। विश्वाः। अनिराः। अमीवाः।
निषीदन्निति निसीदन्। नः। अप। दुर्म
१८७॥ तिमिति दुः। मतिम्। जहि ॥४४॥ ओषधयः। प्रति। गृ ॥ ८७॥
भ्णीत। पुष्पवतीरिति पुष्प। वतीः। सुपिप्पला। इति
सु। पिप्पलाः। अयम्। वः। गर्भः। ऋत्वियः। प्रत्नम्। स
धस्थमिति सधस्थम्। आ। [illegible]। असदत् ॥४५॥।
वि। पाजसा। प्रथुना। शोशुचानः। बाधस्व। द्विषः। रक्षसः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अमीवाः। सुवर्माणऽइति सुऽवर्माणः। बृहन्तः। शर्म
णि। स्याम। अग्नेः। अग्ने। सुऽवस्योऽइति सुऽअवस्य।
प्रणीतौ। प्रनीताविति प्रऽनीतौ ॥४५॥ आ। पात्री। स्व
मृधो स्ववऽइति मधः। स्ववान्। नः। ऊर्जे। दधातन।
मतैः। रणाय। च। चसे ॥४६॥ वः। ब्रह्म। स्त्री। व। तमऽइति
तीव। तमाऽसः। तस्य। आ। जयत। इह। न। शरीतीरिव
स्तोतीः। रवा। मातरः ॥४७॥ तस्यौ। अरम्। गमाम। बृह
वस्य। क्षयो। मा। जिन्वेच। आ। प्नजन। पपृ। च्यानः ॥४८॥
मित्रः। सर्वं स्वज्योतिः तमम्। स्वज्यः। पृथिवीम्। भूमिम्।
च। ज्योतिर्भाजः। सुजातमिति सुजातम्। जातम्। जातवेद
समिति जात। वेदः। अयक्ष्मायः। ता। सम्। स्वजाम।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रजाभ्यऽइति प्र । जाभ्यः ॥ ५० ॥ ऋतावानं सपृं स्वर्ज्योतिः सम्रा ।
स्वर्ज्योतिः पृथिवीम् । बृहत् ज्योतिः सम्म् । इन्धि । रे । ते । घम् ।
भानुः । अजस्रम् । इन्दुः । ऋक्षः । देवेषु । रोचते ॥ ५१ ॥ स ॐ स्व
र्याम्भिति सम्म् । स्वर्याम्म् । न सुभिदिति वसुः । भिदरुद्रैः
धीरैः । कर्मण्याम् । स्वदम् । हस्ताभ्याम् । सद्वीम् । सरस्वा
॥८८॥ सिनीवाली । कृणोतु । ताम् ॥ ५२ ॥ सिनीवाली । सुकप ॥८८॥
र्देति सु । कपर्द्दा । सुकुरीरेति सु । कुरीरा । स्वौपशेति स्व ।
औपशा । सा । तुभ्यम् । अदिते । महि । आ । उखाम् ।
दधातु । हस्तयोः ॥ ५३ ॥ उखाम् । कृणोतु । शक्त्या । बा
हुभ्यामिति बाहु । भ्याम् । अदितिः । धिया । माता । पु
त्रम् । यथा । उपस्थऽइत्युप । स्थे । सा । अग्निम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वि कृ न्तु। म मैं। आ म ख स्य शि रः। अ सि।५४॥ व स व स्त्वा।
कृ ण्व न्तु। गा य त्रे ण। छ न्द सा। अ ङ्गि र स्व त्। ध्रु वा। अ सि।
पृ थि वी। अ सि। धा र य। म यि। प्र जा मि ति प्र जाम्।
रा यः पो ष म्। गौ प त्य म्। सु वी र्य मि ति सु वी र्यम्।
स जा ता नि ति स जा तान्। य ज मा ना य। रु द्राः त्रै
ष्टु भे न। त्रै ष्टु भे ने ति त्रै ष्टु भे न। अ न्त रि क्ष म्। आ
दि त्याः। जा ग ते न। द्यौः। वि श्वे। दे वाः। वै श्वा न राः। आ
नु ष्टु भे न। आ नु ष्टु भे ने त्या नु। स्तु भे न। दि शः।५५॥
अ दि तिः। ते। बि ल म्। गृ ह्णा तु। कृ त्वा य। सा। म ही म्।
उ खा म्। मृ न्म यी मि ति मृ त्। म यी म्। यो नि म्। अ
ग्न ये। पु त्रे भ्यः प्र। अ य च्छ तु। अ दि तिः। श्र प या न्
इ ति॥५६॥ व स व स्त्वा। धू प य न्तु। इ न्द्रः। धू प य तु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बहेणाः। विष्णुः।।५७।। अदितिः। सा। देवौ। विश्वदेव्या
वती। विश्वदेव्यावतीति विश्वदेव्यावती। पृथिव्याः।
सधस्थ इति सधस्थे। अङ्गिरस्वत्। खनतु। अवटः।
देवानाम्। ग्नाः। पत्नीः। देवीः। विश्वदेव्यावतीः। विश्व
देव्यावतीरिति विश्वदेव्यावतीः। दधतु। उखे। धिषणाः।
अग्निः। इन्धताम्। वरूत्रीः। अपयन्तु। ग्नाः। पचन्तु।
।।८८।। जनयः। अछिन्नपत्रा इत्यछिन्नपत्राः। पचन्तु।।५८।।
मित्रस्य। चर्षणीधृत इति चर्षणिधृतः। इति चर्षणि।
धृतः। अवः। देवस्य। सानसि। द्युम्नम्। चित्रश्रव ।।८९।।
म स्तममिति चित्रश्रवःतमम्।।५९।। देवः। सविता।
उत्। वपतु। सुपाणिरिति सु। पाणिः। स्वङ्गुरिरिति स्व

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अकुरिः । सुवाङ्कुरितिसु । वाङ्कः उत । त्रीत्या । अत्मेच
माना[illegible]पि यामः । आदीसः दिशेम आ । द्व ण ॥ ६ ॥
दुस्पापः । वृहती । भव । उत । दुंदुस्त्रूं । ति हु । धूवा ।
सम । मित्रो । एतामः । ते । उरवो मा । परि । दत्ता मि । अ
भि यो । एवा । मा । मेदि । इसव । वा । आ । द्वुंद नु ॥ ६ ॥
आकूति मित्रा । कूतिमः । अभिमः । प्रपजमितिप्र ।
उजमः । स्या नो । मनः । मेधामः । चित्तमः । विस्पोत
मतवि । सातमः । वाचः । विद्वतमितिवि । द्वतमः ।
प्रजा पतय ऽऽ तिप्रजा । पतये । मनवे । अग्नये ।
वैश्वानराय ॥ ६२ ॥ मा । सु । सिथाः । मा । सुरिषः । अ[illegible]
द्वदृंहु । वीरंस्व । सु । [illegible] स्व[illegible] ये । आसुरी । माया ।
अभिः । इदम[illegible]रिपाप ॥ ६३ ॥ द्वंदंनेस्वा । देवि
चि
व स्विमितिः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वधया। स्रुता। अभि। जवचाम। देवेभ्यः। इदम्।
अस्तु। हव्यम्। अरिष्टाः। वयम्। उत। इन्द्रि। मदेम।
अस्मिन्। १५२॥ द्व्याशु ति द्रु। अनेन। सर्पिषा सुति
इति सर्पिः। आ। सृतिः। प्रश्नः। होता। द्वरे ष्वसुः। सर्वे सम।
पुत्रः। अनुतः। १९॥ परस्याः। अधि। संवत्। इति
सम्। वत्। अवराने। अभि। आ। तर। यत्र। अहम्।
॥ ७०॥ अस्मि। ताने। अव॥ १५॥ परस्याः। परावत। इति परा। ॥ ७०॥
वतः। [illegible] इति रोहित। [illegible] इह। आ। गहि।
पुरीष्यः। पुरीष्य इति पुरः। प्रियः। अग्ने। भव।
तर। स्वधाः। १६॥ यत्। अग्ने। कानि। कानि। चित्।
आ। ते। दारूणि। दध्मसि। सर्वे। तत्। अस्तु। ते। घृतम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ततः। जुबस्या। मविद्य॥८७॥ यतः। अस्तिं। उपजिह्वि के
स्तुपा। जिह्विका। मतु। बुभुक्षाः अतिसर्पती सर्पति। सर्पति॥८८॥
अहेरहि सहम्। अहेः। अग्रयावन्निस्पत्रं। मा वेमा। भरतेः।
अश्वा पृथे वेशस्थो याइवा। तिष्ठते। घासम्। अस्मे। रायः।
पोवैणा। समा। इषा। मदन्तेः। अगन्ने। मातेः। प्रतिवेना
ऽइति प्रति। वेनाः। वामम्॥८९॥ नाभ्या। पृथिव्याः। सद
धानऽइति सदम्। इध्याने। अग्नेः। रायः। पोषाय। दन्ते।
नवामन्ते। इस्मे इति। स्मात्। मदमा। वनदुस्मितिबन्धत।
उत्यम्। यजत्रम्। जेतारम्। अजितम्। पतन्तास्।
ससहिम। सनत्प्रसिति सतं हिम॥७०॥ बाधसे जनाः।
अमिवरीः। इसभिः। इचरीः। आग्नि धीरिया।
थ्याशि नेः॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उ॒त । मा॒ । ऋ॒तु । नः । क्षे॒ । स्ते॒ । ना॒ । ऽऽ । बो॒ । च्यु॒ । त॒ । स्व॒रा॒ः । ता॒ । नः॒ ।
ते॒ । अ॒ग्नेः॒ । अ॒र्वि । द॒धा॒मि॒ । आ॒स्य॒ ॥ ७१ ॥ द॒र्धं॒ । भ्रू॒म्या॒म॒ ।
म॒ति । म॒तु॒न॒ । ज॒ग्धैः॒ । त॒ । स्व॒रा॒ । नः॒ । ऋ॒तु । त॒ । ने॒ । न्या॒ । भि॒ति॒ । व॒नु॒ ।
स्वा॒ न्या॒ । म॒ः । स्ते॒ । ना॒ । म॒ । भ । ग॒ । व॒ । ऽऽ । इ॒ति॒ । भ॒ । ग॒ । बे॒ । ता॒ । न्व॒ । स॒र । स्वा॒ । द॒ । मु॒
दि॒ता॒नि॒ति । मु॒ । म॒त । व॒ । ते॒ । ना॒ । स॒ । त॒ । स्व॒रा॒ । व॒नै॒ । मे॒ । न॒ । द॒ । सै॒ । पु॒ । अ॒चा॒य॒ । वे॒ ।
स्वो॒ । दि॒ता॒ने॒ । अ॒व॒ । प॒व॒ । ह॒स्ते॒ । घ॒ । ब॒र्व॒ । ता॒ । नः॒ । ते॒ । द॒धा॒मि॒ । ज॒ । स्व॒ । यो॒ः ॥ ७३ ॥
॥ ७२ ॥ वे॒ । म॒ः । अ॒ । स्म॒ । न्या॒म॒ । अ॒रा॒ती॒ । या॒तु । अ॒रा॒ति॒ । या॒ । दि॒ । म॒ । रा॒ति॒ ।
ज॒ने॒ । पु॒ । म॒र्षि॒ । बा॒तु । ब॒ । च॒ । त॒ । दे॒व॒ । ते॒ । ज॒ । ने॒ । नि॒ । क्रा॒तु । बे॒ । अ॒ । स्मा॒ । ने॒ ।
धि॒ । स्मा॒ । तु॒ । चा॒ । तै॒ । म॒ । त॒ । म॒ । म॒स्मा॒ । कृ॒तः ॥ ७४ ॥ स॒वं॒ ॥ २१ ॥
॥ २१ ॥ स्वी॒ । तु॒ । मि॒त्र॒ । स॒म॒ । ह्रि॒ । त॒ । म॒ । मे॒ । ब्र॒ह्म॒ । स॒र्वं॒ । स्वी॒ । तु॒ । मि॒त्र॒ । स॒म॒ ।
स्वि॒ । त॒ । म॒ । वी॒र्य॒ । न॒ । ब॒ल्ले॒ । म॒ । स॒र्वं॒ । हि॒ । तु॒ । मि॒ति॒ । स॒म॒ । वी॒
त॒ । म॒ । स॒त्र॒म॒ । जि॒ । त्र॒ । ब॒ । स्य॒ । अ॒न॒ । म॒ । अ॒ । स्मि॒ । फ॒रो॒ । हि॒त॒

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऽइति पुरः॥हितः॥८१॥ उत्। एषाम्। बाहू इति बाहू।
अतिरम्। उत्। वर्चः॥ अथो इत्यथो। बलम्। क्षिणोमि।
ब्रह्मणा। अमित्रान्। उत्। नयामि। स्वान्। अहम्॥८२॥
अन्नपत इत्यन्न॥पते। अन्नस्य। नः। देहि। अनमीव
स्य। शुष्मिणः॥ प्रप्रेति प्र॥प्र। दातारम्। तारिषः। ऊर्जम्।
नः। धेहि। द्विपद इति द्वि॥पदे। चतुष्पदे। चतुः॥पद इति
चतुः॥पदे॥८३॥ इति वाजसनेयपद एकादशोऽध्यायः॥११॥
दृशानः। रुक्मः। उर्व्या। वि। अद्यौत्। दुर्मर्षमिति दुः॥म
र्षम्। आयुः। श्रिये। रुचानः। अग्निः। अमृतः। अभवत्।
वयोभिरिति वयः॥भिः। यत्। एनम्। द्यौः। अजनयत्।
सुरेता इति सु॥रेताः॥१॥ नक्तोषासा। नक्तोषसेति नक्तो
षसा। समनसेति स॥मनसा। विरूपे इति वि॥रूपे।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

चाप.यै ते ऽ इति चापयै ते। शिश्रम। एकमास मी-वी।
इति सम। ई-वी। चाबा जामा। रु क्षमा। अतोः बि। ना
ता। दे नाम असितम। धारयम। इ वि णोदा ऽ इति द्र
विणः शा।२।। विश्वो। रूपाभि। वृति। मुचते। कवि
त्रा। अमा वीतु। जाद्रम। द्विपद ऽ इति द्विपदे। -च
तुष्पदे। चतुःपद ऽ इति-चतुः। पदे। बि। नाकेम। अ
।।८२।। स्मात्। सविता। वरे (ण्य) अनु। प्रयाणम। प्रया[illegible]
सितिपा। बानमरुवसः।। चि। राजति।।३।। सूपर्णऽ ।।८२।।
इति सु। पर्णः। असि। गरुत्मान्। त्रिवेदिति। त्रि। वृत्।
ता शारेन गायत्रमा। चन्द्रो। बृहद्रथन्तरे ऽ इति बृहत्।
रथन्तरे। पृष्ठो। स्तोमः। आत्मा। छन्दांसि। अङ्गानि।
यजूंषि। नाम। साम। तैत्तिरीय। बाप्। हैव्य भत्तिवामा।
८२

विश्वप्रतगोशत्रु यतगरातिका श्रुत्रुतेः

४ हन्ता। जागर्ति मरात्रिदेवमस्य

देवप्रमा। प्रज्ञा। परिमप्रमत्ति यस्या। पुत्रिममा। पुष्पमा। कि
मुक्तानं च। कामदेवं मा। गच्छ। स्वरितं स्थूलं पत॥ मा। विधि
रूमः। अक्षि। सपत्नहेति मनपभूतो। गायत्रं मा। धवं सेन आ।
रोहा। पृथिवीं मा। अन्तो। द्वि। रूमस्य। अग्नि मातिहे मनि मा
तो। ता। त्रैस्तुभं मा। त्रैस्तुभमिति त्रैस्तुभम। अंतरिक्षं मा।
अराती यतनै अरातिं पतगर सेराति। पतः हन्ता। आनु
ष्टुभं मा। आनुष्टुभमिति आनुष्टुभं मा। दिशो। ५॥ अन्ने
दता। अमिनः। स्तनयन्निवेति स्तनयन्नरवाचो। सामा
रेषि हतो। वीरुधः समन्ने ऋतिसमा। अजैन्ना। सखन जे
न्मा नेः। वि। दि। ई मामि ऋते। अप्नता। आ। रोदसी। रोदसी।
भानु ना। भा। ना। अन्तरिक्ष तः। ६॥ अग्ने। अभ्यावर्तिन्निह सेमि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आ । वर्त्तिन । अग्नि । मा । नि । वर्त्तस्व । आयुषा । वर्चसा । प्रजये
ति प्र । जया । धनेन । सन्या । मेधया । रय्या । पोषेण ॥ ७ ॥
अग्ने । अङ्गिरः । शतम् । ते । सन्तु । आवृत इत्याऽवृतः । स
हस्रम् । ते । उपावृत इत्युपऽआवृतः । अध । पोषस्य ।
पोषेण । पुनः । नः । नष्टम् । आ । कृधि । पुनः । नः । रयिम् ।
आ । कृधि ॥ ८ ॥ पुनः । ऊर्जा । नि । वर्त्तस्व । पुनः । अग्ने । इषा ।
आयुषा । पुनः । नः । पाहि । अंहसः ॥ ९ ॥ सह । रय्या । नि ।
॥ २३ ॥ वर्त्तस्व । अग्ने । पिन्वस्व । धारया । विश्वप्स्न्येति विश्वऽप्स्न्या । ॥ २३ ॥
विश्वतः । परि ॥ १० ॥ आ । त्वा । अहार्षम् । अन्तः । अभूः ।
ध्रुवः । तिष्ठ । अविचाचलिरित्यविऽचाचलिः । विशः । त्वा । सर्वाः ।
वाञ्छन्तु । मा । त्वत् । राष्ट्रम् । अधि । भ्रशत् ॥ ११ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उत्। उत्ऽतमम्। वरुण। पाशम्। अस्मत्।
अव। अधमम्। वि। मध्यमम्। श्रथाय। अथ। अथेति
श्रथाय। अथ। वयम्। आदित्य। व्रते। तव। अनागसः।
अदितये। स्याम॥१२॥ अग्रे। बृहन्। उषसाम्। ऊर्ध्वः।
अस्थात्। निर्जगन्वान्। निरिति निः। जगन्वान्। तमसः।
ज्योतिषा। आ। अगात्। अग्निः। भानुना। रुशता। स्व
ङ्गः। इति सु। अङ्गः। आ। जातः। विश्वा। सद्मानि। अप्राः॥१३॥
सीद। त्वम्। मातुः। अस्याः। उपस्थ इत्युपऽस्थे। वि
श्वानि। अग्ने। वयुनानि। विद्वान्। मा। एनाम्। तपसा। मा।
म्मा। अर्चिषा। अभि। शोचीः। अन्तः। अस्याम्। शुक्रज्यो
तिरिति शुक्रऽज्योतिः। वि। भाहि॥१४॥ अन्तः। अग्ने।
रुच्या। त्वम्। उखायाः। सदने। स्वे। तस्याः। त्वम्। हरसा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तपन्त। जातवेदाऽइति जात। वेदः। को वसे भव॥१७॥
त्रिवर्ग। भूयसा। मयम्। अग्ने। अयोऽइस यो।
मी दा। सा। वर्ग। सम। सा। वार। न वा। दिवोः। स वो सो स्सम।३
निमा। रते। आ। अ मुदत। १ या। दिवः। परि। प्रथमम्।
अग्नि जज्ञे। अस्मत्। द्वितीयम्। परि। जातवेदाऽइति जात।
वेदाः। तृतीयम्। अप्स्विति अप्ऽसु। नृमणाः। नृम
नाऽइति नृ। मनाः। अजस्रम्। इन्धानः। एनम्। ॥२४॥
जरते। स्वाधीरिति सुऽआधीः॥१८॥ विद्म। ते।
॥२४॥ अग्ने। त्रेधा। त्रयाणि। विद्म। ते। धाम। विभृतेति
विऽभृता। पुरुत्रेति पुरुऽत्रा। विद्म। ते। नाम।
परमम्। गुहा। यत्। विद्म। तम्। उत्सम्। यतः।
आजगन्थेत्याऽजगन्थ॥१९॥ समुद्रे। त्वा। नृम

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

णाः। नृमणा इति नृऽमनाः। अप्स्विंत्यप्ऽसु। अ
न्तर्नृचक्षाः। नृचक्षा इति नृऽचक्षाः। ईधे। दिवः। अग्न ऊ
ऊधन्। तृतीये। त्वा रजसि। तस्थिवांसमिति
तस्थिऽवांसम्। अपाम्। उपस्थे इत्युपऽस्थे।
महिषाः। अवर्द्धन्। ।१९।। श्रीणाम्। उदारः। धरु
णः। आरः। धरुणो रयीणाम्। मनीषाणाम्। प्रा
र्पणः इति प्रऽअर्पणः। सोमगोपा इति सोमऽगोपाः।
वसुः। सूनुः। सहसः। अप्स्वित्यप्ऽसु। राजा। वि
भाति। अग्रे। उषसाम्। इधानः। ।२०।। विश्वस्य
केतुः। भुवनस्य। गर्भः। आ। रोदसी इति। ...ी।
अपृणात्। जायमानः। वीडुम्। चित्। अद्रिम्।
अभिनत्। परायन्निति पराऽयन्। जनाः। यत्।

अग्निम्। अयजन्त। पञ्चे॥२१॥ उ शाक्लः। पावकः।
अस्मिन्। सुमेधाऽइति सुऽमेधाः। मर्त्तेषु। अग्निः।
अमृतः। नि। धायि। इति। धूमम्। अरुषम्।
भरिभ्रत्। उत्। शुक्रेण। शोचिषा। द्याम्। इनक्षन्॥२२॥
यः। तेऽअधाः। घृणवत्। भद्रशोचेऽइति भद्रऽशोचे।
अनूपम्। देवाः। घृतवंतम् इति घृतऽवंतम्। अग्ने।
प्र। तम्। नय। प्रतरम् इति प्रऽतरम्। वस्यः। अच्छ।
।२५॥ अभि। सुम्नम्। देवभक्तम् इति देवऽभक्तम्। यविष्ठ॥२३॥
आ। तम्। भज। सौश्रवसेषु। अग्ने। उक्थऽउक्थे ॥२४॥
उक्थेऽउक्थे। आ। भज। शस्यमाने। प्रियः। सूर्ये।
प्रियः। अग्ना। भवाति। उत्। जातेन। भिनदत्।
उत्। जनित्वैः इति जनित्वैः॥२५॥ त्वाम्। अग्ने।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यजमानाः। अग्नेः। धूमः। विश्वाः। वसु। दधिरे। वाजिनी॥
वयाः। सुष्टाः। द्रविणम्। इन्द्रमानाः। व्रजम्। गोमन्तम् इति
गो। मन्तम्। ऋज्राजेः। विवृधुः॥ २५॥ अस्ताविः। [illegible]
[illegible]
[illegible]
स[illegible]नि। [illegible]॥ अग्निः। नरास। सुदीव ऽइति सुदीतिः।
वैश्वानरस्य ऋषि चितिरि एवि। किं। सोमगोपा ऽइति सोम।
गोपाः। अदेवे ऽइत्य देवे। द्यावापृथिवी ऽइति द्यावा पृथिवी।
हवे। मा। देवी। धत्ता। रयिम्। अस्मे ऽइत्यस्मे। सुवीरम् इति सु।
वीरम्॥ २६॥ उत। त्वं। इद ऽइद। सूनः। सा। द्वि स्वौ। देवाः। अग्नेः। सन्तु।
चिकित्वि[illegible] अग्निऽषित्रिः। सानेः। भवः। द्रविणः। सम। सुप्र
तीकः। वितस्तः। प्रतीकः। विश्वा। वसूनि। [illegible]। वेसूः॥ २७॥
प्र। उत। अग्नेः। ज्योति[illegible]। [illegible]। वे विः। अचिति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सू

रि॒र्चे॑। नि॒म॒चस॒म। ब्रु॒न्दि॒दि॒रि॒व्रु॒ब्रु॒न॒तृ। नि॒म॒ज्मा॒न्वे॑षि
रि॒तृ॒ज्मा॒न्नु। नि॒न॒ज्मा॒स॒न्वे॑। मा॒। दृि॒यं॒ सी॒न॒ते॒न्वृ॒। प्र॒जा
ऽ इ॒ति॒ प्र॒। जा॒न॒॥२८॥ वृ॒प्रे॒दि॒प्र॒। प्र॒। अ॒प॒म॒। अ॒भि॒नः॒ भु॒
र॒त॒स्या॒ स्व॒ तु॒वे। वि॒। म॒त॒। सू॒ष॒म॒ ना॒रो॒च॒ते। ब्रु॒न॒त॒। ज्मा॒न॒
अ॒नि॒। प॒र्यू॒रु॒स॒। प॒त॒न्ना॒सु॒। तु॒स्वो॒। द्वी॒दा॒या॒। दे॒ मे॒म॒ अ॒
ति॒ थि॒॥ ति॒ वं॒ न॒॥२९॥ आ॒ प॒न॒दे॒वीः॒ प्र॒ति॒। गृ॒भ्णी॒त॒।
भ॒स्मा॒। ए॒त॒ म॒। स्यो॒ने॒। सु॒ण्व॒स्व॒प॒। सु॒र॒भौ॒। उ॒र्व॒ सू॒। लो॒
के॒। त॒स्मै॒। न॒म॒न्ता॒म॒। ज॒न॒ य॒ः। सु॒प॒त्नीः॒। रि॒त॒स्मु॒। प॒त्नीः॒।
मा॒ते॒वे॒ति॒ म॒ता॒। इ॒व॒। पु॒त्र॒म॒। वि॒भृ॒त॒। अ॒प्सु॒ स॒प॒। स॒।
प॒न॒म॒॥३०॥ अ॒पि॒च॒स्य॒ पू॒। सु॒। अ॒ग्ने॒। स॒चि॒न॒ त॒वा॒स॒॥
ॐ॒ प॒धीः॒। अ॒नु॒। रु॒ध्यु॒से॒। ग॒र्भो॒। स॒न्तो॒। जा॒प॒से॒। पु॒नः॒
रि॒वि॒पु॒नः॒॥३१॥ ग॒र्भो॒ अ॒सि॒। ॐ॒ प॒धी॒ना॒म॒। ग॒र्भो॒
व॒न॒स्प॒ती॒ना॒म॒। ग॒र्भो॒ वि॒श्व॒स्य॒। भू॒त॒स्य॒। अ॒ग्ने॒। ग॒र्भो॒।

॥ ९६ ॥ ॥ ९६ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अपाम् । अग्नि ॥३२॥ पृष्ठेति पृ । सचो । म स्मे ना ।
बो नि म । अपः । च । पृथिवी म । अग्ने । सद्‌ । स्वज्योति
स म । स्वज्यो । मात् । नि । मा तः । नि नचम । ज्योतिष्मा । नः ।
पुनः । आ । असदः ॥३३॥ पुनः । आ । सचेसा । सचा । सद
न म । अपः । च । पृथिवी म । अग्ने । रोषे । मा तुः । बधी ।
उप स्थे । उप स्थे । अग्नेः । अस्याम । शिव तमः । वक्षे
वा । तमः ॥३४॥ बोधा । मे । अस्य । वचसः । यविष्ठ ।
मंहिष्ठस्य । प्रभृतस्येति प्रभृतस्य । स्वधाव इ
ति स्वधा । पीयति । त्वः । अनु । त्वः । गृणाति । वन्दा
ते । तन्वम् । वन्दे । अग्ने ॥३५॥ सबोधि । सूरिः । मघ
वेति मघ । वसुपत इति वसु । पते । वसुदावन्नि
ति वसु । दावन् । युयोधि । अस्मत् । द्वेषां सि । विश्वक
र्माण इति विश्व । कर्माणः । स्वाहा ॥३६॥ पुनरिति पुनः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

चा। आ। इन्द्रः। इन्द्रः। वस्ववः। समाइ। धृताम्। पुनः।
त्मानं। वृष्ण। नीथे (ति वसु)। नीथा। बहैः। वृतेन।
संमः। तनूमार्वर्द्धयस्व। सत्यासत्। यजमानस्य।
कामोः॥ ३७॥ अपाइता। चि। कृता। वि। चामर्व्रता। अमति
को। अत्रौ। स्वा। पुराणाः। यो। चु। नूतनाः। अर्दनु। यमः।
अव सानमिसे वा। सानेम। ए वि भ्याः। अत्रैनो। [illegible]
पितरः। नौ कृमा। अस्मै॥ ३८॥ मम। नमिति समु। सानेम।
॥८७॥ असि। काम धरं णमिति कामम्। धरणम्। मयि। तोः। ॥८७॥
काम धरणमिति कामम्। धरणम्। भूयात्। अग्नौ।
भस्मा। अस्ति। अग्नेः। पुरीषम्। अस्ति। चितः। स्थ।
परि। चितः। इति परिऽचितः। चितेन। ऊर्ध्व। चितः इति ऊर्ध्वऽचितः।
चितेन। अपद्यामः॥ ३९॥ अयम्। सः। अग्निः। यस्मिन्।
सो। सोमम्। इन्द्रः। सुतम्। दधे। जठरे। वावशानः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सत्वस्विर्यं म। वाजम। अर्ह्मम। ना। सखि म। समसवा
निर्तिसम्साचान्। सन्नः। स्तुयसे। जातवेदः। इति जात। वेदः॥ ४॥
अग्नेः। वतातो। द्विता। वर्षीन वच्चि आ म। वत्। अं ई धीषु।
अश्वि च्यपू। स्तु। आ। वजत्रः। वेनः। अत्तदि क्षम। उस्रः।
आ तत्त च्येत्याः। ततर्थः। चे घ सः। न्या। नृगे अर्त्ता व न्
च्ययात इति न। च मा॥ मा॥ अग्नेः। द्वि वः। अ ऽग्ना अ वा।
जिगासि। अघं। देवता। न। उन्नि वे। धि दर्म्यान वे। वाग
रोचने। पुरस्तात्। सूर्यस्य। वाम चा। अव त्वा तु। उपति
ष्ठ त्तारसे प्रातिष्ठते। आ पं॥ १२॥ पुरीष्या सः अग्नेः।
प्राव्वेण्शिन प्रव्वेणः क्षितिः प्रव्वेणेवोन सुजो घ सु
न्तितिसुजो घ सः। जेघरीम। मम। अ दुहेन अन

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मी वा गि इ बेम मृ ही ॥ ५३ ॥ इ डी म । अ ग्ने । पू रु द ं स
ि अि ति पु रु द ं स म । स नि म । गो ग । रौ श्व त म भि
ति रा श्व त । त म म । द्व मा ना या । सा धु । स्या त । नु । स्नू नुं ।
त न य । वि जा वे ति वि जा । वा । अ ग्ने । सा । रे । सू नृ ति
ति सू । पृ त्ति । स्नू तु । अ स्मे । इ स स्मे ॥ ५४ ॥ चि त । अ ङ्गि । त
॥१८८॥ यो । दे व त या । अ ङ्गि र स्व त । ध्रु वा । सी द । प रि चि दि ति
प रि चि त ॥ ५५ ॥ ओ क्म । प्र ण । धि रु म । प्र ण । अ यो ॥१८८॥
उ स्य थो । सी द । ध्रु वा । च म । र त्न । धी । इ ती । रा गी । सा
ध्र न स्पा ति । अ स्मि न् । यो नौ । अ सी द न् । अ सी त्त द
नि सं सी द न्तु ॥ ५६ ॥ ता । अ स्य । सू द दो ह स ं श्री त स्नू दी
दो ह स । सो म म । श्री ण । त्ती । प श्च प । ज न्म न् । दे वा नाम ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ध्वि रोमन्त्रि घुआ। रोचने। द्विवंश। ४८॥ इन्द्रे मा। श्रिश्वा म
अवीते धूनं। सम्प्रभृ इव्यच समितिस प्रदाय च सम।
भि रिना रुधीत सम। रुधि तम मितिरुथी। तेमम। रुधीनो म।
रुधि नामितिर श्रिनोम। धाबो नाम। म सर्वमितिसत। श्रिम
वर्तिम। ४८॥ समा। रुतम। समा। कुम्भे धाम। सम श्रि
याविति समा। श्रियो। रोचिच्छूरति रोचिच्छ्रः। सम
नेस्य मा नाविति म। मनस्य मा नो। इवमा। ऊर्जं म।
अग्नि। सं वसा नाविति सम। वसा नौ॥ ४८॥ सम
वाम। मनो ३ सि। समा। भूता। समा। इन्द्रस्तु। चितानि।
आ। अकूर मा। अग्नौ। करीश्च। अधिपा ऽ ऽ सुधि।
पाग। दधे। सम। नरार बमा। ऊर्जं मा। बजे मानाय।
धेहि॥ ५०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्नौ । इत्तमः । पुरीष्यः । रयिमानिति रयिऽमान् । पुष्टि
मानिति पुष्टिऽमान् । मा । नः । भूरि ॥ ५१ ॥ मातेवेति माताऽइव ।
पुत्रम् । पृथिवी । पुरीष्यम् । अग्निम् । स्वे । योनौ । अभाः
उखा । ताम् । विश्वैः । देवैः । ऋतुभिरित्यृतुऽभिः । संविदान
इति सम्ऽविदानः । प्रजापतिरिति प्रजाऽपतिः । विश्वकर्मणेति
विश्वऽकर्मणा । विमुञ्चतु ॥ ५२ ॥ असुन्वन्तम् ।
अयजमानम् । इच्छ । स्तेनस्य । इत्याम् । अनु । इहि । तस्कर
॥९९॥ स्य । अन्यम् । अस्मत् । इच्छ । सा । ते । इत्या । नमः । देवि । निर्ऋते ।
तुभ्यम् । अस्तु ॥ ५३ ॥ नमः । सु । ते । निर्ऋते । तिग्म
तेज इति तिग्मऽतेजः । अयस्मयम् । विचृत । बन्धम् । एतम् । यमेन । त्वम् । यम्या । संविदानेति सम्ऽविदाना ॥ ॥९९॥

उत्तमऽऽसूत्रात मे भै। अधि। रोदय। ०नम। ॥५४॥
म स्याल ते। घोरे। आसन। जूहो मि। एघाम। बंध्या नाम। ।
अव सर्जनाये स्यव। सर्जनाय। याम। सा। जनः। स्तूमि। ।
र मि। प्रमन्द तऽऽति प्रा मन्दते। मिलै। सुमितिनिम लेतार।
सा। अहेम। पवि। वेदा। विश्वतः॥ ५५॥ यम। ते। देवी। मि
लै। हिरिति मिः लै। मिः। आ। बै बेधेसो। बबे धेम पा शेम।
गी वासु। अवि — सभि सोमि। चरसम। तम। ते। वि। स्यु
मि। आ पघः। ना। मध्यात। अ। एतम। दितुम। अ [illegible]।
प्र सूतऽऽद्भुप्र। सूतः। नमम स्तूसौभा। इदम। च कार॥ ॥५६॥
नि वे वीनेऽऽति नि। वेशीनः। संगमन ऽति सम। गमनः। ।
वेस। नाम। विश्वा। रूपा। अभि। चन्द्रे। शची मिः। देवऽ
इति दिदेवः। इव। सविता। सत्यधर्मा सत्य। धर्मा। ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥१००॥

इर्म्नं ना। तुस्थो। सुमुरा इति समा उरे। पृथ्वीनाम॥ ७॥
सीरा। बुर्जेति। वृवयां। बृगा। द्वि। तन्वते। दधन्‌।
धीरतं देवे षु। सुम्नयेति सुम्ना। मा॥ ५०॥ बुनतो। सी
रा। वि। बृगा। तन्‌। ध्वन। पुते। मे नौ। वृ पत। इन। वीजम।
भूता। चो श्रुष्टिं सर्वमन्तरा। इतिसा। मेगा। अस्त। नः। नै
दीयः इत। स्व वयः पुरुकृत्‌। आ। इयात॥ ५८॥ वनम। स।
कालेषि। सुपुत्र। भूमिम। पुनम। क्षीना। वरोः। अमि॥ १००॥
मत्‌। वृतेश्रुतो। सीरा। ऋषि। का। तोके माना। सुप्रि प्रलाः
इतिसु। वि प्युलाः। अवधीः। कर्तना। अस्म। इ समे॥ ७०॥
इते नं। सीता। न धन। समा। अनुयतामा। वि श्वः। देवैः।
अन्तम तेसन्तु। मता। पुरुहूति। समृता। मिनुं ऊर्जस्वती।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पयस्समाः। पिन्वमाना। अस्मान्। सीते। पयसा। अभि।
आ। वृवत्स्व॥ ६१॥ लाङ्गलम्। पवीरवत्। सुशेवम्। इति
सु। शेवम्। सोमपित्सरु। इति सोम। पित्सरु। तत्। इत्।
उपति। गाम्। अविम्। प्रफर्व्यम्। इति प्र। फर्व्यम्। च। पी
वरीम्। प्रस्थावत्। इति प्र। स्थावत्। रथ। वाहनम्। रथ
वाहनम्। इति रथ। वाहनम्॥ ६२॥ कामम्। कामम्। दुघे। इ
ति काम। दुघे। धुक्ष्व। मित्राय। वरुणाय। च। इन्द्राय। अश्वि
भ्याम्। पूष्णे। प्रजाभ्यः। इति प्र। जाभ्यः। ओष
धीभ्यः॥ ६३॥ वि। मुच्यध्वम्। अघ्न्याः। देवयानाः। इति देव।
यानाः। अगन्म। तमसः। पारम्। अस्य। ज्योतिः। आपाम॥ ६४॥
सजूः। इति स। जूः। अब्दः। अयवोभिः। इति अयव। भिः। सजूः। उषाः।
अरुणीभिः। सजोषसौ। इति स। जोषसौ। अश्विना।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

द रं सौ भि हे तु द ं स न भिः । स्तू रन्न एत्न वो भिः । नग म बै श्रा
ने रः । इ इ या । च्छ ते नो स्त्या ना ॥ दृ पा ॥ मा ः ॐ बधीः । पूर्वीः ।
जा ना ः । देवेभ्यः । त्रि युगम् इति त्रि । युगम् । पूरा । मन्मै नो ।
बभ्रूणाम् । अहम् । शतम् । धामानि । सप्त च । सहस्रम् । उत ।
वो रुहः । अधा । शतक्रत्वः इति शत क्रत्वः । यूयम् । इमम् ।
मे । अगदम् । कृत ॥९७॥ ॐ ओषधीः । प्रति । मोदध्वम् । पु
ष्पवतीः इति पुष्पवतीः । प्रसूवरीः इति प्र सूवरीः । अ
श्वाः इव । सजित्वरीः इति स जित्वरीः । वीरुधः । पा
रयिष्णवः ॥९८॥ ॐ ओषधीः इति । मातरः । तत् । वः । देवीः ।
उप । ब्रुवे । सनेयम् । अश्वम् । गाम् । वासः । आत्मानम् ।
तव । पूरुष । पूरुषेति पूरुष ॥९९॥ अश्वत्थे । वः । निषदनम् ।
निषदनम् इति नि सदनम् । पर्णे । वः । वसतिः । कृता ।

गो। आज ११ ति गो। आजेमर तु। किलो। अ स च। मत।
सुम व था। पूरु षम। पुरु ष मि तु पुरु षमा॥७०॥ म न ओं
व धी। सम गु ते तिसम। अ ग्नं ता। जा न। सभित
भू वे तु सभि तो। र ना। वि प्रा म सा। इच्छ ते। नि व क। र दे
है ति र दे तहा। अमी वच्चा ते न गर्व मी वा। चा ग ने॥७१
अं आ व ती म। अं अ व ती मि ला वा। व ती म। सो मा
व ती म। सो म व ती मि ति सो मा। मे ती म। इ ज्यं य ती म।
उ दो जस मि स्तु ह। ओं जसम। आ। च्च विश्वि। स वो ओं।
ओं प धी म अ सो। अ नि ष ता त पा र स नि छा। नो त पे॥७२॥
उ त। सुप्रका। ओं प धी ना। मा। ता। वे म गो। हा दिव। गो
स्वा। दि वे ते गो स्वा ता। र वा। इ र वे। धा न म। स नि प्प नी ना मा।
ओ मा। न म। त वी। पूरु षा। पुरु ष ति पुरु ष॥७३॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रक्षं तिः। नाम। बृ। मा ता। अधोरम्यौ। सुरमा। स्व।
नि बृ तीः। निसनृ शीरति निः दृ तीः। सीमा पतनि नीः।
स्यन। मत। आप प्रति। निः दृष्या॥ ७४॥ अति। विप्पा।
परिष्टृ। परिस्य। रति वदुः। स्वालस्ते नास्व ति स्तु नः। इव।
वृजम। अके सु। अं वधीः। पा। अच्युच्यं। वृ। मतुः। किस।
ने। तन्त्वा। रस॥ ७५॥ प्रतु। इमा। जपम्। अनम। अं
॥१०२॥ वधीः। नसौ। आरध्या। इसा। दध्ये। आस्मा। मस्म स्य। न ॥१०२॥
स्यति। पुरा। जीवनः मः। इति जीवा। नमन सु था॥ ७६॥
मस्या। अं वधीः। ब्रस पर्व पेतिप्रा। स पर्व पं। पर्वे अं मंगं
मि सहं म। अहं मा। पुरं। यस्यं परं। इति परं तितम मस्मम।
वि। वाधृध्वे। उग्ननः। नृथ्यम सीर्द्वे वेर्नम ध्य सुधीनः इव॥ ७७॥
मा कम। मस्म। नस्यानिता के पेनि। प्रा। पृतु। च्याचे पा।
प वे

किंकिरी विनौ। साकम्। वातस्य। धाज्यौ। साकमा। नस्य।
निनौ कपर्दिनि। नाकपा॥ ७८॥ अग्मावः। अग्मा। अ
वनुः। अग्मा। अग्मस्य॥ उप। अवना। तारस्य दीः। सुवि
द्वान्॥ इति सप्त विद्वानाः इदम्। मे। प्ता। अवता। तन्वम्। ७९॥
बाः॥ फुल्लिनीः। अफुल्लाः। अपुष्पाः। बाः। पुष्पिणीः। व
हस्पतिप्रसूताः इत्युवाह स्वति। प्रसूताः नः मृच्चतु। अ
हस्र। ८०॥ मृच्चतु। मारीपप्याता। अपोऽस्य पो। वहण्यात।
उतो अपोऽस्य पो। प्रमस्य। पद्धी वात। सर्वे मा द। देवा।
कृष्णि वादित्ति देवा। कृष्णि घातू॥ ८०॥ अवपतेती रि स्वव।
पतेतीः। अवृहन्। दिवः। अं वंश्वयं। परि। बमा। जीवमा।
अमी वामहे। ना। सन्दिव्याविं। पूरुष। पुरुषः पुरुषेषु॥ ८१॥
बाः। अं वर्धी। सोम रा जीरिहि सोमा। राजीन जीनः
री रवि-च दत्ताणाऽद छिरातो। वि-च दत्ताणा। ता सामा। अहि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥१०३॥

चमः। कृतमे सुतः। तमः। अरं [illegible] कामायाः। शमः। द्वे। ॥

वस्थिताः। वि स्वितः। स्तृ वि। स्विं ताः। पश्चि वीप्सा। अनो। व

नस्य। ते प्र मू ताः। स्ते वरस्य ति। प्र सू ताः। अस्ये। समा

दृतं। वृ यु मू ॥८४॥ [illegible]। च। इ दम। उप। स्व नी स्त प।

स्वयं वशि। शाने। च। दू नं दा। पदान्त ताः। शत पसो। गतां सर्व।

स्तान्ने ति समा। गसा। वी नु धा। ॥८५॥ मा। वृ। द्विपत। स्व नि

ता। म स्मौ। च। अत मा। स्व नामि। द्विपदा। दितिहि। पात।

चतुष्पात्। चतुं पात् दि तुं च तुं पादे। अस्मा कमा। सर्वम। ॥१॥

अ सु। अनातुरम। ॥८६॥ अव धु पा सम। अव दन्त।

सोर्वे न। मृत। राशी। म स्मौ। दु णो तू। वृ [illegible] णा। तमि। तु

जेम। पारयाम वि ॥८७॥ नारी चित्री। वला सस्या। अर्हा

उप चिता मद्धु पा चित्रीमा। आसि। अयो स्यो। द्वौ नस्या।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कं दमा णामा। पाकारो इति पाकः। अरोगं अस्ति। नारी हूणी। ८८।।
सामगुणं धवीगं अरवनम। इन्द्रेणं बलु स्पातिः। ॐ बघे।
सोमेन राजा। द्विदीनः। बदमातृ। अमृत्युत्रा। ८२।। सतेस्य।
पि। अरातिः। सतेस्या पतना पृतः इति पतना। बतः सतेस्य।
सर्वम। पाप्मानम। सर्वे माना। अस्ति। ॐ बघे।। ७।। दी
र्घा पृथिति दीर्घा। आमः। तु। ॐ बधो स्वमिता। मस्मै। चुकिा।
रव नोमि। अहम। अपोऽहं सपौ। सम। दीर्घा पृ इति दीर्घा।
आयुः। जूला। रीतवल्यौतिं रात। द्वे ल्याः। द्वि। रोहत तुा। ८४।।
समा। इ चेमे मृता। मेमा। अस्ति। ॐ बधो। तवो। दक्षाः।
उपेस्त पाः उपस्तिः। अमृ। सतः अस्मा केम। मनेचुस्मान।
अमितं हा सुतीसं मिः। दा ततिः।। ८४।। मा। मा। हुं सीतु। प
निता। मा प्रसि पाः। भावग्वा। दिवे मा। सप्तधमें। ति। सप्त।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

धर्मा। क्वि। आ। नेट्। वः। चा। अ। पन्या। च। नः। वृषप्मत्। जजानः।
कृत्मौ। देवाय। हविषा। विधेम॥२३॥ अग्नि। आ। वर्त्तस्व।
प्र। चिकित्। वृषलेन्। वयस्या। सन्। वृषा। मा। तु। अग्निम्। इषिति।
भरे। नः। तु॥२४॥ आ। अग्नेः। मतु। तो। शुक्रम। त्यदृम। पूतम।
चा। मक्षियम। अतः। तादे। वेभ्यः। मरा। मत्सि॥२५॥ इषम। ऋ
र्जम्। अरम। ऋतः। आदेम। कृतस्य। धो। निम। मरु पस्था।
धारा। मा। आ। मह्। गो। षुः। वि। रतु। आ। तनुषु। जतामि। होदम।
॥१०४॥ अग्नि। राम। आ। मीका। मा॥२६॥ अग्ने। तव। अश्वं। घ। पत्। ॥१०४॥
मरिहि। त्राः। ज्ञे। अं। अर्घ। यम। विश्वा। वसो। इति। विश्वा। वसो।
ऋषे। हनो। इति। वहते। आनो॥ २७॥ वसा। वी। जम। ऋतू। मधु।
दधा। सि। श्रुषे। वूवे॥२८॥ पाके। वे। वर्जसि। इति। पाक
का। वर्जसि। शुक्र। वर्जसि। इति। शुक्र। वर्जसि। अ नेन वर्जसि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इसन्तू ना। श्वश्र्वौ। उ ते। द्वयर्षि। भ्रातृनौ। पुत्रौ। मातरौ। पि
र नितक्षि। चरन्ता उपा। अवक्षि। द्वणाक्षि। शेष सौ। इतिरे
दे सौ। उ भे। १ सूभे।।८८।। उर्ध्वौ नपातृ। जातवे दृश्य
जातावेदः। सूरौ जि भुरि। तैमचयन्ति। निम सन्ना। भौति
इतिले मिति तिभौति। निम हितौ।। लोइषं समा। दृष्टून भूरे वर्ष्फ
सन्ददति भूलि। बर्फ सः। अश्वत्रोते पुष्यन्ति चित्रा। उत यन्त। दे
से जौता। इदतिनाम। जौता।।८९।। उरूच्य नो। अश्वैः। भू
यमसु। जनुक्षिति जन्तु। निम अश्वे। इस सो। रायः।
अमर्त्ये। मन दृशीतक्ष्यो। वपृषः। वि। राजन्म। द्वणाक्षि।
मान सिमः। अनेतुमा।।१००।। दृष्टु तीरमा। अध्वरस्य।।
प्रचेतसामति तिष्ठा। चेतस मः। देवेनमा। राधसः सुहमा
तमा। नामस्य। सुभगापतिमृ। भगोमा। पूतीमा। इषमा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

द धा स्मि। सा न स्मि म। रुयि म॥१०१॥ कृ ता वीन म। कृ
त वी नु भि हृ तां वां न म। सु हि घ म। ध्रु श्व दर्शं तु भि ति श्रि
श्व। दृश्री त म। शु भि न म। सु क्ना यं। इ विरे। पुर्यं जा नं
सु हे र्ण भि त्रु न्नु ता। क्षू र्णं म। सु त्र थं स्ता मु भि ति सु
र्थं न त म म। चो। भु रा। दै मं म। मा न्नै वा। सु गा॥१०२॥
आ। प्या यु स्व। स म। पु तु। ते। विश्व तं सो मृ। वृष्णं म
॥१० र्वं। वा जं स्य। सु कू। वड्ठ तिं स म। ग थे॥७३॥ स म ते ॥१०५॥
प पां। ७ स्मो। स म। कुं ऽइ सूं। बृ नु। वा जों घ्या। स्मि। अ
॥१०५॥ भि मा तु वा हंन अ भि मा तु स हु ऽइ सं वि मा वृ। स न तो
अ पा यं मा नों ऽसृ। प्या म न नं। अ म तो य। सो स
दि वि। श्र वां ष्टं सि। उ त्त मा नि सं ता नि। धि षु॥१०४॥
आ। प्या। यु स्व। म न्दि त मे ति म दि न। त म। सो मा वि क्षैः/ ना.

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पावकवर्णमिति पावकऽवर्णम् । २०
साउमानः । सन्तम् । पावक
अपाम ॥३॥ वह्न
हविषि ॥५॥ अ । वेतसे । अर्वा । तरा । नदीषु । आ । अ
उप । जम्नः । उप । वेतसे । अग्निम् । सहूतिः । तापिनः । आ ।
गने । पित्तम् । अपाम् । असि । मण्डूकि । ताभिः । आ । समुद्रस्य ।
गहि । इदम् । सयनम् । निऽवेशनम् । अयनम् । समुद्रस्य ।
निवेशनमिति निऽवेशनम् । अन्यम् । ते । अस्मत् ।
तपन्तु । हेतयः ॥६॥ अग्ने । पावक । रोचिषा । मन्द्रया ।
देव । जिह्वया । आ । देवान् । वक्षि । यक्षि । च ॥७॥ सः ।
नः । पावक । दीदिव । इति दीदिवः । अग्ने । देवान् । इह ।
आ । वह । उप । यज्ञम् । हविः । च । नः ॥८॥ पावकया ।
यः । चितयन्त्या । कृपा । क्षामन् । रुरुचे । उषसः । न । भा
नुना । तूर्वन् । न । यामन् । एतशस्य । नु । रणे ।
आ । यः । घृणे । न । ततृषाणः । अजरः ॥९॥ नमः ।
ते । हरसे । शोचिषे । नमः । ते । अस्तु । अर्चिषे ॥१०॥

नृषदे । नृसद इति नृसदे । वेट् । अप्सुषदे । अ
प्सुसद इत्यप्सु-सदे । वेट् । बर्हिषदे । बर्हिसद इति ब
र्हिःसदे । वनसदे । वनसद इति वनसदे । वेट् । स्वर्विदे । स्वर्विद इति स्वः
विदे ॥११॥ ये । देवाः । देवानाम् । यज्ञियाः । यज्ञियानाम् ।
संवत्सरीणम् । उप । भागम् । आसते । अहुतादः । अहुताद इ
त्यहुत-अदः । हविषः । यज्ञे । अस्मिन्न् । स्वयम् । पिब
न्तु । मधुनः । घृतस्य ॥१२॥ ये । देवाः । देवेषु । अधि ।
॥१३६॥ देवत्वम् । आयन् । ये । ब्रह्मणः । पुरःएतारः ॥१३६॥
एतार इति पुरः-एतारः । अस्य । येभ्यः । न । ऋते । प
वते । धाम । किम् । चन । न । ते । दिवः । न । पृथिव्याः ।
अधि । स्नुषु ॥१३॥ प्राणदाः । इति प्राण-दाः । अपान
दाः । इति अपान-दाः । व्यानदाः । इति व्यान-दाः । वर्चोदाः
वर्चोदा इति वर्चः-दाः । वर्चोदाः

इति वर्च्चः। दानं बृहद्वो दाऽऽइति च रखुः दाः॥१४॥ अ
नि। इति मेना। शोचिषा। वासतः। विश्वमः। नि। अ
नि। इति नु न वृनतोरुथिमः॥१५॥ वाङ्मा
त्रिणमः। अग्निनः नु न वृन तोरुथि। जुहेतः। अविनःनोतो। नि। असी
विश्वा। भुवनानि। आदिवेसाऽदिवा। द्रविणमः। द्रु
दतः। पृतना। नुनः समः। प्रथमः। छदतः। अवरानः।
चमातनः। प्रथमम दद्दि। क्रमः। स्थितः। आसीतः। अधिष्ठानामः।
आ। विवेश॥१६॥ आरखणमिसा। रत्र
अधिस्थानमिसधि। स्थानेनमः। आसीतः। नतः। भूमिमः।
णमः। कृतमतः। स्थितः। कथाऽ आसीतः। इति विश्व। कर्मा। विचामः। औ
जतयनः। विश्वकर्मेति विश्व। विश्वा। चद्दाः॥१७॥
ओतमहिना। विश्वचर्द्दाऽऽइति विश्वतः। कृता। विश्वतोमु
विश्वतश्चक्षुरिति विश्वतः। चक्षुः। विश्वतोबाहुरिति। विश्वतः
खुऽऽइति विश्वतः। मुरवः। विश्वतो बाहुः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बाऽहुः। उत। विश्वतस्पात्। विश्वतस्पादिति विश्वतः
पात्। सम्। बाहुऽभ्यामिति बाहुऽभ्याम्। धमति। सम्।
पतत्रैः। द्यावाभूमीऽइति द्यावाभूमी। जनयन्। देवः।
एकः॥१८॥ किम्। स्वित्। वनम्। कः। ऊँऽइति। सः।
वृक्षः। आस। यतः। द्यावापृथिवीऽइति द्यावाप
थिवी। निःऽततक्षुः। निस्ततक्षुरिति निःऽततक्षुः। म
॥१३७॥ नीषिणः। मनसा। पृच्छत। इत्। ऊँऽइति। तत्। यत्। ॥१३७
अध्यतिष्ठदित्यधिऽअतिष्ठत्। भुवनानि। धारयन्॥१९॥
या। ते। धामानि। परमाणि। या। अवमा। या। मध्यमा।
विश्वकर्मन्निति विश्वऽकर्मन्। उत। इमा। शिक्ष। स
खिऽभ्यऽइति सखिऽभ्यः। हविषि। स्वधावऽइति स्वधाऽवः।

वा। स्वयम। यजस्व। तुन्वेम। वृधानम्॥२०॥ विश्वे
कर्मन्निति विश्व। कर्मन्। हविषा। वा। वृधानः। वृवृधा
नऽइति वृवृधानः। स्वयम। यजस्व। पृथिवीम। उत।
द्याम। मुह्यन्तु। अन्ये। अभितः। सपत्नाऽइति स। पत्नाः।
इह। अस्माकम। मघवेति मघ। वा। सूरिः। अस्तु॥२१॥
चक्षुषः। पिता। मनसा। हि। धीरः। घृतम। एनेऽइत्येने।
अजनत्। नम्नमानेऽइति नम्नमाने। यदा। इत्। अन्ताः।
अददृहन्त। पूर्वे। आत्। इत्। द्यावापृथिवीऽइति द्या
वापृथिवी। अप्रथेताम॥२२॥ विश्वकर्मेति विश्व
कर्मा। विमनाऽइति वि। मनाः। आत्। विहायाऽइति वि
हायाः। धाता। विधातेति वि। धाता। परमा। उत। सं
तेषाम। इष्टानि। समिषेति सम। इषा। मदन्ति।
सन्दृगिति सम। दृक्।

यत्रे। सप्तऽऋषीनिति सप्तऽऋषीन्। परः। एकम्।
आहुः॥२३॥ यः। नः। पिता। जनिता। यः। विधातेति वि
धाता। धामानि। वेद। भुवनानि। विश्वा। यः। देवा
नाम्। नामधा इति नामऽधाः। एकः। एव। तम्। सं
प्रश्नमिति सम्ऽप्रश्नम्। भुवना। यन्ति। अन्या॥२४॥
ते। आ। अयजन्त। द्रविणम्। सम्। अस्मै। ऋषयः।
पूर्वे। जरितारः। न। भूना। असूर्ते। सूर्ते। रजसि। नि
१३८॥ सत्ते इति निऽसत्ते। ये। भूतानि। समकृण्व ।१३८।
न्निति सम्ऽअकृण्वन्। इमानि॥२५॥ परः। दिवा।
परः। एना। पृथिव्या। परः। देवेभिः। असुरैः। यत्।
अस्ति। कम्। स्वित्। गर्भम्। प्रथमम्। दध्रे। आपः।
यत्र। देवाः। समपश्यन्तेति सम्ऽअपश्यन्त। विश्वे॥२६॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नस्मादृता। समगच्छन्तेति सम्ऽअगच्छन्त। अच्युतो। विश्वौ। अज
नस्य। नाभौ। अधि। एकम्। अर्पितम्। यस्मिन्।
विश्वानि। भुवनानि। तस्थुः॥२७॥ न। तम्। विदाथ।
यः। इमा। जजान। अन्यत्। युष्माकम्। अन्तरम्।
बभूव। नीहारेण। प्रावृता। जल्प्या। च। असुतृप
ऽइत्यसुऽतृपः। उ। उक्थशासः। उक्थऽशासः।
चरन्ति॥२८॥ विश्वकर्मेति विश्वऽकर्मा। हि। अज
निष्ट। देवः। आत्। इत्। गन्धर्वः। अभवत्। द्वितीयः।
तृतीयः। पिता। जनिता। ओषधीनाम्। अपाम्। ग
र्भम्। वि। अदधात्। पुरुत्रेति पुरुऽत्रा॥२९॥ आशुः।
शिशानः। वृषभः। न। भीमः। घनाघनः। क्षोभणः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

च॒र्ष॒णी॒नाम् । सं॒क्रंद॑नः॒ इति॑ स॒म्ऽक्रंद॑नः । अ॒नि॒
मि॒षः । ए॒क॒वी॒रः ऽऽ सें क । वी॒रः । श॒त॒म् ।
सेनाः॑ । अ॒ज॒य॒त् । सा॒क॒म् । इन्द्रः॑ ॥३॥ सं॒क्रंद॑नेने
ति॒ सम्ऽक्रंद॑नेन । अ॒नि॒मि॒षेण॑ । जि॒ष्णुना॑ । जि
ष्णुना॑ । यु॒त्का॒रेणे॒ति॒ यु॒त्ऽका॒रेण॑ । दु॒श्च्य॒व॒नेने॒ति
दुः॒ऽच्य॒व॒नेन॑ । धृ॒ष्णुना॑ । तत् । इन्द्रे॑ण । ज॒य॒त॒ । तत् ।
॥१३०॥ स॒ह॒ध्व॒म् । युधः॑ । न॒रः॒ । इषु॑हस्ते॒नेती॒षु॑ । ह॒स्ते॒न॒ । ॥१३०॥
वृष्णा॑ ॥३४॥ सः । इषु॑हस्तै॒रिती॒षु॑ऽहस्तैः । सः । नि॒ष॒
ङ्गिऽभि॒रिति॑ नि॒षं॒गि॒ऽभिः । व॒शी । सं॒स्र॒ष्टे॒ति॒ सम्
ऽस्र॒ष्टा । सः । युधः॑ । इन्द्रः॑ । ग॒णेन॑ । सं॒सृ॒ष्ट॒जि॒दि॒ति॒
सं॒सृ॒ष्ट॒ऽजि॒त् । सो॒म॒पा इति॑ सो॒म॒ऽपाः । बा॒हु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पाः । बाहु शर्धी । बाहु शर्धी । उग्र धन्वेत्युग्र धन्वा ।
प्रतिहिताभिरिति प्रति हिताभिः । अस्ता ॥ ३२ ॥ बृ
हस्पते । परि । दीय । रथेन । रक्षो हेति रक्षः हा ।
अमित्रान् । अप बाधमानः इत्यप बाधमानः ।
प्र भंजन्निति प्र भंजन् । सेनाः । प्र मृण इति
प्र मृणः । युधा । जयन् । अस्माकम् । एधि । अ
विता । रथानाम् ॥ ३३ ॥ बल विज्ञाय इति बल वि
ज्ञायः । स्थविरः । प्र वीर इति प्र वीरः । सहस्वा
न् । वाजी । सह मानः । उग्रः । अभि वीर इत्यभि
वीरः । अभि सत्वेत्यभि सत्वा । सहो जा इति सहः ।
जाः । जैत्रम् । इन्द्र । रथम् । आ । तिष्ठ । गो विदिति गो ।
वित् ॥ ३४ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

गोत्रभिदमिति गोत्रऽभिदम् । गोविदमिति गोऽवि
दम् । वज्रबाहुमिति वज्रऽबाहुम् । जयंतम् । अज्म ।
प्रमृणंतमिति प्रऽमृणंतम् । ओजसा । इमम् ।
सजाता इति सऽजाताः । अनु । वीरयध्वम् । इन्द्रम् ।
सखायः । अनु । सम् । रभध्वम् ॥ ३५ ॥ अभि । गोत्रा
णि । सहसा । गाहमानः । अदयः । वीरः । शतमन्युरि
ति शतऽमन्युः । इन्द्रः । दुश्च्यवन इति दुःऽच्यवनः । पृत
॥१४०॥ नाषाट् । अयुध्यः । अस्माकम् । सेनाः । अवतु । प्र । ॥१४०॥
युत्स्विति युत्ऽसु ॥ ३६ ॥ इन्द्रः । आसाम् । नेता । बृहस्
पतिः । दक्षिणा । यज्ञः । पुरः । एतु । सोमः । देवसेनाना
मिति देवऽसेनानाम् । अभिभंजतीनामित्यभिऽभंज
तीनाम् । जयंतीनाम् । मरुतः । यन्तु । अग्रम् ॥ ३७ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इंद्रस्य । वृष्णः । वरुणस्य । राज्ञः । आदित्यानाम् । मरु
ताम् । शर्द्धः । उग्रम् । महामनसामिति महाऽमनसाम् ।
भुवनच्यवानामिति भुवनऽच्यवानाम् । घोषः ।
देवानाम् । जयताम् । उत् । अस्थात् ॥ ३ ॥ उत् । हर्षय ।
मघवन्निति मघऽवन् । आयुधानि । उत् । सत्वनाम् ।
मामकानाम् । मनांसि । उत् । वृत्रहन्निति वृत्रऽह ह ९
न् । वाजिनाम् । वाजिनानि । उत् । रथानाम् । जय
ताम् । यंतु । घोषाः ॥ ४ ॥ अस्माकम् । इंद्रः । समृते
ष्विति समऽऋतेषु । ध्वजेषु । अस्माकम् । याः । इषवः ।
ताः । जयंतु । अस्माकम् । वीराः । उत्तरा इत्युत्ऽतराः ।
भवंतु । अस्मान् । ऊं इति । देवाः । अवत । हवेषु ॥ ५ ॥
अमीषाम् । चित्तम् । प्रतिलोभयन्तीति प्रतिऽलो । गृ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भयन्ती । रुहाणा । अङ्गा । नि । अवे । परा । इन्द्रि । अ
स्मि । प्रा । इन्द्रि । नि । रुह । द्रुहि । नि । हन्तु । सु । शो । कैः । अ
श्वेना । अमित्राः । तमसा । सचन्ताम् ॥ ५१ ॥ अवसृष्टे
सवा । स्वपा । परा । पत । द्वारे । ब्रह्मसंशिते ऽऽ
ति ब्रह्म । संशिते । गच्छ । अमित्रान् । प्र । पद्यस्व ।
मा । अमीषाम् । कम् । चन । उत् । शिषः ॥ ५२ ॥ प्र ।
इत । जयत । नरः । इन्द्रः । वः । शर्म । यच्छतु । उग्राः । वः ।
॥१५१॥ सन्तु । बाहवः । अनाधृष्याः । यथा । असथ ॥ ५३ ॥ ॥१३॥
असौ । या । सेना । मरुतः । परेषाम् । अभि । आ । एति ।
नः । ओजसा । स्पर्धमाना । ताम् । गूहत । तमसा ।
अपव्रतेन । यथा । अमी । इतरम् । अमी । अन्यः ।
अन्यम् । न । जानन् ॥ ५४ ॥ यत्र । बाणाः । संपतन्ति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तेसम्। पतनीगः कुमाराः। विद्धि वाः।२ वेत्ति विशिषाः॥
इवा। तत्रा। नुः।२ त्रीणी। बृहस्पतिः। अदितिः। त्रीणी। सव
तु। विश्वा। हो। त्रीणी। सवितु॥५॥ मसीति। ते। वरुणा।
घा। ददयामि। सोमस्य चा। राजा। अग्नेनैनै। अनु। वृस्तामः।
उरो। वर्शीयसः वरुणः। ते। कृणो तु। जपतनमा। चा। अग्ने।
दे कामः सुदत्तु॥६॥ उत। त। नमः। उत्तराभिस्तुता। तरामः।
नयमा। अग्ने। हूते। ना आहे तेसा। हि तारा यः। चोषिणा।
समः। स्तजा। प्रजये लिप्रा। जघो चा। वरुमः। हविषि॥७॥
रत्नानि ममः। प्रतशामिलिप्रा। नमः। नयः। सजातानी।
भितेसा। जातानाम्। असतु। वशी। समः। वरुणः। वर्चसा।
स्तजा। देवानाम्। जात द हिस्तिना गा। दाः। असत॥८॥
वस्या। कुमाः। गच्छतो। हविषि नमः। अग्ने। ववपसा। नमः।
तस्मै। देवाम अपि। वृ वनो। अयमः। चा। वसणः। पनैः॥९॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पचें। दिशौनदे वीत मृत्तमा। अवतु। देवी॥ अपा। अमं
तिमा। दुर्मतिमित्ति दुः मतिमा। बा धीमान्नाः। रायमो वी
मस्य पतिमिति पुस्ता। पतिमः। आनाजन्नी रिसा। म
जनी। सायम चो चो। अद्वि। [illegible] सः। अद्वा तु। ५०।
साभिदु ऽऽ तिम मा। इद्वे। आगौ। अधि। मामनाने
म मृत्ता नऽऽत्ति म महा नमे तृतु प त्रऽऽ सुत्यो। [illegible] ई र्धैः
ऽऽ जी तत्तत्त हू मा। यु र्मीमा। पुषिम वे ति पदि। ग हे।
।१४२।। अर्प जत्ता। देवाय। ५१॥ देआया। धुत्रै। जो [illegible]। देव ॥१४२॥
श्रीरिति देवा। श्रीः श्री मन्ना ऽऽ तिश्री। मनोतं चीतपपा
ऽऽ त्वेत्रातां। पयातः परिग त्वे ति पदि। ग द्य देवा न म
न्नमा। अयक्ता। देवानदे वेभ्यः। अचैव तं। अ हवं। ५२॥
वीतमा। मृविशः [illegible] नामितम। नाभिता। मजद्यौ। तुरीपः।
अपजत्ता। दुर्जी [illegible]। मृत्तमः [illegible]

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ब्र स्य। मन्त्रो। अर्यम। इति। ततं ब्राह्मणाः। आशिषः ऽइ
ति। आशिषः। नः। जुषन्ताम्॥५७॥ सूर्यरश्मिरिति सू
र्यऽरश्मिः। हरिकेशऽइति हरिऽकेशः। पुरस्तात्।
सविता। ज्योतिः। उत्। अयान्। अजस्रम्। तस्य। पू
षा। प्रसवऽइति प्रऽसवे। याति। विद्वान्। सम्पश्य
न्निति सम्ऽपश्यन्। विश्वा। भुवनानि। गोपाः॥५८॥
विमानऽइति विऽमानः। एषः। दिवः। मध्ये। आस्ते। आ
पप्रिवानित्याऽपप्रिवान्। रोदसीऽइति रोदसी। अन्त
रिक्षम्। सः। विश्वाचीः। अभि। चष्टे। घृताचीः। अ
न्तरा। पूर्वम्। अपरम्। च। केतुम्॥५९॥ उक्षा। समु
द्रः। अरुणः। सुपर्णऽइति सुऽपर्णः। पूर्वस्य। योनिम्।
पितुः। आ। विवेश। मध्ये। दिवः। निहितऽइति नि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तेऽस्य प्रश्निः । अश्वाः । वि । चक्रमे । रजांसि । पार्थि । अग्नौ ॥५६॥
देवहूतिम् । देवान् । देवान् । आ । च । वक्षत् । सुम्नहू
तिम् । सुम्नान् । देवान् । आ । च । वक्षत् । यक्षत् ।
अग्निः । देवगी देवान् । आ । च । वक्षत् ॥५७॥ वाजः । स्या
मा । प्रसवऽइति प्रऽसवः । सक्षत् । उद्ग्राने । सुत । गत्वा
ना । उत । अगत्रीती । अर्धा । सपत्नान् । निर्जिति । सा । पत्नी । ना ।
इरः । मे । नि । गत्वा ने । मेत्ति । गत्वा ने । गा । अर्धेराने । ॥१४३॥
॥१४३॥ अकृद्दिस । कलाः ॥५८॥ उद्गा । भनि । सूत । गत्वा । अमसा । च ।
नि । गत्वा । न । मिनि । गत्वा । मम । मा । च । वसून् । देवाग । अवीव
नि
धा धृः । अर्धा । सपत्नान् । निर्जितिः । सा । पलोनः । इन्द्राग्नी । इति ।
इन्द्राग्नी । मे । विषूचीनान् । वि । अस्यताम् ॥५९॥ अ
मध्वम । अग्निः । ना । नाकम् । उदसेम । हस्तौ । पृ । वि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ग सा ।

स्वर्गत्वा मिश्राः देवेभिः आ ध्वम ।। ६० ।।

मे वेतः दिवः । पृष्ठम् । प्रदिशामिति प्रा । दिशम् । प्र । इहि । विद्वान् ।

प्राचीम् । अनु । प्रदिशमिति प्र । अग्निरिति पुरः । अग्निः । भव । इह ।

अग्नेः । अग्ने । पुरोऽअग्निरिति । वि । भाहि । ऊर्जम् । नः । धेहि ।

विश्वाः । आशाः । दीद्यानः । चतुः । पद इति चतुः ।

द्विपद इति द्वि । पदे । चतुष्पदे । उत् । अन्तरिक्षम् । आ ।

पदे ।। ६१ ।। पृथिव्याः । अहम् । उत् । अन्तरिक्षम् । आ । अरुहम् । दिवः ।

अरुहम् । अन्तरिक्षात् । दिवम् । आ । अगाम् । अहम् ।। ६२ ।।

नाकस्य । पृष्ठात् । स्वः । ज्योतिः । आ । द्याम् । रोहन्ति । रो

स्वः । यन्तः । न । अप । ईक्षन्ते । ये । विश्वतोधारमिति

दसी इति रोदसी । यज्ञम् । सुविद्वांसः ।

विश्वतोधारम् । सुविद्वांस इति सु । विद्वांसः । वि । तेनिरे ।। ६३ ।। अग्ने । प्र । इहि ।

वि । ते । प्रथम इति । वि । तेनिरे ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्र। यं। मर्त्त। देवऽयता मिति देवऽयता। श्रुता मा। चर्षणीनां। देवानां
मा। ऽता। मर्त्तीनामा। ऽइ यं ते मा। णाः। नरः मे। मिति स्थिति वरः
गु। सिंह सु जो वा ऽऽलिसा। जो वोल स्वन सुनु। मजे मा नाः
स्व स्ति॥ ५४॥ अ ग्ने। स हस्त्रा सेति स हस्त्र। अ क्षा। रा
त मूर्द्ध न्मिति रा ता। मूर्द्धन्। रा त मा। ते। प्राणाः। सत्
स्व मा। व्या ना ऽऽ तिविं। आ ना। तं मा। सा हस्त्र स्या। रा य
ईड्ग्री वे। त सौ। दो। वि धे मा। वाजो। या। स्वा नो॥ १५॥ पद ॥१५॥
॥१५॥ व्रे। चु चि व्या ले सी द। भा सा। अन् तरि क्ष मा। आ। पप्
ज्यो ति षा। दिवं मा। ऊर्द्ध। सुभा नो। ते ज सा। दि वाः उत। ॥ १६॥
~~सभा ना। तेज सा। दिवि~~ आ जुह्वा नः इ सा। जुह्वा नः॥ १६॥
सु प्रतीकं ऽऽइति सु। प्रती कं। पु रस्तान्। अ ग्ने। स्व मां।
वो नि मा। आ। सीद। सा धु ये ति सा धु। या॥ १७॥ ता मा।
सवितु ग्ने वरे ण्य स्य। चित्रा मा। आ। अ हं मा। वृणे। सु

सुति मितिस्तु । सुतिम । विश्वजन्यामिति विश्व । जन्याम ।
माम । अस्य । कु एवेम अह्नेते । प्राचीनामिति प्राची
नाम । सहस्रधारामिति सहस्र । धाराम । पवमा
मही म । गाम ॥ ९८ ॥ विधेम । ते । परमे । जन्मन् । अग्ने
विधेम । स्तोमैः । अवरे । सधस्थ इति सधऽस्थे । यस्मात ।
योनेः । उदारिथ । सुत । आरिथ । यजे । तम । प्र । त्वेऽइ
ति त्वे । हवींषि । जुहुरे । समिद्धऽइति सम्ऽइद्धे ॥ ५० ॥
श्रेष्ठ इति प्रऽइष्ठ । अग्ने । दीदिहि । पुरः । नः । अजस्र
या सूर्म्या । यविष्ठ । त्वाम । शश्वन्तः । उप । यन्ति । वाजाः ॥ ५१ ॥
चित्तिम । जुहोमि । मनसा । घृतेन । यथा । देवाः । इह ।
आगमन्निति । आगमन् । वीतिहोत्रऽइति वीतिऽहोत्राः ।
ऋतावृध इति ऋतऽवृधः । पत्यौ । विश्वस्य ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मु॰ मनेत जुहोमि। विश्वकर्मणऽइति विश्व। कर्मणे। वि
श्वाहा। अदाभ्यमग्नाह विन्। ७१॥ समाने। अग्ने। सामिध्य
ऽइति सम्राड्‌ धृतजित्‌ ... बयस्त्वा मा। प्रियाणि होत्रीत
समख्या। च्या। ब्रजन्ति। वोऽपुनीहि। अप्सु तनस्व। घृतेन। स्वाहा॥ ७२
शुक्रज्योतिरिति शुक्र। ज्योतिः। च। चित्रज्योतिरिति चित्र।
ज्योतिः। सत्यज्योतिरिति सत्य। ज्योतिः। ज्योतिष्मान्
शुक्रश्च। ऋतपाऽइत्यृत। पाः। अत्यंहाऽइत्यति। अंहाः॥ ७३॥
॥१४५॥ ईदृङ्। अन्यादृङ्। सदृङ्ऽइति स। दृङ्। प्रतिसदृङ्ऽइति
प्रति। ... दृङ्। मितः। संमितऽइति सम्। मितः। सभराः ॥१४५॥
सा। सरित्। सावरसाः॥ ७४॥ ऋतः। सत्यः। ध्रुवः। धरुणः। ध
र्ता। विधर्त्तेति वि। धर्ता। विधारयऽइति वि। धारयः॥ ७५॥
ऋतजित्। सत्यजित्। सेनजित्। सत्यजिदिति सत्य। जित। से
नजिदिति सेन। जित। सुषेणः। सुषेणऽइति सु। सेनः॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रमित्रघ्नो। अमित्र।

अमित्रघ्न इत्यमित्रऽघ्नः। मित्रहा। क्रतुः। अमित्रघ्नः। गणः। ७६॥
ईदृक्षासः। तादृक्षासः। ऊँऽइत्यूँ। सु। नः। सदृक्षासः। स
ऽइति सऽदृक्षासः। प्रतिसदृक्षास इति प्रतिऽसदृक्षा
सः। आ। इतन। मितासः। सम्मितास इति सम्ऽमितासः। मितास
नः। अद्य। सभरस इति सऽभरसः। मरुतः। यज्ञे।
अस्मिन्। ७७॥ स्वतवानिति स्वऽतवान्। च। प्रघासीति प्र
घासी। सान्तपन इति साम्ऽतपनः। गृहमेधीति गृहऽ
मेधी। क्रीडी। शाकी। उज्जेषी इत्युत्ऽजेषी। ७८॥ इन्द्रम्।
दैवीः। विशः। मरुतः। अनुवर्त्मान इत्यनुऽवर्त्मानः। अ
भवन्। यथा। अभवन्। एव। इमम्। यजमा
नम्। दैवीः। च। विशः। मानुषीः। च। अनुवर्त्मान इ
त्यनुऽवर्त्मानः। भवन्तु। ७९॥ इमम्। स्तनम्।

ऊ॒ ऊँ स्वनसः । धृषु । अपामः । वृषीनमिति प्र । पीनसः ।
अग्नेः । सहिरस्य । मध्यो । उहामः । जुषस्व । मधुमन्त
मितु मधु । मनसः । अर्बुनः । समुद्रियं मः । समनमं ।
आ । श्रिवास्व ॥ ८० ॥ घृतमः । [illegible] द्यो । घृतमः । अस्य ।
[illegible] ते । श्रितः । घृतमः । कुंभ्यं । अस्य । धाम । अनु
धमः । अनुस्वधं । [illegible] । मधुमः । आ । वहा । मादयस्व ।
।१२६॥ स्वाहाकृतं । [illegible] स्वाहा । घृतमः । वृषभा । वक्षि । हव्यम् ॥ ८१ ॥
समुद्रात् । ऊर्मिः । मधुमान् । मधुमद्ध्ये । मा । न । उत । आरत ।
उप । अंशुना । सम् । अमृतत्वम् । आनट् । चम ॥
आनट् । घृतस्य । नाम । गुह्यम् । यत् । अस्ति । जि ॥ १२९ ॥
ह्वा । देवानाम् । अमृतस्य । नाभिः ॥ ८२ ॥ वयम् । नाम ।
प्र । ब्रवाम । घृतस्य । अस्मिन् । यज्ञे । धारयाम । नमःभिः ।

सिद्धिं तिन मः। भिन्नं उपा। वृत्ता। ऽट ण व तू। गाम्यमानम्।
चैतुः। ऽट ग्रे ऽप्रतिच तुः। ऽट कृतं अव मीत। गौर स्तत
च चाऽरि। ऽट गौ। व यैः। अस्य। पाद्वः। द्व। २ लिद्व। गौ वे ॥८३॥
इति श्री वे। सस। हस्ता सः अस्य। त्रिधा। वृद्धः। वृषभः
रोरु वीति। मठः देवः मसीत। आदि वे ३॥ जो। त्रि
धा।।हि। तम। पणि भिरि तिपणि। किं गु स्यमानम्
गश्वि। देवा सैः च नम। अनु। अविरुनो। र दः। दवूरा
सूयः प कमा जे जाना। बैना तू। पदम। स्वधया।
नि। तत ह्रु। ।८५। । एतान अ धृणि। द्यौ तू। समु
द्रा तू। द्राता वृ लोऽ २ नूनं मीत। वृ जो। र पुणा। नो अवे
चष। ६ सेवा। चर्षे। मच्चे। आ मा मू। ऽ ता। अवे
नि। ऊर्म यः वृतस्य। मक्ता १ दुवे लिमन्ता ६ वा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रिपुणोऽग्निः । इव मातामाता॥ ८५॥ सिंचौति वेतिस्त्रिं ध्योतः इव।
प्राध्व नऽइति प्र। अध्वने। श्रूव नासः। वात प्रमिथ
ऽइति वात। प्रमिथः। पूत यति। न होऽग्ने अक्षघ। नना। वा
जी। अक्ष क्षातमितिद नः। तुर्मिति त्रिऽइत्य स्त्रि। त्रितः। विन्व मान॥८८॥
असि। प्र वन्न। मा मने वेति मम नाइव। वो घोत नु
ध्याघा। स्म ग्म मा नासः। अनिमा। समिधऽइति समा
इध्ये न न सुतृ। तान जुषाणा। वर्ति। जात वेदऽइति ॥१५७॥
जात। वैस्वा। कृष्याऽइवेति कृष्यार वा। वने नुम।
॥१२८७॥ पूत वै। तुङ्गईसौं अग्नि। अजो नाः। असि। चा कु
श्रीश्रा। मत्रे। सोमः। सुयतो। मत्रे। मर्त्सो। असितारः।
प वत्रे॥८०॥ अग्नि। अर्पित। स्तुतुतिम। स्तुस्तु
मि चिस्तु। स्तुतिम। गमम। आसिम। अस्मा सुतिरा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इ । विणानि । धत्ताऽइमम्या । ब्रल्समा । नय । ता । देवता । ने
मधुमद्दिति मधु । मत् । पुवजते ॥ ८ ॥ धामन् । ते । वि
श्वम् । भुवनम् । अधि । श्रितम् । अन्तरिसन्तः समु
द्रे । हृदि । अन्तः । आयुषि । अपाम् । अनीके । समिथे
इति समऽइथे । यः । आभृत इत्याऽभृतः । तम् । अश्या
म । मधुमन्तमिति मधु । मन्तम् । ते । ऊर्मिम् ॥ ९९ ॥ इ
ति काजसनेयसंहितापदे सप्तदशोऽध्यायः ॥ १७ ॥ ॥
वाजश्च । मे । प्रसव इति प्र । सु । वः । प्रयतिरिति प्र
यतिः । प्रसितिरिति प्र । सितिः । धीतिः । क्रतुः । स्वरः । श्लो
कः । श्रवः । श्रुतिः । ज्योतिः । स्वरिति स्वः । च । मे । य
ज्ञेन । कल्पन्ताम् ॥ १ ॥ प्राणः । अपान इत्यपऽआनः
व्यान इति विऽआनः । असुः । चित्तम् । आधीतमित्या

दभै

धीत मः। वाक्रामन नेमचद्धै ओ त्रे मः। व त्रे मः॥२॥ औ
जेनम हं आत्मा। तनूमत्रा र्मा। वर्मा। अन्नं नि। अस्थी
नि। प कू ० वि। त्रा त्रीरा भि। आपः जेरा॥३॥ ज्ये
ष्ठ्यं मः। आदि पसमित्रा धि। प स मः। मन्यु भा मो
अ र्म अ स्व जे मा। मृज्म मा। व रि मा। प्र थि मा। वृ षि
मा। द्र धि मा। वृ द्धे मः। वर्द्धिं॥४॥ स स मः। स्व रु। जग
ता। ध्व नेः मः। वि श्वे मः। म त्रा। सृ जा। मो दे जी त मः। जे ॥१४८॥
नि ष्य मा ण मः। सू त्र भि तिं सु। उत्र मः। सू त्र ते भि सु। कृत मः॥५॥
॥१४८॥ जै त मः। अ स्त तं मः। अ मृ त्म मः। अ नी म य त। जी
का तु ब्दी र्घा यु च भि ति त्री र्घा यु। स मः। अ न भि
त्र मः। अ के य मः। सुख भि ति सु। स्व मः। त्रा य नो मः
सु घा ऽ र्द्धं तिं सु। उ चा सु दि न भि तिं सु। दिने मः॥६॥

त्रुता। ध्रुवता। दोषज्ञः टटतिजविश्वस्तः। सहेजः संविदि
तसुमः। विनः। स्नात्रे सः। सूत्रः वृसूरितिपः। सूक्ष्मः हीरेताः।
नयंजः ॥७॥ रामः। सधनः श्रिमसः। अनुकोमः दले नु।
कामप्रसौमनसः। जगमनदेविणसः। जुदुमः। श्रेयः।
वसीयमप्रशोभा ॥८॥ दक्षिणः सूनृतो। पवनः रसः। घुतेमः।
सधुः। सविधः। सपीत्वलेनुसा। पीतिगदे विनवे दि।
जैत्रसः। ओद्भिच्छसम्भोत्। लिष्टसः ॥९॥ रधिमराः चो।
पुष्टसः। पुष्टिमत्विवस्तिवाप्नु। प्रविवितिवा। प्नु। पूर्णसः।
पूर्णान्तरस्मितपूर्णान्तरसः। कुप्यसः। अदिस्मसः। अ
नेसः। अक्षये रत्ना ॥१०॥ द्विजसः। वेघ्वसः। अभूतेसः। अभिच्छा।
सूनग्रामलसूगमः। सूपधूपमिलसूः। पध्यसः। केद
सः। केदिवकुटसः। कुटितिमतिसूमसः। गरित्ति
सुष्टिः ॥११॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्रीहयः । यवाः । माषाः । तिलाः । मुद्गाः । खल्वाः । प्रियङ्गवः ।
अणवः । श्यामाकाः । नीवाराः । गोधूमाः । मसूराः ॥१२॥
अश्मा । मृत्तिका । गिरयः । पर्वताः । सिकताः । वनस्पतयः ।
हिरण्यम् । अयः । श्यामम् । लोहम् । सीसम् । त्रपु ॥१३॥
वीरुधः । ओषधयः । कृष्टपच्याः ऽ इति
अग्निः । आपः । इत्यकृष्ट । पच्याः । ग्राम्याः ।
कृष्ट । पच्याः । अकृष्टपच्याः ऽ
पशवः । आरण्याः । वित्तम् । वित्तिः । भूतम् । भूतिः ॥१४॥
वसु । वसतिः । कर्म । शक्तिः । अर्थः । एमः । इत्या । गतिः ॥१५॥
।।१५९।। अग्निः । इन्द्रः । सोमः । सविता । सरस्वती । पूषा । बृहस्पतिः ॥१६॥
मित्रः । वरुणः । धाता । त्वष्टा । मरुतः । विश्वे । देवाः । [illegible] ॥१७॥
पृथिवी । अन्तरिक्षम् । द्यौः । समाः । नक्षत्राणि । दिशः ॥१८॥
अंशुः । रश्मिः । अदाभ्यः । अधिपतिः । इत्यधिऽपतिः ।
अंशुः । उपांशुः । अन्तर्यामः । इत्यन्तः । यामः ।
उपांशुरित्युप । अंशुः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऐन्द्रवायवः मैत्रावरुणः आश्विनः प्रतिप्रस्थान ऽ
इति प्रति। प्रस्थानः शुक्रः मंथी ॥१२॥ आग्रयणः वै
श्वदेव ध्रुव इति वैश्व। देवः ध्रुवः वैश्वानरः ऐन्द्राग्नः म
हा वैश्वदेव ऽइति महा। वैश्वदेवः मरुत्वतीयः निष्कें
वल्यहः निः केवल्य ऽइति निः केवल्यः सावित्रः मारुत्य तः
पात्नीवत ऽइति पात्नी। वतः हारियोजन ऽइति हारि। यो
जनः ॥२०॥ स्रुचः चमसाः ग्रावाणः मि। द्रोणकलश ऽइ
ति द्रोण। कलशः ग्रावाणः अभिषवणे। अभिषवन
ऽसोमधि। सवने। पूतभृद् इति पूत। भृत्। आधवनी
यश्च सोमाधवनीयः वेदिः बर्हिः अवभृथः ऽसेवाभृ
थः स्रुगाकार ऽइति स्रुगा। कारः ॥२१॥ अग्निः घर्मः अ
र्कः [illegible] सोमः। मघः पवित्री
वी। अदितिः दितिः द्यौः अंहुरः [illegible] दिशा ॥२२

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भूतमास्कृतवं तपः। संवृहसरः। अहोरात्रे ऽहसहोरात्रे।
२ गु व गु व र्वतीवे। वनद्द्य जरे ऽष्टौ टेन तारयन्तरे ॥२३॥
एकांति स्वः। पञ्चासु ला। नवा। एकादश। त्रयोदशेति
त्रयः। दश। पंचदशेति पंचदश। सप्तदशेति सप्त। द
शा नवदशेति नवा। दश। एकविंशति द्विसेका। द्वि
शेति त्रयोविंशति द्विति त्रयः। द्विविंशति। पञ्चविं
शति द्विति पंचा। द्विविंशति। सप्तविंशति द्विति सप्त।
॥१५०॥ द्विविंशति। नवविंशति द्विति नवा। द्विविंशति। ए ॥१५०॥
कविंशति द्विसेके। त्रिविंशति। त्रयस्त्रिंशति त्र
यः। त्रिविंशति॥२४॥ चतस्त्रः। अष्टौ दश। अष्टौ दश।
द्विविंशति। चतुर्विंशति द्विति चतुः। द्विविंशति। अ
ष्टाविंशति द्विष्टा। द्विविंशति। द्वाविंशतौ
ष्टौ विंशति द्विष्टा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

षड्विंशदिति षट्ऽविंशत्। चत्वारिंशत्। चतुश्च
त्वारिंशदिति चतुःऽचत्वारिंशत्। अष्टाचत्वारि
ंशदित्यष्टाऽचत्वारिंशत्॥२५॥ त्र्यविरिति त्रि
ऽअविः। त्र्यवीति त्रिऽअवी। दित्यवाडिति दित्यऽवाट्। दित्यौ
ही। पंचाविरिति पंचऽअविः। पंचावीति पंचऽअवी। त्रि
वत्स इति त्रिऽवत्सः। त्रिवत्सेति त्रिऽवत्सा। तुर्यवाडिति तुर्य
ऽवाट्। तुर्यौही॥२६॥ पष्ठवाडिति पष्ठऽवाट्। पष्ठौही।
उक्षा। वशा। ऋषभः। वेहत्। अनड्वान्। धेनुः॥२७॥
वाजाय। स्वाहा। प्रसवायेति प्रऽसवाय। प्रजापत
यऽइति प्रजाऽपतये। इयम्। ते। राट्। मित्राय। यन्ता। अ
सि। यमनः। ऊर्जे। त्वा। वृष्ट्यै। प्रजाना[illegible]त। प्र
जानाम्। आधिपत्यायेत्याधिऽपत्याय॥२८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाक् । मनः । आत्मा । ब्रह्मा । ज्योतिः । स्वः । स्तोमः । यजुः । ऋ
क् । सामं । बृहत् । रथन्तरमिति रथम्ऽतरम् । वेट् । स्वा
हा ॥२९॥ विश्वे । अद्य । मरुतः । विश्वे । ऊती । विश्वे । भ
वन्तु । अग्नयः । समिद्धा इति सम्ऽइद्धाः । विश्वे । नः । देवाः
अवसा । आ । गमन्तु । विश्वम् । अस्तु । द्रविणम् । वाजः
अस्मे इत्यस्मे ॥३०॥ वाजः । नः । सप्त । प्रदिश इति प्र ।
दिशः । चतस्रः । वा । परावत इति पराऽवतः । वाजः । नः ।
॥१५५१॥ विश्वैः । देवैः । धनसाताविति धनऽसातौ । इह । अवतु ॥३१॥
वाजः । नः । अद्य । प्र । सुवाति । दानम् । वाजः । देवान् ॥१५५१॥
ऋतुभिरित्यृतुऽभिः । कल्पयाति । वाजः । हि । मा । सर्व
वीरमिति सर्वऽवीरम् । जजान । विश्वाः । आशाः । वाज
पतिरिति वाजऽपतिः । जयेयम् ॥३२॥ वाजः । पुरस्तात् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऊत। मध्यतः। नुतः। वाजेः। देवाः। नः। हविषा। वर्द्धयन्ति।
वाजेः। हि। मा। सर्ववीरम्। इति सर्वऽवीरम्। चकार। स
र्वाः। आशाः। वाजपतिः। इति वाजऽपतिः। भवेयम्॥ ३३॥
सम्। मा। सृजामि। पयसा। पृथिव्याः। सम्। मा। सृजा
मि। अद्भिरित्यत्ऽभिः। ओषधीभिः। सः। अहम्। वाज
म्। सनेयम्। अग्ने॥ ३४॥ पयः। पृथिव्याम्। पयः।
ओषधीषु। पयः। दिवि। अन्तरिक्षे। पयः। धाः। पयस्व
तीः। प्रदिशः। इति प्रऽदिशः। सन्तु। मह्यम्। मह्येन।
अग्ने॥ ३५॥ ऋताषाट्। इत्यृतऽसाट्। ऋतधामेत्यृतऽधामा। अ
ग्निः। गन्धर्वः। तस्य। ओषधयः। अप्सरसः। मुदः। नाम। स
नः। इदम्। ब्रह्म। क्षत्रम्। पातु। तस्मै। स्वाहा। वाट्।
ताभ्यः। स्वाहा॥ ३६॥ संहित इति सम्ऽहितः। विश्व

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सा मेति विश्व। सोमा। सूर्यम्। मरीचयः। आपूर्वः।।३७।।
सूर्य सूर्यमपाः। सूर्य सुम्नाऽइति सु। सुम्नाः। सूर्यरश्मिरिति सू
र्य। रश्मिः। चन्द्रमाः। नक्षत्राणि। भेकुरयः।।३८।। इषिरस्य
विश्वमेन्नाऽइति विश्वा। मेचारा वा तेनआ पनः तुर्जः।।३९।।
सुज्युः। सुपर्णाऽइति सु। पर्णाः। ब्रह्मणः। दक्षिणाः। स्वाहा।।४०।।
प्रजापतिरिति प्रजा। पतिः। विश्वकर्मेति विश्वा। कर्मा।
मनसः। त्रैवसामानी ... सा मा मा। एष यऽसाऽइष्ट पः।।४१।।
।।१५२।। स्मः। नः। भुवनस्य। पते। प्रजापतऽइति प्रजा। पते। ।।१५२।।
यस्यै। ते। उपरि। गृहाः। यस्य। वा। इह। अस्मै। ब्रह्मणे। क्षे
त्राय। महि। शर्म। यच्छ। स्वाहा।।४२।। समुद्रः। असि। न
भस्वान्। आर्द्रदानुरित्यार्द्र। दानुः। शम्भूः। मयोभूरिति मयः। भूः। अभि। मा। वाहि। स्वाहा। मारुतः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मुरुतांमृ। गणाः। अवस्युः। दुवस्यान्॥४३॥ रुचं मृ।
नः। धेहि। ब्राह्मणेषु। राजस्विति राजऽसु। नः। रुचिं
धेहि। विश्येषु। शूद्रेषु। मयि। धेहि। रुचा। रुचंमृ॥४४॥ तत्।
त्वा। यामि। ब्रह्मणा। वन्दमानः। तत्। आ। शास्ते। य
जमानः। हविर्भिरिति हविःऽभिः। अहेडमानः। वरुण।
इह। बोधि। उरुशंसेत्युरुऽशंस। मा। नः। आयुः। प्र।
मोषीः॥४५॥ स्वः। न। घर्मः। स्वाहा। अर्कः। शुक्रः।
ज्योतिः। सूर्यः॥४६॥ अग्निम्। युनज्मि। शवसा। घृते
न। दिव्यम्। सुपर्णमिति सुऽपर्णम्। वयसा। बृहन्तम्।
तेन। वयम्। गमेम। ब्रध्नस्य। विष्टपम्॥४७॥ इमौ।
ते। पक्षौ। अजरौ। पतत्रिणौ। याभ्याम्। रक्षांसि।
अपहंसीत्यपऽहंसि। अग्ने। ताभ्याम्। पतेम।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुकृता भितिस्यु। कृता मा कुर्कुंड सौं। लोकम। नत्रा। अघप।
जगम्मः। पृथुपम जा ऽऽइति प्रथमा जाः पुराणाः॥४८॥
इ कुनोद्व दोनं रथेनः। अनंता नो। अनंतवेदता। वो। हिरण्ये
पद्मः ऽऽइति हिरण्य। पद्मः। शाकुनः। कुरत्युः। मनान्नः।
स्थेः। ध्रुवः। आ। नि घंतः। निस
सध्यस्थ ऽऽइति सध्य। स्थेः। दिविः। मूर्द्धा। असि। पृथिव्याः।
ते ऽऽइति नि। सत्तः॥४९॥ दिविः मूर्द्धा। असि। पृथिव्याः
नाभिः ऊर्क्। अपाम्। ओषधीनाम्। विश्वायुः इति विश्व
॥१५३॥ स्वा। आ। युः। शर्म। सप्रथाः ऽऽइति स। प्रथाः। नमः। पथे॥५०॥
विश्वस्य। मूर्द्धन्। अधि। तिष्ठसि। श्रितः। आयुः। अपः
दधिः। अघ्न्या। पर्जन्यात्। आ ।१५३।
दत्त। उदधिम्। सुदा। धिमा। जिता। दिवः। पर्जन्यात्। आ ॥५१॥
तरिक्षात्। पृथिव्याः। ततः। नः। वृष्ट्या। अव।
इवृतः। भस्मना। गुभिरिति। जु। सिः आशी दीदसी
इत्यः ... गुभि इति। ततस्य नः इह वृष्ट्या। प्री
णीः। दाः। वृष्टिं भिरिति। वसु। ताः। ...

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तस्य । द्रविणम् । इह । आ । गमेः ॥ ५२ ॥ इह । एव । अग्ने । आहुतः ।
इत्याऽहुतः । वि । पृच्छतु । नतम् । इष्टम् । हविः । स्थु गेति सु । गा । इदम् ।
देवेभ्यः । नमसा ॥ ५३ ॥ वेत् । आकूतात् । आकूतादित्याऽकूतात् । कूतात् । समम् ।
संभृतमिति सम्ऽभृतम् । असु । ज्ञात् । हृदयात् । वा । मनसः । वा । सम्ऽभृत
मिति सम्ऽभृतम् । चक्षुषः । वा । तत् । अनुप्रेतेत्यनु प्रेत ।
प्रेत ॥ ५४ ॥ एतम् । सधस्था इति सधऽस्थाः । परि । ते । द-
दामि । यम् । आवहात् । दिस्सा । शेवधिमिति शेवऽधि-
म् । जातवेदा इति जातऽवेदाः । अन्वागन्तेत्यनुऽआगन्ता ।
यज्ञपतिरिति यज्ञऽपतिः । वः । अत्र । तम् । स्म । जानीत । प-
रमे । व्योमन्निति विऽओमन् ॥ ५५ ॥ एतम् । जानाथ । परमे ।
ति व्योमन्निति वि । ओमन् । देवाः । सधस्थाः । इति सधऽस्थाः ।
विद । रूपम् । अस्य । यत् । आगच्छादित्याऽगच्छात् । पथिभिः । पथि-
भिरिति पथिऽभिः । देवयानैरिति देवऽयानैः । इष्टापूर्ते ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्तरेण इतीष्टापूर्तौ । कृणवाव । आविः । अस्मै ॥ ५६ ॥ प्रस्तरेण । तिप्र ।
परिधिनेति परिऽधि । धिना । स्रुचा । वेद्या । च । बर्हिषा । ऋचा ।
इमम् ॥ ५७ ॥ भत्ता । दत्तम् । भत्ता । परादानमिति पराऽदा
नम् । भत्ता । पूर्णम् । भागः । च । दक्षिणाः । तत् । अतिः । वैश्वकर्म
णऽऽइति वैश्वऽकर्मणः । स्वः । देवेषु । नेथ । दधातु ॥ ५८ ॥ स
त्रं । धारा । अनेपेताऽऽइत्यनपऽइताः । अमश्चोतिः । तस्य । चे ॥ १५४
वेदाः ॥ ५९ ॥ अग्निः । अस्मि । जन्मना । जातवेदाऽइति जात ।
॥१५५॥ वेदाः । घृतम् । मे । चक्षुः । अमृतम् । मे । आसन् । अर्कः ।
त्रिधातुरिति त्रि । धातुः । रजसः । विमानऽइति वि । मानः ।
अजस्रः । घर्मः । हविः । अस्मि । नाम ॥ ६० ॥ ऋचः । यजूं
षि । सामानि । यो । अग्नयः । पाञ्चजन्याऽऽइति पाञ्चऽजन्याः । जन्माः ।
अस्याम् । पलिक्न्याम् । अधि । तेषाम् । अस्मि । तमः । ३
तमसऽऽस्तुतः । तमः । पा । नेजीनात । वो । स्रुवा ॥ ६१ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वार्त्रऽहत्यायेति वार्त्रऽहत्याय । दीर्घऽसो । पृतनाषाह्याय ।
पृतनाऽसह्यायेति पृतनाऽसह्याय । च । इन्द्र । सो । आ ।
वर्त्तय । अभि । ६२ ॥ सहदानुम् इति सहऽदानुम् । पुरुऽहू
तेति पुरुऽहूत । क्षियन्तम् । अहस्तम् । इन्द्र । सम् । पिणक् ।
कुणारुम् । अभि । वृत्रम् । वर्धमानम् । पियारुम् । अ
पादम् । इन्द्र । तवसा । जघन्थ ॥ ६३ ॥ पराऽवतः इति परा ।
धृतम् । आ । जगन्थ । परस्याः । स्तकुमा । सम्ऽशायेति सम् ।
शाय । परि । इन्द्र । तिग्मम् । शिशीहि । शत्रून् । ताहि । वि । म
थ्यन्त । ऋदत्स्व ॥ ६४ ॥ वैश्वानरः । नः । ऊतये । आ । प्र । यातु ।
परावतः इति पराऽवतः । अग्निः । नः । सुस्तुतीः । सुस्तुती
रिति सुऽस्तुतीः । उप ॥ ६५ ॥ पृक्षः । दिवि । पृक्षः । अग्निः
पृथिव्याम् । पृक्षः । विश्वाः । ओषधीः । आ । विवेश ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वैश्वानरः। सहसा। पृष्टः। अग्निः। सः। नः। दिवा। सः। रिषः।
पातु। नक्तम्। सा। धस्मा। अश्याम। तम्। माकामेम। अग्ने। तव।
ऊती। अश्याम। रयिम्। रयिवइति रयि। वेसुवीरमिति सु
वीरम्। अश्याम। वाजम्। अभि। वाजयन्तः। अश्याम।
द्युम्नम्। अजर। अजरम्। ते॥ ७५॥ वयम्। ते। अद्य।
॥१५५॥ ररिम। हि। कामम्। उत्तानहस्ता इत्युत्तानऽहस्ताः। नमसा। ॥१५५॥
उपसद्येत्युपऽसद्य। यजिष्ठेन। मनसा। यक्षि। देवान्।
अस्रेधता। मन्मना। विप्रः। अग्ने॥ ७६॥ धामच्छदिति
धामऽछत्। अग्निः। इन्द्रः। ब्रह्मा। देवः। बृहस्पतिः। स
चेतस इति सऽचेतसः। विश्वे। देवाः। यज्ञम्। प्र। अ
वन्तु। नः। शुभे॥ ७७॥ इति वाजसनेयसंहितापदपा
ठे अष्टादशोऽध्यायः॥ १८॥ स्वाद्वीम्। त्वा। स्वादुना॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तीव्रान् । तीव्रेणा । अमृतताम् । अमृतेना । मधुमतीमि
ति मधु । मतीम् । मधुमतेति मधु । मता । सृजामि । सम् ।
सोमेन । सोमः । असि ॥१॥ परि । इतः । सिञ्चत । सुतम् । सो
मः । यः । उत्तमम् । हविः । दधन्वान् । यः । न
र्यः । अप्स्वित्यप्सु । अन्तः । आ । सुषाव । सुषावेति सु ।
साव । सोमम् । अद्रिभिरित्यद्रि । भिः । वायोः । अतिद्रुतः
इ सत्ते । द्रुतः । प्रा ऽः सोमः ॥२॥ पुनाति । ते । परिस्रुतम्
ति परि । स्रुतम् । सोमम् । सूर्यस्य । दुहिता । वारेण । शश्वता
तना ॥३॥ ब्रह्म । क्षत्रम् । पवते । तेजः । इन्द्रियम् । सुरया ।
सोमः । सुतः । आसुत इत्या । सुतः । मदाय । शुक्रेण । देव ।
देवताः । पिपृग्धि । रसेन । अन्नम् । यजमानाय । धेहि ।
तेजसे । लो । धीकाय । बलाय ॥४॥ नाना । हि । वाम् ।
देवहितमिति देव । हितम् । सदः । कृतम् । मा । सम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥१५६॥

स्वा चा म । पर मे । ओम ज्योति स्रि । ओ मन्ने । सुरो । च म ।
अ॒सि । शु॒ष्मि॒णी । सो मं न ए घा न मा । मा । हिंसीः धाम ।
मो लि म । आ ष्वि त्रो । ती सो । विरा जी ॥ ५ ॥ आश्वि न म ।
ते जे न स्ता र स्तु त म । वी र्य म । रे त्र म । ब ले म । मो दा म ।
सा । आ न स्त त्रै सा । न स्तो र्ब । मह्ने सो ॥ ६ ॥ ते जे न अ॒सि । ते
जे न म सि । धे हि । वी र्य म । ब ले म । ओ जे न म न्युः । म न्यु म ।
स हे ना ॥ ७ ॥ या । व्या घ्र म । धि वु ष्वि का । अ त्रौ । ह के म ।
चा र । दो ता । [illegible] न म । प त त्रि णो म । सिं ह म । सा द

म म । पा तु । अं ह स सा ॥ ८ ॥ स रा । अपि पे घे सो । पि पे घ ।
मा न रे म । पु त्र । [illegible] मु क्षि त ऽइति प्रमुक्षि त । च पि नो । ए न म ।
त तां । अ ग्ने । अ न्त णा [illegible] का मि । अ ह नो । दि त सौ म या । सं प
च ऽइति सं म । प च्यै न [illegible] म म । मा । [illegible] ए । प द्र वि प च्यै
ति वि । प च्यै न स्व । धि । मा । पा प्म नो । प द्र ॥ ९ ॥ दे वाः ।

॥१५६॥

वृष्णम्। अतन्वत। भेषजम्। भिषजा। अश्विना। वाचा। सरस्व-
ती। भिषक्। इन्द्राय। इन्द्रियाणि। दधतः॥१०॥ दीक्षायै। रूपम्॥
शष्पाणि। प्रायणीयस्य। प्रायणीयस्येति प्र। अयनीयस्य।
तोक्मानि। क्रयस्य। रूपम्। सोमस्य। लाजाः। सोमांशवः
ऽइति सोम। अंशवः। मधु॥११॥ आतिथ्यरूपमित्यातिथ्य।
रूपम्। मासरम्। महावीरस्येति महा। वीरस्य। नग्नहुः। रूपम्।
उपसदाम्। उपसदामित्युप। सदाम्। एतत्। तिस्रः। रात्रीः। सुरा। आसु-
ता। सुतेति सुता॥१२॥ सोमस्य। रूपम्। क्रीतस्य। परिस्रुदिति परि।
स्रुत्। परि। सिच्यते। अश्विभ्यामित्यश्वि। भ्याम्। दुग्धम्। भे-
षजम्। इन्द्राय। ऐन्द्रम्। सरस्वत्या॥१३॥ आसन्दीत्या। सन्दी। रू-
पम्। राजा। आसन्द्याऽइति राजऽआसन्द्यै। वेद्यै। कुम्भी। सुराधानी-
ति सुरा। धानी। अन्तरः। उत्तरवेद्याऽइत्युत्तर। वेद्याः। रूपम्। का-
रोतरः। भिषक्। वेद्या। वेदिः। सम्। आप्यते। बर्हिषा। बर्हिः। इ-
न्द्रियम्। यूपेन। यूपः। आप्यते। प्रणीतः। प्रणीतऽइति प्र। नीतः।
॥१४॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्निना अग्निना। ५५। हविर्द्धान भिति हविः। ध्यानम। प्र
तु। अश्विना। अग्नी ध्रुम। मत। सरस्वती। इन्द्रायः। हेन्द्रम।
सदनवकुम। पत्नी शालं भिन्नपत्नी। शालं म। गार्हपत्य
रतु गार्हा। पत्य। ६। ध्रुवे भिन्न इति ध्रुवा। दर्वे भिः। ध्रुवा नि
ति ध्रु। एवा [illegible] क्रोतु। आपश्री भिरि सा। श्री भिः। आश्रीर
सा। श्रीः वजस्या। ध्रु याजे भिन्न इति ध्रु। [illegible] जे भिः। अनु याजा
भिसंनु। जा जा नु। ६ घ ह्वारे भिरिति व षट्। कारे भिः। आ
॥१५७॥ हवी ष्सा। हृतीः। ५७। पशु भिरिति पशु। भिः। पशुना। आ
वो भिः पुरोडाशैः। हवी ष्षि। आ। चमसे भिरिति चमसे भिः।
सा भिद्ये नी [illegible] सामा रेवेनी। [illegible] ब्रह्म। ॥१५८॥
तिं व ष टू। कारा न। ५८। ध्याना [illegible] सत्तेवः। परिवाप
परिवाप इति परि। वाप। [illegible] सोमस्य। रूपम। हवि
अश्विना। वाजिनम। मधु। ५९। ध्यानाम। रूपम

५५।

कुवेलम। परीवापस्य। परिऽवापऽइतिपरि। वोपस्य।
गोधूमाः सक्तू नाम। रूपम। बदरम। उपवाकाऽऽस्तुप।
वाकाः। कुरंजस्य॥२०॥ पयसः। रूपम। नतं। नवनीतं दध्न।
रूपम। कर्कन्धूनि। सोमस्य। रूपम। वाजिनम। सोमस्य
स्य। रूपम। आमिक्षा॥२१॥ आ। आश्वयाऽइति। सौत्रिणी
प्रसाक्ष्या वऽइति प्रप्ति। आ। आश्वावः। अनद्वै रूपुऽइसन्ने। रूपः
मजाऽइति। धानाः। रूपमिति धानाः। रूपम। प्रगाधाऽइ
तिप्रा। गाधाः। वेयजा। मनाऽइति ये। यजाम नाम॥२२॥ मृदु
से चैर्दिर्दु। त्रा। चैऽइ औ नाम। रूपम। पदैः। आप्नोत्। भि
विद्ऽइति भि। विदः। प्रणवैः। प्रनवेऽइति प्र। नवैः। रूपाणाम।
रूपम। पयसा। सोमः। आप्यते॥२३॥ अश्विभ्याम। सवि
भ्याम। प्रातःसवनम। प्रातःसवनम। इन्द्रेण। ऐन्द्रम।
माध्यन्दिनम। वैश्वदेवम् इति। वैश्व। देवम्।

वामस्तै । गायत्र्यानि । आप्नोति । सतैनद्वो[illegible] श्री [illegible] प्रते
[illegible] ल मानुष्टुभ्याम् । अनुष्टुभो । सूर्ये । स्त्रीकीर्ति
[illegible] आप्नोति । २१ ॥ ब्रह्म० ॥
[illegible] म । सर्वं नमः । २२ ॥ यजु भिषज यजु[illegible]
सरस्वसा । तृतीयः । [illegible] मो । चा[illegible] तीः [illegible] स्तुतीरिति
[illegible] आप्नोति । [illegible] ल[illegible] ते । [illegible] था । स्वामि । तु [illegible] दीक्षा
[illegible] स्तुतीः च [illegible] ति [illegible] । मा मनो । अवभृथ [illegible] व । अवभृथ आप्नोति । २६ ॥
[illegible] तौ । [illegible] स्वामि । आप्नोति । सूक्त वाके [illegible] सूक्त । वाके [illegible]
२ डा [illegible] । आप्नोति । [illegible] ने [illegible] मानुनो । पत्नीसंजाना
आ[illegible] सा । [illegible] । सवितृ यजु [illegible] । यजु
नेति पत्नी । संयाजानो । स[illegible] । २७ ॥ ब्रतेनो । दीक्षाम् । आ ॥१५८
॥१५८॥ वा । [illegible] स्वाम् । [illegible] दीक्षया । आप्नोति । दक्षिणाम् ।
प्रो [illegible] । आप्नोति । श्रद्धया । सत्यम् । आप्नोति । २८ ॥
दक्षिणा । श्रद्धाम् । आप्नोति । श्रद्धया । सत्यम् । [illegible] । दैवेन [illegible] । कृतम् ।
[illegible] । रूपम् । [illegible] । [illegible] । सोमपाणी । स्तुते । [illegible] ॥
ततः । एतत् । सर्वम् । आप्नोति । [illegible] । [illegible] । [illegible] ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुसंवन्तमिति सुसं। वँन्तम्। बर्हिषदम्। बर्हिषदमिति
बर्हिः। सदम्। सुवीरमिति सु। वीरम्। यज्ञम्। हिन्वन्ति।
महिना। नमोभिरिति नमः। भिः। दधानाः। सोमम्।
दिवि। देवतासु। मदेम। इन्द्रम्। यजमानाः। स्वर्का इति
सुऽअर्काः॥३०॥ यः। ते। रसः। सम्भृत इति सम्ऽभृ-
तः। ओषधीषु। सोमस्य। शुष्मः। सुरया। सुतस्य। तेन।
जिन्व। यजमानम्। मदेन। सरस्वतीम्। अश्विनौ। इ-
न्द्रम्। अग्निम्॥३१॥ यम्। अश्विना। नमुचेः। आसुरात्।
अधि। सरस्वती। असुनोत्। इन्द्रियाय। इमम्। तम्।
शुक्रम्। मधुमन्तमिति मधु। मन्तम्। इन्दुम्। राजानम्। सोमम्
इह। भक्षयामि॥३२॥ यत्। अत्र। रिप्तम्। रसिनः। सुतस्य।
यत्। इन्द्रः। अपिबत्। शचीभिः। अहम्। तत्। अस्य। मनसा।
शिवेन॥३३॥ पितृभ्यः स्वधायिभ्यः। स्वधायिभ्य इति स्व

धा। यिभ्यः। स्वधा। नमः। पितामहेभ्यः। प्रपितामहे
भ्यः ऽऽ तृप्त्र। पितामहेभ्यः। अक्षन्। पितरः। अमीमदन्त।
अतीतृपन्त। पितरः। पितरः। शुन्धध्वम्॥३४॥ पुन
न्तु। मा। पितरः। सोम्यासः। पितामहाः। प्रपितामहाः ऽ
तृप्त्र। पितामहाः। पवित्रेण। शतायुषेति शत। आयु
षा। विश्वम्। आयुः। वि। अश्नवै॥३५॥ अग्ने। आयूं
षि। पवसे। आ। सुव। ऊर्जम्। इषम्। च। नः। आरे।
बाधस्व। दुच्छुनाम्॥३६॥ देवजना इति देव। जनाः।
मनसा। धियः। विश्वा। भूतानि। जातवेद इति जात ॥१५९॥
॥१५९॥ वेदः। पुनीहि। मा॥३७॥ पवित्रेण। पुनीहि। मा। शुक्रेण।
देव। दीद्यत्। अग्ने। क्रत्वा। क्रतून्। अनु॥३८॥ यत्। ते।
पवित्रम्। अर्चिषि। अग्ने। विततमिति वि। ततम्। अन्
तरा। ब्रह्म। तेन। पुनातु। मा॥३९॥ पवमानः। सुवर्जनः। पवि
त्

नः। पवित्रेण। घृतं च वर्चसेति विचर्षणिः। यः पोता। स
पुनातु। मा॥ ४९॥ उभाभ्याम्। देव। सवितरिति सवितः।
पवित्रेण। सवेन। च। माम्। पुनीहि। विश्वतः॥ ५०॥ वै
श्वदेवीति वैश्व-देवी। पुनती। देवी। आ। अगात्। य
स्याम्। इमाः। बह्वीः। तनुवः। वीतपृष्ठा इति वीत-पृष्ठाः।
तया। मदन्तः। सधमाद्येष्विति सधमाद्येषु॥ ५२॥ ये। स
मानाः। समनस इति स-मनसः। पितरः। यमराज्य इति
यमराज्ये। तेषाम्। लोकः। स्वधा। नमः। यज्ञः। देवेषु।
कल्पताम्॥ ५३॥ जीवाः। जीवेषु। मामकाः। श्रीः। मयि।
कल्पताम्। अस्मिन्। लोके। शतम्। समाः॥ ५४॥ द्वे इ
ति द्वे। सृती इति सृती। अशृणवम्। पितॄणाम्। अहम्।
देवानाम्। उत। मर्त्यानाम्। ताभ्याम्। इदम्। विश्वम्। एज
त्। सम्। एति। यत्। अन्तरा। पितरम्। मातरम्। च॥ ५५॥
इदम्। हविः। प्रजननमिति प्र-जननम्। मे। अस्तु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दृशो वीरः अपि तु दृशो। वीरस्य। सर्वग जाभित सर्वग जाना।
स्य सार्थे। आमस नीतिम्। सभि। प्रजा स नीति प्रजा। ।
सभि। पशु स नीति पशु। सभि। लोक स नीति लोक।
सभि। अजप स नीति अजप। सभि। अविनाः प्रजा मित
प्र। जा मः। बहुलं मः। मि। करोतु। अन्नमः। पचे रेतस
असमासु। च्च। ।१८५। उत्। ईरताम्। अवरे। उत्। परासः।
उत्। मध्यमाः पितरः सोम्यासः। असुम्। यः। ईयुः। अ
वृकाः। ऋतज्ञाः ते नः। अवन्तु। पितरः। ह
॥१८७॥ वेषु ॥१८६॥ अङ्गिरसः नः। पितरः नवग्वाऽऽ इति नव
ग्वाः। अथर्वाणः। भृगवः सोम्यासः तेषाम्। वयम्।
सुमतौ। यज्ञियानाम्। अपि। भद्रे। सौ
मनसे। स्याम॥ १८८॥ ये नः। पितरः सोम्यासः। अनू
हिरे इत्यनु। ऊहिरे। सोमपीथ इति सोमस्य पीथम्।
पूर्वे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वृक्षे स्वात नेनिनं सभमा । सधंरराण ऽइति सभमारराणः । तृवी
हं खिा उत्रा न्मा । उत्रोद्धि देस्तूत । निनं प्राति कामं सभिति प्राति । का
म म्राः अनु ॥ ४ ॥ च मा । सोम । प्रा । प्रिति तः मनीषा । ते रा ।
रजि कृष्मा । अनु । नेषि । वव्रा मा । तवे । प्रणीती । प्रणी
ते [illegible] नीती । पितरः नः । इन्दो गती क्रो । देवे पुरा रत्न माअ
भजन्त । धीराः ॥ ५ ॥ च यया । नः । पितरः सोम । पूर्वे । क
र्माणि । चक्रुः । पवमान । धीराः । वन्वन् । अवातः । परि
धीन् । अप । ऊर्णु । वीरेभिः अश्वैः । म
घवा भव । नः ॥ ६ ॥ च म । सोम । पितृभिः संविदा
नः । पितृभिः । संविदानः ऽइति सम्ऽविदानः । अनु । द्यावापृ
थिवी ऽइति द्यावापृथिवी । आ । ततन्थ । तस्मै । ते । इन्दो ।
हविषा । विधेम । वयं । स्याम । पतयः । रयीणां ॥ ७ ॥ बर्हिषदः । बर्हिसदः ऽइति
बर्हिसदः । पितरः । ऊती । अर्वाक् । इमा । वः । हव्या । चकृम ।
जुषध्वं । आ । गत । अवसा [illegible] शंतमेन । मेने । मित्रीसा । तेन ।

अथ। नः। शम्। योः। अरपः। दधात॥ ५३॥ आ। अहम्।
पितॄन्। सुऽविदत्रान्। इति सुऽविदत्रान्। अवित्सि। नपातम्।
च। विऽक्रमणम्। इति विऽक्रमणम्। च। विष्णोः। बर्हिऽसदः।
बर्हिऽसद इति बर्हिऽसदः। ये। स्वधया। सुतस्य। भजन्त।
पित्वः। ते। इह। आऽगमिष्ठा इत्याऽगमिष्ठाः॥ ५४॥ उपऽहूताः।
इत्युपऽहूताः। पितरः। सोम्यासः। बर्हिष्येषु। निधिष्विति
निऽधिषु। प्रियेषु। ते। आ। गमन्तु। ते। इह। श्रुवन्तु। अधि।
॥१६१॥ ब्रुवन्तु। ते। अवन्तु। अस्मान्॥ ५५॥ आ। यन्तु। नः। पितरः। ॥१६१॥
सोम्यासः। अग्निऽस्वात्ताः इत्यग्निऽस्वात्ताः। पथिऽभिः।
पथिऽभिरिति पथिऽभिः। देवऽयानैरिति देवऽयानैः। अस्मिन्।
यज्ञे। स्वधया। मदन्तः॥ ५६॥ अग्निऽस्वात्ता इत्यग्निऽस्वात्ताः
इत्यग्निऽस्वात्ताः। पितरः। आ। इह। गच्छत। सदःऽसदः।
इति सदःऽसदः। सदत। सुऽप्रणीतय इति सुऽप्रणीतयः। प्रती
सदः तपः।

अत्त । हवींषि । प्रयतानीति प्रऽयतानि । बर्हिषि । अथ ।
रयिम् । सर्ववीरमिति सर्वऽवीरम् । दधातन ॥ ५७ ॥ ये ।
अग्निष्वात्ताः अग्निस्वात्ता इत्यग्निऽस्वात्ताः । ये । अनग्नि
ष्वात्ताः । अनग्निस्वात्ता इत्यनग्निऽस्वात्ताः । मध्ये । दिवः । स्व
धया । मादयन्ते । तेभ्यः । स्वराडिति स्वऽराट् । असुनीति
मित्यसुऽनीतिम् । एताम् । यथावशमिति यथाऽवशम् ।
तन्वम् । कल्पयाति ॥ ५८ ॥ अग्निष्वात्तान् । अग्निस्वा
त्तानित्यग्निऽस्वात्तान् । ऋतुमत इत्यृतुऽमतः । हवामहे ।
नाराशंसे । सोमपीथमिति सोमऽपीथम् । ये । आ
शुः । ते । नः । विप्रासः । सुहवा इति सुऽहवाः । भवन्तु ॥ ५९ ॥
आच्य । जानु । दक्षिणतः । निषद्येति निऽ
सद्य । इमम् । यज्ञम् । अभि । गृणीत । विश्वे । मा । हिंसिष्ट ।
पितरः । केन । चित् । नः । यत् । वः । आगः । पुरुषता ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वूराम॥ ६०॥ आसीनामसः। अरुणी नामसा। उपस्व। इस्तूश।
स्फे। रथिम्। धूतं। दाम्नुषे। मसीया पुत्रेभ्यं। पितरः। तस्या।
वे स्यन। प्रा। मधूते। तो इन्द्रत्रं मा। दध्यात॥ ६१॥ मम।
अग्ने। कव्यवाहने तिकम्। वाहना। चमा। पिता। मये।
रथिम्। नम। नेः। मीर्कि दितिं गीः। अग्निः। मकाम्। देवत्रे
ति देव। त्रा। पनया। भुजम॥ ६२॥ मः। अग्नि। कम्वा
हे नऽ इति कमा। वाहने। पितृ। देवाः। कृता। वधा। अग्ने
न वेधऽ इत। स्वधेन प्रा। इतुम्। इऽ तु। नवाभि। वी
चक्षित्रे। स्यनचा। पितम्। पुरऽ इति पिता। भ्यं। आ॥ ६३॥
॥१६२॥ समा। अग्नि। इडितम्। कव्यवाहने। नेति। कम्। वाहना। अ ॥१६२॥
वीर। रमाभि। सुरजीभि। हसी। प्रा। अपस्व। पितम्। ऽइ
पितृ। भ्यं। स्वधया। तेत्रं। अद्धि। समा। देवा।
प्रपते तिप्रा। मेना। हवींसि॥ ६४॥ मो। चा। र्तना। पितर मं

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मोच। ना। इन्द्र। मा। नः। विश्वस्मा। मा। नः। अंहुरस्तुं। च। ना। प्रति
क्षेति क्षा। वृष्मा। सम। वेहू। मा। ति। ते। जातवेद इति जा
ता वेदः। स्वध्या। अनि। वत्से म। सुकृत मित्सु। कृतम।
जुषस्व। ६५॥ इदम्। पितः। व्युइति विपिताः। येन नमः।
असस्तु। अच्छा। मे। पूर्वीसः। वोऽपसः सः। ईयुः। मे। प
वीर्जसि। आ। निर्वनाः। निसजाइति निः। सताः।
मो। बा। नूनम्। सुवजना। दिवित्सु। वृजनेषु। विद्धः। ६६॥
अध्या। नयो। नुः। पितरम्। पदः सः। पूर्व्याः सः। अग्ने।
तमः। आभूषणानि। स्रुचिः। इति। अग्नीदी। दिविं। तमः।
उ लोकाः सः। उ लोकाः सुइतिसुलोकः। वीर्सन्दाम। मा। पूर्ण।
अरु णीः। अपावृन्। ६७॥ उ त्रीतनः। ता। नि। धी मद्वि।
उ त्री तनः समः। इन्धीमद्वि। उ त्री। ते उ त्री। तगे आ। वृत्। वृत्नी।
लविषे। अतवे। ६८॥ अग्नाम। के नेनः। न मनुचेत। आरः।
दक्षाः। उत। प्रवर्तयेत्। विश्वं। मत। अग्नि। पसः। स्पथन्। ६९॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सोमः। राजा। अमृतम्। सुतः। ऋजीषेण। अजहात्।
मृत्युम्। ऋतेन। सत्यम्। इन्द्रियम्। विपानमिति वि।
पानम्। शुक्रम्। अन्धसः। इन्द्रस्य। इन्द्रियम्। इदम्। [illegible]
पयः। अमृतम्। मधु॥७०॥ अद्भ्य इत्यत्ऽभ्यः। क्षीरम्। वि।
अपिबत्। क्रुङ्। आङ्गिरसः। धिया॥७१॥ सोमम्।
अद्भ्य इत्यत्ऽभ्यः। वि। अपिबत्। छन्दसा। हंसः।
शुचिषत्। शुचिसदिति शुचिऽसत्॥७२॥ अन्नात्।
परिस्रुत इति परिऽस्रुतः। रसम्। ब्रह्मणा। वि। अपि
॥१९३॥ बत्। क्षत्रम्। पयः। सोमम्। प्रजापतिरिति प्रजा। ऋ॥ इ॥
तिः॥७३॥ रेतः। मूत्रम्। वि। जहाति। योनिम्। प्रविश
दिति प्रऽविशत्। इन्द्रियम्। गर्भः। जरायुणा। आवृतः।
इत्याऽवृतः। उल्बम्। जहाति। जन्मना॥७४॥ दृष्ट्वा।
रूपे इति रूपे। वि। आ। अकरोत्। सत्यानृते इति सत्या।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ततो । प्रजापतिरिति प्रजा । पतिः । अश्राम्य । अन्तते ।
अरत्यात । श्रद्धान्यो । सुसे । प्रजापतिरिति प्रजा । पतिः ।।७५।।
वेदेना । रूपेऽइति रूपे । षि । अपिबत । सुतासुतौ । प्रजा
पतिरिति प्रजा । पतिः ।।७६।। दृष्ट्वा । परिस्रुतऽइति प
रि । स्रुतं नरसम् । मा । शुक्रेण । शुक्र । मा ।।७७।। सीसेन ।
तन्त्रं । मः । मनसा । मनीषिणा । ऊर्णासूत्रेण । सूर्णा । सू
त्रेण । कुवयन्त वयन्ति । अश्विना । यज्ञं । सविता ।
सरस्वती । इन्द्रस्य । रूपं । मा । वरुणः । भिषज्यन् ।।७८।।
ततः । अस्य । रूपं । मा । अमृतं । मारीचीन । भिषक् । स्तने
द्धुं । देवता । सरस्वत्या । इत्यर्तसमार आत्मा
शौमानि । शीर्षण्वद्धा । न । तोक्यं ब्र इति तोक्यं ।
भिषक् । अस्य । मासम । अभवन्त । नायजाः ।।७९।।
ततः । अश्विना । भिषजा । रुद्रवर्तनी इति रुद्र । वर्तनी ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सरस्वती। वषट्। चेकितानं अन्तरम्। अश्विना। मज्ञानम्।
मास्करैः। क्वारोतरे णी। दध्यतः। गवां म्। तुच्छ॥८०॥
सरस्वती। मनसा। पेन्नालम्। वसुना। ससाध्याम्।
ववभ्रा। दत्तीतम्। चेपुनरसम्। वरुस्तुतेत्वपरिाम्
तौ। नासोहितम्। नुगन्नौ। चीरंनतसरम्। ना। वेम॥८१॥
पर्यसा। श्रुक्रम्। अमतम्। जनित्रम्। सुरया। सूत्रा ता।
॥१६४॥ जनयम्। तारे। तमअपा। अमतीम्। दुर्मतिमति दुः।
मतिम्। बाधेमा। नामहुवेथ्यम्। वातम्। सवृतम्। ॥१६४
नतृ। अरातेः॥८२॥ इन्द्रेण। सुत्रामेति। सुत्रामा। हृदये। मा।
ससम्। पुरोडाशैः। नाविता। जजाना। पहेन्। कौमा
नमा। बृहस्पतये। क्षित्यज्यन्। मतस्त्रे। रश्मितस्त्रे। वायुभूः।
नाक्रि। नाति। पृतम्॥८३॥ आ। श्रा णिः। स्पकीम। मधु।
पिन्वेमा। नाः। उदीः। पात्राणि। सुदुघेति। सुदुघा। न।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ध्येनुः श्रेनस्यो । पवित्रमा । ना । पूर्णिमा । त्रीचीक्तिः आसकी
सो । सकी । नाक्षिः उदरमा । नाकतो ॥ ८४ ॥ कुम्भः बुनिषु न
जभृता । रीचीक्तिः लक्ष्मी मा । अगो । मा या मा । गर्भः
अन्तरिक्षस्तनः स्फाटिः व्यञ्जनः ऽऽमुखा । अंकः द्रोतश्चोर ऽऽति
शीता । धीरा । उह्णः हुहे । ना । कुक्षी । सुख्या मा । पृतन्यः
ऽक्षिपि तण्या ॥ ८५ ॥ मुख मा । सतू । अस्या । शिरः इतू । स
ते नाजिह्वा । पवित्र मा । अश्विनौ । आमना । सरस्वती ।
च पञ्चना । पायुः क्षिपक्ष । अस्या । वालः बृक्तिः ना । दोपः
रसा । तनूस्पी ॥ ८६ ॥ अश्विभ्या सिस सरस्वि । भ्यामस ।
च दर्भः । अमृतमा । गृहो भ्यामः । वाग्गे नाते जनः द्विषा ।
श्रद्धेन । पद्मानि । मो धृमैः कुवल्यैः उतामि । पेशः
न । शुक्रमा । असितमा । वसाते ऽऽति वसाते ॥ ८७ ॥ आ । श्वेन
नामे घोनसा । वीरूपा । स्थाणस्यपथः । अमृतेन

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

गत्र होत्याम। सरस्वती। उपकावैश्वार सु पाद्वावैन ध्यान
मित्रविः। आनम। नस्यामि। बर्हिः। बर्हिः। जजाना॥८८॥
इन्द्रस्या। रूपम। मा। केषु भगा। बलायाः। कूर्मी ध्याम। श्रोत्रेम।
अमृतम। गत्र होत्याम। बनाः। ना। बर्हिः। श्रुविः। के
सराति। कुर्कुधुं। सारम। मा। मरुत्वान्॥८८॥ आला
नमः। उपस्थ ऽ इमूपा स्थै। ना। कुकस्या। चोम। मरुवा।
रमश्रूति। ना। आघ्रालो। केशाः। ना। श्रीर्वभा। ॥१६८॥
रासे। क्रिये। क्षिरवा। लिंगहस्या। चोमा। विविः। इन्द्रियाणि॥६०॥
अक्षौनि। आहनः। विपजाः। तक्ष। अश्विना। आला। नमः।
अक्षैः। समः। अध्यातु। सरस्वती। इन्द्रस्या। रूपमेवा
तमानुमिति चातु। मानम। आयुः। चक्षेषा। ज्योतिः।
अमृतम। मादयो नाः। ॥९१॥ सरस्वती। श्रोत्रम। गर्भम।
अन्तः। अश्विभ्याम् इति सविता। ध्याम। पत्नी। सुकृतं बिभर्ति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सु। क्रत मः। ब्रै भर्ति। अ का मः। रसो न। वि इं णा। न।
सा मन्त्रा। मन्त्रे मः। श्रि ये। इन्द्रियावत् इतीन्द्रियावत्। जो न
यं न। अस्विन्स पूः। सु। रा जा।। १२।। ते जः। प शु। ना म।
दस्विन् इन्द्रिया वंत्। इन्द्रिया वदितीन्द्रिय। वंत्। परि स्तु ते
ति पर। स्तु ता। पय सा। सार घ म्। म धु। अस्विन्या सि
सस्वि। न्या मः। दु घ मः। निव जो। सरस्वत्या। सुतासु
ता न्याम। भूम तं। सो मं न इन्दुं।। १३।। इति बीजं सन्तो
संहिताव दे तत्कौ न विंशति मो ध्यायः।। १९।। क्षत्र स्य।
यो निं। असि। क्षत्र स्य। ना भिः। असि। मा। त्वा। हिंसीत्।
मा। मा। हिं सीः। स्यो नां। पा हि। चि द्यो दिति चि। द्योतु।
पा हि।। १।। अ स्वि नोः। भै षज्येन। ते जसे। ब्रह्म वर्च
सा ये ति ब्रह्म। व र्च सा यं। अ भि। सिञ्चामि। स
र स्वत्यै। भै षज्येन। वी र्याय। अ न्ना द्याये

अ प्वा। य।ऽदेस्या। रुद्धिपेण। बल्ला या। श्रिये। घट्टी से॥ २॥
कसौ। चा। का यो। चा। सुश्लो के तिस्सु। श्री का। सु न गुलेतु सु।
मंगल। ससं[illegible] ज। व्र। तिससा। राजन॥ ३॥ डोरनमे। श्री
नवान सुखमा। चिविन केवाः। च। रमश्रूति। राजा।
मे। प्वा गणः अमत मा। सम्राडितिसमा। राट्। चदुनवि
राडिति। वु। राट्। श्रोत्रमा॥ जिह्वा। मे। भद्रमा। वाक्।
मनो मनो। सम्राडितिस्वाराट्। आमनमो दोध्य
॥१६६॥ मि। ता। ऽऽ। तिष्वा। मो। दा। अङ्गुलीः। अङ्गानि। मित्रमा। मे। सहो
बाहू। इ। बाहू। मे। बलं म। इन्द्रियमा। हस्तौ। मे। कर्म। ४।१६६
वीर्यमा। आत्मा। क्षत्रमा। उरो मम॥ ५॥ पृष्ठीर मे। राष्ट्रमा।
उदरमा। अंसौ। ग्रीवाश्च। श्रो [redacted]
[redacted] जानुनी। इति जानु[illegible]। विरन मे। अ
[illegible]॥ ७॥ नाभिर्म चित्तं मा। विज्ञानमित्तं वि। [illegible]
नि। सर्वं तत्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पा पुनः प्रे। अपचितिरिसर्प। चितिः। भस्तता। आनदत्तं
दो। अं औ। म। भ गः। सोभो गमः। पसन जं वा न्याम। पद्दया
भितिपत। न्याम। धर्मिन अस्मि। द्विरि। राजौ। प्रतिस्फितं।
प्रतिस्फिस्तेः इति प्रति। स्फितता। ८। प्रति। अने। प्रलि। ति
स्फा भि। प्रतिस्फि कीरा। अश्वे पु। गोपु। अरे पु। आलसे।।
प्पा णे पु। पुरे। द्वानोद वियोगः जहे।। १।। नयाग। देवाः
का दरो। नवस्त्रिः शाः ऽ इतित्र पत। त्रिः शोः सुराधं सुः ऽ इति सु।
राधं सा। बहस्पति। पुरोहिता ऽ इति बहस्पतिः। पुरोहितः। दे
व स्य। सवितुः सुवे। देवाः देवे अबनु।।।। प्रथमा। देवे
तीर्थे। ततीयेः ततीयः। सहेन। ससम। बलेन। बलः। मम
नि। अग्निरिसन। भिरा चं। पुरोनवा। क्याः इति पुरः। अनुवा क्यान वाज्या
अ वा क्या लिः पुरो वाक्याः ऽ इति पुरः। अनुवाक्यालिः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कारे॥ तथा वा॥ इति नघ
॥२६७॥ मा ज्यात ध ना रे रिति व प या ॥ इति ॥ सि॥ अहे त पर स्यादि त य
का रात आ [illegible] इति ॥ १९॥ नो मानि
यत्तु। भू स्या
से। का सा न। स मा अ चे ॥ आ नति रिस्या नति
प्र वति रिति त्वा। वति॥ स मा ॥ दे वन्दे ड नमिति
आ गति प्र सा। ताति ॥१२॥ म ना दे वा॥ दे व न्दे ड न मा दे वा सा। च ह म ध प मा। अति ॥ मा त
दे वा न्दे ड न मा दे वा स। च ह म ध प मा। अ ति ॥ सा॥१३॥
स्मा त्राए न स॥ वि श्वा ति। मुच्च तु। अ ं न्दे स॥१३॥
[illegible] दि वा। न हि। न [illegible] ए नौ [illegible] सि। च ह मा ध
न। स्वक्षे। सू [illegible]। भू दे। अ [illegible]। ॥१६७॥
प मा। चा प्र ना [illegible]
तिति न सा। अ व म ज न मि स व
त के स्या। अ धि। च [illegible] ति न स्या। अ व म ज न मि स व
त के स्या। अ धि। ॥१४॥ कृ प मा दि
त ज न म्रा। अ सि। आ प॥ अ पच्चि ॥१४॥
व जे न मा। अ सि। आ प॥ अ प्वि। च्चि न॥ मा ताः स मा
वे त्ते नु पु का त्र ड वा। मु मु पा न॥
न ति रि मु पा न ति॥ व सो॥
मा [illegible]। से कु प न ति रि स। न [illegible]। न [illegible]॥
मुजानो। अ नति रि सा। न

दिवेति मलात्ऽइव । पूतम । पवित्रेणेवेति पवित्रेणऽइव ।
आज्यम । आपवंसू मुञ्चन्तु । मा । एनसः ॥१५॥ उत । वयम ।
तमसः । परि । स्वरिति स्वः । पश्यन्तः । उत्तरमित्युत्ऽतरम ।
देवम । देवत्रेति देवऽत्रा । सूर्यम । अगन्म । ज्योतिः ।
उत्तममित्युत्ऽतमम ॥१६॥ अपः । अद्य । अनु । अचारिष
षम । रसेन । सम । असृक्ष्महि । पयस्वान । अग्ने ।
आ । अगमम । मा । सम । सृज । वर्चसा । प्रजयेति प्र
तम जया । च । आयुषा । च ॥१७॥ एधः । असि । एधिषीमहि ।
समिदिति समऽइत । असि । तेजः । असि । तेजः । मयि । धेहि । सम
माववर्तीति समऽआववर्ति । पृथिवी । सम । उषाः । सम ।
उँ इति सूं । सूर्यः । सम । उँ इति सूं ॥ विश्वम । इदम । जगत ।
वैश्वानरज्योतिरिति वैश्वानरऽज्योतिः । भूयासम । वि
भूनिति विऽभून । कामान । वि । अश्नवै । भूः । स्वाहा ॥१८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अग्निः । आ । इध्याभि । समिधा । अभि । तेसमु । इध्यमा । आगो ।
व्रतप तऽइति व्रत । पते । चर्षि । व्रतम । च । श्रद्धाम । च ।
उपा । एमि । इह । छे । सा । दीक्षितः । अन्तम ॥ १९ ॥ यत्र । ब्रह्म ।
च । क्षत्रम । च । सम्यञ्चौ । चरतः । सह । तम् । लोकम ।
पुण्यम । प्र । लेषम । यत्र । देवाः । सह । अग्निना । इ
न्द्रः । शुद्धः । पुनः । सो । द्विता । हिंस्यते ॥ २० ॥ अर्तंश्च । नातो । अंशु
रंशुः । ते । पृथ । सोमदा । सोमः । पदृ । वा । परुः । पृथगतु । सो । मः । अ
श्रुत । परतःच्युता । मा । परुः । वा ॥ २१ ॥ सिव्यति । वत्स । सि
वतु । मदा । यः । इन्दुः । अच्युतः । ता ॥ २२ ॥ सिव्यति । वत्स । मदे ।
चैनिति । उतु । सिच्युतिः । पुनाति । च । सुरायै । वत्स । मदा । ॥१६८॥ ॥१६८॥
चेति । उतु । सिच्युतिः । पुनाति । च । सुरायै । वत्सवैः । मदे ।
कि । ते । इन्द्र । इति । किसान् । सधाधाना वत्ति मित्ते । धाना । वतनम ।
किहनमः इति । किसमा । रथाधाना । वत्तमित्त । सुपा । वत्तम । इन्द्रः । इन्द्रः ।
करणिनम । अपूप । वत्तमित्त । सुपा । वत्तमा । इन्द्रः ॥ २३ ॥ बृहन् । इन्द्रः । पायाः । यः । प्र । इति ।
प्राताः । पृथ पृष्या । तेः ॥ २३ ॥ बृहते । इन्द्रः । पायाः । यः ।
वृत्रेण । तम । प्र । मित्रवृत्रहन्ता । तमम ।

के नौ। ज्योतिः। अजनयन्। ऋतावृधः। ऋतऽवृधः। इत्यृत।
वृधः। दिवम्। देवाः। जातवेदः ॥ २४ ॥ अच्छ। कोऽइस
ध्वं कौ। अग्निम्। निरिस्वद्भिः। स्तुतम्। सोमम्। पवित्रे कौ।
आ। नय। पुनाहि। इन्द्राय। पातवे ॥ २५ ॥ मन्द्र। तानी। म
अ ध्वं पवित्रे स्थिरा। पतीः। वासिन्। नौका। अधिपि
ताः। वसइन्द्रौ। मरुत्वतः। मरुत्वान्। ते। ना। ऋतावृधः। सामना। अग्र
जम्। मधुना। ऋतावृधः। सामम्। अर्हम् ॥ २६ ॥ प्राणपाः।
इति प्राण। पाः। मे। अपानपाः। इत्यपान। पाः। चक्षुष्पाः।
चक्षुः इति चक्षुः। पाः। श्रोत्रपाः। इति श्रोत्र। पाः। च। मे। वाचःपाः। च
श्वजैवजः। इति। वाजा। नवजः। मनसः। अग्निष्टिः। पञ्चपाः। पक्
इति। वा। लापकः ॥ २७ ॥ अग्निः। नकृतस्य। सर्ववित्। नो ह
तस्य। इत्यपा। तेन। तस्य वित्। कृतस्य वित्। सरस्व
ति। कृतस्य। इन्द्रेण। सुत्रामा। कक्षे। श्रमे। सुत्रामा। कृतस्य।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उपदेह तऽरसुप । ह तत्रा उ पदह तस्य द्विप । ह तस्या । भद्र
पाप्ति ॥२८॥ समित्युऽइति सम्प्रा । इ दु । इन्द्र उपसा । म्रा । अ
नीके । पुरोरु—चेति पुरः । रु—चा । पूर्वे रु दिति पूर्वे । ऋत ।
बा व्धानः ववध्यान इति वव व्धानः विवति विव । विव
दे वैन त्रिरु रातो । चज्जे बा हड्डिति वज्जे । बाह । ज पाने ।
वत्र स्प्रा द्वि । दुरस्व वार ॥२८॥ नरा शंस प्रति । सुरु
प्ति मान न तनूपा इति तनू । नपात् । प्रति । यस्य धा
मा । तो जिः वपा वा निति नपा । वो न । म धुना । स म ज्जे नि
॥१५९॥ तिसम्प्रा । अज्जे न । त्रिर्द्धे । चन्द्री । यज्ञति । प्रचेता ऽइति । ॥५९॥
प्र । चेताः ॥३०॥ ईडित स्पे वेः [illegible] निति हवि । वान । अ
नि [illegible] आ जहा न ऽइति स्रा । जुहो नस हवि पा । शो [illegible] मान्या ।
पुरु रु रु ऽइति पुरु [illegible] रः । गोत्र दिति गोत्रा । नितु ।
वज्र वाह ऽइति वज्ज । बाह । आ । पातु । [illegible] उप यज्ञ
जुषाणः ॥३१॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

जुषाणः वल्लिंगः तः वाग्मिभिः डलः । वानः । नगइन्द्रःप्रा
चीनामः । सीदृता । प्रः प्रव्युद्दिहोति प्रादित्रौ । वद्विद्यानः
उद्रुप्र यात्रस्तुरः । प्रथीः । प्रचमाननमः । स्थानमः । आ
द्विसेनः अग्नमः । वसुक्तिरितिवसुः । स्तिः । सजोषाः इति
सः । जोषाः ॥३२॥ इन्द्रमः । तुरनकुवच्यूः । ध्यावमानानावृ
षाणमः । मनुः । जनवपः । सुप नौदिति सुः । पर्ली । कारः ।
देवीनः अस्ति तस्ति [illegible] पतमः । सुवीरायइति सुः । वीरासः । प्र
यमानाः । मनौ स्तिरिति मनः स्तिः ॥३३॥ उषासा । नक्ता
उषसानक्तम् पसा । नक्ता । बहती इति बहती । बहनमः ।
पपस्वती इति पयस्वती । सुदुघे इति सुदुघे । दुग्धोस्तुरमः ।
इन्द्रमः । तनुमः । ततमः । देवीसः । संबयती इति समः ।
वयन्ती । देवानाम् । देवमः । वजवः । सुरूक्मे इति सुरुक्मे ॥३४॥
दैव्याः मिमानानाम नेष्टा । पुरुत्रेति पुरुत्रा । होतारौ ।

रत्नमा। प्रथमा। सुवा—चेति स्वा। वाचा। मृडन्ती। सुलस्य।
मधुना। दध्वा। ना। प्रस्थीनमः। ज्योतिरूविषा। ...॥३५॥
तिस्रो देवीः। देवीः। बर्द्धमाना॥ इन्द्रमा। जुषाणा। जनयन्।
ना। पञ्चैः। अच्छिन्नामा तनुमा। पयसा। सरस्वती। इडा।
देवी। भारती। विश्वतूर्तिरिति विश्व। तूर्तिः॥३६॥ सरस्वा।
इन्धेत। इन्द्रमा। इन्द्राय। बलं। अपांकः। अपचित्। सुरा।
पुरुहा। वधा। भजन्तां। वपवनमः। भूरिरेतासः इति भूरि।
रेतासः। मूर्द्धनः। सुतस्य। मना। अनङ्गा। देवान्॥३७॥ वन
॥१७०॥
॥१७०॥ स्पतिः। अवसृष्टाः। सर्वा। सपत्ना। पावकाः। समजति
तिमनम। अजैषः। सुमितानां। देवाः। इन्द्रस्य। उद्धेत जठरमा।
तिमनमा। अजैषः। ...॥३८॥ स्तो
कानां। मत्सा। प्रति। पुरोडाशः। घृतं। वाय। मामा। बदः। पव
मानाऽस्तैव। वा। वमानाः। वहव। तुरा। वा। इन्द्रा। चतप्तु चे

तिष्टत । पुष्पा । मनेस्मा । मोदमानो । स्यान्तो । देवा । अमृतो ।
मादयन्ता मृ ॥ ३४ ॥ आ । कातुरेकेन अबसो कुपा । नहइन्द्र ।
स्तुत । मधमादि तिस्मधा । मात । अस्ता । भुस्त । बोवध्यानेः
ववध्याने यतिवव ध्यानेनविबीः । नस्या । पूर्वीः चोः ।
नासव म । अभिनू तीस्ता । नूत्ना । पुष्पातृ ॥ ४० ॥
आ । नः इन्द्रो । हूरातो । आ । नः । आसातृ । अभिद्विकेदिसे
कोश्या । कृतास्तम्भसे । का सतो । उगाः । ओजिष्ठे शि । नवत्रि
दितेत्या पतिः । वज्रे बाहु दितिवजो । बाहुं समिन्द्र इतिस्तृ ।
गो । सम स्मिस्तिस्मनता । सु । तुर्विमिनवनेन्नू ने ॥ ४१ ॥ नैमि
तिष्ठतेः । निः । का तु । अधीयं वीची नः । अनेसो । सधसो ।
चातित्वृष्णो वज्री । मघवेतिम घा । बा । विरश्री विवा । रश्री ।
इमम । भूत मृ । अनु नः । गाजसा तविति बाजासातौ ॥ ४२ ॥
त्वा तार मृ । इन्द्रमृ । अविता रमृ । इन्द्रमृ । नवेनव इति
नवो । नवे । सुश्रवसि तिस्मु । वनमृ । सूरमृ । इन्द्रमृ ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कर्यासि। राज्ञः मा। पूर्वस्ते तमिति पुरः। हेतमः। इदमः।
स्यासि। नुः। मच वैति मघ। वौ। धातोः इदमः॥ ४३॥
इदमः। सुत्रा मेति सु। त्रा मा। स्यवा मिति स्या। वौ नः। अ
वौ मिदं ना वैः। मिः। सुरद्रौ कः। ऽऽति सु। मद्रौ कः। भ
वैद्यस्ति विभ्यां वैरं। वाधे तामः। हैपे
कं नु। वृक्ष वैदोऽऽति विभ्यां वैदः। वाधे तामः। हेपे
अर्थ यमः। कृणो नु। सुवी स्येति सु। वी स्याः। प
तपः। स्यां मः॥ आ। तस्यां वृपमः। सुम ताविति सुः। मतो।
मलि स्यां मः। सुत्रा मेति सु। त्रा मा। स्यवा मिति स्या। वौ नः।
॥१७॥ इदमः। अस्मोऽऽस्तः। अरातुः। स्थितुः। हेपे मनुतमः ॥१७॥
इदमः। अस्मोऽस्त। आ मस्त्रैः इदः। नदे स्थितिनरि। सिः।
सुयो नु॥ ५॥ आ। मस्त्रैः इदः। नदेः। पूर्वे तैमा। सिः। मा। त्या के। स्थितुः।
मणि कालिः। मपूर्वस्तै दितिमपूर्व तैमा। सिः। पाणिनौ। अतिः। धनेवैस्तै। धनौ।
लिः। मनःवि मा। नापाति नौ॥ ५६॥ तेवा इताऽऽदमः। वपोण मः।
इवा। ता नो। इति॥ ५ वजौ। वा। नमः। वसिष्ठा सः। अस्मिः।
वजौ जातेमिति वजौ।

आ अश्विनि। अक्वैः॥ सो वृ। स्तुतः वीर वृद्धिते वीरा। वेतु। धा
तु। गो मृदितु गो। मता। भूय मा। पाता। स्वस्ति स्वस्ति
स्वस्ति। स्तिन सदा। नः॥५७॥ म भि अं। ४ त्रि स मा। ई अं। अ
शिरः अश्विना। तस्पः पृश्नि। वृरा दृडिते स्वा। सा द्र। स्तुतः
दुहे। धेनुः सरस्वती। सोमं मा। शुक्र मा। इन्द्रा इन्द्रिय म॥५८॥
तनू पेशितं तनू। पा। भिषजो। स्तुतो। अश्विना। दुग्धा। स
रस्वती। मधौ रजौं सि। इन्द्रिय म। इन्द्राय। पयोभिरि
तेपुषि। भिनव लानो॥५९॥ इन्द्राय इन्दु म। सरस्वती
नराशंसं सैता। नम्ने म। अधीताम अंजुनौ ना।
सरस्वती। इन्द्राय। इन्द्रिय पाणि। जीर्ण म। इजविरां। अश्वि
नौ। इन्द्र म। स म। ऊर्ज म। स म। रयि म। इन्द्र धुक्॥६०॥
अश्विना। नमुचेः। स्तुतम्। सोमम्। शुक्र म। परि स्तुते
अश्विना। सरस्वती। तम। आ। अभर त। बहिर्बा।
ने पदा। स्तुता। सरस्वती। तम। भिषजा। स्तुते॥६१॥ आ जरा
अश्विना। मधु। सेषजम। भिषजा। स्तुते॥
नेसा। वरुष

ना।

इन्द्राय पातवे॥५२॥ कुवु द्भुन व्यचं स्वती॥ अश्विन्या

मिसभिषिज्या रा। ना। दुरंम द्विरीन इन्द्रंन ना। रो दसीऽ इति हो

दसी। ड ने य सुने। दु हे। श्रा मा त। सरस्वती॥५३॥ ड था सा।

ड प स सु ब सी। न त सं। अश्विना। दि वा। इन्द्र स। सा प मा।

इन्द्रियैः। सजा ना। ने र र्ति समा। जा ना ने। सु पे रा से ति स।

पे रीसा। समा। अजा ते ऽ इ सं जा ते। सरस्वसा॥५४॥ पा

त मा नः। अश्विना दि वा। पा हि। न मे मा। सरस्वती दि

व्या। हो ता रा। भिषजा। पा त मा। इन्द्रमा सचा। सु ते॥५५॥

॥१७२॥ ति स्र त्रे धा। सरस्वती। अश्विना। भा र ती। इ डा। ती व्र मा ॥१७२॥

परि सुते र्ति पदु। सु ता। सो म मा। इन्द्राया। सु पु वु। सु

ति वु रि ति सु म त्रा। सर स्व॥५६॥ अश्विना। भे षजं म।

मथो। भे ष जं म। ना। सरस्वती। इन्द्रे। व सा। न द्री म

श्रियं मा। रू प यं रू प मि रू पं म। अ चु। सु ते॥५७॥

रू प म

ऋतुथे[illegible] नु। धा। रन्द्रः। घनस्पतिः। ससमानः। परिस्रु
तेति परि। स्रुता। कीलालम्। अश्विभ्यामित्यश्वि। भ्याम्। म
धु। दुहे। धेनुः। सरस्वती॥५८॥ गोभिः। न। सोमम्।
अश्विना। मासरेण। परिस्रुतेति परि। स्रुता। सम्। धा। अ
धातम्। सरस्वत्या। स्वाहा। इन्द्रे। सुतम्। मधु॥५९॥
अश्विना। हविः। इन्द्रियम्। नमुचेः। धिया। सरस्वती। आ।
शुक्रम्। आसुरात्। वसु। मघम्। इन्द्राय। जभ्रिरे॥६०॥
यम्। अश्विना। सरस्वती। हविषा। इन्द्रम्। अवर्द्धयन्।
सः। बिभेद। बलम्। मघम्। नमुचौ। आसुरे। सचा॥६१॥
तम्। इन्द्रम्। पशवः। सचा। अश्विना। उभा। सरस्वती।
दधानाः। अभि। अनूषत। हविषा। यज्ञे। इन्द्रियैः॥६२॥
यः। इन्द्रे। इन्द्रियम्। दधुः। सविता। वरुणः। भगः। सः।
सुत्रामेति सु। त्रामा। हविष्पतिः। हविः। पतिरिति हविः। पतिः।
~~यजमानाय। अश्विना। आ। अश्विना। नमुचेः। व सा। सु~~
सश्चत॥६३॥

हविष्मतीः । हविः । पतिः इति पतिः । व
त्रामेति सुऽत्रामा ।
जमानाय । सश्चतः ॥ देवाः । सविता । वरुणः । दधत् । य
जमानाय । [illegible]धे । आ । अश्विना । नमुचेः । वसु । सुत्रा
मेति सुऽत्रामा । बलं । मा । इन्द्रियं मम ॥ ८४ ॥ वरुणः । क्षत्रं । इ
न्द्रियं । भगेन । सविता । श्रियं । सुत्रामेति सुऽत्रा
मा । यशसा । बलं । पूषा । दधीनाः । वसुना । आ । सीत । ह्रि ॥ ८५ ॥
॥१७३॥ अश्विना । गोभिः । इन्द्रियं मा । अश्विभ्यां । वीर्यं । बलं । म
हविषा । इन्द्रं । सरस्वती । यजमानं । अवर्धयन् ॥ ८६ ॥
ता । नासत्या । सुपेशसेति सुऽपेशसा । हिरण्यवर्त्तनी
ऽइति हिरण्यऽवर्त्तनी । नरा । सरस्वती । हविष्मती । इन्द्र । ॥१७३॥
कर्मस्विति कर्मऽसु । नः । अवत ॥ ८७ ॥ ता । भिषजा
ति सुकर्मणेति [illegible] । कर्मणा । सा । सुदुघेति सुऽदुघा । सरस्वती ।
मः । इन्द्रियं । [illegible] इति वत्त्रा । होता । तत्केतुरिति होता ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

के तुभ्यं । इन्द्राय । दधुरिन्द्रियं पयः । विपिपाना ऽइति वि । पूर्णाः । स-
रस्वती । इन्द्रम् । आव । कर्मस्विति कर्म । सु । आवतम् ॥ ७८ ॥ यस्मिन् ।
अश्वासः । ऋषभासः । उक्षणः । वशाः । मेषाः । अवसृष्टासः । अव-
सृष्टास इत्यवऽसृष्टासः । आहुताः । आहुता इत्याऽहुताः । कीलालपऽइति कीला-
लऽपे । सोमपृष्ठाय । सोमपृष्ठायेति सोमऽपृष्ठाय । वेधसे । हृदा । मतिम् ।
जनय । चारुम् । अग्नये ॥ ७९ ॥ अहावि । अग्ने । हविः । आस्ये । ते ।
स्रुचीवेति स्रुचिऽइव । घृतम् । चम्वीवेति चम्विऽइव । सोमः ।
सोमः । वाजसनिमिति वाजऽसनिम् । रयिम् । अस्मे इत्यस्मे । सुवीरम् ।
सुवीरमिति सुऽवीरम् । प्रशस्तमिति प्रऽशस्तम् । धेहि ।
यशसम् । बृहन्तम् ॥ ८० ॥ अश्विना । तेजसा । चक्षुः । प्रा-
णेन । सरस्वती । वीर्यम् । वाचा । इन्द्रः । बलेन । इन्द्राय । दधुः ।
इन्द्रियम् ॥ ८१ ॥ गोमदिति गोऽमत् । ऊँ इत्यूँ । सु । नासत्या ।
अश्वावत् । अश्वावदित्यश्वऽवत् । यातम् । अश्विना । वर्तिः ।

7

रुद्राः ॥ न पा[illegible] मतिन्ना । पा[illegible]मा ॥ ७ ॥ नामतु । पर्गना ।
अधीरदां आदृ[illegible]धातुर्युत्तिसं । द [illegible] । दवु [illegible] सूर्यवी व
व ए । व सु । दु[illegible] सूत्रदुती दुता रां[illegible] तेना मासे । दि पुरी ॥ ७३ ॥
ता । नुरआ । गौतु मू । अधि नादि धिमा । पुरा [illegible]ति
परार्द्धे । सरस्वती मे । चैत्या । वृद्धि का विद्रूमतिन रिवुनवि देमा । ७४
पावका । नुः । सरस्वती । गजेन्द्रि । वाजिनी व तीर्थे । [illegible]जि ॥ ७५
नी वर्ता । मूलमा । वृदु । दि पार्वसु । हि त्रिविद्या । वे सूरि । ॥ ७६ ॥
१७५४ । चो दृष्टि त्री । सू न्द ती ना मा । चेर्ते ती । सू पूर्वी ना [illegible] ।
मती नामा । मू लमा । दृधो । सरस्वती ॥ । [illegible]
सरस्वती । प्र[illegible]तु मूहि । केतुनी । धी की । विश्वा[illegible] वी । [illegible] ॥ ७
रक्षे । आ । [illegible] । चित्रभानो । इति चेत्रला[illegible] । [illegible] तां । दूमे ।
पापवृद्धति सा । मवेन अ एवी [illegible] त नी । पूता[illegible] ॥ ७८ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

धेनु मा। हुविषु तः। क्लिप्त्वा जूनु तऽऽ देवि क्ली। जू तः। सु ता बे तः। सु
ता वे तः। तिसु ता। घे नः। ऽ पे। क्रमो लि। हा घ तैः॥१२॥ मूर्ते
जा नः। ३ पे। बृत्मोलि। हृ दि वे ऽऽ तिक क्षि। बेः। सु ते। द्र वि
च्छ। नः। च नेः॥८॥ अश्वि नी। वि ब ता सु। मध्ये। स रं खिका।
स जो घ सोत्रि सु। जो धे सा। ऽ द्वेः। सुत्रा मेत्रि सु। त्रामी। बत्र
हैत्रि व त्राः। ला। जु बला। घ। सो म्य म। मध्ये॥१०॥ इ म रा मे। श्री
इति वाजसनेसंहितापदे विंशतितमोध्यायः॥२०॥ ८०॥ ५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ॐ नमः श्रीगणेशायनमः । श्रीवेदपुरुषायनमः ॥
इमम् । मे । वरुण । श्रुधि । हवम् । अद्य । च । मृळय ।
त्वाम् । अवस्युः । आ । चके ॥१॥ त्वम् । नः । अग्ने । व
रुणस्य । विद्वान् । देवस्य । हेळः । अव । यासिसीष्ठाः ।
यजिष्ठः । वह्नितमऽइति वह्नि । तमः । शोशुचानः ।
॥१॥ विश्वा । द्वेषांसि । प्र । मुमुग्धि । अस्मत् ॥२॥ सः ।
त्वम् । नः । अग्ने । अवमः । भव । ऊती । नेदिष्ठः । अस्याः ।
उषसः । विऽउष्टौ । अव । यक्ष्व । नः । वरु ॥१॥
णम् । रराणः । वीहि । मृळीकम् । सुहवऽइति सुऽहवः । नः ।
नः । एधि ॥३॥ उत् । उत्ऽतमम् । मु । मातरम् । मु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्रतानामिति सु । व्रतानाम् । ऋतस्य । पत्नीम् । अव
से । हुवेम । तुविक्षत्रामिति तुवि । क्षत्राम् । अजर
न्तीम् । उरूचीम् । सुशर्माणमिति सु । शर्माणम् ।
अदितिम् । सुप्रणीतिम् । सुप्रनीतिमिति सु । प्र
नीतिम् ॥ ५ ॥ सुत्रामाणमिति सु । त्रामाणम् । पृथि
वीम् । द्याम् । अनेहसम् । सुशर्माणमिति सु । श
र्माणम् । अदितिम् । सुप्रणीतिम् । सुप्रनीतिमिति
सु । प्रनीतिम् । दैवीम् । नावम् । स्वरित्रामिति सु ।
अरित्राम् । अनागसम् । अस्रवन्तीम् । आ । रुहेम ।
स्वस्तये ॥ ६ ॥ सुनावमिति सु । नावम् । आ । रुहेम ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भस्ववतीम् । अनागसम् । ऋतात् । इत्था । मिभि ऋत ।
इत्रामहा । स्वस्तये ॥ ६ ॥ आ । नः । मित्रावरुणा । घृतैः ।
गव्यूतिम् । उक्षतम् । मध्वा । रजांसि । सुक्र
तू । सुक्रतूइति सुऽक्रतू ॥ ७ ॥ प्र । बाहवा । सिसृतम् । जी
वसे । नः । आ । नः । गव्यूतिम् । उक्षतम् । घृतेन ।
॥२॥ आ । मा । जने । श्रवयतम् । युवाना । श्रुतम् । मे । ॥२॥
मित्रावरुणा । हवा । इमा ॥ ८ ॥ समिद्धः । इति सम्
ऽइद्धः । अग्निः । समिद्धेति सम्ऽइद्धा । सुसमिद्ध
ऽइति सुऽसमिद्धः । वरेण्यः । गायत्री । छन्दः । इन्द्रियम् ।
त्र्यविऽइति त्रि । अविः । गौः । वयः । दधुः ॥ ९ ॥ तनू

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नपादिति तनूनपा। न पात। शुचिव्रता ऽइति शुचिः। व्रतं तनू
पाऽइति तनूनपा। पाः चा। सरस्वती। उद्गिरो। हिरण्य
वाऽइति हिरण्या। बाहू॥१०॥ इउ जितः अग्निः॥ ई धन
देवम् सो मः अमर्त्यः अनुष्टुपू। अनुस्तुविरसेना। सु
३ पू। पञ्चौ विप्रिति पञ्चौ। अवि॥११॥ सुबर्हिरिति
सु। बर्हिः अग्निः पूषुरोवाभति पूषणः। वान्
स्तीर्णं बर्हिरिति स्तीर्णं। बर्हिः अमर्त्यः। बृहती।
त्रिवहाऽइति त्रिः। वृहस॥१२॥ दुरेत देवीः द्विरीः। मनीः।
बृहस्पा। देवम् ह हस्पतिः। पंक्तिः इह। तुर्यवाडि
ति तुर्यवाहू॥१३॥ उ षेऽइ सुषे। मनी ऽइति यक्ष
सुपेशो सेति सु। पेशसा। विश्वे। देवाः अमर्त्याः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रिष्टुप्। त्रिस्तुबिति त्रि। स्तुप्। पुरुष्टु कादिति पञ्च।
वारुरु॥१४॥ दैव्या। होतारौ। त्रिपजा। इत्रैना। सु
पजेति सु। सुजा। सुजा। जगती। अनक्षम्॥१५॥
ति स्वःइडा। सरस्वती। भारती। मरुतः। बिराजः
विराडिति वि। रा। ट्। धेनुम्। गोः। नः॥१६॥ त्वष्टा।
तुरीपम्। अद्भुतः। इन्द्राग्नी। ऽदुर्लीढाग्नी। पुष्टिव॥३॥
॥३॥ वर्द्धनेति पुष्टि। वर्द्धना। द्विपदे। द्विपदा इति द्वि। पदा। छन्दः॥१७॥
रोमिताः। नक्षत्रेन स्पतिः। सविता। प्रसुवं। अनीति
प्रा। सुवन्तः। अग्नम्। वृकुप्। वृहत्। वृहत्॥१८॥
स्याः हा। अश्विम्। वरुणः। सुक्षत्र इति सु। क्षत्रेः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भेघुजमा। करतु। अतिच्छंदाः २ स्मातिः। धुंसात
दृष्टिपमा। बहतु। अघ भः॥१९॥ बसत्तेनः। ऋत
नी। देवाः। बसवतः। प्रिवैतेतिप्रि। दता। स्तुतानः
रथ तुरेणेति रथमा। तुरेण। तेजसा॥ हविःपद
रे। बर्पः। दद्युः॥२०॥ गद्री चेण। रुद्राः। पद्यद
शोग्ध्रे पद्यो। दत्रो। बहता। बरेसा। बलेम॥२१॥
वर्षीर्णः आदित्यासः सौमे। सप्तदशौ। अ सप्त।
दशौ। वैरूपेण। छिरा। ओजसा॥२२॥ आरदे
नाः। पृकुविंशः रोग्धसेक। विंशरौ। वैभवैन
वैराजेन। श्रिया। श्रियम॥२३॥ हेमतेन।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रिणवे। त्रिनवऽइति त्रि। नवेः। मरुतः। बर्हेना। शं
करीत सर्गा।२४।। धौ। श्रुरेण। त्रयस्त्रिंशेन। त्रयस्त्रिंशऽइति त्रयः।
त्रिंशेन। अमृतं। सत्येन। रेवतीः। क्षत्रम्।। २५।।
होता। यक्षत्। समिधा। तिसः। मा। इडः। अग्निम्। मा। इडः।
पदे। अश्विना। इन्द्रम्। सरस्वती। मा। अजः। धूम्रः।
ना। गोधूमैः। कुवलैः। भेषजम्। मधु। शष्पैः। ना।
॥४॥ ते जः। इन्द्रियम्। पयः। सोमः। परिस्रुतेति परिऽ। ॥४॥
स्रुता। घृतम्। मधु। व्यन्तु। आज्यस्य। होतः। यज।। २६।।
तनूनपात्। इति तनूऽनपात्। सरस्वती। मा। अविः।
मेषः। ना। भेषजम्। पथा। मधुमतेति मधु।
मता। भरन्। अश्विना। इन्द्राय। वीर्यम्। बदरैः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उपनाकौ। त्रिरियुपाद्याकाः। शिनः। ष्ठे प्रजमः। तो [illegible] शि
शित्ताश्रम। शिनः। २७॥ नराशंसः। मा। ना। नग्नहुम।
पतिम। सुरया। ष्ठे प्रजमः। मे घः। सरस्वती। शिषव
रथेन। नाचश्रीः। अश्विनोः। वपाः। इन्द्रस्य॥२८॥
रहा। इडितः। आजुह्वानः। स्या। जुह्वानः। सरस्वती। म।
रुद्रेम। बनेना। वृद्धपन्। त्रिष्ठे णा। गवां। इन्द्रियम।
अश्विना। इन्द्राय। ष्ठे प्रजमः। मवैः। कुकुंधुः। शिर
तिकुकुंधु। शिः। मधु। लाजैः। ना। मासरं मा॥२९॥ब
र्हिः उर्णम्रदाः। सुर्णा। म्रदाः। शिषक्रः। नासत्या।
शिषजा। अश्विना। अश्वी। शिशुमती। शिशुमती।
मती। शिषक्रु। धोनः। सरस्वती। शिषक्। इन्द्राय।
इन्द्रे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भेषजम्॥३०॥ दुरः। दिशः। कवष्यः। न। व्यचस्वतीः।
अश्विभ्याम्। इत्यश्विऽभ्याम्। न। दुरः। दिशः। इन्द्रः। न।
रोदसी इति रोदसी। दुघे इति दुघे। दुहे। धेनुः।
सरस्वती। अश्विना। इन्द्राय। भेषजम्। शुक्रम्। न।
ज्योतिः। इन्द्रियम्॥३१॥ सुपेशसेति सुऽपेशसा। उ
षे। नक्तम्। दिवा। अश्विना। समजाते इति सम्ऽअ
॥५॥ जाते। सरस्वत्या। त्विषिम्। इन्द्रे। न। भेषजम्। श्येनः। न।
रजसा। हृदा। श्रिया। न। मासरम्॥३२॥ दैव्या। हो ॥५॥
तारा। भिषजा। अश्विना। इन्द्रम्। न। जागृवि। दिवा। न
क्तम्। न। भेषजैः। शूषम्। सरस्वती। भिषक्। सीसे
न। दुहे। इन्द्रियम्॥३३॥ तिस्रः। त्रेधा। देवीः। न। भेषजम्।
त्रयः। त्रिधातव इति त्रिऽधातवः। अपसः। रूपम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इन्द्रे। हरिऽवः। पयः। अश्विना। इडा। ना। भारती। वाचा।
सरस्वती। महः। इन्द्राय। दुहे। इन्द्रियम्॥ ३४॥ सुरेतस
मिति सुऽरेतसम्। ऋषभम्। न। गाम्। पसुमिति न गाम्। अ
पसम्। लहरम्। इन्द्रम्। अश्विना। भिषजम्। ना। सर
स्वती। अंजनेन। जूतिः। इन्द्रियम्। वृकेन। ना। रभसः।
भिषक्। यशसा। सुरया। भेषजम्। श्रिया। ना। मासरम्॥ ३५॥
वनस्पतिम्। शमितारम्। शतक्रतुमिति शतऽक्रतुम्।
भीमम्। न। मन्युम्। राजानम्। व्याघ्रम्। नमसा। अ
श्विना। भामम्। सरस्वती। भिषक्। इन्द्राय। इन्द्रियम्॥ ३६॥
अग्निम्। स्वाहा। आज्यस्य। स्तोकानाम्। मेदसाम्। स्वाहा।
पृथक्। छागम्। अश्विभ्याम्। इत्यश्विऽभ्याम्। मेषम्।
सरस्वत्यै। ऋषभम्। इन्द्राय। सिंहाय। सहसे। इन्द्रियम्।
अग्निम्। न। भेषजम्। सोमम्। इन्द्रियम्। इन्द्रम्। सुत्रामाणम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

णमिति सुत्रामाणम् । सवितारम् । वरुणम् । भिषजाम् ।
पतिम् । ब्रह्मणस्पतिम् । विष्णुम् । पाथः । ना । भेषजाम् ।
देवाः । आज्यपाः । सोम्याः । पाः । जुषाणाः । अश्विनाः । सेषजम् ॥ ३६
अश्विनौ । छागस्य । वपायाः । मेदसः । जुषेताम् । हविः ।
सरस्वती । मेषस्य । जुषताम् । इन्द्रः । ऋषभस्य ॥ ३७ ॥
अश्विनौ । सरस्वती । इन्द्रः । सुत्रामा । सुत्रामाणमिति सुत्रा
माणम् । इमे । सोमाः । सुरामाणः । छागैः । न । मेषैः । ऋषभैः ॥ ३८ ॥
वृषभैः । सुताः । शष्पैः । न । तोक्मभिः । लाजैः । म
॥ ३९ ॥ महस्वन्तः । मदाः । मासरेण । परिष्कृताः । परिष्कृता इति परि ।
कृताः । शुक्राः । पयस्वन्तः । अमृताः । प्रस्थिताः । प्रस्थिता इति प्र । स्थि
ताः । वः । मधुश्चुतः । मधुश्चुत इति मधु । श्चुतः । तान् । अश्विना ।
सरस्वती । पबन्तु । मदन्तु । वीन्तु ॥ ४० ॥ अश्विनौ । छागस्य ।
हविषः । आत्ताम् । अद्य । मध्यतः । मेदः । उद्धृतम् । पुरा ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हविषः । प्रिया । प्यामानि । सरस्वत्याः । मेषस्य । इन्द्रस्य । ऋ
षभस्य । अग्नेः । सोमस्य । इन्द्रस्य । सुत्रामण इति सु । त्रामणः ।
सवितुः । वरुणस्य । वनस्पतेः । प्रिया । पाथांसि । देवा
नाम् । आज्यपानामित्याज्य । पानाम् । अग्नेः । होतुः । तर्जे ।
एतान् । प्रस्तुसे वेति प्रस्तु । संगरवा । उपस्तुसे वेत्युप । स्तु
सोरवा । उपावसृजादित्युपा । अवा । स्वक्षेत्रार क्षीयस
इवेतु रक्षीयसतरवा । रुसी । क्रूरता । देवगा । वनस्पतिः ॥४२॥
॥ ७ ॥ अग्निम् । अस्विष्टकृतमिति स्विष्ट । कृतम् । अयाट् । अग्निः । एव
महेता । महेत । स्वमहिमानम् । आ । यजताम् । ॥ ६ ॥
ज्याय इत्या । इज्याहारः । षः । कृणोतु । सः । अध्वरा । जातवेदा
इति जात । वेदाः । अ । देवम् । बर्हिः । सरस्वती । सुदेव
मिति सु । देवम् । इन्द्रे । अश्विनौ । भोजनम् । नाच दधाः । अद्योत
बर्हिषा । मधुदुह इति । समा । वृ सुवनस्पतिर्वसुवने । वसु

९२तम नुरा। द्वेषोभ्यऽऽतिद्वेषणः। न्यसः पुरा। चौ रु षेणा
गच्छमानः घस्त्रा मानून मः। घासे। अजौणामित्ते घासे। अ
जौणा मः। पर्वस प्रचमानामित्ते पर्वस। प्रचमानामः।
सूमहं राणामित्ते सुमतू। दरा णा मः। शीतरुद्दिपाणा
मित्ते शीत। रुद्दिपाणा मः। अग्निष्वात्ता नामः। अग्निस्वात्ता
नो
नामित्ते सम्भि। स्वाजों मः। पीवो पर्वस नानामित्ते पीवो। ऊ
पवसन नामः। पार्श्वतः। श्रोणितः। श्रोणितामतः। इत्या
दितऽऽ स्मृतः। साहतः। अंगादंगादिस्य संभूतः। अंशी तः।
ऐवंत्ता नामः। वरतः। एवं। अभिनोः। जुषे नामः। हविः
सरस्वती मः। प्रोषस्य। आवयतू। घसतः। वरता। एनम
सरस्वती। जुषतामः। ऽऽ मः। ऐषं भस्य। ऽ ...। ४१
वनस्पते मः। अग्नि। हि। विष्ट तेय ते पिंडः। ते मेपा। ते
लिङ्ग्यारशीनयः। अविवितः। मात्रा। अभिनोः। घागस्य
मः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

धेयस्येति वसु। धेयस्य। व्यन्तु। यज॥४८॥ देवीः।
द्वारः। अश्विना। भिषजा। इन्द्रे। सरस्वती। प्राणम्।
न। वीर्यम्। नसि। द्वारः। दधुः। इन्द्रियम्॥४९॥ देवी
इति देवी। उषासौ। उषसावित्युषसौ। अश्विना। सुत्रा
मेति सुत्रामा। इन्द्रे। सरस्वती। बलम्। न। वाचम्।
आस्ये। उषाभ्याम्। दधुः। इन्द्रियम्॥५०॥ देवीऽइति
देवी। जोष्ट्रीऽइति जोष्ट्री। सरस्वती। अश्विना। इन्द्रम्।
अवर्द्धयन्। श्रोत्रम्। न। कर्णयोः। यशः। जोष्ट्रीभ्याम्।
दधुः। इन्द्रियम्॥५१॥ देवीऽइति देवी। ऊर्जाहुतीऽइ
त्यूर्जा। आहुती। दुघे। सुदुघेऽइति सु। दुघे।
इन्द्रे। सरस्वती। अश्विना। भिषजा। अवतः। शुक्रम्।
न। ज्योतिः। स्तनयोः। आहुतीऽइत्याहुती। धत्तः। इन्द्रियम्॥५२॥
देवा। देवानाम्। भिषजा। होतारौ। इन्द्रम्। अश्विना।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नो।

वष स्वा स्वाहाकृतिरिति वषट्। स्वाहैः सरस्वती। भिषक् म्। इन्द्रे।
मति म्। होतृ न्या। मति होतृ। न्याम्। दधुः। इन्द्रियम्। ॥४९॥
देवीः। तिस्रः। तिस्रः। देवीः। अश्विना। इडा। सरस्वती।
शूषम्। न। मध्ये। नाभ्याम्। इन्द्राय। दधुः। इन्द्रियम्। ॥५०॥
देवः। इन्द्रः। नराशंसः। त्रिवरूथ इति त्रि। वरूथः।
सरस्वत्या। अश्विभ्याम् इत्यश्वि। भ्याम्। ईयते। रथः।
रेतः। न। रूपम्। अमृतम्। जनित्रम्। इन्द्राय। त्वष्टा।
॥५१॥ दधत्। इन्द्रियाणि। ॥५१॥ देवः। देवैः। वनस्पतिः। हिर। ॥५१॥
ण्य पर्ण इति हिरण्य। पर्णः। अश्विभ्याम् इत्यश्वि। भ्याम्।
सरस्वत्या। सुपिप्पल इति सु। पिप्पलः। इन्द्राय।
पच्यते। मधु। ओजः। न। जूतिः। ऋषभः।
न। भामम्। वनस्पतिः। नः। दधत्। इन्द्रियाणि। ॥५२॥
देवम्। बर्हिः। वारितीनाम्। अध्वरे। स्तीर्णम्। अश्विभ्याम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मिसद्व्यामा । ऊर्जस्वदाग्र सूर्तामद्वादा सइन्द्वाहा ।
स्योनमामा इन्द्रा ते । सदनेः इदशाचै । मसुमा । राजानमा
वर्हिषा । दधुः । इन्द्रियं मा । प आ देवानः अग्निमस्विष्ट
कृदिति स्विष्ट । कृत । देवान् । यक्षतु । यथायथं भि
तिपया । मयमा । होतारौ । इन्द्रं मा । अश्विनौ । छागस्या । हवि
र्षमा । सरस्वतीमा । अग्निमा । सोममा । स्विष्टकृदिति
स्विष्ट । कृत । स्विष्टऽइति सु । इष्टः । सुत्रामेति सु
मा । सविता । वरुणः भिषक् । इष्टः देवः वनस्पतिः
स्विष्टाऽइति सु । इष्टाः देवाः । आज्यपाः इत्याज्य । पाः स्वि
ष्टऽइति सु । इष्टः । अग्निः अग्निना । होता । होत्रे । स्विष्ट
कृदिति स्विष्ट । कृत । यशः । न । दधत् । इन्द्रियं मा । ऊर्जमा
अपचितिमित्यप । चितिमा । स्वधामा । यमा । अग्निमा ।
अस्य । होतारमा । अवपीता । [illegible]यमा । यजमानः । पचतु ।
पक्तीः । पचतु ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

म्श्वि। भ्याम्। छा
पुरोडाशैः। न। वघ्नतः। अश्विभ्यामित्यश्वि। ऋषभमः। सुत्वने।
गेभिः। सरस्वसे। मेषमः। इन्द्राय। सरस्वसे। इन्द्राय। सुत्राम्णे
अश्विभ्यामित्यश्वि। भ्याम्। सरस्वसे। सुराः। सोमानः॥ पय
सत्ति सु। त्राम्णे। सुराः। सोमानिति सुराः। अघा। देवः। वनस्पतिः। अ
सूपस्थाऽइति सु। उपस्थाः। अघा। छागेन। सरस्वसे।
भवतु। अश्विभ्यामित्यश्वि। भ्याम्। छागेन। अदधुः। तान्। मेदस्तः। प्र
मेषेण। इन्द्राय। ऋषभेण। अदधुः। ताने। मेदस्तः। प्र
ति। पचता। अगृभीषत। अवीवृधन्त। पुरोडाशैः। अपुः
अश्विना। सरस्वती। इन्द्रः। सुत्रामेति सु। त्रामा। सुराः
सोमानिति सुराः। सोमान्॥ ५४॥ होता। यक्षत्। अग्नेः। ऋषेः
अग्नेर्वैया। ऋचीणाम्। नपातम्। अव। नीतः। अग्नेः। यज
यजमानाः। वरेण्यऽइति वरे। अय्येः। आ। सजातेभ्यः। इ

॥२॥

॥

तुः। मा। गतिभ्यः। तर्पणं मे। देवे घु। वसु। वाई। आ
यक्षते। इति। ता। मा। देवाः। देवा। दा। ना। मि। अदु
तामिअस्मे। आ। च्या। त्रा। स्वा। आ। च्या। गुरु स्वा। इवि
तः। च्या। हो तर। असि। मः। देवा। ध्यायेति मद्रा। छा
ध्या। पा। त्रेविंतस्पति प्र। इवि तन्मान्वे घः। सूक्त
वाकायेति सूक्ता। वा। काया। स्तृ तैभिस्तु। उत्का। बृ
हि। ४५। इति वाजसनेयसंहितापदे तक्रवे
चौतिमो ध्यायः। ६॥ २०॥ जेः। असि। शुक्रः। अ
मृतम्। आयु। प्या। आ। युः। पाः। सो। पुः। पाः। ओ। पुः। पे
पा। क्षि। आ। देदे॥ ॥ इमामः। अग्रमणा। इरा। नामम्
कृतस्य। पूर्वे। आ। यु। सि। वि। दर्पेषु। क्रमा। सानुः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऋतस्य। सामन्। सुरमा।
अस्मिन्। सुते। आ। बभूव। अग्निधा ऽइत्यग्नि। धाः।
आर पंक्ति[illegible]ार पंक्ति॥२॥ मत्ता। चत्तौ। सः। च मा। अग्निम्।
अग्नि। भुवे न मा। सप्रथस इति। सः। प्रथस। मा। गधा।
वैश्वानर मा। सप्रथस। इति। आ। स्थ गाति स। गा। ता।
स्याहा ऋतु[illegible]ति स्याता। ऋते॥ प्रजा। पतये। ब्रह्मन्।
॥१०॥ देवेभ्यः। प्रजापतये। इति प्रजा। पतये। प्रजापतये इति प्र॥१०॥
अश्व मा। आलभस्याभि। देवेभ्यः। प्रजापतये। सर्वधाना। देवेभ्यः।
जापतये। तेन। राध्यासम्। तम्। बधान। देवे। ॥४॥
प्रजापतये इति प्रजा। पतये। तेन। राधुहि॥
प्रजापतये इति प्रजा। पतये। त्वा। जुष्टम्। प्र।
उद्धाग्निम्। रक्षस्विन्। व्याम। नी। ऋग्निम्। व्याम। घायवे।
ऋद्धाग्निरा रक्षग्नि व्याभनी ऋग्नि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वेभ्यः। देवेभ्यः। सर्वेभ्यः देवेभ्यः नमः। अंतमः। उज
घांसमिति। तमः। अग्निः। अग्नीत्। वरुणः। पर्यः। मर्त्येः
पुरश्चा॥ प॥ अपामः। मोदाय। सवित्रे। शपथे। विश्वदे
वाय। इन्द्राय। बृहस्पतये। मित्राय। वरुणाय॥ द्या। इन्द्र
रायेति हि सः। कुशाय। निर्ऋतायेति हि सः। कृताय। अ
न्ते। अवक्रन्दाये सेव। क्रन्दाय। प्रोपते। प्रप्रो या
येति प्रा क्रोधाय। गम्याय। व्रातानाय। निविष्टायेति नि।
विष्टाय। उपविये। आसुप। विशाय। संहितायेति सम्।
हिताय। बलगते। आसीनाय। शयानाय। स्वपते।
जाग्रते। कूजते। प्रबुद्धायेति प्र। बुद्धाय। विजृ
म्भमाणायेति वि। जृम्भमाणाय। विचृत्तायेति वि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

लेनापाउ चस्कितातायेष्ठुपा। स्वितायाः

सपं हो नायेतिसम्रा।

च्छेतायाँ आयनाचे सौंयेनाया। प्राणाया। फायनाये

तिवा। अयनाया॥७॥ सुते। चावते। उक्का वाचेस्तुतक्का

वापा। उद्धुतायेसुतानुतायाः शूकारायं। शूलतामा। लि

वंणाया। निसन्नाचेतिनि। सन्नाया। उच्छितायाः जवाया।

बलौया। स्विवर्तमानाचेलि विा। बवर्तमानाया। विवृत्तायेति

विा। वृत्ताया। विधूत्वानौयेति विा। धूत्वानाया। विधूतावे॥११॥

तिविा। धूनाया। श्रूश्रूघमाणाया। श्रूवते। ईयंदोमाणाया।

ईक्षिताया। वीक्षिताये तिविा। ईक्षिताया। निमेषायेतिनि।

।।११।। मेषाया। नत। अति। तस्मै। शिवति। मूर्त्रमा। कुरोति। कु

र्वते। कृताया॥८॥ इति रत्नपाणि मितिहिर त्या। पा

णिमाउनुत यो सवितारमा उपान्ने वे सः। चेत्तादिवनौ।

पुर्दमा॥८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

देवस्य। चेततः। महीम। प्र। सवितुः। हवामहे। सुमतिमि
ति सु। मतिम। सत्यराधसमिति सत्य। राधसम॥१०॥ सु
ष्टुतिम। सुस्तुतिमिति सु। स्तुतिम। सुमतीवृधः।
सुमतीवृध इति सुमति। वृधः। रातिम। सवितुः। ईम
हे। प्र। देवाय। मतीविदे। मतिविद इति मति। विदे॥११॥
रातिम। सम्भक्तिमिति सत्पतिम। मह्ने। सवितारम।
उप। ह्वये। आसवम्। आसवमिति आ। सवम। देववीतय इति
देव। वीतये॥१२॥ देवस्य। सवितुः। मतिम। आ। सवम्। विश्व
देव्यम्। विश्वदेव्यमिति विश्व। देव्यम्। धिया। भ
गम्। मनामहे॥१३॥ अग्निम्। स्तोमेन। बोधय। स
मिधान इति सम। इधानः। अमर्त्यम्। हव्या। देवेषु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नः देयत ॥१४॥ सः हम वाउति ह म्। ब्रा हू। अमसि।
उक्षि कृ। हूतः च नैद्वि तऽऽ ते च नेः द्वि तः। अग्निः
धियाः। समा। [illegible]वति ॥१५॥ अग्नि म। हूत म। पुरः।
दधे। हम वाऽमिति ह म्। बा ह म। उपा। बुबे। देवा ने।
आ। सादयातू। इह ॥१६॥ अजीज नः द्विः। पव मानः।
सू[illegible]म। वि धारऽऽति वि। धारै। रो[illegible]ना। पपः। गो ॥१२॥
जीरू ये ति गो। जीर यार पं हे व माणः पुरं ध्ये ति पुरं धि।
॥१२॥ ध्या ॥१७॥ वि [illegible] ऽति वि। भुः। मात्रा। वृ भू ऽति वृ। भूः।
पुत्रा। अ[illegible]न अ सि। ह यः न अ [illegible]न म यः। अ बी। सखि।
बा जी। व बा। न्न म णः। नेम नाऽऽति नेम नाः। म कुः।
ना म। क्षि शुः। नाम। आदित्या नाम। पत्नी। अर्ली। इ ह।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

देवीः । आशापालाः ऽऽ इत्याशा । पालाः । एतम् । देवेभ्यः ।
अश्वम् । मेधाय । प्रोक्षितम् ऽ इति प्र । उक्षितम् । रक्षत ।
इह । रन्तिः । रमताम् । इह । धृ[illegible] इह धृतिः । स्वा । धृतिः
स्वाहा ॥ १८ ॥ काय । कस्मै । कतमस्मै । आधिमित्या । धि
म् । आधीताय ऽ इत्या । धीताय । मनसे । प्रजापतये ऽ इति प्र
जा । पतये । चित्तम् । विज्ञाताय ऽ इति वि । ज्ञाताय । अदित्यै ।
मह्यै । सुमृडीकायाऽ इति सु । मृडीकायै । सरस्वत्यै ।
पावकायै । बृहत्यै । पूष्णे । प्रपथ्याय ऽ इति प्र । पथ्याय । नर
न्धिषाय । त्वष्ट्रे । तुरीपाय । पुरुरूपाय ऽ इति पुरु । रूपाय ।
विष्णवे । निभूयपाय ऽ इति नि भूय । पाय । शिपिविष्टाय ऽ इ
ति शिपि । विष्टाय ॥ १९ ॥ आ । ब्रह्मन् । ब्राह्मणः । ब्रह्मवर्च

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिब्रल। वर्चु सी। जायताम्। आ। राष्ट्रे। राजन्यः। शूरः। इषव्यः। अतिव्या
धी। महारथः। इति महाऽरथः। जायताम्। दो
ग्ध्री। धेनुः। वोढा। अनड्वान्। आशुः। सप्तिः। पुर
न्धिरिति पुरम्ऽधिः। योषा। जिष्णुः। रथेष्ठाः। रथेऽस्था
ऽइति रथेऽस्थाः। सभेयः। युवा। आ। अस्य। यजमानस्य।
वीरः। जायताम्। निकामेनिकामऽइति निकामेऽनिकामे। निका
।१३।। मे। नः। पर्जन्यः। वर्षतु। फलवत्यऽइति फलऽवत्यः। वसः ।।१३
नः। ओषधयः। पच्यन्ताम्। योगक्षेमऽइति योगऽक्षे
मः। कल्पताम्।।२०।। चक्षुषे। श्रोत्राय। वाचे। मनसे ।।२१।।
प्राच्यै। दिशे। अर्वाच्यै। दक्षिणायै। प्रतीच्यै। उदीच्यै।
ऊर्ध्वायै। अर्वाच्यै। अर्वाच्यै।।२२।। अग्नयेऽस्तु। व्यय

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वार्य्यः इति वाः। व्यः। उदकाय। तिष्ठन्ती व्यः। स्रवन्ती
व्यः। स्यन्दमाना व्यः। कूप्या व्यः। सूद्या व्यः। धार्या व्यः।
अर्णवाय। समुद्राय। सरिराय॥ ८३॥ वाताय धू
माय अभ्राय। मेघाय। विद्योतमानायेति स्त्रि। द्योत
मानाय। स्तनयते। अवस्फूर्जते इत्यव। स्फूर्जते।
वर्षते। अववर्षते इत्यव। वर्षते। उग्रम्। शीघ्रम्।
३ ह्रेदते इत्यसंत। गृह्णते। उद्गृह्णीताये संत। गृह्णीताय।
पुष्णते। शीकायते। प्रुष्वा व्यः। ह्रादुनी व्यः। नीहारा
य॥ ८४॥ इन्द्राय। ८ प्रियौ। अनुदिशाय। दिवे। दिग्भ्यः
५ इत्येतद्दिक्। व्यम। आकाश व्यत। कुर्व्यौ। दिरो। अर्वाच्यौ॥ ८५॥
नक्षत्रेभ्यः नक्षत्रियेभ्यः। अहोरात्रेभ्यः। अर्द्धमासेभ्यः। ... मासेभ्यः।

मासेभ्यः। ऋतुभ्यऽइत्यृतु।भ्यः। आर्तवेभ्यः। संवत्स
राय। द्यावापृथिवीभ्याम्। चन्द्राय। सूर्याय। रश्मि
भ्यऽइति रश्मि। भ्यः। वसुभ्यऽइति वसु। भ्यः। रुद्रेभ्यः।
आदित्येभ्यः। मरुद्भ्यऽइति मरुत्।भ्यः। विश्वेभ्यः। दे
वेभ्यः। मूलेभ्यः। शाखाभ्यः। वनस्पतिभ्यऽइति वन
स्पति।भ्यः। पुष्पेभ्यः। फलेभ्यः। ओषधीभ्यः। परिप्ल
वेभ्यऽइति परि।प्लवेभ्यः। चराचरेभ्यः। सरीसृपेभ्यः। २८।।
१४ असवे। वसवे। विभुवऽइति वि।भुवे। विवस्वते। ग ।।१४।।
णश्रियऽइति गण।श्रिये। गणपतयऽइति गण।पतये।
अभिभुवऽइत्यभि।भुवे। अधिपतयऽइत्यधि।प
तये। शूषाय। संसर्पायेति सम्।सर्पाय। चन्द्राय।
ज्योतिषे। मलिम्लुचाय। दिवा। पतयते। ऽपापयाऽहुर्णाय।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वरिति स्वः । स्वाहा । मूर्ध्ने । व्यश्नुविनऽइति वि । अश्नु-
विने ॥२७॥ प्राणः । अपानऽइत्यप । आनः । व्यानऽइति
वि । आनः । उदानऽइत्युत् । आनः । समानऽइति सम् ।
आनः ॥२८॥ एकस्मै । द्वाभ्याम् । शताय । एकशता-
येत्येक । शताय । व्युष्ट्याऽइति वि । उष्ट्यै । स्वर्गायेति
स्वः । गाय ॥२९॥ ७ ॥२२॥ इति वाजसनेयसंहितापदे
द्वाविंशतितमोऽध्यायः ॥ प्रजापतयऽइति प्रजा । पतये ।
त्वा । जुष्टम् । गृह्णामि । सूर्यः । ते । महिमा । यः । ते । अहन् ।
संवत्सरे । महिमा । सम्बभूवेति सम् । बभूव । वायौ ।
अन्तरिक्षे । दिवि । सूर्ये । तस्मै । ते । महिम्ने । प्रजा-
पतयऽइति प्रजा । पतये । स्वाहा । देवेभ्यः ॥१॥ यः ।
प्राणतः । निमिषतऽइति नि । मिषतः । महित्वेति महि ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

जौ । जगतस्य बन्धवे । माऽऽदृशौ । अस्य ।
सा । एकं मइ ह त्वा राजौ । पदैः च तुष्पदैः च तुंष पदे ऽऽ इति च तुं
द्वि पद ऽऽ इति द्वि । पदैः च तुष्पदैः च । व्याप्मः । अगमो । नक्षत्रेषु ।
पदैः । चन्द्रमाः । रात्रौ । प्र बुध्याम । अगमो ॥२॥ भुजंगी । प्रथमः । अ
चन्द्रमसि । दैवेभ्यः । स्वाहा ॥२॥ भुजंगी । तस्य चन्द्रो चैत्रे । रोचना ।
तु षमः । चरेत मः । वर्षे । तस्य । काम्यो । हरी ऽ इति हरी । द्वि
दि वि ॥३॥ भुजंगी । अस्य । काम्यो । शोणा । धृष्णू ऽ इति धृष्णू ।
पक्षसेति । विपक्षसा । रथे । शोणा । धृष्णू ऽ इति धृष्णू ।
॥१५॥ नव्या । द्वा हंसा ॥४॥ मतु । द्वा ते । अपगात ॥१५॥
नवा ह सेति नव्या । द्वा हंसा ॥४॥ मतु । द्वातेः अपगात ।
नीगने । प्रियामः । पुत्रस्य । तन्तुमः । तम । स्तोतः । अ
नेने । पुच्या । पुनः । अश्वमः । आ । वर्तयाथि । नहा ॥५॥
वसवेः । वा । अजं तु । आजीतने । शा चीत ने । ब्रह्मै ।
गर्भे । एततां । अनन्तमः । अत्ता । दे वाः । एत त अनन्तम । अर्दि

प्रजापत इति प्रजाऽपते॥ ६॥ कः। स्वित्। एकाकी। चर
ति। कः। ऊँ इत्यूँ। स्वित्। जायते। पुनरिति पुनः। किम्।
स्वित्। हिमस्य। भेषजम्। किम्। ऊँ इत्यूँ। आवपन
मित्याऽवपनम्। महत्॥ ७॥ सूर्यः। एकाकी। चरति।
चन्द्रमाः। जायते। पुनरिति पुनः। अग्निः। हिमस्य।
भेषजम्। भूमिः। आवपनमित्याऽवपनम्। महत्॥ ८॥
कः। स्वित्। आसीत्। पूर्वचित्तिरिति पूर्वऽचित्तिः। किम्।
स्वित्। आसीत्। बृहत्। वयः। कः। स्वित्। आसीत्। पि
लिप्पिला। कः। स्वित्। आसीत्। पिशङ्गिला॥ ९॥ द्यौः।
आसीत्। पूर्वचित्तिरिति पूर्वऽचित्तिः। अश्वः। आ
सीत्। बृहत्। वयः। अविः। आसीत्। पिलिप्पिला। रात्रिः॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आसीत । पृशन्निं ला ॥१०॥ वायुर्गः सा । पच्च तैः । अवतु ।
असीतगनी वृरऽइ सरसि ता । गनीवनः च्छा गै । समोचमन
चम्रु सेगः ती ख्वस्रिम ह ध्यां । त घनः स्यः । त च्यवा । व षी ।
पृक्षि रि त्ते पनू । क्षितः चनु क्षिरिति चनुभ क्षितः आ ।
रतू । अगनः । वृम्ना । अर्लक्रुतं । चा नत । अवतु । नमन
अगनये ॥११॥ सचं शि तुऽरतु सम म्ना । शीततः तुरिम ना ।
रपं । सचं शि तुऽरत्तु सम म्ना । शीततः रहिम ना । रुपं नम
॥१६॥ शीतुऽरतु सम । शीततः । अक्षिच एपू । सु । अप्सुजा ऽइ ॥१६॥
त्स्रप्सु । जाः । वृम्ना । सोम पुरोगवेऽरति सोम । पुरो
गवः ॥१२॥ स्वयम । वाजि नः तु न्वम् । कूल्पय स्व ।
यजस्व । जु ष स्व । महिमा । ते । अन्ये । न । न । सन्नशे
ऽरतिसम् । नशे ॥१३॥ ना । नै । तुम्रसं । एत त्क्रियम से ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

न। रिष्यसि। देवान्। इत्। एषि। पथिभिरिति पथि
भिः। सुगेभिरिति सु। गेभिः। यत्र। आसते। सुकृत इति सु
कृतः। यत्र। ते। ययुः। तत्र। त्वा। देवः। सविता।
दधातु॥१४॥ अग्निः। पशुः। आसीत्। तेन। अय
जन्त। सः। एतम्। लोकम्। अजयत्। यस्मिन्।
अग्निः। सः। ते। लोकः। भविष्यति। तम्। जेष्यसि।
पिब। एताः। अपः। वायुः। सूर्यः॥१५॥ अम्बे। अ
म्बिके। अम्बालिके। न। मा। नयति। कः। चन।
ससस्ति। अश्वकः। सुभद्रिकामिति सु। भद्रिकाम्।
काम्पीलवासिनीमिति काम्पील। वासिनीम्॥१६॥
गणानाम्। त्वा। गणपतिमिति गण। पतिम्। ह
वामहे। प्रियाणाम्। प्रियपतिमिति प्रिय। पतिम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मिध्वी नाम्र तेजि। ध्वी नाम। मिद्धि प भूमि तेमि
धि। पति म। ब स्रोऽ र्तति व सो। मृ म। आ। अर्ह म। अ
जामि। ग र्भ घ म मिति ग र्भं। घम। आ। च म। अ
जाम्रि। ग र्भ घ म मि तेग र्भं घ म॥१७॥ तौ। ठ भौ।
च तुरं पदत्तस म्भ मोर या वे तिंस म। प्र सार याव।
स्य र्गस्पति स्वः गोल्वे के। प्रा। कुर्ण का या म्ब पे पी। ब
॥१७॥ जीरे ते धाऽर भिरे तं धाम रे तं दृष्या तु॥१८॥ ॥१७॥
ऊ ह्रे ध्याऽर स्तू। सि ध्रुपा। अ वा। गू द म। धे ह्वे। सम।
अजिम। चारया। ब घ न्ह। मः। स्त्री ता म। जी वन्। नौ
जैन्य र तं जे ब्रु। भोजेन। ॥१९॥ मक्रा। अम क्रौ।
त्री कु त्ति का। आलि ऽति। ब चैति। आ। ह्वि। ग भो।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प स्तेन भा ग न्त्राकीर्ति। धारका ॥२०॥ वकुल अस्मत्को।
री कृत्त कपवि वदत तप्य वेत्ति विवे दतेनाइवा तो। मु
खंमू। अ ध्वे यो। इस ध्वे यो। मानेत्व स्म। अप्ति।
गृ घ्रुपा॥२१॥ माता। चा। तो। पिता। चा। तो। अत्र स्म।
घृ दस्यो। दो नृत। प्रा। तिला। सिपति। तो। पिता। गृ
सो। मुदिम। अ तृं सपतु ॥२२॥ अग्नौ। दू दस्यो।
क्री इतं। ब्रह्मने। मा। समा। वृद्। बन्॥२३॥ कुर्ध्वीम।
पुनामू। दत्। आपयः। गिरो। नार स्म। हरिन्ति वेतिन
र न्वाइवा। अर्थो। अस्यो। मध्ये स्मा। वव्रौ। तास्म। श्रीते।
चातो। पुनर्त्रि वेत्ति पुनर्न्वाइवा॥२४॥ कुर्ध्वे स्मा। वनस्मा।
उतू। श्रुयता। अर्थो। अस्यो। मध्ये स्मा। वजतु ॥२५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ब तो ~~[struck]~~ अ स्या ः अ यं ह ते घा ~~[struck]~~ रं ह । भे घाः ।
म घुः । स्थु ल म । रु पा ते सा दि सु पा । अ त स ता । मु ष्ठो ।
इ ता । अ स्यां ः व जत ः गो न्द्री फ ष्टिं गो । रा फ । रा कु न्ता
वि वे ति रा कु न्तौ । ई वा ।।२६।। ब ता । दे वा सं ः ल ला । मं गु
नि ति ल ला मं । गु म । त्रा । वि द्वी भि नं म । आ वि घु । स न्ता ।
दे हि दय ते । ना री । स स स्या । आ हि भ्र व ऽ ऽ यं हि । भ्र
वे ः ब घा ।।२७।। ब ता । हु रि णा ः ब वं म । अ ज्ञि । ना । घु ।।१८।।
।।१८।। ह म । प श्रु । म न्त्री ते । शू द्रा । ब ता । अ र्भ जा रे य र्भी ।
जो रा । ना । पो षा या । ध ना य न्त्रा ।।२८।। ब न्हो म न्त्री ते । शू
द्रैः ब ता । अ र्भा यै । जा र ग ना । दो घ म । अ न्हो । म न्त्री ते ।।२९।।
द ष्टि क्ता । णा ऽऽ त्ति द धि । क्ता बी ः । अ का ड घ म ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

जिघ्रोणः अश्वस्य । वाजिनेन सुरक्षि । नरः मुखो ।
बूरतू । प । नरः आयुं छं वि । तादि घ ॥ ३० ॥ गायत्री ।
त्रिष्टुप् । त्रिस्तुबिलित्रो स्तुप । जगती । अनुष्टुप् ।
अनुस्तुबिसनु । स्तुप । पङ्क्ति ॥ सनो । बृहती । उ
ष्णिक् । ककुप् । सूची । निःरो म्यनु । चा ॥ ३१ ॥ द्विप
दा ऽऽस्तु द्वि । पदा । चा । चतुष्पदा । चतुः पदा ऽऽस्तु
च तुः पदा त्रिपदा ऽऽस्तु त्रि । पदा । चा । पर्व
दा ऽस्तु पदू । पदा द्विपदा ऽऽस्तु द्वि । पदा । चा ।
सर्वेऽस्तु ऽऽस्तु सा । छन्दः ॥ ३२ ॥ मुनो नामस्य स्तुति ब
हा । नामस्य रेवस्य द्विश्वारो आ रोह पूर्णमू वेरी
ऋक्षिप्र । मूवेरीं मैषीत द्विस्तु तऽऽस्ति द्वि । चुतः
वाचं ॥ ३३ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नार्क्षः। ते। पत्न्यः। नोमा। व्राच्चि न्वेतु। मनीचया। देवा
नोमा। पत्न्यः। दिवोः॥ ३४॥ रजतार हरिणीः। सीसा।
युजेः। युज्यन्ते। कर्माणि। रिति कर्माणि। त्निः। अश्वस्य।
वाजिनः। चेचि। सिमाध शम्यन्तु। शम्यन्तीः॥ ३५॥
कूः। त्वा। आ। छ्यति। कः। त्वी। वि। शास्ति। कः। ते।
गात्राणि। शम्यति। कः। ऋतुः। हयों। ते। शमिता। कविः॥ ३६॥
॥११॥ ऋतवः। ते। ऋतुधे। हन्तु। पा। पर्व। शमितारः। वि।
शासतु। संवत्सरस्य। तेजसा। शमीभिः। शम्यन्तु। त्वा॥ ३७॥
अर्द्धमासाः। अर्द्धमासा इत्यर्द्ध। मासाः। परूंषि। ते। मासाः। ॥१८॥
आ। छ्यन्तु। शम्यन्तः। अहो रात्राणि। मरुतः। विलिक्लि
ष्टमभिन्दन्तु। विलिष्टम्। सूदयन्तु। ते॥ ३८॥ दैव्या अ
ध्वर्यवः। त्वा। आ। छ्यन्तु। वि। च। शासतु। गात्राणि।

पूर्वऽरात्रः इति पूर्व॑ऽरात्रः । शं नः॑ । तौ । स्ति मां । एतं तु । शंस्म येतीं । ३९ ॥
द्यौः । पृथि वी । अन्त रिक्षम् । वायुः । क्रि दृमः । पूर्ण
तु । तौ । सूर्यः । तु । नक्षत्रैः । सहलोकम् । पूर्णौ तु । साधु
येति साधु । म ॥ ४० ॥ शम् । तु । परे भ्यः । गात्रे भ्यः । श
म । अस्तु । अवरे भ्यः । शम् । अस्थ भ्यः । इस स्थ । भ्यः
मज्ज भ्यः । इति मज्जऽभ्यः । शम् । उ इंसम्ू । अस्तु । तन्वै ।
ते वा । ॥ । के मः । स्वि तु । सूर्यः । समभि ति । सूर्यः । स
मम् । ज्योतिः । क्रिमः । समुद्रः । समभि ति । समुद्रः । समम् ।
सरः । क्रिमः । स्वि तु । पृथि वी । वर्षाय । वरुणः । मात्रा ।
न । विद्यते ॥ ४१ ॥ ब्रह्म सा । सूर्यः । समभि ति । सूर्यः । स
मम् । ज्योतिः । द्यौः । समुद्रः । समभि ते । समुद्रः । समम् ।
सरः । इन्द्रः । पृथि वी । वर्षीयान् । गोनु । मात्रा । न । विद्यते ॥ ४२ ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्र यामि । सा । चित्तये । देवऽसखेति देवा ऽसखा । वाके ।
तेमः । अत्रा । मनेसा । जगर्थ । मे । पुं । विछुं । अत्रि । पु । पु
दे पुं । ए हुगत्सा । ऽ ऽनते षुं । विश्व म्पा । ऋ वं नेम्ना । आ
विवेशा । ऽ । आ । अपीते षुं । त्रि षु । पु दे षुं । अस्मा । से षुं ।
विश्वे म्हा । ऋ वे न म्हा । आ वि वेशी । विवेशी । सुधम्प
रैः । एमि । पुथिवी म्हा । उता । द्या म्हा । ए कैन । अहै ना
दिवः । अस्या । पृष्ठ म्हा । ॥५॥ केषुं । अन्तरिक्षत्तम पु
रूषः । आ । विवेशः । कानि । अन्तरिक्षत्तम पुरूषे । अ
॥२०॥ र्पि तानि । एतत् । ब्रह्मन् । उप । वृल्हो । पृक्षि । त्वा । किम् ॥२०॥
स्विनु । नः । प्राति । ब्रोचा सि । अत्र । ॥५॥ पञ्च स्विति
पञ्चो । सृ । अन्तरिक्षत्तम पुरूषः । आ । विवेश । तानि ।
अन्तरिक्षत्तम पुरूषे । अर्पितानि । एतत् । त्वा । अत्र ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्रति।

प्रति स्मन्या नऽऽहती। स्मन्या नने अभ्रिया। ना। स्माय पी। भक्तः
श्रि। उतेर ऽऽस्युत। तेरहमत॥५७॥ क्का। ई म। अरे। पि
त्रीडिं ला। क्का। ई म। कुरु पितृ डिं लेति कुरु। पितृ डिं ला।
क्का ई म। आ स्वू रू मि सा। स्थि दे म। अ र्वि त्रि। क्का ई म।
प धौ म। हि। सर्पति॥५८॥ अजा। अरे। पि त्री डिं लो। श्व
वितृ। श्वु विदि ति श्व। वितृ। कुरु पितृ डिं लेति कुरु।
पि त्रीं डिं ला। री री आ स्वू रू मि सा। स्थि दे म। अ र्वि त्रि।
अर्हि न प धौ मि। हि। सर्पति॥५९॥ कृति। अ स्य वि ष्णो
वि स्था ऽऽति वि। स्या॥ कृति। अ धा रा णि। कृतिं। नो मा स्मः।
वृति ध्या। समिद्धु ऽऽ तिसम। इ द्धं। भू ल स्य। सा।
विद पा। प द्धम। अवे। कृति। नो तारस। कृतु त्रो ऽऽ हे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तु। शो॒ऽ ब्रजति॥५०॥ यधूअस्य। द्विह्वा। द्विह्वाऽइति द्वि।
ह्वा। ऋतम्। अप्सराऽति। अश्वी। तेन। होमान। सुभि धृऽ
ऽत्न सुमऽ रधेनऽन्त। तिस्रः। भुतस्य। ते। द्विदधा। प्राग्नि
वी मी। सुस्या। होताऽरऽनक्त तुशाऽर् स्व तु शोऽ ब्रजति॥५१॥
कऽ अस्य। वेदा। भुवनस्य। नाकिमा। कुग धा वी
पृथिवीऽइति द्यावा। पृथिवी। अन्तरिक्षम्। कः।
॥२१॥ सूर्यस्य। वेदा। वृहतः। जनित्रं। मऽ। कः। वेदा। चन्द्र ॥२१॥
मैसमः। यतोजाःऽइति यतःऽजाः॥५२॥ वेदा। अहम्।
अस्य। भुवनस्य। नाभिम्। वेदा। द्यावापृथिवी
ऽइति द्यावा। पृथिवी। अन्तरिक्षम्। वेदा। सूर्यस्य।
वृहतः। जनित्रम्। मऽ। अथोऽइति। वेदा। चन्द्रमसम्।
यतोजाऽइति यतःऽजाः॥५३॥ पृच्छामि। त्वा। परम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अत्तरू म। पृथि व्या॥ प्र घासि। घत्रै। भुवनस्या ना

भिः॥ प्र घासि। सा। वृ धुं॥ अश्वस्यारे तः॥ प्र घा

सि। वीपः॥ परम म। मो मे तु वि। ओं म॥ प्र ग॥ इयम

सि। वीपः॥ परम म। सोमेतु वि। ओं मा॥ पगा॥ इयम

वेदिः॥ परः॥ अत्तः॥ पृथिव्या॥ अयम। यज्ञः॥ भुवन

स्य। नाभिः॥ अयम। सो मः॥ वृ ष्णेः॥ अश्वस्य। रे

तः॥ ब्रह्मा। अयम। वाचः॥ परम म। सो मे तु वि। कौ

म॥ पप॥ स्तु त्पूर्णिस्तु। भुवः॥ स्वयं पूर्णिस्वय

म। भूः॥ प्रथम॥ अतः॥ मन्ति। अर्णवे दृष्टे ॥

हो गार्भ सि। अग्नि त्वयं। घतेः। जातेः॥ प्रजा पति

रिति प्रजा। पतिम्॥ पद॥ होता। ब्रह्म ता। प्रजा पति

रिति प्रजा। पतिम। सोमस्य। मृत्युन्मा॥ जेष तामः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सोमम्।
पिबतु। होतर्य॥ यज॥ ५७॥ ६४। इति वाजसनेयसंहि
तायांत्रयोविंशतितमोध्यायः। ६५॥ २३॥ अश्वस्तूप
रः। गोमृग इति गो। मृगः। ते। प्राजापत्या इति प्र
जा। पत्याः। कृष्णग्रीव इति कृष्ण। ग्रीवः। आग्नेयः
ररोटे। पुरस्तात्। सारस्वती। मेषी। अधस्तात्। ह
न्वोः। आश्विनौ। अधोरामाविति अधः। रामौ। बा
॥२२॥ ह्वोः। सौमापौष्ण इति सौमा। पौष्णः। श्यामः। नाभ्याम्। सौर्ययामा विति सौर्य। यामौ। श्वे ॥२२॥
तः। च। कृष्णः। च। पार्श्वयोः। त्वाष्ट्रौ। लोमशस
क्थौ। विलोमश। सक्थौ। सक्थ्योः। वायव्यः। श्वेतः। पुच्छे
इन्द्राय। स्वपस्याय। स्वपस्यायेति सु। अपस्याय। वेहत्। वैष्णवः। वा
मनः॥१॥ रोहितः। धूम्ररोहित इति धूम्र। रोहितः। इति धूम्र। रोहितः।
तु कर्कन्धु

श्रुकब क्षुरितेः

ककुभ्युरो ऽष्टतरम्भन्ति बुर्क्षुरो ष्ठितन्ते। सोऽप्यालं बा भवतुं
ककुभ्युरो ऽष्टतस्थति बुर्क्षुरो ष्ठितःते। सोप्याम बा भ्यनुं
अरुणा बभ्युरि स्मरुणा। बभ्युः। श्रु कावलन्तुः ते। बारुणा
अरुणा बभ्युरि स्मरुणा। बभ्युः। श्रु बाबलन्तुःते। बारुणाः
क्रियतिर श्रृ ऽर्ष भिक्षिात्र। रश्रुः। अस्य तेषु क्रियतिर श्रु ऽर्ष सस्य
तेः। क्षित्र र श्रुः समस्त क्षितिर श्रुाऽइति समस्ता। क्षितिर श्रुः
ते। सामिन्नाः क्रियति बालर्लि क्षिति। बाल्ठः। अस्य तेः क्रि
ति बालहरिस्य चतेः क्षिति बाल्ठः। समस्त क्षिति बालहरि तस्मि
न क्षिति बालःते। बार्हस्पसाः प वती। स्थू स्य प वतीति स्थु।
द्भाव वती। स्थूलः प वती। ताः। मैत्रा बरुण्यः। २। स्थु
ऽवा येऽइति शुच्छ। बालः। सुर्व शुच्छ बालऽइति सर्वी।
शुच्छ बालः। सुप्ति बालऽइति सति। बालेः। ते। आश्विनाः
रपि तुः। रपि ता। ययति रपि ता। अयम्। अरुणाः ते। रुद्राय।
बतीति स्थूलः।

पक्ष्मपदं यदर्थं पक्ष्म । पतंपे । काण्णः । पा माः । अ
वलिम्पाः २ सेवालि स्याः रे द्राः । नभो रूपा । इति न
भोः रूपाः । पाद्म स्याः ॥ ३ ॥ प्रश्निः । पुरश्री ने पश्रि
तिति रश्री ने । पश्रिः । उ दुश्रि रि स्र र्थं । पश्रिः । तेमा
रु ताः । कृ र्षूः । लोहितो णीति । लोहिता । रूणी । पुत्रे
भी । ताः । सारस्व सः । पुत्री दाकर्णः । पुत्री दाकर्णः
तेपुत्री दा । कर्णः । शूर्पणखा । कर्णः । शूर्पणखा कर्णः इति शूर्पणखा
॥२३॥ कर्णः । अध्यालो हेकु र्णाः इ सध्या लो दा । कर्णः । ताचा ॥२३॥
पृताः । ठ घुरु गंगी वेध्व तेठ घुरु । गंगी वाः । चीति कृत्स इति
नोम्नि । कस्तंन अजि सकृद् इ यजि । सकृ गे ता । वेश्ता नता ।
ठ घुरु जि ठेणे ठ घुरु । ओर्जिः । अ प्या जि र [illegible] प्या । अजि

॥५॥

मओ अग्निरित्ति महओ। अजेः। ते। उच्चस्याः॥ विष्णाः॥ वैश्व
दिव्यूऽइत्ति वैश्व। देव्यूनरो हि एवेः। ग्नवं पऽइत्ति त्रि। अवेपः
बाचो। अविकसा ताऽऽसविः। साहे अदिते॥ सरूपाऽऽ
त्तिसः। रूपाः। धात्रे। वसात द्दे। देवा नामः। पत्नीष्वताः॥
घृघृ गत्री वाऽऽइत्ति घृघृ। गत्रीवाः। आग्नेयाः। श्रित्तिपत्ते व
ऽइत्ति शित्ति। पत्ते वः। वसु नामः। रोहिताः। हृद्रण्ता मः।
श्वेताः। अवरोकिणऽऽइत्ति वः। रोकिणेः। आदित्सा नामः।
नभौरूपाऽऽइत्ति नभेः। रूपाः। पार्जन्याः॥ ६॥ उन्नतः
इ स्तुतः। नतः। ऋषभः। वामनः। ते। तेन्द्रावैष्णवाः। उन्नतः
इ स्तुतः। नतः। शितिबाहुरित्ति शितिऽबाहुः। बाहुः। शितिप
ष्टुऽइत्ति शिति। पृष्ठः। ते। वैन्द्राबार्हस्पत्याः। शुक्लरू
पाऽइत्ति शुक्ल। रूपाः। वाजिनाः। कल्माषाः। आग्निमा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रु ता ऽइ स्यो मित्र। मारु तां। रथ्या मा। वो छ्का। ।७। ए तां।
ऐ न्द्रा ग्ना। द्वि रू पा ऽइति द्वि। रू पाः। अ ग्नी षो मी याः।
वा म् ता। अ न ड्वा हः। आ ग्ना वै ष्ण वाः। ब्र शाः। मै त्रा व
रु ण्यः। अ न्य तः ऽए ता ऽइ स्य तः। ए न्यः। मै त्र्यः। ।८।
बा र्ह स्प त्याः। श्वे ताः। वा य व्याः। ।९। ऐ न्द्राः। सौ म्याः।
धू म्राः। आ त्व रि श्याः। बि न्दुः। द्वि प्याः। श्यो ब ल्काः। वै
श्व ताः। सि ध्माः। ता र काः। १०। धू म्रा न्। व स न्ता य। ॥२४॥
५२४॥ आ। ल भ ते। श्वे ता न्। ग्री ष्मा य। कृ ष्णा न्। व र्षा भ्यः।
अ रु णा न्। श र दे। पृ ष तः। है म न्ता य। पि श ङ्गा न्।
शि शि रा य। ।११। त्र्य व यः। त्रि ष्टु भे। त्रि ष्टु भ ऽइति
त्रि। स्तु भे। ऽइ त्य व य ऽइति त्रि। अ व यः। गा य त्र्यै। प ञ्चा व य
ऽइति पञ्च। ॥१२॥

दृस्रवाहऽइतिदृस्र। वाहैः। जगमैः। त्रिवत्साऽइतित्रि

वत्साः। अनुष्टुभे। अनुस्तुभऽइत्यनु। स्तुभे। तुर्य

वाहऽइतितुर्य। वाहैः। उष्णिहे॥१२॥ पष्ठवाहऽइतिप

ष्ठ। वाहैः। विराजऽइतिवि। राजे। उक्षाणः। बृहत्यै। ऋ

षभाः। ककुभे। अनड्वाहः। पङ्क्त्यै। धेनवः। अति

छन्दसऽइत्यति। छन्दसे॥१३॥ उपध्वस्ताऽइत्युप। ध्वस्ताः।

मा। वित्राः। वसतः। सारस्वताः। श्यामाः। पौष्णाः। प

श्नयः। मारुताः। बहुरूपाऽइतिबहुरूपाः। वैश्वदेवा

ऽइतिवैश्व। देवाः। वशाः। द्यावापृथिवीयाः॥१४॥ उ

क्ताः। सञ्चराऽइतिसम्। चराः। एताः। ऐन्द्राग्नाः। कृष्णाः।

वारुणाः। पृश्नयः। मारुताः। कायाः। तूपराः॥१५॥ अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ग्नेयौ । अग्नीकवतस्ऽसनीका ब्रते । पृषदाज्यमित्यप्र
थमं । आज्यं । आज्यते । मृदुऽग्ध इति मृदुतूं । द्वयं ।
साचु पुने य्युऽद्वृति सामः तप नैध्यं । सबासा निति
सा । बाला सान्ना । छ हमेवि वृ ऽस्ति छ नमे धि । द्वयं । वृष्टि
तानेः । ऋीडि य्युऽऽइति ऋीडि । द्वयं । सपंस्फ क्तामिति स
म । स्फक्तान । स्वतव क्रोऽइति स्वत वत । द्वयं । अनुक
॥२५॥ क्तामिस नु । स्फक्तान ॥ प्राश्वः । प्रश्कः इति ॥२५॥
श्वा । श्वत्रौ । सावेद्रा ऽइति मानोति ऽद्रान । वक्रसूपा ऽइति
वक्रा । सूपः । वैश्व कूर्मणाऽइति वैश्वा । कूर्मणाः । १७ ॥
धूमकाः । बन्धुनी कारा । बन्धु मिकाऽइति बन्धु ।
निकारा । पिण्डा । सोमवत्तान्ति सोम । वत्ता । मा ।
बन्धवं । धूम्रनीकाराः । धूम्रान्निकात्र । इति धूम्रा
णा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

निकाशाः। पितॄणाम्। बर्हिषदाम्। बर्हिसदामिति ब
र्हि। सदाम्। कृष्णाः। बभ्रुनीकाशाः। बभ्रुनिकाशा इ
ति बभ्रु। निकाशाः। पितॄणाम्। अग्निष्वात्तानाम्। अ
ग्निष्वात्तानामित्यग्नि स्वात्तानाम्। कृष्णाः। पृषन्तः।
त्रैयम्बकाः॥१८॥ शुनासीरीयाः। श्वेताः। वायव्याः।
श्वेताः। सौर्याः॥१९॥ वसन्ताय। कपिञ्जलान्। आ। ल
भते। ग्रीष्माय। कलविङ्कान्। वर्षाभ्यः। तित्तिरीन्।
शरदे। वर्तिकाः। हेमन्ताय। ककरान्। शिशिराय। वि
ककरान्। विककरानिति वि ककरान्॥२०॥ समुद्राय। शिशुमारा
निति शिशु मारान्। आ। लभते। पर्जन्याय। मण्डू
कान्। अद्भ्य इत्यत्ऽभ्यः। मत्स्यान्। मित्राय। कुलीपयान्।
वरुणाय। नाक्रान्॥२१॥ सोमाय। हंसान्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आ। लभते। वायवे। बलाकाः। इन्द्राग्निभ्यामितीन्द्र
ग्निभ्याम्। कुञ्चान्। मित्राय। मद्गून्। वरुणाय। चक्र
वाकानिति चक्रऽवाकान्॥२२॥ अग्नये। कुटरून्।
आ। लभते। वनस्पतिभ्य इति वनस्पतिऽभ्यः। उ
लूकान्। अग्नीषोमाभ्यामित्यग्नीषोमाभ्याम्। चाषान्। अश्विभ्यामित्यश्वि
ऽभ्याम्। मयूरान्। मित्रावरुणाभ्यामिति मित्रावरुणाभ्याम्। कपोता
न्॥२३॥ सोमाय। लबान्। आ। लभते। त्वष्ट्रे। कौ ॥२८॥
लीकान्। गोषादीरिति गोऽसादीः। देवानाम्। पत्नी
॥२८॥ पत्नीभ्यः। कुलीकाः। देवजामिभ्य इति देवजामिऽभ्यः।
अग्नये। गृहपतय इति गृहऽपतये। पारुष्णान्॥२४॥
अह्ने। पारावतान्। आ। लभते। रात्र्यै। सीचापूः। अ
होरात्रयोः। सन्धिभ्य इति सन्धिऽभ्यः। जतूः। मासेभ्यः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

घासौ त्रानन्। संवत्सराय। मृतृतः सुपर्णा जितिः सु। पर्णान्॥२५॥
न्नूमैौ। आपूनः। आलभते। अजत्रिदिशाया। पाङ्क्त्रौ न्। दि
वे। करान्। दिग्भ्यस्तिदिक्। भ्यः। नकुमान्। बभ्रुका
न्। अवान्तरदिशाभ्यऽइति अवान्तर। दिशाभ्यः॥२६॥ ब
सुभ्यऽइति वसु। भ्यः। ऋश्यान्। आलभते। रुद्रेभ्यः
रुरून्। आदित्येभ्यः। न्यङ्कून्। विश्वेभ्यः। देवेभ्यः। पृष
तान्। साध्येभ्यः। कुलुङ्गान्॥२७॥ ईशानाय। परस्वतः
आलभते। मित्राय। गौरान्। वरुणाय। महिषान्।
बृहस्पतये। गवयान्। त्वष्ट्रे। उष्ट्रान्॥२८॥ प्रजापत
यऽइति प्रजा। पतये। पुरुषान्। हस्तिनः। आ। लभते।
वाचे। प्लुषीन्। चक्षुषे। मशकान्। श्रोत्राय। भृङ्गाः॥२९॥
प्रजापतयऽइति प्रजा। पतये। च। वायवे। च। गोमृ
गोमृगा इति

गाः। वरुणाय। आरण्यः। मेषाः। यमाय। कृष्णाः। मनु
ष्यराजायेति मनुष्यऽराजाय। मर्कटः। शार्दूलाय। रो
हितः। ऋषभाय। गवयी। क्षिप्रश्येनायेति क्षिप्रऽश्ये
नाय। वर्तिका। नीलङ्गोः। क्रिमिः। समुद्राय। शिशुमा
रः इति शिशुमारः। हिमवते। हस्ती॥३०॥
॥२७॥ मयुः। प्राजापत्य इति प्राजाऽपत्यः। उलः। हलिक्ष्णः।
वृषदंश इति वृषऽदंशः। ते। धात्रे। दिशाम्। कङ्कः। ॥२७॥
धुङ्क्षा। आग्नेयी। कलविङ्कः। लोहिताहिरिति
लोहितऽअहिः। पुष्करसाद इति पुष्करऽसादः। ते।
त्वाष्ट्राः। वाचे। क्रुञ्चः॥३१॥ सोमाय। कुलुङ्गः। आरण्यः।
अजः। नकुलः। शका। ते। पौष्णाः। क्रोष्टा। मायोः।
इन्द्रस्य। गौरमृग इति गौरऽमृगः। पिद्वः। न्यङ्कुः।

कुक्कुटः। ते। अनुमसाऽस्यनु। मसै। प्रतिश्रुत्काया
ऽइतिप्रति। श्रुत्कायै। चक्रवाकऽइति चक्र। वाकः॥३२॥
सौरी। बलाका। शार्गः। सृजयः। शयाण्डकऽइति
शयाण्डकः। ते। मैत्राः। सरस्वत्यै। शारिः। पुरुष
वागिति पुरुष। वाक्। श्वावित्। श्वाविदिति श्वावित्।
भौमी। शार्दूलः। वृकः। पृदाकुः। ते। मन्यवे। सरस्वते।
शुकः। पुरुषवागिति पुरुष। वाक्॥३३॥ सुपर्णऽइ
तिसु। पर्णः। पार्जन्यः। आतिः। वाहसः। दर्विदेति द
र्वि। दा। ते। वायवे। बृहस्पतये। वाचः। पतये। पैङ्ग
राजऽइति पैङ्गराजः। अलजः। आन्तरिक्षः। प्लवः।
मद्गुः। मत्स्यः। ते। नदीपतयऽइति नदी। पतये।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यः। कूर्मः॥३४॥ पुरुषस्तारेति पुरु
द्यावापृथिवी मसः। गोधा। कालिका। दार्वाघाटः। दा
वाघाटः। चन्द्र। वनस्पतीनाम्। कूके
कीचातऽइति दारु। आघातः। ते। वनस्पतीनाम्। कूके
वा कुरिति लकु। वाकुः। सावित्रः। हंसः। वातप्रा। नाक्रः।
सकरः। कुलीपयः। ते। अकूपारस्य। द्वैपे। रो। श्रयेकुः॥३५॥
पभि। अर्कः। मण्डूकः। मूषिका। लिलिखिः। ते। सर्पाणाम्।
लो प्राहः। आखिनः। दण्डभृतः। राजैः। कीर्णः। जन्तुः। सु
॥२८॥ खिली केति सुखि। नीकाः। ते। इतरजनानाम् इतीतर। ॥२८॥
जनानाम्। जनकाः। वैद्युवी॥३६॥ अन्यवाप्ऽइस
ते। खापः। अर्धमासा नामि सर्वे। मासानाम्। ऋतवः।
सपूरनः सुपर्णाऽइति सु। पर्णः। ते। गन्धर्वाणाम्।
अपाम्। उदकः। मासाः। कुरुपवः। रोहितः। कुरुणाची।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

गोत्तिका।ते। अप्सरसामम। म्सवै। अस्तितः॥३७॥
वृषीहृदितेवर्षा। आलंतः नूनामम। आखुः वत्ती
मा श्यालः। ते। पितृणामम। वल्मीया। अजगरम्नवस्तू
नामम। कृषिजैलल। कुपोतः उलूकः। राशा ते। मित्रं
सा [illegible] मिः। तसै। वहेणाय। आरण्येः। मेघः॥ ३८॥
श्वित्रः। आदित्सानामम। उष्ट्रः घणीवान्। घर्मिवा
नि [illegible] घर्मि। वान्। वाजीनस्तः ते। मच्छैं। अरण्या प।
सम [illegible] कपिंज कुटरु दासै [illegible] ते। वा
जीनोमम। कामायाप्रिकः॥३९॥ खङ्गो वै। श्वदेवऽऽ
त्तिवै श्वा। देवः। श्वा। कृष्णः। कर्णः। गर्दभा तर्द्दुः
ता। रक्षसामम। दन्याय। शूकरः। सिंहः। माहतः।
ऋ कूलमस्य पृथिका। शकुनिः। ते। रोरूरू। वि[illegible]

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

घा स्रा । देवानाम् । अदब्धः ॥ ४० ॥ इति वाजसनेयसं
हितायां पदे चतुर्विंशतितमोऽध्यायः ॥ २४ ॥ ७७ ॥ ७७ ॥
शादम् । दद्भिः । दद्भिरिति दत्ऽभिः । अवकाम् । दन्तमूलैः
रिति दन्तऽमूलैः । मृदम् । बर्स्वैः । तेगान् । दंष्ट्राभ्याम् ।
सरस्वत्यै । अग्रजिह्वमित्यग्रऽजिह्वम् । जिह्वायाः ।
॥ २१ ॥ उत्सादमित्युत्ऽसादम् । अवक्रन्देनेत्यवऽक्रन्देन । ता
लु । वाजम् । हनुभ्यामिति हनुऽभ्याम् । अपः । आस्येन ।
वृषणम् । आण्डाभ्याम् । आदित्यान् । श्मश्रुभिरिति श्मश्रु ॥ २७ ॥
ऽभिः । पन्थानम् । भ्रूभ्याम् । द्यावापृथिवी इति
द्यावापृथिवी । वर्तोभ्यामिति वर्तःऽभ्याम् । विद्युतमि
ति विऽद्युतम् । कनीनकाभ्याम् । शुक्लाय । स्वाहा । कृष्णाय ।
स्वाहा । पार्याणि । पक्ष्माणि । अवार्याः । इक्षवः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अवीकर्णिति। पक्ष्माणि। पार्ष्णिः। इष्टवेः॥१॥ वातम्।
प्राणेन। अपानेनेसप। आनेनो। नासिके। इन्द्रनासिके।
उपयाममसि युप। कामम्। अधरेण। ओष्ठौ। सत्। उत्तरे
णेसूत। तरेण। प्रकाशेनेभ्र। काशेन। अन्तरम्। अनु
काशेन। अनुकाशेने सेनु। काशेन। बाह्यम्। निवेक्ष
मित्रि। वेष्टम्। मूर्धा। स्तनयित्नुम्। निर्बाधेने
निः। बाधेन। अशनिम्। मस्तिष्केण। विद्युतमि विवि
द्युतम्। कनीनकाभ्याम्। कर्णाभ्याम्। श्रोत्रम्। श्रोत्र
भ्याम्। कर्णौ। तेदनीम्। अधरकण्ठेनेसधरा। क
ण्ठेन। अपः। शुष्ककण्ठेने तेशुष्क। कण्ठेन। चित्तम्।
मन्याभिः। अदितिम्। शीर्ष्णा। निर्ऋतिं निर्ऋतिम्। निर्ऋति
म्। निर्जर्जल्पेने तिमिग जर्जल्पेन। शीर्ष्णा। संक्रोशै

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इतिसमम । द्वौ द्वौः । प्राणान । रेकाणंम । स्तूयते ॥२॥ मु
शकौ न । द्वे द्वैः । रक्षम । स्वपसेति सूः । अपसा । द्वेद्वे
नो । नह्यस्पतिम । शकुन्तेसादे नेति शकुन्ते । सादे
नो । कूर्मीनैः । शफैः । आक्रमिणन्निति सः । क्रमणम । ह्रद
रा ज्यामम । अध्यास्तमिति कुप्य जैन्नो । जवनम । जद्घौ
न्याम । अर्वानम । बाहुन्यामिति बाहु । न्याम । जा
न्तीले न । अरत्नयम । अग्निम । अति रत्न्यामिति इति ॥३०॥
॥३०॥ रुक् । न्याम । पूर्वणम । दोर्भ्यामिति दोः । न्याम । अवि
नौ । अंसाभ्याम । हृदम । रोरम्याम । ३॥ अनेः पुष्
तेः शापो । न्लेप । पार्श्वेतान्नौ । पक्षति । इदं स्या । तती या
सोमस्या । चतुर्थी । अह्ने । पंचमी । इन्द्राग्नेः । षष्ठी ।
मरुताम । सप्तमी । बृहस्पतेः । अष्टमी । अर्यम्णः ।
ति३

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नवमी। धातुः दशमी। रुद्रस्य। एकादशी। वरुणस्य।
द्वादशी। अर्यमस्य। त्रयोदशी। मित्रयः दशी॥ ४॥ इन्द्रा
ग्न्योः। प्रदत्तिः। सरस्वते। निपक्षतिर् तिनि। पक्षति।
मित्रस्य। तृतीया। अपाम्। चतुर्थी। मित्रस्य सा। ऽऽ तिनिः।
ऋषेः। पञ्चमी। अग्नीषोमयोः। षष्ठी। सर्पाणाम्। स
प्तमी। विष्णोः। अष्टमी। पूष्णः। नवमी। त्वष्टुः। दशमी।
इन्द्रस्य। एकादशी। वरुणस्य। द्वादशी। अर्यम्णो। त्रयो
दशी। मित्रयः। दशी। द्यावापृथिव्योः। दर्शिणमसपा
र्श्वमः। विश्वेषाम्। देवानाम्। उत्तरम्॥ ५॥ मरु
ताम्। स्कन्धाः। विश्वेषाम्। देवानाम्। प्रथमा। कीकसाः।
रुद्राणाम्। द्वितीया। आदित्यानाम्। तृतीया। वायोः
पुच्छम्। अग्नीषोमयोः। भासदौ। कुञ्चौ। श्रोणिभ्यामिति

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्री णि। व्याम। इ त्रावनस्पती ऽऽत्री त्रावनस्पती।
ह्रुरु। व्याघि गूरु। व्योम। भि त्रावरुणौ। अल्गा। व्योम।
अग्ने मरुणि सा। अग्ने मरुणम। स्थूरा। व्याम। वलम।
कुष्ठो। व्याम॥६॥ पूवणम। वहि सुनो। अघानीवि
सघा। अनीन। स्थूलगुदयोवि स्थूल। गुदयो। सगानि।
गुदानि। वृक्क तु ऽऽति बि। कते। आबै। अप। वृ
स्तिनौ। वृषणम। आत्तो [illegible] म। वाजिनम। दोषेना।
प्रजाग्नितिप्रा। जान। रेतसा। चाषीन। विजने। पुरु ॥३१॥
रानितिका। हृदान। पायुनो। कूश्मान। शाकूपिल्ले दि
बैकाका। पिल्ले॥७॥ रद्वस्य क्रोड। अद्दिते। पाज
स्यम। दिशाम। जत्रवेन। अद्दिते। नसतो। जीमू
तान्। हृदयोपत्रेन। अन्तरिक्षम। पुरीतता। पुहि

ततेत्तपुरि। ततो। नभः॥ उदर्येण। चक्रवाकाविति
चक्रौ। वाकौ। मतङ्गो। व्याघ्रम्। दिवम्। दुष्कान्याम्।
भारीन्। क्लारिक्ति इति क्लाक्षा। स्त्रिः। उपलान्। स्त्री हो।
वल्मीकस्तनः। क्रौमस्त्रिरिति क्रौमः। स्त्रिः। लोहितिः।
गुल्मान्। हिरास्त्रिन् सवतीः। हदानः। कुक्षिव्याघ्रति
ति कुक्षि। व्याघ्रः। समुद्रमः। उदरेण। वैश्वानरमः।
भस्मना॥८॥ विधर्तिस्ति तिविः। वर्तिमः। नाभ्याः।
घतमारसे नाल्पप्र वृत्ताः। मरीचीः। विष्णुद्विरिति
विष्णुः। स्त्रिः नीहारमः। कृष्णाः। रीनमः। वसथा॥
पृथ्व्याः। अश्रुस्त्रिरि साश्रु। स्त्रिः। ह्रादुनीः। दूती
कामिनीः। रसा। रसाः पंसि। चित्राणि। अद्रिं। ने
त्राणि। रूपेण। वर्षिवीमः। सचा। जङ्गमकाय॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वाहा ॥८॥ यस्य । इमे । हिमवंतः । इति हिमऽवंतः ।
महित्वेति महिऽत्वा । यस्य । समुद्रं । रसया । स-
ह । आहुः । यस्य । इमाः । प्रदिशः । इति प्रऽदिशः । य-
स्य । बाहू । इति बाहू ॥१०॥ यः । आत्मदाः इत्यात्मऽदाः ।
बलदाः इति बलऽदाः । यस्य । विश्वे । उपासत इ-
त्युपऽआसते । प्रशिषं । इति प्रऽशिषं । यस्य । दे-
वाः । यस्य । छाया । अमृतं । यस्य । मृत्युः ॥११॥
॥३२॥ आ । नः । भद्राः । क्रतवः । यंतु । विश्वतः । अदब्धा- ॥३२॥
सः । अपरीतासः अपरिऽइतासः । उद्भिदः इत्युत- ।
ऽभिदः । देवाः । नः । यथा । सदं । इत् । वृधे । असन्ते ।
अप्रायुवः इत्यप्रऽयुवः । रक्षितारः । दिवेदि-
वऽइति दिवेऽदिवे ॥१२॥ देवानां । भद्रा । सुम-

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्विर

माहात्म्यमृत्तिः श्रीजुषतां स्वा। श्रीजुषतामिदं जुं।
देवानां स्वा। रातिः अग्नि। नक्तं वर्त्ततां स्वा। दे
वतां स्वा। उषासे दि स्वा। वयस्वा। देवाः नक्तं आ
वानां स्वा। सत्यं स्वा। उपासेदि स्वा। तान्तां पूर्वया। स्तु विदे
घुः स्वा। तिरश्चीं जीव सो॥१३॥ वयस्वा। जगं स्वा। स्वः स्वा। अदि
तिभिः। विदीं लम्सने। वयस्वा। अग्नि धस स्वा। अश्मन स्वा। वरु
ते स्वा। दद्वे स्वा। अश्विनौ। सरस्वती। नक्तं सुभगे ते
णां स्वा। सोमस्वा। अश्विनौ। सरस्वती। नक्तं वातेन मयोभिवि
सुभगा। मयस्कुरे तु॥१४॥ ततो। नक्तं वातेन मयोभिः
तेमपृतस्व। धातु। ते पूजस्वा। ततु। मातापृथिवी।
ततो। पिता। चोः ततु। ग्नावीणः सोमस्य तरस्तेसो
स्वा। सुवेनस्य पौ भुवरस्तेमपृत भुवेन ततु। अवि
नौ। स्वे णु तं स्वा। पिशङ्ग्या। भुवस्वा॥१५॥ तं स्वा। ईशानं स्वा।

जगतः । तस्थुषः । पतिम् । धियम्ऽजिन्वमिति धि
यम्ऽजिन्वम् । अवसे । हूमहे । वयम् । पूषा । नः ।
यथा । वेदसाम् । असत् । वृधे । रक्षिता । पायुः । अ
दब्धः । स्वस्तये ॥१६॥ स्वस्ति । नः । इन्द्रः । वृद्धऽश्रवाः । वृद्धऽश्रवा
इति वृद्धऽश्रवाः । स्वस्ति । नः । पूषा । विश्वऽवेदा इ
ति विश्वऽवेदाः । स्वस्ति । नः । तार्क्ष्यः । अरिष्टऽनेमिरित्यरिष्ट
ऽनेमिः । स्वस्ति । नः । बृहस्पतिः । दधातु ॥१७॥
॥३३॥ पृषत्ऽअश्वा इति पृषत्ऽअश्वाः । मरुतः । पृश्निऽमातर ॥३३॥
इति पृश्निऽमातरः । शुभम्ऽयावान इति शुभम्ऽया
वानः । विदथेषु । जग्मयः । अग्निऽजिह्वा इत्यग्निऽजि
ह्वाः । मनवः । सूरऽचक्षस इति सूरऽचक्षसः । विश्वे
। नः । देवाः । अवसा । आ । गमन् । इह ॥१८॥

भद्रम् । कर्णेभिः । शृणुयाम । देवाः । भद्रम् । प
श्येम । अक्षभिरित्यक्षऽभिः । यजत्राः । स्थिरैः । अ
ङ्गैः । तुष्टुवांसः । तुस्तुवांस इति तुस्तुऽवांसः ।
तनूभिः । वि । अशेम । देवहितम् । देवहितमिति देवऽहितम् । य
त् । आयुः ॥ १८ ॥ शतम् । इत् । नु । शरदः । अन्ति । दे
वाः । यत्र । नः । चक्र । जरसम् । तनूनाम् । पुत्रासः । य
त्र । पितरः । भवन्ति । मा । नः । मध्या । रीरिषत । री
रिषतेति रिरिषत । आयुः । गन्तोः ॥ १९ ॥ अदितिः । द्यौः ।
अदितिः । अन्तरिक्षम् । अदितिः । माता । सः । पिता ।
सः । पुत्रः । विश्वे । देवाः । अदितिः । पञ्च । जनाः । अ
दितिः । जातम् । अदितिः । जनित्वमिति जनिऽत्वम् ॥ २० ॥
मा । नः । मित्रः । वरुणः । अर्यमा । आयुः । इन्द्रः । ऋभु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऋभुक्षाः । मरुतः । परि । ख्यन् । यत् । वाजिनः । देव
जातस्येति देवऽजातस्य । सप्तेः । प्रऽवक्ष्यामः । इति
प्र । वक्ष्यामः । विदथे । वीर्याणि ॥२२॥ यत् । निःऽनि
जा । निःनिजेति निःऽनिजा । रेक्णसा । प्रावृतस्य ।
रातिम् । गृभीताम् । मुखतः । नयन्ति । सुऽप्राङिति सु
ऽप्राङ् । अजः । मेम्यत् । विश्वऽरूपः । विश्वरूप इति विश्वऽरूपः । इन्
॥३४॥ द्रापूष्णोः । प्रियम् । अपि । एति । पाथः ॥२३॥ एषः । छा
गः । पुरः । अश्वेन । वाजिना । पूष्णः । भागः । नीयते । ॥३४॥
विश्वदेव्य इति विश्वऽदेव्यः । अभिऽप्रियमित्यभि
ऽप्रियम् । यत् । पुरोडाशम् । अर्वता । त्वष्टा । इत् । एनम् ।
सौश्रवसाय । जिन्वति ॥२४॥ यत् । हविष्यम् ।
ऋतुऽशः । देवऽयानमिति देवऽयानम् । मानुषाः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रिः । मानुषाः । परि । अश्वं । नयन्ति । अत्र । पूष्णः ।
प्रथमः । भागः । एति । यज्ञं । देवेभ्यः । प्रतिवेदय
न्निति प्रति । वेदयन् । अजः ॥२५॥ होता । अध्वर्युः ।
आवयाः । अग्निमिन्ध इत्यग्निमिन्धः । ग्रावग्रा
भ इति ग्राव । ग्राभः । उत । शंस्ता । सु
विप्र इति सु । विप्रः । तेन । यज्ञेन । स्वरंकृतेनेति स्व ।
अरंकृतेन । स्विष्टेनेति सु । इष्टेन । वक्षणाः । आ
पृणध्वम् ॥२६॥ यूपव्रस्का इति यूप । व्रस्काः । उ
त । ये । यूपवाहा इति यूप । वाहाः । चषालं । ये ।
अश्वयूपायेत्यश्व । यूपाय । तक्षति । ये । च । अ
र्वते । पचनं । सं । भरन्ति । उतो इत्युतो
तो । तेषां । अभिगूर्तिरित्यभि । गूर्तिः । नः । इन्वतु ॥२७॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उप । प्र । अमातु । सुमदितिसु । मतू । से । अधापि ।
मन्मं । देवानाम् । आवाः । उप । हीत पवहु ऽ रत्नवीत ।
पवहु । अनु । एनम् । विप्राः । आ सम यंः । मदति । देवानाम् ।
पुष्टे । यक्ष्म । सु व भु मि भिःसु । ब धु मः ॥ १८ ॥ अ
ता । व्रधिजिनः । दामे । सुदानम् । भि भिःसुम । दानेमः ।
अर्द्वतः । यो । री घृत्यु । रशीना । रज्जुः । अस्य । मतू ।
वाह । अस्य । प्र नट । नमि तिप्र । नट तमः । आस्य ।
तृणम् । स र्वी । ता । ते । अपि । देवेषु । अस्तु ॥ १९ ॥ ॥३५॥
॥३५॥ मतू । अश्वस्य । क्रवि षन मक्षिका । आ री । मतू ।
वा । स्वरौ । स्वधि तौ वि लुप्त स्य । धि ते । रि प्ति मः । अस्ति ।
मतू । न स्ते यो ह रोमि तुः । मता नखेषु ॥ २० ॥ मतू ।
उवध्यं मः । उदरस्य । अपवाती स पा । वाति । मः ।
आ मस्य । क्रविषन गंध । अस्ति । सुकृते तिसुः । दत ता ।

न तु। राभितारः। रु एवञ्च तु।३ त। मे धं म।। स्व व पा कूमि
ति स्वतु। पा कूं म। पञ्च चतु॥ ३१॥ अत। तु। गात्रात्। अनि
ना। पञ्चम। त। अग्नि। शूल म। मि है त स्थैपि मि।ह
तस्य। अव वा न ती सं वा। धी वर्ति। मा। त तु। स्तू म्या मा।
आ। श्रि वतु। मा। त नैषु। दे वे भ्यः त तु। उ त्रो द्ध ऽऽ
सूत्रा तु। व्य। रात म। अस्तु॥ ३२॥ के। वा जिनम। प
रि पर्यन्ती मे पद्रि। पर्यैति। पक म। वे। ई म। आज्ञे।
सुरश्चि। नमि। नरा र ज्ञा। ओञ्च। अर्बुतः। मा स्म कि
धा मिति मा सं स। नि दा म। [illegible] पा स त ऽऽ स पा आ
स ते॥ ३३॥ व तु। नी क्षो ण मि मि मि। ई दो ण म। मां
स्पञ्च मा। उ खा यो। मा। पाश्री ति। सू ... आसे
चे ना नी या। से चना मे। उष्मण्या। अपि धाने
सेपि। धा नी। च रू णा म। अङ्कः। सू ना। परि। भूषन्ति।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अश्वंमः ॥३०॥ मामा। अजितः ध्वून यीतू। धूम
नक्षिदिति धूम। नक्षिः। मा। उखा। त्रा जति। अक्षि
विकृ। जग्धिः (रहमः) वीतमः। अभिगृ। तभि दक्षि।
नृत्तमः। बर्बकृ तभिति बघट्। घ्नतमादे वासमप्र तमा४
ति। दध्माति। अश्वंमः ॥३५॥ निक्रमणा मितिनि। क्र
मणमः। निषदनमः। निसदनमिति निः। सदनमः।
विवर्तनमित्विति। वर्तनमः। वतु। चा। पद्रीशमः। अ ॥३६॥
॥३६॥ र्वतमवतु। च। पपौ। वतु। च। वासिमः। जघास ॥३७॥
वतु। अश्वा। प। वासनउपस्तु णती यु पास्तुणं स्ते। अधीवास
म। अधिः। वासन[illegible] विधि। वासमः। मा। हिरण्या जा।
असो। सदानभजसमः। दानमः। अवर्त्तमः। पद्वी
शमः। श्रियाः। देवेपुः। आ। भामयति। नमयन्ती

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तियमपत्ति ॥ ३७ ॥ व तृाते । सा दे । मने सा । भूल त स्य ।
पार्श्री । वा । क रा या । वातु तो दा । स्त्रु चे वे ति स्त्रु या । इव ।
ता । ऊधि घन अ ढ़्वे । वु । व मने णा । स्तूद पा मि ॥ ३८ ॥
च नुं स्त्रि चं रा दि ति च तुंम त्रि यं रा ता । वा जि नेन दे व बे
भो दि ति देवा । बे भो गं वे क्री । अश्वे स्य । सचि ति ध्व
ति स्य । चिति । स म । एति । अचि द्रा । गात्री । व यु ना ।
दि णो तु । पदूं पारू । पंरून प रु ल ति प रू । परूं अ
नु चु च्ये स न्तु । चु च्या । विवा । शस्ति ॥ ३९ ॥ एकैन स्वष्टु
अश्वस्य । विशस्ति । विशि । रो स्ताव त्तारो । भव तेः
री ४ त था । जैतु गं वा । ते । गात्रीणाम । जैतु च्ये स तू । था ।
सुणो मि । ना तेतु ना । ता । पिंडा ना मा । पा जु हो मि ।
अग्नौ ॥ ४० ॥ मा । सा । त प ते । प्रि य न

अ मा। अ पि यत्नम्भि सवि। मत्तं म्या मा। स्वधिभ्नुरति
स्यि। धि तिः तु न्वमः आ। तिष्ठि प तू। तु स्थि पद्धितिति
स्थि। प तू। नोमा। ते। गट दुः अवि रीसौ यवि। रास्ता।
अ ति न्नाये संति। ना पी/ क्षे द्वा। नात्रापि। अ सि ना।
नि धु। कू दि ति क॰।।२।। न सी त ऽ ऽ नित सौ। ते। बुजो।
प वैती। हतिप वै ती। अ न्तू ता मू। उ पा। आस्वान्तूं। वाजी।
॥३७॥ धुह। रा सिन्नस्वा॥४२॥ सु न मधि मि सु। नमु म। नः।
वाजी। स्वश्यु मिति म्। अश्व मु। पुरुंसः। पुत्रा नः। तम्॥३७॥
वि श्वा पु ष म। विश्व पु ष भि ति विश्वा पु ष म। र यि म।
अ ना गा स्त्व मि ताना गाः तम। नः। अ दि ति त्व नो तु।
स त्र मनः। अ श्वेन व न ता म। न वि श्वा न। ४३॥ इ मा।
नु। क म। ऋ वा नां सी च धा म। सी स धा मे ति सी

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुधामात्र इन्द्रेण। चा। विश्वैः। चा। देवाः। आदित्यैः इन्द्रेण
सगणः ऽइति सागणाः सहकुलिति मरुद्भिः। स्तिः अस्म
र्ध्यं मा। भेषजा। कृ र ... मा। चा। नतः तन्त्र मा। चा।
प्रजा अति प्रा। जाम। चा। आदित्यैः इन्द्रेण सह। सीद
धातः। सीदधातीति। सीमा। धाति॥ समा। इति वाज
सनेय संहितापदे पंचविंशतितमोऽध्यायः॥२५॥
अग्निना। चा। पृथिवी। चा। सन्नेऽइति सम्। नतौ। तेः
इति तौ। मे। सम्। नमताम्। अन्तः। वायुना। अन्तरिक्षमा
आदित्येन द्यौः। आपः वरुणेन। सम्। सा। द्यं। सः ऽइति
सम्। सदनं अष्टमी। कृत साध्यनीति भूता। सा
धेनी। सकामा लितं मा। का मा। क्रो। अर्द्धं नः। कर्।
संज्ञा तथैव सम्। तानेमा। अस्तु। मे। अनुना॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कल्याणीम्। आ। वदानीत्या।
यथा। इमाम्। वाचम्। कल्याणीम्। ब्रह्मराजन्याभ्याम्। शूद्राय। च। अ
वदानि। जनेभ्यः। ब्रह्मराजन्याभ्याम्। प्रियः। देवानाम्। दक्षिणायै।
र्याय। च। स्वाय। च। अरणाय। प्रियः। देवानाम्। काम॥ समृ। ऋध्यताम्।
दातुः। इह। भूयासम्। अयम्। मे। कामः। उप। मा। अदः। नमतु॥२॥ बृहस्पते। अति। यत्। अर्यः।
अर्हात्। द्युमत्। विभाति। क्रतुमत्। वि। भाति। क्रतु
अर्हात्। द्युमदिति द्युमत्। जनेषु। यत्। दीदयत्। शवसा। ऋत
॥३८॥ मदिति क्रतु मत्। जनेषु। यत्। अस्मासु। द्रविणम्। धेहि। ॥३८॥
प्रजातेत्यृत। प्रजात। तत्। अस्मासु। द्रविणम्। धेहि। चित्रम्॥३॥ इन्द्र। गोमन्। इति गो। मन्।
इह। आ। याहि। पिब। सोमम्। शतक्रतो इति शत। क्रतो।
विद्यद्भिः। ग्रावभिः। सुतम्।

सुतम्मा । इन्द्रो य । चा । गो । मत ऽइति गो । मते ॥ ७ ॥ इन्द्रो ।
ग्ना । वाहि । वृत्रहन्नातिर्वृत्रा । जे नो । भिर्वा । सोमम्मा । इन्द्रो
त्कु तो ऽइति शत । क्रतो । गोमत्कुम ऽइति गोमत । भिः ।
ग्ना । वेभिः ऽइति गिर्वा । भिः । सुतम्मा ॥ ५ ॥ ऋतावानम् ।
ऋतवानमिहस्त । वानम्मा । वैश्वानरम्मा । ऋतस्य ।
ज्योतिषः । पतिम्मा । अजस्रम्मा । घर्मम्मा । ईमहे । वैश्वानरं
राय । चा ॥ ६ ॥ वैश्वानरस्य । सुमतौ ऽइति सु । मतौ ।
स्याम । राजा । हि । कम् । भुवनानाम् । अभिश्रीरिति
अभि । श्रीः । इतः । जातः । विश्वम्मा । इदम् । वि । चष्टे । वैश्वानरः ।
यतते । सूर्येण । अग्निर्गेरुत हैनो बाधसे ॥ ७ ॥ अग्निरिति
ऋषिभिः । पवमानः । पाञ्चजन्य ऽइति पाञ्च । जन्याः । पु

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सोऽहितं इति पुरः। ऊर्ध्वं तं तमसः। ईमहे। महो। गव्यतिम
ग्या यशः॥९॥ महो नो। इन्द्रं वज्जे न स्तुतिं वज्रे। इमा
वो इषीः। नाम। वदतु। नतु। पाप्यान्नेमः। वाम अश्रा न
देवीः॥८॥ न मः। वृक्षः दस्मः। ऊति। वने मः। ऊति स
नाम हूति। सन मः। वस्तो मन्दा न मध्यासन अभि। व
लम्भा न। स्वसरेषु। धेनवः इन्द्र। गीर्भिरिति गीर्भिः
लम्भा न। स्वसरेषु। धेन वनः इन्द्रमः। गीर्भिरिति गी
लमः। न। स्वसरेषु। धेनवः। इन्द्रमः॥१०॥ मत। वाहिष्ठः मः। ततः। अग्ने ये।
भिः न वा महे॥१०॥ मतः। वाहिष्ठमः। ततः। अग्ने ये।
भिः नवा महे। अर्चा। विभावसो। इति विभाः। वसो। महिषीः॥११॥
वनते। अर्चा। विभावसो इति वि भाः। वसो। महिषी॥११॥
वेतुम हिषी। इव। त्वत्। रयिः। सतः। वाजो न। इत्। इति॥११॥
आ इदिता। इन्द्रं स्तुहि। पुरा। वाजिभिः। तेऽश्र। इष्या। इतरा।
आरम। पतिं न वर्जासो। इहि अरति। इन्। चिता॥१२॥
ऋतवन्तो। पुरुतमः। विष्वा। तन्वतु। मामान। रक्षतो। ते।
CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हविः। सर्वं सरंगंतो। ब्रह्म। दक्षा तु। नः। प्रजापति
प्राजापति। चां। परि। का तु। नः॥१३॥ उपदेर इद्दस्तु पा। अंशे।
अशीनाम्। सऊं म्र इति सम्। गमे। चान्द्रीनां माधिया।
विप्रः। अव्य। पत॥१४॥ उच्या। तो। जातम्। अर्थ्य सत द्विवि।
सत। भूमिनः आ। ददे। उत्तमः। शीर्षं। महि। श्रव॥१५॥
सतः। नधइन्द्रप। वन्ये वे। वरुणाय। मरुद्भ्य इति मरुतू।
त्येतः वृहद्वो क्षितिति वरिवः। वित। परि। स्वव॥१६॥
एना। द्विस्वानि। अर्थः आ। ध्रुव्यानि। मान्धनाम्।
सिषासन्तः। सिसासन्त इति सिसा। सतः। वन्महे॥१७॥
अ तुवीरे। पुष्याम्। गोक्षिः। अश्वैः। सर्वैण। पुदे।
द्विपदेति द्वि। पदा। चतुष्पदा। चतुः। पृदेति चतुः।
पदा। वयम्। देवाः। नः। ब्रह्म। स्ततु ये स्तु। या।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आ।
नपत्तु ॥१८॥ अग्नै । पत्नीः । इह । वह । देवानाम् ।
उशतीः । उप । त्वष्टारम् । सोमपीतये इति सोम ।
पीतये ॥१९॥ अभि । यज्ञम् । गृणीहि । नः । ग्नावः ।
नेष्टरिति नेष्टः । पिब । ऋतुना । त्वम् । हि । रत्नधा
॥४०॥ ऽइति रत्नऽधाः । असि ॥२०॥ द्रविणोदा इति द्र
जुहोत ६ विणः । दाः । पिपीषति । जुहोत । प्र । च । तिष्ठत । नेष्ट्रात् । ऋतु ।
ऋतुभिरित्यृतुऽभिः । इष्यत ॥२१॥ तव । अयम् । ।
सोमः । त्वम् । आ । इहि । अर्वाङ् । शश्वत्तमम् । सुमनिते ॥४०॥
शश्वत्ऽतमम् । सुमनाः इति सुऽमनाः । अस्य । ।
पाहि । अस्मिन् । यज्ञे । बर्हिषि । आ । निऽषद्य ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

निस्रुचऽवेति नि। स्रुचः। दधिष्व। उग्र मग्र। जुहुरे।
इन्दुम। इन्दुः॥२२॥ अमेवेसुमा। इवा। नरः। स्तुनु
वाऽइति सु। हेवाः। आ। भि। ग। तेन। भि। बर्हिषि।
सदत नार भिष्टून। अर्च। मरुस्वः। जुजुषा
णः। अर्च्य सः। च ह्रे। देवेभिः। जनिभिरितिज
निऽभिः। स्तुमहेणऽइति स्तुमतू। गणः॥२३॥ स्वा
दिष्ठया। मदिष्ठया। पवस्व। सोम। धारया। इन्द्रा
य। पातवे। सुतः॥२४॥ रक्षोहेति रक्षःऽहा।
विश्वचर्षणिरिति विश्वऽचर्षणिः। अभि। यो
निम्। अयः। हते। द्रोणे। सधस्थमिति सध
स्थम्। आ। असदत्॥२५॥ ६॥ इति वाजसने

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पसंहितापदे च द्विः इति मोध्यायः ।२६।।८०।।
स मोः । स्तां । स्म तवेमा वृद्धय तु । संवृ स स्राः मे
वयः । काम्रि । सुस्था । समृद्धि मेनः । दीदिहि । से
च नेनी । विश्वां । आ । नाहि । वृद्दिरा ऽ इति प्र । दि
वौः च ते[illegible]ः ।।१।। समृ । चु । इध्यस्व । अग्ने । प्र
चा । बोध । य । पुनस्मा । उत । त्वा । चा । तु ष्टु । महते । सौ ।।४१।।
।।४१।। जगा । या । मा । चु । इव । तं । उप । स्तत्ते सुः पा । सत्ता । ते ।।
अग्ने । ब्रह्मणाः । ते । वरा सिः सत्तु । मा । अग्ने ।।१२।।
सा मः । अग्ने । वृणते । ब्राह्मणाः । इमे । शिवः ।
अग्ने । संवरण इति सम् । वरणे । त्वं वा । नेः । स
पुल्हेति स पल्हा । नः । अक्षि मा त्रिजिद्धि सं जि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मा। ते। जितु। चु। स्ये। गये। जागृहि। अप्रयुच
च्छिसप्ते। युच्छन्।।३।। इह। इव। अग्ने। अधि।
धारय। रयिम्। मा। त्वा। नि। क्रन्। पूर्वचित्तऽ
इति पूर्व। चित्। तः। निकारिणऽइति। नि। कारिण ः।
क्षत्रम्। अग्ने। सुयममिति सु। यमम्। अस्तु।
तुभ्यम्। उपसत्तेत्युपसत्ता। वर्द्धताम्। ते। अ
निष्टृतः। अनिस्तृतऽइत्यनि। स्तृतः।।४।। क्षत्रेण।
अग्ने। स्वायुरिति सु। आयुः। सम्। रभस्व। मि
त्रेण। अग्ने। मित्रधेयऽइति मित्र। धेये। यतस्व।
सजातानामिति सजातानाम्। मध्यमस्थाऽइ
ति मध्यमस्थाः। एधि। राज्ञाम्। अग्ने। विहव्यऽ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इतिवि । हे मूः । द्विदि हि । इ नः ॥ ५ ॥ अति । नि तेः । अ
ति । स्त्रि यं ॥ अति । अचि ति म्नः । अति । अ राति मः ।
अ ग्ने । धि श्वो । हि । अ ग्ने । द्यु हि ते ति दुः । इ ता । स
हे स्यः । अ यः । अ स्म र्यं मः । स हे वी रा मि ति म न ।
वी रा मः । रयि मः । द्यौः ॥ धा । अ ना ध्व च्छपः । जात वे
दः । इति जात । वे दः । अ नि पू तेः । अ नि स्त त ऽ इ
॥ ४२ ॥ नि । स्त तः । वि श्व रा ऽ इति वि । रा ट् । अ ग्ने । द्यो त्र च्छ दि ॥ ४२ ॥
ति द्यत्र । च्छ तु । द्वि दि हि । इ नः । वि श्वोः । आ शाः । पु मु
चे नि ति त्वा । मु च्चैः न । मा नु षीः । नि पः । द्यो वे दिः ।
अ ध्वा । प ए । का हि । नः ॥ ७ ॥ ध्व हे स्य ते ।
स वि तः । बो ध्य । यो । द न मः । स रं शि । तु मि ति स मः ।

शितमः। चित्र। श्रुत्तरामिति सम। तरा मः। सम।
शराधि। वृद्धे धा। एन मः। महते। सौभगाय।
विश्वे। एनमः। अनु। मद्दन्तु। देवाः॥९॥ अमु
त्र भूयादिति सम्। अत्र। भूयातु। अधा। मतः। नमस्या।
बहस्पते। अभिशोस्तेरस्मि। रोसोः। अमुञ्चेः।
वस्ते। ओहता मः। अश्विनो। मस्तुमः। अस्मातु।
देवानां मः। अग्ने। विवजा। शची विः॥ ॥
ऊर्ध्वः। अस्य। समिध। इति सम। इधः। आवे
ऊर्ध्वः॥ शुक्रा। शोचींषि। अग्नेः। द्युम
ते। ऊर्ध्वः। तेमा। सुप्रतीकस्येति सु। प्र
त्नमेति द्युमत्। तेमा। सुप्रतीकस्येति सु। प्र
तीकस्य। सूनोः॥१०॥ तनूनपादिति तनू। नपात्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

असुरः। विश्ववेदाःऽइति विश्वऽवेदाः। देवः।
देवेषु। देवः। पथः। अनक्तु। मध्वा। घृतेन॥२१॥
मध्वा। यज्ञम्। नक्षसे। प्रीणानः। नराशंसः।
अग्ने। सुकृदितिसुऽकृत्। देवः। सविता।
विश्ववारऽइतिविश्वऽवारः॥२२॥ अच्छ। अयम्।
एति। शवसा। घृता। ईडानः। वह्निः। नमसा।
॥४३॥ अग्निम्। स्रुचः। अध्वरेषु। प्रयक्षदितिप्र ॥४२॥
यक्षत्। सः॥२३॥ सः। यक्षत्। अस्य। महिमानम्।
अग्नेः। सः। ईम्। मन्द्राः। सुप्रयसऽइतिसु।
प्रऽयसः। वसुः। चेतिष्ठः। वसुधातमऽइतिवसु।
धातमः। च॥२४॥ द्वारः। देवीः। अनु। अस्य।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वे। व्रता। ददन्ते। अग्नेः। उरुव्यचस इत्युरु।
व्यचसः। धाम्ना। पत्यमानाः॥१५॥ ते इति ते।
अस्य। योषणे इति योषणे। दिव्ये इति दिव्ये। अ
न। योनौ। उषासानक्ता। उषसानक्तेत्युषसान
क्ता। इमम्। यज्ञम्। अवताम्। अध्वरम्। नः॥१६॥
दैव्या। होतारा। ऊर्ध्वम्। अध्वरम्। नः। अग्नेः।
जिह्वाम्। अभि। गृणीतम्। कृणुतम्। नः। स्वि
ष्टिमिति सुऽइष्टिम्॥१७॥ तिस्रः। देवीः। बर्हिः। आ।
इदम्। सदन्तु। इडा। सरस्वती। भारती। मही। गृ
णाना॥१८॥ तत्। नः। तुरीपम्। अद्भुतम्। पु
रुक्षु। त्वष्टा। सुवीर्यमिति सुऽवीर्यम्। रायः। पोषम्।

द्विास्य तु। नाभिमा। अस्मे ऽइ स स्मे। ॥८॥ चनेस्य
ते। अवं। स्तु जा। रसी णाः। म नो। देवेषु। अग्नि॰
तु मम। वाजिता। सूदयाति ॥२०॥ अग्ने। स्वाहा।
कुरु हि। जातवेदः ऽइति जाता। वेधा ऽइ द्रोपा।
हूम मा। विश्वे। देवाः। हविः। इदम्। जुषन्ता मा॥२५॥
॥४५॥ पीवोऽअन्नाः निति पीवः। अन्नाः। इयिवृध्यः
इति इयिऽवृधः। सुमेधा ऽइति सुऽमेधाः। श्वे ॥४४॥
तः। सि। वृक्तिः। सिसक्ती ऽइति सिसक्ति। अपतासि
तिभिः। वृतां मा। अस्तिश्रीरिहोत्रिः। श्रीः। ते। वा
यवे। समनस ऽइति सऽमनसः। नसः। चित स्फुरम।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वा। इत्। नरः। स्वःऽपत्या। नीतिऽसु। अ। प्रशा। नि।
चक्रुः॥ २२॥ रा। चे। नु। अम। मा। बृंहत्। तुः। रोदसी।
रति। रोदसी। इ। मेऽरति। मे। रा। चे। देवी। चिव
णो। धाति। देव। मा। अ। धीवा। पु। मा। नि। यु। त
इ। तेषु। तेः। सश्रुत। स्वाः। इ। ता। वे। त। मा। व। सु
धि। तु। नि। ति। व। सु। धि। ति। मा। नि। रे। के। [illegible] इ। ति। ना
कुः॥ २३॥ आपः। हा। व। तु। [illegible] हे। तीः। वी। श्व। मा। आ
प। नु। ग। र्भं। मा। दध्या। नाः। जन। पतीः। अ। नि। मा।
त। तेः। देवानाम्। सम। अवर्चत। असुः। एकः॥ २४॥
[illegible] चित्। तु। आपः। महिना। परि। अपश्यत्। दक्षं। परि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अपश्यत्। दक्षम्। दध्यां। नाः। जनयन्तीः। ब्रह्म।
यः। देवेषु। अधि। देवः। एकः। आसीत्॥२५॥ मा। नः।
हिंसीत्। हव्या। सम। अ घा। नि पुद्धि। इति। निपु
त्। हिंसि। वाचोऽइति वाचो। एषै। दूरो नौ। भि। नः। र
सोजसम। थम्। सुभोजसे। सुमिति सु न। ब्रुवस्यामि। वीरम्। ग
र्भम्। अश्वयम्। चाराधसं॥२६॥ आ। नः। निपुद्धि॥४५॥
॥४५॥ इति निपुत्। हिंसी। रीति भीषिं। अध्वरम्। सहस्रणी
थिं उप। आहि। ब्रह्म। वाचोऽइति वाचो। अस्ति भ्ने।
सर्वने। मादयस्व॥२७॥ निपुत्। वाचोऽइति वाचो।
आ। गाहि। अयम्। शुक्रः। अयामि। ते। गन्ता। अस्ति।
सुन्वतः। गतम्। वायोऽइति वायो। शुक्रः। अयामि।
ते। मध्वः। अग्रम्। दिविष्टिषु। आ। याहि। सोमपीतये।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऽइति सोमं। पीतये। स्पार्हा। देवा। नियुत्वता॥२०॥ वा

युः। अग्रेगाः ऽइत्यग्रे। गाः। शुचिः। प्रीरिति प्रस्ता। प्रीन

साकूतः। गृत्नाः। मनीषा। मरुतः। शिवः। नियुद्भिरिति

नि युत्। भिः। शिवाभिः॥३०॥ वायो ऽइति वायो। भो तिः।

सुतः सुर्णाः ऽऽ धीरः। सहते भिः आ। गहि। नियुत्वान्

सोमं पीतये ऽइति सोम। पीतये॥३१॥ एकया। च।

दशभिरिति दश। भिः। च। स्वभूते ऽइति स्व। भूते।

द्वाभ्याम्। इष्टये। विंशती। च। तिसृभिरिति तिसृ।

भिः। च। वहसे। त्रिंशता। च। नियुद्भिरिति नियुत्।

भिः। वायो ऽइति वायो। इह। ता। वि। मुंचः॥३२॥ तव

वायो ऽइति वायो। ऋतस्पते। ऋतपत ऽइति ऋत। पते।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

चतुः । जामातुः । अनुऽता । अवो॑ऽहं सि । आ । वृणीमहे ॥३३॥
अभि । त्वा । शूर । नोनुमः । अदुग्धाःऽ
इव । धेनवः । ईशानम् । अस्य । जगतः । स्वःऽदृशम्
ति । दृशम् । ईशानम् । इन्द्र । तस्थुषः ॥३४॥ न ।
त्वाऽवान् । अन्यः । दिव्यः । न । पार्थिवः । न ।
जातः । न । जनिष्यते । अश्वऽयन्तः । अश्वऽयन्तः । म
॥४६॥ घवन् । मघऽवन् इति मघऽवन् । इन्द्र । वाजिनः । ॥४६॥
गव्यन्तः । त्वा । हवामहे ॥३५॥ त्वाम् । इत् । हि । हवा
महे । सातौ । वाजस्य । कारवः । त्वाम् । वृत्रेषु । इन्द्र ।
सत्ऽपतिमिति सत्ऽपतिम् । नरः । त्वाम् । काष्ठासु ।
अर्वतः ॥३६॥ सः । त्वम् । नः । चित्र । वज्रहस्तेति वज्र ।

हस्त। धृष्णुयेति धृष्णुऽया। महः। स्तवानः। अद्रिव
इत्यद्रिऽवः। गाम्। अश्वम्। रथ्यम्। इन्द्र। सम्। कि
र। सत्रा। वाजम्। न। जिग्युषे॥३७॥ कया। नः। चित्रः।
आ। भुवत्। ऊती। सदावृध इति सदाऽवृधः। स
खा। कया। शचिष्ठया। वृता॥३८॥ कः। त्वा। सत्यः। मदा
नाम्। मंहिष्ठः। मत्सत्। अन्धसः। दृळ्हा। चित्। आ
रुज इत्याऽरुजे। वसु॥३९॥ अभि। सु। नः। सखीनाम्।
अविता। जरितॄणाम्। शतम्। भवासि। ऊतये॥४०॥ ॥
यज्ञायज्ञेति यज्ञाऽयज्ञा। वः। अग्नये। गिरागिरेति
गिराऽगिरा। च। दक्षसे। प्रप्रेति प्रऽप्र। वयम्। अमृ
तम्। जातवेदसमिति जातऽवेदसम्। प्रियम्। मित्रम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ना। राꣳसिषम् ॥४१॥ पाड्डिः नहः अगेने। एकया।
ऊत। द्वितीयया। गीर्भिरिति गीःशब्दिः। तिस्त्रभिरिति
तिस्त्रभिः। ऊर्ध्वम्। पते। चतस्त्रभिरिति च तस्त्र। भिः।
बुसोऽ इति बसो ॥४२॥ ऊर्ध्वैः। नपातम। सराः। हिना। अ
यमः। असमयुरिते स्मा। भुः। दात्रैमा। हेमदांत युग
इति नअ। दांतयो। अनुवेतः। बाजे युः। अविता। अनुवर्त।
॥४७॥ बध्ये। ऊत। त्रा। ता। तनूनोम् ॥४३॥ संवत्सरः। असि। ॥४७॥
परिवत्सरऽइति परि। वत्सरः। इ च। वत्सरः। इद्वत्स
रऽइति तु। वत्सरः। वत्सरः। ऊर्वसीः। तेः। कल्पयन्ताम्। अ
होरात्राः। अर्द्धमासाऽइ सर्व्ये। मासाः। मासाः। ऋतवः।
संवत्सरः। तेः। कल्पयताम्। प्रेसाऽइति प्राइ सो। वत्साऽ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इस्या। इष्ये। सम्। च्यु। अचैत्र। च्यु। सारस्या। सुपर्णचि
दिति सुपर्णः। चित्। ध्रुवः। सीद॥ ४४॥ इति वाजसने
संहितापदे सप्तविंशतितमोध्यायः॥ २७॥ ॥ इन्द्रम्।
इडः। पदे। नाभा। पृथिव्याः। अधि। दिवः। वर्ष्मन्।
सम्। इध्यते। ओजिष्ठः। चर्षणीसहाम्। चर्षणिस
हामिति चर्षणि। सहाम्। वेतु ॥१॥ तनूनंपातमिति
तनू। नपा। तमूतिभिरिति ऊति। भिः। जेतारम्। अ
पराजितमित्यपरा। जितम्। इन्द्रम्। देवम्। स्व
र्विदमिति स्वः। विदम्। पथिभिरिति पथि। भिः। म
धुमत्तमैरिति मधुमत्। तमैः। नराशंसेन।
तेजसा॥ २॥ इडाभिः। इन्द्रम्। ईडितम्। आजुह्वानः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥५८॥

मिसा। ऋजुहीनम्। अमर्मृसम्। देवगदेवैः। सवीर्य्यऽइतिस। वीर्य्यः।
वज्रहस्तऽइतिवज्र। हस्तः। पुरन्दरऽइतिपुरम्। दरः॥३॥
बर्हिषि। इन्द्रम्। निषद्वरम्। निसद्वरमितिनिसत्। वरम्।
वृषभम्। नर्य्यापसमितिनर्य्य। अपसम्। वसुभिरितिव
सुभिः। रुद्रैः। आदित्यैः। सयुग्भिरितिसयुक्। भिः। बर्हिः।
आ। असदत्॥४॥ ओजेः। न। वीर्य्यम्। सहः। द्वारः। इन्द्रम्।
अवर्द्धयन्। सुप्रायणाः। सुप्रायनाऽइतिसु। प्रायनाः। अ
स्मिन्। यज्ञे। वि। श्रयन्ताम्। ऋतावृधः। ऋतवृधऽइत्यृत
वृधः। द्वारः। इन्द्राय। मीढुषे। व्यन्तु॥५॥ उषे। सुषे। इन्द्रस्य। धे
नूऽइतिधेनू। सुदुघेऽइतिसु। दुघे। मातरा। महीऽइतिमही।

॥५८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सवातरा विवित्तेसा । बातरौ । न । तेजसा । वृहसम् । इन्द्रम् ।
अवर्द्धताम् । वीताम् ॥ ६ ॥ भिषजौ । सरस्वा या ।
हविषा । इन्द्रम् । भिषज्यतः । कुवी । इत्त कुवी ।
दैवौ । प्रचेतसा विति प्रा । चेतसौ । इन्द्राय । धत्तं ।
इन्द्रियम् ॥ ७ ॥ इडा । सरस्वती । भारती । मही ।
इन्द्रपत्नीरिति इन्द्र । पत्नीः । हविष्मतीः ॥ ८ ॥ त्वष्टा
रम् । इन्द्रम् । देवम् । भिषजम् । सुयजमिति
सु । यजम् । घृतश्रियमिति घृत । श्रियम् । पु
रुरूपमिति पुरु । रूपम् । सुरेतसमिति सु । रेतसम् ।
मघोनम् ॥ ९ ॥ धियः । जोष्टारम् । इन्द्रियम् । मध्वा ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सम अग्निरिति सम्। अजै नू। पथिभिरिति पथि।
भिः। सुगेभिरिति सु। गेभिः ॥१०॥ इन्द्र म। स्वाहो।
आज्यस्य। मेदसः। स्तोकानाम्। स्वाहा। इति
नाभि हस्वा हो। इति नाम। हे अस्तु। कीनाभि
तेन्द्य। सुक्तीनाम्। देवाः। आज्यपाः। सोज्य।
पाः। जुषाणाः। इन्द्रः ॥११॥ देवम्। बर्हिः। इन्द्रम्।
॥४९॥ सुदेवमिति सु। देवम्। देवैः। वीरवदिति वीर।
वत्। स्तीर्णम्। वेद्याम्। अवर्द्धयत्। वस्तोः। ॥४९॥
वृतम्। प्र। अक्तोः। भृतम्। राया। बर्हिष्मतः।
अति। अगात् ॥१२॥ इन्द्रम्। सद्युतइति सम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वाते। वीड्वीः। मा। मन्दा। अवर्द्धयन्। आ। बृहोने।
तरुणेना। कुमारेणा-च। मीवता। अपा। अर्वाणम्।
रेणुककाटमिति रेणु। ककाटम्। नुदन्ताम्। ॥१३॥
इन्द्रम्। अकृते। भ्रुयतीक्षपा। वाति। अहेताम्। दैवीः।
वीरीः। प्र। अयासिष्टाम्। सुप्रीते इति सु। प्रीते।
सुधिते इति सु। धिते। वीताम्॥१४॥ वसुधि
तीऽइति वसु। धिती। देवम्। इन्द्रम्। अवर्द्धताम्।
अयावि। अन्या। अघा। द्वेषांसि। आ। अन्या। वक्षत्। आ।३
वसु। वार्याणि। यजमानाय। शिक्षितेऽइति शिक्षि
ते॥१५॥ सुदुघेऽइति सु। दुघे। पयसा। इन्द्रम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऊर्जम । अ । आ । वृक्षतु । सध्विम । सूर्की । तिसि
ति । सा । पीति । म । अ । आ । नवेन । पूर्वम । दयमाने ।
इ भुदयमाने । पुराणेन । नवम । अ । घोता । म ।
ऊर्जम । ऊर्जाहृती । सूर्जा । आं । हृती । ऊर्जय
मानेग्य । पूर्जा । यमाने ॥ १८ ॥ हुता । घरांऽ सा
वितहुता । अघरां । सो । आ । अभार्षीम । शिर्षि
॥५०॥ तौ ॥ १७ ॥ पतिम । इन्द्रं म । अ । वर्द्धयन । अपचरत । ॥५०॥
भारती । द्विवं म । रुद्रै । वृत्तम । सरस्वती । इडा ।
वसुमती । वसु । मती । मदना ॥ १८ ॥ त्रिवरू
यऽइति । वरूथ । त्रिवंधुरऽइति त्रि । वंधुरः ।
शतेन । त्रि । तिपदक्षा । मिति । त्रि । दक्षा । नोम ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आग्नित ऽस्मा । हिंतेः । सनस्तैणा । प्रा । बर्त्तते । मित्रा

वरुणा । इतु । अस्या । होत्रम् । अहिंतेः । बृहिस्पतिः

स्तोत्रम् । अश्विना । आध्वर्यवम् ॥१९॥ मधुरा

स्वऽहतिम धु । शाखः । सुपिप्पुलऽरति सु । पिप्पुलः

देवम् । अग्नेण । अस्यष्ट तु । आ । अन्तर्क्षम्

पृथिवीम् । अदृहं ती तु ॥२०॥ स्वा सस्वमित्ते

आसस्वम् । इन्द्रेणा । आसन्नाभि द्वा । सन्नम् ।

अस्या । बर्हिः । खि । अक्ता । अनु तु ॥२१॥ स्विष्ट

मित्ति सु । इष्टम् । कृबन् । स्विष्ट कृदि न्द्रि स्विष्ट

ततू । स्विष्ट मित्तिं सु । इष्टम् । अद्या । करोतु नः ॥२२॥

पुरोडाशम् । बध्नन् । इन्द्राय । धानाम् । इन्द्राय

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

च्छागैना। अर्धर्चता। तमः। अग्नजीता। आवींवधता।
पुरोडाशैना॥२३॥ सुमित्रा नमिन्ते समः। इध्म
नमः। मन्त्रहृता। इध्मः। सुसमिद्धमिति सुः। समि
द्धमः। वरेण्यमः। अग्निमः। इध्मं। व्ययोधसमि
तिवयसः। धसमः। गायत्रीमः। छन्दः। इन्द्रियमः। त्रि
विमिति त्रिः। आविमः। गामः। वयः। दधता॥२४॥
॥५१॥ तनूनपातमिति तनूः। नपात। उष्णिहं समिसुः। ॥५१॥
मिदं मः। ममः। गर्भमः। आदित्यैः। दध्नः। स्पृधं मः।
उष्णिहं मः। दित्सु काहमिति दित्सुः। वाहमः॥२५॥
इडेन्द्रेमः। इडितमः। वृत्रहन्तमः। नमितिवृत्रहन्नः।
ईडितमः। इडौभिः। ईड्यमः। सनं। सोममः। अनुष्टुभमः।
तमः। इ

सं नु। स्तुभं म। पञ्चौ। विमितपं चौ।
अनुस्तुभमि
अविं म।।२५।। सुबर्हिषमिति सु। बर्हिषं म। पूष
एवन्तं मं मिति पू। षण्व। बन्तं म। अमर्त्यं म। सीद
न्तम्। बर्हिषि। प्रिये। अमृता। ह्वती[illegible] वत्सम्मि
तित्रि। वत्सम्।।२७।। अच्चेस्वतीः। सुप्रायणाः। सुप्रा
यणाऽइति सु। प्रायणाः। ऋतावृधः। ऋतवृधऽ
इत्यृत। वृधः। द्वारः। देवीः। हिरण्ययीः। ब्रह्माणम्।
पृक्षं म। इन्द्र। तुर्यवाहमिति तुर्य। वाहं म।।२८।।
सुपेशसेति सु। पेशसा। सुक्षित्येऽइति सु। क्षित्ये।
बृहतीऽइति बृहती। उषसाऽइत्युषसा। नक्ता। न
क्तेषसेति नक्ता। उषसा। नाऽद्वस्तेऽइति द्वस्ते। विश्वम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रिष्टुभम् । त्रिस्तुभमिति त्रि । स्तुभम् । पष्ठवाह
मिति पष्ठ । वाहम् ॥२८॥ प्रचेतसेति प्र । चेतस ।
देवानाम् । ऋतं समित्यतां त सम् । महोः । होतारो ।
दैव्या । कवी इति कवी । सयुजेति स । युजा । पं
क्तीम् । अनड्वाहम् ॥३०॥ पेशस्वतीः । तिस्रः । देवी ॥५२॥
॥५२॥ वीः । दुरण्यपीः । भारतीः । बृहतीः । महीः । पतिम् ।
विराजमिति वि । राजम् । धेनुम् । गाम् । न ॥३१॥
सुरेतसमिति सु । रेतसम् । ऋषभम् । पुष्टिवर्द्ध
नमिति पुष्टि । वर्द्धनम् । रूपाणि । बिभ्रतम् ।
पङ्क्तिम् । पुष्टिम् । द्विपदमिति द्वि । पदम् । उक्षाणम् ॥३२॥
हिरण्यपर्णमिति हिरण्य । पर्णम् । उष्णिनम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रशनाम्। बिभ्रतम्। वशिम्। भगम्। ककुभम्। वशाम्। बेह
तम्॥३३॥ स्वाहाकृतीरितिस्वाहाऽकृतीः। अग्निम्। गृहप
तिमितिगृहऽपतिम्। एपंक्। वरुणम्। भेषजम्। कविम्।
क्षत्रम्। अतिछन्दसमित्यतिऽछन्दसम्। बृहत्। ऋषभम्।
॥३४॥ देवम्। बर्हिः। वयोधसमितिवयःऽधसम्। देवम्। इ
न्द्रम्। अवर्द्धयत्। गायत्र्या। छन्दसा। इन्द्रियम्। चक्षुः। इन्द्रे।
वयः। दधत्॥३५॥ शुचिम्। उष्णिहा। प्राणम्। अनुष्टुभा।
अनुस्तुभेत्यनु। स्तुभा। बलम्। बृहत्या। श्रोत्रम्। पङ्क्त्या। शुक्रम्।
देवी। त्रिष्टुभा। त्रिस्तुभेतित्रिऽस्तुभा। त्विषिम्। जगत्या।
सुषम्। विराजेतिविऽराजा। रूपम्। द्विपदेतिद्विऽपदा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भगम् । ककुभा । पशुः । अतिछन्दसे सति । छन्दसा । क्षत्रम् । बृ
ष्ठौ पयसः इति वयः । पयसि । छागम् । बृहत्पयसः इति वयः । पयसि
छागेन ॥ ३४ ॥ इति वाजसनेयसंहितापदे अष्टविंशोऽध्यायः ॥ २८ ॥ छ
समिद्ध इति सम्ऽइद्धः । अञ्जन् । कृदरम् । मतीनाम् ।
घृतम् । अग्ने । मधुमदिति मधुऽमत् । पिन्वमानः ।
वाजी । वहन् । वाजिनम् । जातवेद इति जातऽवे ॥५३॥
॥५३॥ दः । देवानाम् । वक्षि । प्रियम् । आ । सधस्थमिति सधऽ
स्थम् ॥१॥ घृतेन । अञ्जन् । सम् । पथः । देवयानानि
नि ति देवऽयानानि । प्रजानन्निति प्रऽजानन् । वाजी ।
अपि । एतु । देवान् । अनु । ते । सर्गः । प्रदिश इति
प्रऽदिशः । सचन्ताम् । स्वधाम् । अस्मै । यजमानाय ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

घेहि ॥ स्वाई द्युम्नैः । च । अस्ति । वस्यैः । च । वाजिनः ।
आयुः । च । अस्ति । मेध्यैः । च । सुप्त्यै । अभिः । त्वा । दे
वैः । वसुः । स्वि॑ति । वसुः । भिः । सजोषा ऽइति सऽजो
षाः । प्रीतम् । वह्निम् । वहतु । जातवेदा ऽइति जात
ऽवेदाः ॥ ३ ॥ स्तीर्णम् । बर्हिः । सुष्टरीम । सुस्तरीमेति
सुऽस्तरीम । जुषाणा । उरु । पृथु । प्रथमानम् ।
पृथिव्याम् । देवेभिः । युक्तम् । अदितिः । सजोषा
स ऽइति सऽजोषाः । स्योनम् । कृण्वाना । सुविते । दधा
तु ॥ ४ ॥ एता । उ । वः । सुभगा ऽइति सुऽभगाः ।
विश्वरूपा ऽइति विश्वऽरूपाः । वि । पक्षोभिरिति पक्षः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भिः। अर्यमाणाः। उत। आ। तैः। अभ्रु। ब्रोः। सतीः। कुव
धेनः। भुर्ण्यमानाः। द्वारः। देवीः। सुप्रायणाः। सुप्रा
यनाऽइति सु। प्रऽयनाः। भवन्तु ॥५॥ अन्तरा।
मित्रावरुणा। चरन्तीऽइति चरन्ती। मुखम्। य
ज्ञानाम्। अभि। संविदानेऽइति सम्। विदाने।
उषासा। उषसेत्युषसा। वाम्। सुहिरण्येऽइति सु।
॥५४॥ हिरण्ये। सुशिल्पेऽइति सु। शिल्पे। ऋतस्य। यो ॥५४॥
नौ। इह। सादयामि ॥६॥ प्रथमा। वाम्। सरथि
नेति स। रथिना। सुवर्णेति सु। वर्णौ। देवौ। प
श्यन्तौ। भुवनानि। विश्वा। अपिप्रयम्। चोदना।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वा सू। मिमाना। नेतारा। ज्योतिः। वृद्धिरोत्ति पा। दिशः।
द्विरो तौ॥ ७॥ आदित्यैः। नः। कारई ती। वृषु। सुम्नम्।
सरस्वती। सह। रुद्रैः। नः। आवीतु। इडौ। उपहू
ते हूव। हूता। वसुभिरिति वसु। भिः। सजोषाः।
र तिस। जोषाः। यज्ञम्। नः। देवीः। अमृतेषु। धत्त॥ ८॥
त्वष्टा। वीरम्। देवकामम्। इति देव। कामम्। ज
जान। त्वत्। अर्वा। जायते। आशुः। अश्वः। त्वष्टा।
कूदम्। विश्वम्। भुवनम्। जजान। बहोः। कू
तोरम्। इह। यक्षि। होतरिति होतः। ९॥ अश्वेतः।
घृतेन। त्मन्या। समञ्जरतिसमम्। अज्ञः। उपा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

देवान्। अस्य। तु। इह। अस्तु। शौचः। पाचं। एतु। वन
स्पतिः। देवन्। ओकः। मिति देवान्। ओकः। सः। प्रजा। नकि
तिष्ठ। जानन्। अग्निना। हव्या। स्वदिता। मे। वेदो। ॥१०॥
प्रजापतेरति प्रजा। पतेः। तपसा। वावृधानः।
वावृधान ऽइति ववृधानः। सद्यः। जातः। दधिषे।
॥५५॥ यज्ञम्। अग्ने। स्वाहाकृतेनेति स्वाहा। कृतेन। ॥५५॥
हविषा। पुरोगा ऽइति पुरः। गाः। याहि। साध्या। हविः।
आदन्तु। देवाः ॥११॥ यत्। अक्रन्दः। प्रथमम्। जा
यमान ऽउद्यन्निति सुतः। यत्। समुद्रात्। उत। वा।
पुरीषात्। श्येनस्य। पक्षा। हरिणस्य। बाहू

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिबाहे। उप स्तुतमिथुप। स्तुतम्। मह्नि। जातम्।
ते। अर्वन्। ॥१२॥ यमेन। दत्तम्। त्रितः। एनम्।
आ। युनक्। अयुनगिति सं युनक्। इन्द्रः। एनम्।
प्रथमः। अधि। अतिष्ठत्। गंधर्वः। अस्य। र
शनाम्। अगृभ्णात्। सूरात्। अश्वम्। वसवः।
निः। अतष्ट ॥१३॥ असि। यमः। असि। आदित्यः।
अर्वन्। असि। त्रितः। गुह्येन। व्रतेन। असि।
सोमेन। समया। विपृक्तः। विपृक्त इति वि पृक्तः। आ
हुः। ते। त्रीणि। दिवि। बंधनानि ॥१४॥ त्रीणि।
ते। आहुः। दिवि। बंधनानि। त्रीणि। अप्सु।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्तु। त्री णि। अत्त रि स त्तः समुद्रे। उते वे सूता।
रे वा। मे। वृरे प्राः। क्षुंति। अबेभू। ब त्रे। तै। आ
र्द्रेः। पूर म सू। जनित्रं सू। ॥१५॥ इ मा। ते। वाजिनू।
अव मार्जनं ना नी स वा। मार्ज ना। नि। इ मा। रू
फा नो। सू। सूनि तुः। भ्रि धा त्रेति नि। धा नो। अ ॥५६॥
॥५६॥ त्रे। ते। भ द्राः रश नाः अ प श्य सू। ऋ त स्य। गाः
अ भि रक्षन्ती सं कि। र द्धे। श्रि। गो पाः॥१६॥ अ
मानं सू। ते। म नं सा। आरा तौ। अवं जा नाः सू। अवंः।
दिवा। पृत पंत्त सू। प त इंः सू। शिरः। अ प श्य सू।
प थि भि रि ति प थि। जिं न सु गे भि रि ति सू। गे भिः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अरेणु क्षिति सरेणु। क्षितः जेहमानम्। पतत्रिणः ॥१७।
अन्नै। तैः। रूपम्। उत्तम मित्रं तातमम्। अप्रिय
म्। जिगीषमाणम्। इषः आ। पृदे। गोः महा।
ते। मर्तः। अन्नै। भोगेम्। आनेट्। आताइत। मा॰
क्षुः। ओषधीः। अजीगृभद्रि सजीगः ॥१८॥ अन्नै।
त्वा। रथं। अन्नै। मर्त्यः अर्वन्त। अन्नै। गावः। अन्नै।
वाजः कूनीनाम्। अन्नै। व्रातांसः। तवः। सुद्युम्न।
ईयुः अन्नै। देवाः। सम्भिन्ने। वीर्यकर्मे। ते ॥१९॥
हिरण्ययस्य इति हिरण्ययं। स्वर्णैः। अयंस अस्य।
पादः। मनोजवा इति मनोजवाः। अर्वरः। इत्यादिः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आसीत्। देवाःऽइ ता। अस्य। हृविर घ मित्त हविः।
अर्थम्। आयन्। अतः। अवैत्तम्। प्रथमः। अध
ति ष्ठद्विहिरण्। अतिष्ठत्॥२०॥ ईम्मा नासऽइति
मी। अन्ता सः। सिलि [illegible] मध्यमा सऽइति सिलिकं।
मध्यमासः। समम्। शूरणा सः। द्विआस्मं त्र सो।
हृं स्साऽइविते हृं स्साः। इव। श्रेणिऽइति श्रेणि।
॥१५८॥ शः। ननतजे। नत। आक्षि पुः। द्विअम्। आजम म ॥१५८॥
अश्वानि॥२१॥ तवं। शरीरम्। पतयिष्णु। अर्वन्।
तव। चित्तम्। वातःऽइव। वेभि वातःऽइव। ध्रजी
मान्। तवं। शृङ्गाणि। विष्ठिता। विशिप्रिते तिवि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्थिता। पुरुत्रेति पुरुऽत्रा। अरेण्येषु। जर्भुराणा।
चरन्ति॥११॥ शसनम्। वाजी। अर्वा। देवद्रीचा।
मनसा। दीध्यानः। अजः। पुरः। नीयते। नाभिः।
अस्य। अनु। पश्चात्। कवयः। यन्ति। रेभाः॥१२॥
परमम्। यत्। सधस्थमिति सध। स्थम्। अ
र्वान्। अच्छ। पितरम्। मातरम्। च। अद्य। दे
वान्। जुष्टतमऽइति जुष्टऽतमः। हि। गम्याः।
अथ। आ। शास्ते। दाशुषे। वार्याणि॥१३॥ स
मिद्धऽइति सम्ऽइद्धः। अद्य। मनुषः। दुरोणे।
देवः। देवान्। यजसि। जातवेदऽइति जातऽवेदः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिमित्र । मऽहः । प्रियऽश्रि
आच्युः । चेदं । मित्रम् । हेऽऽ इति मित्र । महः । प्रियऽश्रि
होन्नः । चमः । हुतः । कुविः । असि । प्रचेताऽइति प्र
चेताः ॥२५॥ तनूनपादिति तनूऽनपात् । पथः ।
ऋतस्य । मानीन्नः । मध्वा । सम् । अञ्जन्निति सम्ऽअ
ञ्जन् । स्वदय । सुजिकेति सुऽजिक्व । मन्मानि ।
धीभिः । उत । यज्ञम् । ऋन्धन् । देवत्रेति देवऽत्रा ।
॥५८॥ च । कृणुहि । अध्वरम् । नः ॥२६॥ नराशं ॥५८॥
सस्य । महिमानम् । एषाम् । उप । स्तोषाम । य
जतः । तस्य । यज्ञैः । ये । सुक्रतवऽइति सुऽक्रतवः ।
शुचयः । धियंधाऽइति धियम्ऽधाः । स्वदन्ति ।

देवाः तुभ्य यानि । हमा ॥२७॥ आजुह्नान ऽऽ स ।
जुह्नानः ईड्यः वन्द्यः । च । आ । वह । अग्ने । वसु
भिरिति वसु । भिः । सजोषा ऽऽ इति स । जोषाः । च मा ।
देवानाम् । असि । यह्व । होता । सः । एनान् । यक्षि ।
इषितः । यजीयान् ॥२८॥ प्राचीनम् । बर्हिः । प्रदिशे
तिप्र । दिशा । पृथिव्याः । वस्तोः । अस्याः । वृज्यते । अ
ग्रे । अह्नाम् । वि । ऊँऽइ सूँ । प्रथते । वितरमिति वि ।
तरम् । वरीयः । देवेभ्यः । अदितये । स्योनम् ॥२९॥
व्यचस्वतीः । उर्विया । वि । श्रयन्ताम् । पतिभ्य ऽऽ इति
पति । भ्यः । न । जनयः । शुम्भमानाः । देवीः । द्वारः ।
बृहतीः । विश्वमिन्वा ऽऽ इति विश्वम् । इन्वाः । देवेभ्यः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भवता। सुप्राय णाः सुप्राय णाऽइति सु। प्राय णाः॥३०॥
आ। सुब्रुयन्त्री। सुस्त्रयुन्त्रीऽइति सुस्त्रयन्त्री। ब
जातेऽइति यजते। उपाकेऽइ युपाके। उषासान
कौ। उषसानक्तौ। [illegible] सानक्तौ। सुदुता सु। भि। कौ
नौ। द्दिमेऽइति द्दिमौ। मोघणोऽइति मोघणो। बृहतीऽ
॥५८॥ इति बृहती। सुरुक्मेऽइति सु। रुक्मे। अधि। भिपयसु। ॥५८॥
श्रुक्रे। शिरः। मित्रे श्रुक्रे। पितृसु। दध्योनेऽइति द
ध्योने॥३०॥ दैव्यौ। होतारा। व्रश्चसः। सुका चेत्ति
सु। बाच्यौ। अभिमानी। ब्रतस्य। मनुष्यः। मजजेद्धौ।
प्रचोदयन्ति [illegible] बृदयेषु। कारुऽइति कारु॥३२॥
चोदयन्ताः

आ। नः। यज्ञम्। भारती। तूयम्। एतु। इडा। म-
नुष्वत्। इह। चेतयन्ती। तिस्रः। देवीः। बर्हिः। आ। इ-
दम्। स्योनम्। सरस्वती। स्वपस इति सुऽअपसः।
सदन्तु॥३३॥ यः। इमे इति। द्यावापृथिवी इति
द्यावापृथिवी। जनित्री इति जनित्री। रूपैः। अपिंश-
त्। भुवनानि। विश्वा। तम्। अद्य। होतः। इषितः। य-
जीयान्। देवम्। त्वष्टारम्। इह। यक्षि। विद्वान्॥३४॥
उप। अवसृज। त्मन्या। समञ्जन्निति
सम्। अञ्जन्। देवानाम्। पाथः। ऋतुथा। ऋतुथा। ह-
वींषि। वनस्पतिः। शमिता। देवः। अग्निः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वदन्तु। हव्यम्। मधुना। घृतेन॥३५॥ सद्यः।
जातः। वि। अमिमीत। यज्ञम्। अग्निः। देवानाम्।
अभवत्। पुरोगा इति पुरःऽगाः। अस्य। होतुः।
प्रदिशीति प्रऽदिशि। ऋतस्य। वाचि। स्वाहाकृत
मिति स्वाहाऽकृतम्। हुतम्। हविः। अदन्तु। देवाः॥३६॥
॥५०॥ केतुम्। कृण्वन्। अकेतवे। पेशः। मर्याः। अपे॥५०।
शसे। सम्। उषद्भिरित्युषत्ऽभिः। अजायथाः॥३७॥
जीमूतस्येवेति जीमूतस्यऽइव। भवति। प्रतीकम्।
यत्। वर्मी। याति। समदामिति सऽमदाम्। उप
स्थ इत्युपऽस्थे। अनाविद्धया। तन्वा। जय। त्वम्।
सः। त्वा। वर्मणः। महिमा। पिपर्तु॥३८॥ धन्वना।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आजिम।
गाः। धन्वनौ। जयेम। धन्वना। तीव्राः। सम
दः। इति सऽमदः। जयेम। धनुः। शत्रोः। अपका
मम्। इति अपऽकामम्। कृणोति। धन्वना। सर्वाः
प्रदिशः। इति प्रऽदिशः। जयेम॥ ३॥ वक्ष्यन्तीऽवे
ति वक्ष्यन्तीऽइव। इत्। आ। गनीगन्ति। कर्णम्।
प्रियम्। सखायम्। परिषस्वजाना। परि। सस्वजा
नेति परि। सस्वजाना। योषेवेति योषाऽइव। शि
ङ्क्ते। वितता। अधि। धन्वन्। ज्या। इयम्।
समने। पारयन्ती॥ ४॥ तेऽइति ते। आचरन्ती
इत्याऽचरन्ती। समनेवेति समनाऽइव। योषा।
माता। इव। पुत्रम्। बिभृताम्।
मातेवेति माताऽइव।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उपस्थऽरसुपास्थ्यौ। अवाशात्रून्। विध्यताम्।
संविशन्तेऽइति सम्। विशानो। आभीरि [illegible] मेऽर
तीमे। विष्फुरंन्ती। विस्फुरन्तीऽइति वा। स्फुरन्ती। अमित्रान्। ॥५१॥
बकीनाम। पुता। बऽहः अस्या। पुत्रः। धिश्रा। उ
जो। ति। समन्ता। अवगहे सवा। गसाऽइ युधिरती
बु। धिः। सङ्कः। पतन्ताः। चा। सर्वैः। पद्दो। मिनेऽकु
॥६१॥ इति ने। नेक्षुः। जयन्त। प्रसूतऽइति वा। सूतः। ॥५२॥
रथौ। तिष्टुन्। नयतु। वाजिनः। पुरः। मन्त्रयन्ते ॥५१॥
ति यन्त्रे। मन्त्रा। कामयन्ते। सुपारथिः। सुसारथि
र्लिप्तसु। सारथिः। अभीशून्। नाम। मुहिमानम्। \

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पश्चा । पृत । मनः । पृश्चात् । अनु । मच्युति । इष्मयंः ॥ ३ ॥
तीव्रा । नः । घोषा । नः । दण्वते । वृषा । पाण यु ऽइति
रथा । पाण । यः । अश्वैः । रथै । जि । सुन । वाजे । यंत्तः ।
अवक्रा । मनुऽइ संव । क्रा । मंनतः । प्रपद्ये । इति । प्रा ।
पदैः । अमित्रान् । क्षिणन्ति । राक्रून् । अंनपमव
तऽइ सनं पा । म यंत्तः ॥ ४ ॥ रपु । वाण मः । रपु वा
नेनु मि अरपु । बा नं नमः । हविः । अस्य । नाम ।
वत्रो । आयुधम् । निहितम् अमि त्रिनि । हितम् ।
अस्य । वर्म । तत्रो । रथं मः । उपा । राममः । सुदे
मु । विश्वा हा । बयम् । सु मनुस्यमानाऽइति सु ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मनुस्यमानाः॥५५॥ स्वादुपथं सदं। स्वादु सद
सदृऽऽति स्वादु। सुर्पं सदं पितरं मवयो धाऽऽ
तिवयुरधाः। क्षुधोक्षितुऽऽति क्षुद्रो। क्षितः क्षो
क्षीवजेः। शक्तिवजेऽऽति शक्तिः। बजेः। गम्भीराः
चित्रसेनाऽऽति चित्र। सेनानीः बुबलाऽऽती बु।
बेलाः। अम्बुद्धाः। सुतो वीराऽऽति सुतः। वीराः।
॥६२॥ उरवैः। भ्रातृ सा ः भ्रातृसुनाऽऽति भ्रातृ। सहाः॥५६॥
भ्रातृणाम्। पितरः। सोऽप्यासः। शिवेऽऽति शिवे। ॥६२॥
नः धावा पृथिवीऽऽति धावा पृथिवी। अनेहसो।
पूषा। नः पान्तु दुहितादि दुहितॄणाम्। ऋता
वर्धनः ऋतावर्धऽऽहतु। ब्रह्मवर्धनः। माध्विनः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

शर्म्म यं स इइ सख्यं शर्म्म यंसत् ईशानः ॥ ४७ ॥ सुप
अघशी । सुपर्णम् । वस्ते । मृगः । अस्याः । दन्तः । गो
भिः । सु । पर्णम् । वस्ते । सन्नद्धा । पतति । प्रसूता । प्र
भिः । संनद्धेति सम् । नद्धा । पतति । प्रसूतेति प्र ।
सूता । यत्र । नरः । सम् । च । वि । च । द्रवन्ति । तत्र । अ
स्मभ्यम् । इषवः । शर्म्म । यंसन् ॥ ४८ ॥ ऋजीते ।
परि । वृङ्धि । नः । अश्मा । भवतु । नः । तनूः । सोमः ।
अधि । ब्रवीतु । नः । अदितिः । शर्म्म । यच्छतु ॥ ४९ ॥
आ । जङ्घन्ति । सानु । एषाम् । जघनान् । उप ।
जिघ्नते । अश्वाजनि । अजनि । प्रचेतसः ।
इति प्र । चेतसः । अश्वान् । समत्सु ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

चोदय ॥ ५० ॥ अहि द्रिवे सहिंः र वा । भो मेः प
रि । दृति । बाजमृ । ज्यां यातः नेति म्नः । परि बाधमा
नऽइति परि । बाधमानः । हृस्व घऽइति नक्ताघ्नः ।
विश्वा । वयुनानि । विद्वान् । पुमान् । पुमांसं सम् ।
परि । पातु । विश्वतः । ५१ ॥ वनस्पते । वीडुगऽइति
वीडु । अंगः । हि । जूयाः । अस्मत् सखे यस्मैं तु । सखा ।
॥६३॥ प्रतरणाऽइति प्रऽतरणः । सुवीरऽइति सु । वीरः । गोमिः
सन्नेऽक्षऽइति सम् । नेक्षः । असि । वीडयस्व । आस्था ॥६३॥
ते सा । स्था । मा । ते । जयतु । जेत्वानि ॥ ५२ ॥ दिवः प
प्रिआः परि । ओजः । उद्भृतम् । सुतानं तम् । वन
स्पतिभ्यऽइति वनस्पतिभ्यः । परि । आभृतम् । मिका ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऋ त म्नः । स नेम अपा म्नः । ओ जमा न म्नः । प द्भिः । गो भिः ।
आ वृ त म्नि ह्यः । वृ त म्नः । इ न्द्र स्य । व ज्रे म्नः । ह वि षा ।
र थं म्नः । व जः ॥ ५३ ॥ इ न्द्र स्य । व ज्रः म रु तां म्नः । अ नी
कं म्नः । मि त्र स्य । ग र्भः । व रु ण स्य । ना भिः । सः । इ मां म्नः ।
नः । ह व्य दा ति म्नि ति ह व्य दा ति म्नः । जु षा णः । दे व ।
र थ । प्र ति । ह व्या । गृ भा य ॥ ५४ ॥ ३ उप । श्वा स य । पृ
थि वीं म्नः । उ त । द्यां म्नः । पु रु त्रे ति पु रु । त्रा । ते । म नु तां म्नः ।
वि ष्ठि तं म्नः । वि ष्ठि त मि ति वि । स्थि तं म्नः । ज ग त् । सः ।
नः । इ न्द्र । दु न्दु भे । स जूः । इ ति स । जूः । इ न्द्रे ण । दे वैः । दूरा त् ।
द वी यः । अ प । से ध । श त्रू न् ॥ ५५ ॥ आ । क्र न्द य । ब
ल म्नः । ओ जः । नः । आ । धाः । नि । स्त नि हि । दु रि ता । इ

र् ता। बाधे मा नः। अप। जो। धा। दु्दुहे। दुदु नो।
र् तः। इन्द्रस्य। मुक्तिः। अक्षि। वीडर्येस्य।।५६।। आ। अ
मूः। अजा। प्रसा वर्त्तये ति प्र ति। आ वर्त्तय। इ मा। वै
तु मदि ति के तु। मरु। दुदुक्षिः वाव दी ति। स म। अ
श्वेप र्णा इ य श्व। प र्णाः च रन्ति। नः। नरः। अस्माकम्।
रक्षा। रथि नः। पा यन्तु।।५७।। आ ग्ने यः। प्र छुर ग्रीव
॥६४॥ प्रति प्र छूर। मौ वः। सारस्वती। मे षी। बभ्रुः। सो म्यः। ॥६४॥
पौष्ण। श्यामः। शीति प्र छुर। शिति प्र छुरः। बा र्हस्पत्यः।
शि ल्पः। वैश्वदेव। इति वैश्वदेवः। ऐन्द्रः। अरु णः। मा
रुतः। कल्माषः। ऐन्द्रा ग्नः। संहित। इति सम्। हितः।
अ धो रामः। सा वित्रः। वारु णः। प्र छुरः।
सा

एकत्रिंशति पादिहोत्रके। त्रिंशि त्रिपात्। पंचाशः॥५८॥ अ
अग्नये। अनीकवतऽऽ सनीकवते। रोहिताञ्जि
रिति रोहितऽअञ्जिः। अनड्वान्। अधोरामावि
त्यधःरामौ। सावित्रौ। पौष्णौ। रजतनाभीऽऽ
ति रजतऽनाभी। वैश्वदेवौ। वैश्वदेवाविति वैश्वऽदेवौ। पि
शङ्गौ। तूपरौ। मारुतः। कल्माषः। आग्नेयः। कृ
ष्णः। अजः। सारस्वती। मेषी। वारुणः। पेत्वः॥५९॥
अग्नये। गायत्राय। त्रिवृतऽऽ इति त्रिवृते। राथं
तराय। इति राथम्ऽतराय। अष्टाकपालऽऽ इत्यष्टा
कपालः। इन्द्राय। त्रैष्टुभाय। पञ्चदशाय। त्रैष्टुभा
य। पञ्चदशाय। पञ्चदशायेति पञ्चऽदशाय। बार्हताय।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

एकादशाकपालुऽरसेकादशाकपालेः। त्रिश्वे
भ्यः। दे॒वे[illegible]भ्यः जागतेभ्यः। सप्तदशोऽध्यायऽइति स
र्व्या। द्वादशी। न्यं। वैरूपेर्य्यैः। द्वादशाकपालुऽइति
द्वादशा। कपालेः। मित्रावरुणाभ्याम्। आनु[illegible]
भाभ्याम्। आनुस्तुभाभ्याम्। मिसानु। स्तुभाभ्याम्।
पुकुविपंशाभ्याम्। सैका। त्रिंशाभ्याम्। वैराजा
भ्याम्। पृथुस्याम्। बृहस्पतये। पाङ्क्ताय। त्रिणवाय।
॥६५॥ त्रिनुवायेतित्रि। नुवाय। शाकुराय। चरुः। सवि ॥६५॥
त्रे। औद्भिदाय। त्रयस्त्रिंशायेतित्रयः। त्रिंशे
शाय। रैवताय। द्वादशाकपालुऽइति द्वादशा। कु
पालेः। प्रा[illegible]पसःऽइति प्राजापसः। चरुः। अदित्यै।
विष्णुपत्न्याऽइतिविष्णु। पत्न्यै। चरुः। अग्नये। वैश्वा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

नुरापं । द्वादशकपालऽइति द्वादश । कपालः । अ
नुमत्याऽइत्यनुऽमत्यै । अष्टाकपालमित्यष्टाऽकपालं । कपा
लेः ॥ ६ ॥ इति वाजसनेयसंहितापदे ० कोनविंश
तितमोध्यायः ॥ २९ ॥ ॥ विश्वानि । देव । सवितः ।
दुरितानीति दुःऽइतानि । परा । सुव । यत् । भद्रम् ।
तत् । नः । आ । सुव ॥ १ ॥ विभक्तारमिति वि । भक्ता
रम् । हवामहे । वसोः । चित्रस्य । राधसः । सवितारम् ।
नृचक्षसमिति नृऽचक्षसम् ॥ २ ॥ ब्रह्मणे । ब्राह्म
णम् । क्षत्राय । राजन्यम् । मरुद्भ्यऽइति मरुत् । भ्यः ।
वैश्यम् । तपसे । शूद्रम् । तमसे । तस्करम् । नार
काय । वीरहणम् । वीरहणमिति वीरऽहनम् । पा
प्मने । क्लीबम् । आक्रयायाऽइत्याऽक्रयायै । अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

योगू म। कामाय। पुंश्चलू म। अतिकूढाये साधि।
कूढायाम् गध म॥३॥ न्त्ताय। सूतम्। गीताय।
कौलुव म। धे फ्रीय। सभ्भा-चरमिति सभ्भा। च
र म। नरि ढाये। भी मलम। नम्मीय। रेभ म। ड
साय। कारि म। आनने दाये सा। नन्दाय। स्त्रीपुरवम्।
स्त्रीसरवमिति स्त्री। सुरव म। पूमदारज्ञि प्राम ॥६६॥
॥६८॥ कै। कुमारी पुत्रमिति कुमारी। पुत्र म। मेधायै।
रथकारमिति रथ। कार म। धौ ध्रीया। तत्प्राण म ॥४॥
तपसे। कौलाल म। मापाये। कुम्भारि म। रूपायै।
मणिकारमिति मणि। कार म। भूजे। वप म। री
इष्वायो। इषुकारमिति इषु। कार म। हेसे। धनु
ष्कार म। धनुष्कारमिति धनुः। कार म। कर्मणे।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ज्याकार भिति ज्या। कुर म। द्विः ष्ठा यो। र ज्ञे स ज्ञेभि
तेर ज्ञे। स ज्ञें म। ष्ट स वै। ष्टु गु यु भिति ष्ट गु। कुम।
अर्तो का य। खुभि नु भिति खु। निने म।।५।। नु
दी र्थ्येन पोज्ञि दम। क्रु छी की थ्यः। नै धी द म। नैसी
दु भिति नै सौ द म। पु रु घु आच्छा ये ति पु रु घ। थ्या
ग्न्रा ये। दु म्मं दु भिति दुः। भि दं म। गं स्थु वी पुरे थ्यो
ऽऽति गं स्थ वी पुरः र्थ्यनच्छ्रा दं म। प्र पु प्युऽऽति प्र
पु कृ। र्थ्यन उ मे त्तु भि सु तं। मे त्त म। स र्प्यु दे वु ज
ने थ्युऽऽति स र्पा। दे वु ज ने र्थ्यन अ प्राति प दु भि
स प्राप्ति पु दु म। अ यो थ्यं। किं त व म। ई [illegible] तीये।
अ किं त व म। पृथा चे र्थ्यन भिदु लो कारी भिति
बिदल। कारी म। मो तु धा नै थ्युऽऽति पा तु थ्या नै थ्यः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कृष्टकी कारीमिति कृष्टकी । कारीम ॥ ५ ॥ स
ध्ये प्रा इति समु । धयै । जारम । गेहा थे । रूपपु
ति सिद्ध पा । पुतिम । आस्त्रीऽऽसा । अं ऐ पार्दि वि
वसिद्ध पर्दि । वित्तम । निकं स्राऽऽति निः । कं से ।
पुदुवु विदन सिधे परि । वि विदान म । अरो ध्ये ।
ड्ढि ध्वि घुः । पुति मे यैद्धि धि घुः । पुतिम । निष्ठ से ।
॥६७॥ निः । दे स्राऽऽतिनिः दे सै । पुत्रः स्कारीम । पुत्रः ॥६७॥
कालीमिति पेत्रः । कारीम । सेना नायेति सुमु ।
लाना या । स्मर कारीमिति स्मर । कारीम । पुकु
मोद्या पेति प्रका शाउ धी या । रुपसद्दमि सेपु ।
सद्दम । वर्णा या । अनु रूप मिसे नु । रूधम । बलाप ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

उपदाभि सुपुादाम॥७॥ तुस्ता देवगुरसुत।
सुदेव्यैः कुजेमः। प्रमहुर्स्तिष्णु। मुदे। वु
सनमः। हुर्ण्ड्रस्तिक्षुः। न्य सुामम। स्वप्नीप।
अघमः। अधेर्माघ्यै। वधिरमः। पुविन्नी या
क्षिवजेमः। पुलानाचेतिष्णुः। हीनी या। नु सुत्रदुर्गी
अतिन सूत्रा। दुर्गीमः। आत्रिक्षायार्स सो। क्षिक्षायै।
पुश्निनेमः। उ पुत्रिक्षा यार्स स्व पत्रिक्षायै। अश्वि
प्रश्निनु मिसरिक्षी। पृश्निनेमः। म[illegible]दायै। पुञ्चि
वाकमिति प्रश्ना। द्विवाकमः॥८॥ असमैघ्यः। हस्ति
पमिति हस्ति। पमः। जेवायो। अश्व पमि सेश्व। पमः।
पुष्टौ। गो। पालमिति गो। पालेमः। श्रीपुमाय। अश्वि

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पालमिसमि। पालम्। तेजसो। अजपालमिसे
जा। पालेम्। इरायो। कीनाशम्। कीनाशीया। तुरुसा
कारमितिसुरा। करम्। भक्तायो। गृहपमितिमट
हो। पम्। श्रेयसो। छिन्नधमितिविचाधम्। आध्य
क्ष्यायेसार्थि। अध्याय। अनुवृत्तानारमितनु। हुतारम्॥८॥
भायैः। वाकीहारमितिदारु। आहारम्। प्रभायाः॥९८॥
॥९८॥ रतिप्र। भायैः। अनुबोधमितिसमि। बुधम्। बुध्यस्य।
द्विरूपाया। अभिवेहारम्। अभिसेहारमितिसमि[illegible]
सेहारम्। वर्धित्वाया। नाकोया। पुरिवेशारमितिप
रि। वेशारम्। देवकोकायेति देवानोकाया। पेशिता
रम्। मनुष्यानोकायेति मनुष्यानोकाया। पूर्कुरिता
रम्। मनुष्यानोकाया

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रुमिति प्र। कुरि तारं म। सवैं व्यं। लो के ग्रं नूपसे
तोरु मि लुप। से ल्लारं म। अवं। ग्रसूा। इसवं। ग्रसै।
वधायो। रूपमं चित्ता रुमिलुप। मं चि तारं म। मेधाय।
वासं। पुलूलो मिति वासः। पुलूलो म। प्रकामाये
ति प्र। कामायो। रुजु चित्री म। ॥१०॥ ऋतयो। स्तेनरहस्
यमिति स्तेना। हृदयुम। वैरं हत्या येति वैरा। हत्याय।
पिशुनम। विविनयोग इति वि। विनयो। च्युत्तारं म। औ
पदृश्याये सोप। दृश्या। या। अनुदत्तारमि संनु। दत्त
तारं म। बलोया। अनुचरमि संनु। चरम। जुम्भो।
परिछुन्द म। परिस्फुन्द मिति परि। स्फुन्दम। प्रियाय।
प्रियायेषा मिति नमितप्रिया। शुद्धिनेम। आरि शौ आस्व
सादमि संस्व। सादम। स्वगमीयेति स्वगः। गायं। लोकाय।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भागदुघमिति भागादुघम्॥११॥ मन्यवै। अथ
स्तुप मि सेपः। तपम्। श्रौ धांयां। मि सरमिति मि। सु
रम्। वोगां। पां। घो। क्षारम्। त्रो कां यां। अभि सुर्तारमि
त्यमि। सुर्तारम्। ह्ने मां यां। वृ मो क्षारमिति वि। मोक्षा
रम्। तु कूलमि कूलेभ्यः उपकूले। मि कूलेभ्यः।
॥६१॥ तिष्ठि मर्म। तिष्ठिने मिति त्रिं स्थिनेम्। वपुवे। मृ ॥६१॥
नस्तुतम्। मानः। स्तुतमिति मानः। स्तुतम्। तृतीलांपां।
आजैनी कारीमि। सांजनीं। कारीम्। मि सैं सापर
तिमिः। कैसे। कैरु कारीमिति कोरो। कारीम्। बुमा
यां। अस्तुम्॥१२॥ बुमायां। बुम सू मिति यमुः। सूम्। अ
र्पवम्युपर सर्थे वां। म्यः। अर्वतो कामि सवं। तोकाम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

संवत्सराय। पूर्वापिणी म्रः। पूर्वापिनीमिति पर।
आपिनी म्रः। परिवत्सराये तिं परि। वत्सराय। अ
विजातामि सवि। जाताम्रः। इदावत्सराय। अती
त्वरीमि त्वरीति। सरीम्रः। इद्वत्सराये तीतूः। वत्सराय। अ
तिष्कद्वरीम्रः। अविस्कद्वरीमिस्यतिं। स्कद्वरीम्रः। वत्स
राय। विजर्जरामि तुवि। जर्जराम्रः। संवत्सराय।
पलिक्नीम्रः। क्षेत्रगुन्यन्य सूजत्। र्ष्यैः। अजिनसंध
मि संजिन। सन्धम्रः। साहृत्योर्ष्यैः। चर्मम्नामिति चर्म।
म्नाम्रः॥१३॥ सरोभ्यः गृहीतिः सरः। भ्यः। धैवरम्रः।
उपस्था नेराभ्यः ५५ सुपाकुलाविराभ्यः। दाशम्रः।
वैरातामयः। वैन्दम्रः। नैकलाभ्यः। नौष्बूलम्रः।
पाराय। मागारिम्रः। अवाराय। केवर्तेम्रः। तीर्थेभ्यः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आन्दम्। विषमेभ्यः। विषमेभ्य इति वि। समे
भ्यः। मैनालम्। स्वनेभ्यः। पर्णकम्। गुहाभ्यः।
किरातम्। सानुभ्यः। सानुभ्य इति सानु। भ्यः। जम्भकम्।
पर्वतेभ्यः। किंपूरुषम्। किंपूरुषमिति किम्।
पूरुषम्॥१४॥ बीभत्सायै। पौल्कसम्। वर्णाय।
हिरण्यकारम्। हिरण्यकारमिति हिरण्य। कारम्। तुलायै। वा
॥७०॥ णिजम्। पश्चादोषायेति पश्चा। दोषाय। ग्लावि
नम्। विश्वेभ्यः। भूतेभ्यः। सिध्मलम्। भूत्यै। ॥७०॥
गै जागरणम्। अभूत्यै। स्वपनम्। आर्त्या इत्या।
ऋत्यै। जनवादिनम्। जनवादिनमिति जन। वादिनम्। व्यृ
द्ध्यै। इति वि। ऋद्ध्यै। अपगल्भमित्यप। गल्भम्।
संशरायेति सम्। शराय। प्रच्छिदमिति प्र। छिदम्।१५।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अच्छराजा पेसस्त्वा । राजायं । क्रितुवम्या । दुतायं ।
आदित्येन दर्शमिसौदिनवी । दुर्वीम्या । त्रेतायं ।
कुक्षिनम्य । द्वापरीय । अधिकुक्षिनमिसंधि ।
कुक्षिनम्य । आस्कुन्दायं पेशी । स्कुन्दायं । सभास्थ
णुमिति सभा । स्थाणुम्य । मृत्सवे । गोमृत्युमिति
गो । घ्नंतम्य । अन्तकाय । गोघातमिति गो । घातम्य ।
दुर्ध्वे । धः । गाम्य । विकृतं तमिति वि । कृतंतम्य ।
जीवते माणवः । उपतिष्ठन्ती सुपु । तिष्ठति । दुष्कृ
ताय । दुःकृतायेति दुः । कृतायं । चरकाचार्यं
मिति चरक । आचार्यम्य । पाप्मने । सैलगम्य ।। १८ ।।
प्रतिश्रुत्काया ऽइतिवत्ति । श्रुत्कायै । अर्त्तनम्य ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

धोघोयं। ञ्नू ष म्र। अन्नोयं। बूठे ब्रा दि नूमिर्ति
बठ। श्चू दिनें म्र। अनुनायं। मूर्व्हें म्र। शेव्हेंयं।
आडम्बरा घातमि सो इम्बरू। आभ्रातम्र। म
नेसो। बीणा बोद मिर्ति बीणा। बोद म्र। क्रोशोंयं।
तूणवं धममि[illegible]तूणवं। धमम्र। अवृदस्पुरायं।
ऐवृर[illegible]पुराये स्वर। पुरायं। शेख धममिर्ते शेखा।
॥७१॥ धमम्र। बेनोयं। बेनु पमिर्ति बेनु। पम्र। असतौ
रत्पा येशुन्यतें अरत्पायं। दाबं पमिर्ति दाबु। ॥७१॥
पम्र॥१७॥ नूम्भीयं। पूंछ नूम्र। ठसीपा। ब्राइम्र।
बोदसे। शा बून्याम्र। ग्गाम तूपम्र। ग्गाम रूपि
मिति ग्गाम्र। ग्रम्र। गणे कूम्र। अभिक्रोशे
कूम संविति। क्रोशैकम्र। तानम्र। मर्तसे। बीणावो

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

दमिति वीणा। वादनम्। पाणिघ्नमिति पाणि। घ्नम्।
तूणव ध्ममिति तूणव। ध्मम्। तानः। नट त्रायं। आ
नेत्र्यायेषी। नृत्यायां। तलवम्॥ ४८॥ आनये।
पीवीनम्। पुष्पिमौ। पीठसर्पिणमिति पीठास
र्पिणम्। कुयवौ। चा(ड)लम्। अन्तर्धियायां। वह
शीनर्त्तनमिति वहंशी। नर्त्तनम्। द्विवे। खले
तिमा। सू[illegible]यां। न[illegible]द्या इति नदि। अश्वम्। न
द्यौत्रेय्यं। कुर्सिरम्। चद्रमसे। कैलासम्। अ
दौ। श्रुक्लम्। विज्ञी द्या इति विज्ञं। अद्दोम्। रायैं।
लिङ्गम्। विज्ञा द्या इति पङ्क्ति। अद्दोम्॥ १८॥
अथा। एतामा। अद्दौ। वेरूपानि त्रिवा। रूपाम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आलभते। अतिदीर्घमित्यति। दीर्घम्। च।
अतिह्रस्वमित्यति। ह्रस्वम्। अतिस्थूलमित्य
ति। स्थूलम्। अतिकृशमित्यति। कृशम्। अ
तिशुक्लमित्यति। शुक्लम्। अतिकृष्णमित्यति।
कृष्णम्। अतिकुल्वमित्यति। कुल्वम्। अतिलो
॥७२॥ मशमित्यति। लोमशम्। अशूद्राः। अब्राह्म ॥७२॥
णाः। ते। प्राजापत्या इति प्राजापत्याः। मागधः।
पुंश्चली। कितवः। क्लीबः।२०। इति वाजसने
यसंहितापदे त्रिंशोऽध्यायः।३०॥ सहस्र
शीर्षेति सहस्रशीर्षा। पुरुषः। सहस्रा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सहऽस्रेति सहस्र। अक्षः। सहस्रपादिति सहस्रऽपात्।
सः। भूमिम्। सर्वतः। स्पृत्वा। अति। अतिष्ठत्। दशौ
ङ्गुः लमिति दश। अङ्गुलम्॥१॥ पुरुषः। एव। इदम्।
सर्वम्। यत्। भूतम्। यत्। च। भाव्यम्। उत। अमृ
त ह्वस्ये स म्त। त्वस्य। ईशानः। यत्। अन्नेन। अतिरोह
ती सति। रोहति॥२॥ एतावान्। अस्य। महिमा। अतः। ज्या
यान्। च। पूरुषः। पुरुष इति पुरुषः। पादः। अस्य। वि
श्वा। भूतानि। त्रिपादिति त्रि। पात्। अस्य। अमृतम्। दिवि॥३॥
त्रिपादिति त्रि। पात्। ऊर्ध्वः। उत्। ऐत्। पुरुषः। पादः। अ
स्य। इह। अभवत्। पुनरिति पुनः। ततः। विष्वङ्। वि। अ
क्रामत्। साशनानशने इति साशना नशने। अभि॥४॥

ततः। विराडिति वि। राट्। अजायत। विराजऽइति वि।
राजः। अधि। पूरुषः। पुरुषऽइति पुरुषः। सः। जातः।
अति। अरिच्यत। पश्चात्। भूमिम्। अथोऽइत्यथो।
पुरः॥५॥ तस्मात्। यज्ञात्। सर्वहुतऽइति सर्वऽहुतः। सं
भृतमिति सम्ऽभृतम्। पृषदाज्यमिति पृषत्ऽआ
ज्यम्। पशून्। तान्। चक्रे। वायव्यान्। आरण्याः।
॥७३॥ ग्राम्याः। च। ये॥६॥ ऋचः। सामानि। जज्ञिरे। छन्दां
सि। जज्ञिरे। तस्मात्। यजुः। तस्मात्। अजायत॥७॥ ॥७३॥
तस्मात्। अश्वाः। अजायन्त। ये। के। च। उभयादतः।
उभयादतऽइत्युभयाऽदतः। गावः। ह। जज्ञिरे। तस्मात्।
तस्मात्। जाताः। अजावयः॥८॥ तम्। यज्ञम्। बर्हिषि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

प्र। औक्षन्। पुरुषम्। जातम्। अग्रतः। तेन। देवाः।
अजयन्त। साध्याः। ऋषयः। च। ये॥९॥ यत्। पुरुषम्।
वि। अदधुः। कतिधा। वि। अकल्पयन्। मुखम्। किम्। अ
स्य। आसीत्। बाहू इति बाहू। ऊरू इति ऊरू। पादौ। उच्येते।
इति उच्येते॥१०॥ ब्राह्मणः। अस्य। मुखम्। आसीत्। बाहू इ
ति बाहू। राजन्यः। कृतः। ऊरू इति ऊरू। तत्। अस्य। यत्। वै
श्यः। पद्भ्यामिति पत्ऽभ्याम्। शूद्रः। अजायत॥११॥
चन्द्रमाः। मनसः। जातः। चक्षोः। सूर्यः। अजायत। श्रो
त्रात्। वायुः। च। प्राणः। च। मुखात्। अग्निः। अजायत॥१२॥
नाभ्याः। आसीत्। अन्तरिक्षम्। शीर्ष्णः। द्यौः। सम्। अ
वर्त्तत। पद्भ्यामिति पत्ऽभ्याम्। भूमिः। दिशः। श्रोत्रात्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तथा। लोकान्। अकल्पयन्॥१३॥ यत्। पुरुषेण। ह
विषा। देवाः। यज्ञम्। अतन्वत। वसन्तः। अस्य। आसीत्।
आज्यम्। ग्रीष्मः। इध्मः। शरत्। हविः॥१४॥ सप्त। अ
स्य। आसन्। परिधय इति परिऽधयः। त्रिः। सप्त। स
मिध इति सम्ऽइधः। कृताः। देवाः। यत्। यज्ञम्। तन्वा
नाः। अबध्नन्। पुरुषम्। पशुम्॥१५॥ यज्ञेन। यज्ञम्।
॥७४॥ अयजन्त। देवाः। तानि। धर्माणि। प्रथमानि। आसन्।
ते। ह। नाकम्। महिमानः। सचन्त। यत्र। पूर्वे। साध्याः। ॥७४॥
सन्ति। देवाः॥१६॥ अद्भ्य इत्यत्ऽभ्यः। सम्भृत इति सम्ऽभृ
५ तः। पृथिव्यै। रसात्। च। विश्वकर्मण इति विश्वऽक
र्मणः। सम्। अवर्त्तत। अग्रे। तस्य। त्वष्टा। विदधदिति वि।

दधत्। रूपम्। एति। तत्। मर्त्यस्य। देवत्वमिति देवऽ
त्वम्। आजानमित्याऽजानम्। अग्रे॥१७॥ वेद। अहम्।
एतम्। पुरुषम्। महान्तम्। आदित्यवर्णमित्यादित्यऽ
वर्णम्। तमसः। परस्तात्। तम्। एव। विदित्वा। अति।
मृत्युम्। एति। न। अन्यः। पन्थाः। विद्यते। अयनाय॥१८॥
प्रजापतिरिति प्रजाऽपतिः। चरति। गर्भे। अन्तः। अ
जायमानः। बहुधा। वि। जायते। तस्य। योनिम्। प
रि। पश्यन्ति। धीराः। तस्मिन्। ह। तस्थुः। भुवनानि। विश्वा॥१९॥
यः। देवेभ्यः। आतपतीत्याऽतपति। यः। देवानाम्।
पुरोहित इति पुरःऽहितः। पूर्वः। यः। देवेभ्यः। जातः। न
मः। रुचाय। ब्राह्मये॥२०॥ रुचम्। ब्राह्मम्। जनयन्तः।
देवाः। अग्रे। तत्। अब्रुवन्। यः। त्वा। एवम्। ब्राह्मणः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विधाता । तस्य । देवाः । असन् । वशे ॥२१॥ श्रीः । च ।
ते । लक्ष्मीः । च । पत्न्यौ । अहोरात्रे इत्यहोरात्रे । पा-
र्श्वे इति पार्श्वे । नक्षत्राणि । रूपम् । अश्विनौ । व्या-
त्तमिति वि । आत्तम् । इष्णन् । इषाण । अमुम् । मे ।
इषाण । सर्वलोकमिति सर्व । लोकम् । मे । इषाण ॥२२॥
॥७५॥ इति वाजसनेयसंहितापदे एकत्रिंशत्तमोध्यायः ॥३१॥
तत् । एव । अग्निः । तत् । आदित्यः । तत् । वायुः । तत् । ॥७५॥
ऊँ इति । चन्द्रमाः । तत् । एव । शुक्रम् । तत् । ब्रह्म । ताः ।
आपः । सः । प्रजापतिरिति प्रजा । पतिः ॥१॥ स-
र्वे । निमेषाः इति नि । मेषाः । जज्ञिरे । विद्युतः इति वि ।
द्युतः । पुरुषात् । अधि । न । एनम् । ऊर्ध्वम् । न ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तिर्य्यञ्चम्। न। मध्ये। परि। जग्रभत्॥२॥ न। तस्य।
प्रतिमेति प्रतिऽमा। अस्ति। यस्य। नाम। महत्। यशः॥३॥
एषः। ह। देवः। प्रदिशऽइति प्रऽदिशः। अनु। सर्वाः।
पूर्वः। ह। जातः। सः। ऊँऽइत्यूँ। गर्भे। अन्तरित्यन्तः। सः।
उ। वा। जातः। सः। जनिष्यमाणः। प्रत्यङ्। जनाः। तिष्ठ
ति। सर्वतोमुखऽइति सर्वतःऽमुखः॥४॥ यस्मात्। जा
तम्। न। पुरा। किम्। चन। एव। यः। आबभूवेत्या।
बभूव। भुवनानि। विश्वा॥५॥ येन। द्यौः। उग्रा। पृ
थिवी। च। दृढा। येन। स्वरिति स्वः। स्तभितम्।
येन। नाकः। यः। अन्तरिक्षे। रजसः। विमानऽइति वि।
मानः॥६॥ यम्। क्रन्दसीऽइति क्रन्दसी। अवसा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त। स्थानेऽइति तस्थाने। अभा। ते दैतामः। मनेषा।
रेजे। मानेऽइति रेजमाने। मत्रे। अधि। सूरः। उदिता
ऽइत्युत्ऽइता। विभाति। वि। भाति॥७॥ वेनः। तत्। प
श्यत्। निहितम्। निहितमिति निऽहितम्। गुहा। सत्। यत्र।
विश्वम्। भवति। एकनीडमित्येकऽनीडम्। तस्मिन्।
इदम्। सम्। च। वि। च। एति। सर्वम्। सः। ओतः। इत्या।
॥८६॥ ऽउतः। प्रोतऽइति प्रऽउतः। च। विभूरिति विऽभूः। प्रजा ॥७६॥
ऽउतः। प्रो। तत्। वोचेत्। अमृतम्। नु।
स्विति प्र। जासु॥८॥ प्र। तत्। वोचेत्। अमृतम्। नु।
विद्वान्। गंधर्वः। धाम। विभृतम्। गुहा।
सत्। त्रीणि। पदानि। निहितेति नि। हिता। गुहा। अस्य।
यः। तानि। वेद। सः। पितुः। पिता। असत्॥९॥ सः। नः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बंधुः । जनिता । सः । विधातेति वि । धाता । धामानि ।
वेद । भुवनानि । विश्वा । यत्र । देवाः । अमृतम् । आ
नशानाः । तृतीये । धामन् । अध्यैरयन्तेत्यधि । ऐ
रयन्त ॥१०॥ परीत्येति परि । इत्य । भूतानि । परीत्ये
ति परि । इत्य । लोकान् । परीत्येति परि । इत्य । सर्वाः ।
प्रदिश इति प्र । दिशः । दिशः । च । उपस्थायेत्युप ।
स्थाय । प्रथमजामिति प्रथम । जाम् । ऋतस्य । आत्मना ।
त्मानम् । अभि । सम् । विवेश ॥११॥ परि । द्यावाप
पृथिवी इति द्यावापृथिवी । सद्यः । इत्वा । परि । लो
कान् । परि । दिशः । परि । स्वरिति स्वः । ऋतस्य । त
न्तुम् । विततमिति वि । ततम् । विचृत्येति वि । [illegible]स

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

तत्। अपश्यत्। तत्। अभवत्। तत्। आसीत्॥१२॥
सदसः। पतिम्। अद्भुतम्। प्रियम्। इन्द्रस्य। काम्यम्।
सनिम्। मेधाम्। अयासिषम्। स्वाहा॥१३॥ याम्।
मेधाम्। देवगणाः। इति देवऽगणाः। पितरः। च। उ
पासते इत्युप। आसते। तया। माम्। अद्य। मेधया।
अग्ने। मेधाविनम्। कुरु। स्वाहा॥१४॥ मेधाम्। मे।
॥८६॥ वरुणः। ददातु। मेधाम्। अग्निः। प्रजापतिरिति प्रजा। ॥८६॥
पतिः। मेधाम्। इन्द्रः। च। वायुः। च। मेधाम्। धाता।
ददातु। मे। स्वाहा॥१५॥ इदम्। मे। ब्रह्म। च। क्षत्रम्।
च। उभे इत्युभे। श्रियम्। अश्नुताम्। मयि। देवाः।
दधतु। श्रियम्। उत्तमाम्। इत्युत्ऽतमाम्। तस्यै।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते। स्वाहा॥१६॥ इति वाजसनेयसंहितापदे द्वात्रिंशत्त-
मोऽध्यायः॥३२॥ ध०॥ अस्य। अजरासः। दमाम्।
अरित्राः। अर्चद्धूमास इत्यर्चत्ऽधूमासः। अग्न-
यः। पावकाः। श्वितीचयः। श्वात्रासः। भुरण्यवः।
वनर्षदः वनसद इति वने। सदः। वायवः। न।
सोमाः॥१॥ हरयः। धूमकेतव इति धूमऽकेतवः। वा-
तजूता इति वातऽजूताः। उप। द्यवि। यतन्ते। वृ-
थक्। अग्नयः॥२॥ यज। नः। मित्रावरुणा। य-
ज। देवान्। ऋतम्। बृहत्। अग्ने। यक्षि। स्वम्।
दमम्॥३॥ द्वे इति द्वे। विरूपे इति विऽरूपे। चरतः।
स्वर्थे इति सुऽअर्थे। अन्यामेसया। वत्सम्। उप।
अम्

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

धापृषे तेऽइति धापयतो। इदिनः। अग्नस्यामम्। भवति।
स्वधानामिति स्वधा। वीनः। शुक्रः। अग्नस्यामम्। यु
दृशे। सुवर्चाऽइति सु। वर्चाः॥४॥ त्रीणि। शता।
त्री। सहस्राणि। अग्निम्। त्रिंशत्। चा। देवाः। न
वा। चा। असपर्यन्। औक्षन्। घृतैः। अस्तृणन्।
२४ बर्हिः। अस्मै। आत्। इत्। होतारम्। नि। असादयन्त॥५॥
॥७८॥ अग्निः। वृत्राणि। जंघनत्। द्रविणस्युः। विपन्यया॥
समिद्धःऽइति सम्ऽइद्धः। शुक्रः। आहुतऽइत्याऽहुतः॥६॥ ॥७८॥
विश्वेभिः। सोम्यम्। मधु। अग्ने। इन्द्रेण। वायुना। पि
बा। मित्रस्य। धामभिरिति धामऽभिः॥७॥ आ। वृतः।
रवेन। पतिम्। भिन्नम्। प्रतिम्। तेजसा। आ। नवा। शुचिः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रेतः। नि। खिदन्म। भिसिक्रभितिनि। सिक्रष्म। चोः। अ
भीकैः। अग्निः। शर्द्धम्। अनवद्यम्। युवानम्। स्वा
ध्यम्। मिति स्तु। आध्युम्। जनयत। सूदयंत। च॥८॥
अग्नेः। शर्द्धम्। महते। सौभगाय। तव। द्युम्नानि। उ
त्तमानी स्तु। तमानि। सन्तु। सम्। जास्पत्यम्।
जाःऽपत्यमिति जाःऽपत्यम्। सुयमम्। सुयममिति सुऽयमम्।
आ। कृणुष्व। शत्रूयताम्। शत्रूयतामिति शत्रूयता। म
ताम्। अभि। तिष्ठ। महांसि॥९॥ साम्। रुद्रे। मरुत
ममिति मरुत्। तम्। मम्। अर्कैः। शोकैः। संकीशो। कैः। व
वमहे। महिः। नः। शोचिः। अग्ने। इदम्। नात्ये। शीवसा।
देवता। वायुम्। प्राणि। राधसा। ननेमा ऽऽइतिन। तमा॥१०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

चे ऽइति चे । अग्ने । स्याम । उते इति सु । आऽहुता । प्रियासः ।
सन्तु । सूरयः । यन्तारः । ये । मघवान ऽइति मघ । वा
नः । जनानाम् । ऊर्वम् । दयन्त । गोनाम् ॥ ११ ॥ श्रु
धि । श्रुत्कर्ण ऽइति श्रुत् । कर्ण । वह्निभिरिति वह्नि । दे
वैः । अग्ने । सयावभिरिति सयाऽवऽभिः । आ । सीदन्तु
बर्हिषि । मित्रः । अर्यमा । प्रातर्यावाणः । प्रातर्या वा
नः ऽइति प्रातः । यावानः । अध्वरम् ॥ १२ ॥ विश्वेषाम् । ॥ ७२ ॥
अदितिः । यज्ञियानाम् । विश्वेषाम् । अतिथिः । मा
नुषाणाम् । अग्निः । देवानाम् । अवः । आ वृणान
ऽस्सो । वृणानः । सुमृडीक ऽइति सु । मृडीकः । भवतु ।
जातवेदा ऽइति जात । वेदाः ॥ १३ ॥ महः । अग्नेः । सभ्र

धानस्येति सऽमृऽरधानस्य । शर्म्मणि । अनागाः । मि
त्रे । वरुणे । स्वस्तये । श्रेष्ठे । स्याम । सवितुः । सवीम
नि । तत् । देवानां । मः । अवः । अद्य । वृणीमहे ॥१४॥ ।
आ । पः । चित् । पिप्युः । स्तर्यः । न । गावः । नक्षन्त ।
ऋतम् । जरितारः । ते । इन्द्र । वाहिः । वापुः । नानि मृ
त ऽइति निऽमृतः । नः । अद्य । चमू । नि । धीभिः । दय
सो । द्वि । वाजीनः ॥१५॥ गा वः । उपा । अवता । अवतम् ।
मृत्तीऽइति मृत्ती । यज्ञस्य । रसुहा । पुत्रा । कर्णी । हिरण्यया ॥१६॥
मतः । अद्य । सूरे । उत्ऽइते । स्तुतः । ते । अनागाः । मि
त्रः । अर्यमा । सुवाति । सविता । भगः ॥१७॥ आ ।
सुते । सिञ्चत । श्रियं । रोदस्योः । अभिश्रियं प्रभिसृति ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

श्रियंमा । रसा । दधीताद्वृषभम ॥१८॥ आतिष्ठन्तमभि
स्या । तिष्ठन्तम् । परि । विश्वे । अभूषन् । श्रियः । वसानः ।
चरति । स्वरोचिरिति स्वरोचिः । महत् । तत् । वृष्णः । अ
सुरस्य । नाम । आ । विश्वरूपऽइति विश्वरूपः । अ
मृतानि । तस्थौ ॥१९॥ प्र । वः । महे । मन्दमानाय । अ
न्धसः । अर्च । विश्वानराय । विश्वाभुवे । विश्वभु
वऽइति विश्व भुवे । इन्द्रस्य । यस्य । सुमखमिति सु । ति
॥८०॥ मखम् । सहः । महि । श्रवः । नृम्णम् । च । रोदसीइति ॥८०॥
रोदसी । सपर्यतः ॥२०॥ बृहन्तो । इन्द्रा । इन्द्रः । इधमः । पवाम ।
भूरि । रास्तां । म । प्रयुतःस्वरः ॥२१॥ इन्द्र । आ । इहि । म
हि । अन्धसः । विश्वेभिः । सोमपर्वभिरिति सोमपर्वभिः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

भिः। मह्रान्। अभिष्टिः। ओजसा॥२२॥ इन्द्रः। वृत्रम्।
अवृणोत्। शर्द्धनीतिऽइति शर्द्धऽनीतिः। प्र। मायि
नाम्। अमिनात्। वर्पणीतिः। वर्पणीतिऽइति वर्प।
नीतिः। अहन्। व्यंसमिति वि। अंसम्। उश
धक्। वनेषु। आविः। धेनाः। अकृणोत्। राम्याणाम्॥२३॥
कृतः। चमम्। इन्द्र। माहिनः। सन्। एकेन। पासि। सत्
तऽइति सत। पते। किम्। ते। इत्था। पृच्छसे। समरा सम्य
णऽइति सम्। अराणः। शूशुवानैः। वोचेः। तत्। नः।
हरिवऽइति हरिऽवः। यत्। ते। अस्मेऽइत्यस्मे॥२४॥
आ। तत्। ते। इन्द्र। आयवः। पनन्त। अभि। ये।
ऊर्वम्। गोमन्तम्। तितृत्सान्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सक्षु त्वे इति सक्षु त्वे । अस्मे इति । पुरुक्षुमिति
पुरु । क्षुम् । महीम् । सहस्रधारामिति सहस्र ।
धाराम् । बृहतीम् । दुदुक्षन् । दुदुक्षन्निति दुधुक्ष
न् ॥२५॥२॥ इमाम् । ते । धियम् । प्र । भरे । महः । महीम् ।
अस्य । स्तोत्रे । धिषणा । यत् । ते । आनजे । तम् । ॥८१॥
उत्सव इत्युत्ऽसवे । च । प्रसव इति प्रऽसवे । च ।
॥८१॥ सासहिम् । ससहिमिति ससहिम् । इन्द्रम् । देवासः ।
शवसा । अमदन् । अनु ॥२॥ विभ्राडिति विऽभ्राट् ।
बृहत् । पिबतु । सोम्यम् । मधु । आयुः । दधत् ।
यज्ञपताविति यज्ञऽपतौ । अविह्रुतम् । अविह्रुतमित्यवि ।
ह्रुतम् । वातजूत इति वातऽजूतः । यः । अभि । रक्षति

सप्तिः। रक्षति। मनौ। प्रजाः। इति। प्रजाः। पुपोष।
पुरुधा। वि। राजति॥२७॥ येन। पावक। चक्षसा।
भुरण्यन्तम्। जनान्। अनु। त्वम्। वरुण। पश्यसि॥२८॥
भूरिष्यन्तम्। जनान्। अनु। त्वम्। वरुण। पश्यसि। सूर्य
दिवौ। अदृष्टन्। इ सर्वप्रभू। आ। गतम्। रथेन। सूर्य
त्वचा। मध्वा। यज्ञम्। सम्। अञ्जाथे
तम्। च। इति। सूर्यौ। त्वचा। मध्वा। यज्ञम्। सम्। अञ्जाथे
ऽइ सञ्जाथे॥२९॥ आ। नः। इडाभिः। विदथे। सुशस्ति।
ति सु। शस्ति। विश्वानरः। सविता। देवः। एतु। अपि।
बचा। युवानः। मत्सथानः। विश्वे। म। जगतः। अ
भिपिबऽइ सत्रिः। पिन्वे। मनीषा॥३०॥ यत। अद्य।
कृत। च। वृत्रहन्निति वृत्र। हन्म। उदगाः। सूर्य। अगाः।
अभि। सूर्य। सर्वम्। तत्। इन्द्र। ते। वशे॥३१॥ तरणिः

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वदर्शतऽइति विश्वऽदर्शतः । ज्योतिष्कृत् । ज्यो
तिःऽकृदिति ज्योतिःऽकृत् । असि । सूर्य । विश्वम् ।
आ । भासि । रोचनम् ॥३२॥ तत् । सूर्यस्य । देव
त्वमिति देवऽत्वम् । तत् । महिऽत्वमिति महिऽत्वम् ।
मध्या । कर्तोः । विऽततमिति विऽततम् । सम् । ज
भार । यत् । आ । इत् । अयुक्त । हरितः । सधऽस्थादिति ॥८२॥
सधऽस्थात् । आत् । रात्री । वासः । तनुते । सिमस्मै ॥३३॥
॥८२॥ तत् । मित्रस्य । वरुणस्य । अभिऽचक्षऽइत्यभिऽच
क्षे । सूर्यः । रूपम् । कृणुते । द्योः । उपऽस्थऽइत्युपऽस्थे ।
अनन्तम् । अन्यत् । रुशत् । अस्य । पाजः । कृष्णम् ।
अन्यत् । हरितः । सम् । भरन्ति ॥३४॥ बहूनाम् । मत्नाम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

असि । सूर्य । बट् । आदित्य । महान् । असि । महः । ते
ते । सतः । महिमा । पनस्यते । अद्धा । देव । महान् ।
असि ॥ ३५ ॥ बट् । सूर्य । श्रवसा । महान् । असि । स
त्रा । देव । महान् । असि । मह्ना । देवानाम् । असुर्यः ।
पुरोहित इति पुरःऽहितः । विभ्विति विऽभु । ज्योतिः ।
अदाभ्यम् ॥ ३६ ॥ श्रायंतःऽइव । सूर्यं
म् । विश्वा । इत् । इंद्रस्य । भक्षत । वसूनि । जाते । ज
नमाने । ओजसा । प्रति । भागम् । न । दीधिम ॥ ३७ ॥
अद्य । देवाः । उदितेत्युत्ऽइता । सूर्यस्य । निः । अं
हसः । पिपृत । निः । अवद्यात् । तत् । नः । मित्रः । वरुणः ।
मामहंताम् । ममहंतामिति ममहंताम् । अदितिः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सिध्रुं न । पथिवी । उत । द्यौः ॥ ३८ ॥ आ । पुच्छेन । रज
सा । वर्तमानः । निऽवेशयन् । तिनि । वेशीयन् । अ
मृतम् । मर्त्यम् । च । हिरण्ययेन । सविता । रथेन ।
आ । देवः । याति । भुवनानि । पश्यन् ॥ ३८ ॥ प्रावा
वजे । ववजऽऽति ववजे । सुप्रयाऽऽति सु । प्रयाः ।
बर्हिः । एषाम् । आ । विश्पती । वा । विश्पतीऽइव । वेति । विश्प
॥८३॥ तीऽइव । बीरिटे । इयातेऽऽती याते । विशाम् । अक्तोः । उष ॥८३॥
सः । पूर्वऽहूतौ । वितिपूर्वऽहूतौ । वायुः । पूषा । स्वस्तये । नि
युत्वान् ॥ ४० ॥ इन्द्रवायूऽइति इन्द्रवायू । बृहस्पतिम् ।
मित्र । अग्निम् । पूषणम् । भगम् । आदित्सान् । मा
रुतम् । गणम् ॥ ४१ ॥ वरुणः । प्राविते ति प्रा । अविता ।

भुवत्। मित्रः। विश्वाभिः। ऊतिभिरिस्तुतौ। भिः। क
रेताम्। नः। सुराधसः। सुराधस इति सुऽराधसः॥१२॥ अग्नि।
नः। इन्द्रा। एषाम्। विष्णो इति विष्णो। स प्रथा। नाम
ति सा। जोषा। नाम। इन्द्र। सुत। अश्विना॥१३॥ अ
ग्नौ। इन्द्र। वरुण। मित्र। देवाः। शर्धः। प्र। यन्त। मारुत।
उत। विष्णो इति विष्णो। उभा। नासत्या। रुद्रः। अध ग्नाः।
पूषा। भगः। सरस्वती। जुषन्त॥१४॥ इन्द्राग्नी इति
ग्नी। मित्रावरुणा। अदितिम्। स्वरिति स्वः। पृथि
घाम। वीम्। द्याम्। मरुतः। पर्वतान्। अपः। हुवे। विष्णुम्। पूष
३ णम्। ब्रह्मणः। पतिम्। भगम्। नु। शंसम्। सवि
तारम्। ऊतये॥१५॥ अस्मे इति। रुद्राः। मेळ्हना।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

पर्वतासः। वृत्रहत्य इति वृत्र। हत्ये। भरहूता मिति
भर। हूतौ। सजोषा इति स। जोषाः। घ्नः। त्रां सते।
स्तुवते। धायि। पज्राः। इन्द्र ज्येष्ठ इति इन्द्र। ज्येष्ठाः। अस्मा
न्। अद्य। वन्तु। देवाः। ॥५६॥ अर्वाचं नं अद्य। वाजवंतः।
यजत्राः। आ। वः। हार्दि। भयमानः। व्ययेयम त्रा
ध्वमः। नः। देवाः। निजुर इति निः। जुरः। वृकस्य। ॥८४॥
त्राध्वम। कर्तात्। अवपद इति अव। पदः। यजत्राः। ॥५७॥
॥८४॥ विश्वे। देवाः। शृणुत। इमम्। हवम्। मे। ये। अन्तरिक्षे।
ये। उप। द्यवि। स्थ। ये। अग्निजिह्वा इत्यग्नि। ज
ह्वाः। उत। वा। यजत्राः। ॥५८॥ देवेभ्यः। प्रथमम् ॥ ।३।
यज्ञियेभ्यः अमृतत्वमित्यमृत। त्वम्। सुवसि।
भागम्। उत्तमम्। इत्। सुता। तमम्। आत्। इत्। दामानम्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सवितः । त्वाष्टुर्णुषे । अनूचीना । जीविता । मा । नुषे । च्यः ॥ १८ ॥
प । वायुम् । अर्घा । ब्रह्मती । मनीषा । बृहद्रयिमिति बृ
हत् । रयिम् । विश्वबारमिति विश्व । बारम् । रथप्रामि
ति रथ । प्राम् । घृतद्युमेति घृत स्नू । गामा । नियुत
ः इति नि । युतः । पत्समानः । कविः । बूविमः । इयद्दासि ।
प्रयज्योऽ इति प्र यज्यो ॥ ५० ॥ मित्रम् । हुवे । पूतदक्ष
मिति पूत । दक्षम् । वरुणम् । च । रिशादसम् । धियम् ।
घृताचीम् । साधन्ता ॥ ५१ ॥ दस्रा । युवाकवः । सुता ।
नासत्या । वृक्तबर्हिष इति वृक्त । बर्हिषः । आ । यातम् ।
रुद्रवर्तनी इति रुद्र । वर्तनी ॥ ५२ ॥ विद्वस्ते । वह्नि ।
मरमा । रुणम् । अर्द्भैः । मही । पाथः । पूर्व्यम् । सध्र्यक् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

कृरित्ति कः। अग्न्म्। नयत्। सुपदीति सु। पदी। अ
दोराणाम्। अद्वार वमम्। प्रथमा। जानतो। गा[illegible] ॥५३॥
नहि। स्पर्शम्। अविदन्। अयम्। अस्मात्। वैश्वान
रात्। पुरएतार ग्निभि पुरः। एतारम्। अग्नेः। आई[illegible] ।
एनम्। अवृधन्। अमृताः। अमर्त्यम्। वैश्वानरम्। क्षे
त्रजित्याय। चेत्त्र जित्याय। देवाः॥५४॥३म्रा। द्विष
॥८५॥ मि नेति द्विश। च्यूनिनो। म धानरुद्रा ग्नीदरतीन्द्रा ग्नी। हवामहे।
तानः। मृडतः। ईदृशे॥५५॥३पा। असै। गायत। नरः॥ ॥८५॥
पवमानाया इन्दवे। अभि। देवान्। इयक्षते॥५६॥
बोचा। अहिह स इह सहि। हसोमम बर्हि त्रिभि तम बा व
नः। अवर्द्धन्। बोचा मबरे। हरिवाइति हरि। बः। बे।
गविष्ठा विहृगो। इदै। बोचा। नूनम्। अनुमदन्ती

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सनु । मदन्ति । विप्राः । पिब । इंद्र । सोमम् । सगणऽ
इति सऽगणाः । मरुद्भिरिति मरुत्ऽभिः ॥५७॥ जनिष्ठाः ।
उग्रः । सहसे । तुराय । मंद्रः । ओजिष्ठः । बहुलाभिमान
ऽइति बहुलऽअभिमानः । अवर्धन् । इंद्रं । मरुतः ।
चित् । अत्र । माता । यत् । वीरम् । दधनत् । धनिष्ठा ॥५८॥
आ । तु । नः । इंद्र । वृत्रहन्निति वृत्रऽहन् । अस्माकम् ।
अर्धम् । आ । गहि । महान् । महीभिः । ऊतिभिरित्यूतिऽ
भिः ॥५९॥ त्वम् । इंद्र । प्रतूर्तिष्विति प्रऽतूर्तिषु । अभि ।
विश्वाः । असि । स्पृधः । अशस्तिहेत्यशस्तिऽहा । जनिता ।
विश्वतूरिति विश्वऽतूः । असि । त्वम् । तूर्य । तरुष्यतः ॥६०॥
अनु । ते । शुष्मम् । तुरयन्तम् । ईयतुः । क्षोणी इति क्षोणी ।
शिशुम् । न । मातरा । विश्वाः । ते । स्पृधः । श्नथयन्त । मन्यवे ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वृत्रम्। मन्दारञ्जे। तूर्वेसि॥६१॥ अदब्धेभिः। सवितरि
ति सवितः। पायुभिरिति पायुऽभिः। त्वम्। शिवेभिः। अ
द्य। परि। पाहि। नः। गयम्। हिरण्यजिह्वऽइति हिरण्य।
जिह्वः। सुविताय। नव्यसे॥६२॥ प्र। वीरयेति वीरऽया। शु
शुचयः। दद्रिरे। वाम्। अध्वर्युभिरित्यध्वर्युऽभिः। मधु
मन्तऽइति मधुऽमन्तः। सुतासः। वह। वायो ऽइति वायो।
॥८६॥ नियुतऽइति निऽयुतः। याहि। अच्छ। पिब। सुतस्य। अन्ध ॥८६॥
सः। मदाय॥६३॥ काव्ययोः। आजानेष्वित्याऽजानेषु।
क्रत्वा। दक्षस्य। दुरोणे। रिशादसा। सधस्थऽइति सध
ऽस्थे। आ॥६४॥ तिरश्चीनः। विततऽइति विऽततः।
रश्मिः। एषाम्। अधः। स्वित्। आसी३त्। उपरि। स्वित्।
आसी३त्। रेतोधाऽइति रेतःऽधाः। आसन्। महिमानः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आ। सीनुं। स्वधा। अवस्तात्। प्रयतिरिति प्र। यतिः।
पूर्वस्मात्।।१५।। आ। रोदसी इति रोदसी। अपृणात्।
आ। स्वः। महत्। जातम्। यत्। एनम्। अपसः। अधा
रयन्। सः। अध्वराय। परि। नीयते। कविः। अत्यः
न। वाजसातय इति वाज। सातये। चनोहित इति
चनः। हितः।।१६।। उक्षे। श्रेणिं। वृत्रहन्तमेति वृत्रहन्। तमं।
तमा। या। मन्स्वाना। चित्। आ। गिरा। आ। शुभैः। आ
विवासत इति विवासतः।।१७।। उप। नः। सूनवः।
गिरः। शृण्वन्तु। अमृतस्य। ये। सुमृडीका इति सु
मृडीकाः। भुवन्तु। नः।।१८।। ब्रह्माणि। मे। मतयः।
शं। सुतासः। शुष्मः। इयर्ति। प्रभृत इति प्रभृतः।
मे। अद्रिः। आ। शासते। प्रति। हर्यन्ति। उक्था। इमा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्रि॰

ह

हरीऽइति हरी। वृतः। ता नः। अर्धा॥६९॥ अनुत्तमः।
आते। मघवन्। मघा। वेनः। नकिः। नु। ना। त्वा। वाजि
ति। त्वा। वीनः। अस्ति। देवता। विदानः। ना। जायमानः। न
शते। ना। जातः। मा। नि। कुदि। ष्वा॥ ... प्रवः। द्वेति
प्रा। वृद्धम्॥७०॥ ततारः। त्वा। आसा। अनु। वातने। घु। ज्येष्ठम्।
मतः। जन्मे। ... चे घ नन्दमणाऽइति चे घा मणाः। सवनः।
जन्मानः। नि। हिरण्या। त्रि। रोनः। अनो। मनः। विश्वे। म
॥८७॥ दक्षिा। नु मोनः॥७१॥ इमाः। ... च। पुरूवसो। पुरू ॥८७॥
वसोऽइति पुरु। वसो। गिरः। वर्धन्तु। माः। मर्ता। पावक
वर्णाऽइति पावकवर्णाः। शुचयः। विपश्चितऽइति वि पः।
श्चितः। अभि। स्तोमैः। अनूषत॥७२॥ अस्य। अयम्।
विश्वः। आर्यः। दासः। शेवधिपाऽइति शेवधिऽपाः।

अरिः। तिरः। चित्। अर्थे। रुद्रासे। पवीरवि। तुज्या। इत्।
सः। अज्यते। रश्मिः॥७३॥ अयमः। सनत्स्वमः। ऋत्विजि
रि स्म विंपि। सनत्स्मृतः। सहैः। क्षतऽइति सहैः। क्षतः। स
मुद्रऽइवेति समुद्रःऽइव। पप्रथे। ससः। सः। अस्या। म
हिमा। गरणो। रोचे। मर्तेषु। विप्रराज्यऽइति विप्रराज्ये॥७४॥
आ। नः। ब्रह्म स्पादि विस्पृधीऽइति विस्पृधः। स्पर्धोमा। ब
योगऽइति वा यो। बाहि। सुमंन्मशिरऽइति सुमन्मा। शिः।
अ न दि स नः। पवित्रैः। तु। परि। श्रीणानः। अयमः। शुक्रः।
अ यामि। ते॥७५॥ इन्द्र वायूऽइतीन्द्र वायू। सुसन्दृशे
ति सुसन्दृशा। सुहवेति सुऽहवा। इह। हवामहे।
यथा। नः। सर्वः। इत्। जनः। अनमीवाः। सङ्गमे। स
तिसम्। गमे। सुमनाऽइति सुमनाः। असत्॥७६॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऋध्यं कुः । इध्या । सः । मर्त्यः । शशमे । देवताता । यजऽइति । देव
ताता । यो । नूनम् । मित्रावरुणौ । अभिष्टये । आचके
ऽइति आऽचक्रे । हव्यदातये । यज्ञऽइति हव्यऽदातये ॥ ७७ ॥ आ
वा तमः । उप । भूषतमः । सच्चनः । पिवृतमः । अर्चिनो ।
दुग्धमः । पयः । वृषणा । जेन्या । वसू ऽइति जेन्या । वसू । मा
नः । मर्धिष्टम् । आ । गतम् ॥ ७८ ॥ प्र । एतु । ब्रह्मणः
पतिः । प्र । देवी । एतु । सूनृता । अच्छ । वीरम् । नर्यम् । ॥८८॥
॥८१॥ पङ्क्तिऽराधसम् इति पङ्क्तिऽराधसम् । देवाः । यज्ञम् । न
यन्तु । नः ॥ ७९ ॥ चन्द्रमाः । अप्सु । अन्तः । आ
सुपर्णऽइति सुऽपर्णः । धावते । दिवि । रश्मिमः । पिशङ्ग
मः । बृहत्तमः । पुरुस्पृहऽइति पुरुऽस्पृहतमः । हरिः । ए
ता । कुमिं क्रदता ॥ ८० ॥ देवं देवं वृभिरिति देवमः । देवमः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वृः। अवसा। देव देवमिति देवम्मा। देवम्। अग्निर्ह्वये।
देव स्व वमिति देवम्मा। देवम्। ह वे सा। वाजसातपऽ
इति वाज। सातये। ग्टण नेः। देव्या। धिया॥८१॥ दिवि।
पृष्ठः। अरोचत। अग्निः। वैश्वानरः। बृहन्। क्ष्मया।
वृधानः। ओजसा। चनोहितऽऽ इति चनःऽहितः। ज्यो
तिषा। बाधते। तमः॥८२॥ इन्द्राग्नीऽऽ इतीन्द्राग्नी। अपा
त्। इयम्। पूर्वी। आ। अगात्। पद्वतीऽऽ इति पत्ऽवती
भ्यः। हित्वी। शिरः। जिह्वया। वावदत्। चरत्। त्रिंशत्। प
दानि। अक्रमीत्॥८३॥ देवासः। हि। स्म। मनवे। सम
न्यवः ऽऽ इति सऽमन्यवः। विश्वे। साकम्। सरातयःऽऽ इति सरा
तयः। ते। नः। अद्य। ते। अपरम्। तुचे। तु। नः। भ
वन्तु। वरिवोविदःऽऽ इति वरिवःऽविदः॥८४॥ अप। अध। मत्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥८९॥

अभिशस्तीरित्यभि।शस्तीः। अशस्तिहेत्यशस्ति हे। नो। अद्य।
इन्द्रं। युनक्ति। आ। अभवत्। देवाः। तोऽइन्द्र। सस्याय। श्रे
श्रिरे। बर्हिरिन्द्रो नोऽस्तिबर्हितु। भानो। मरुद्गणेतिमरुत्।
गण॥८५॥ प्रावः। इन्द्राय। बृहते। मरुत्वते। अर्चत। अर्च
त। वृत्रं हनति। वृत्रहेति वृत्रहा। शतक्रतुरिति शत।
क्रतुः। वज्रेण। शतपर्वणेति शत। पर्वणा॥८६॥ अस्य।
इत्। इन्द्रः। वावृधे। वृष्ण्यऽइति वव्। वृधे। वृष्ण्यम्।
शवः। मदे। सुतस्य। विष्णवि। अद्य। तम्। अस्य। महि।
मानम्। आयवः। अनु। स्तुवन्ति। पूर्वथेति पूर्व। था॥८७॥
इति वाजसनेयसंहितापदे त्रयस्त्रिंशत्तमोऽध्या
यः॥१॥३३॥६१॥ अत। जागृत। कुरम। उदेती
सुता। वेत्ति। देवम्। ततः। कुंइसं। सूसस्य। तथा।

॥८९॥

एव। एति। दूरङ्गममिति दूरम्ऽगमम्। ज्योतिषा
म्। ज्योतिः। एकम्। तत्। मे। मनः। शिवसंकल्पमि
शिव। संकल्पमिति शिवऽसंकल्पम्। अस्तु॥१॥ येन। कर्माणि। अपसः।
मनीषिणः। यज्ञे। कृण्वन्ति। विदथेषु। धीराः। यत्।
अपूर्वम्। यक्षम्। अन्तः। प्रजानामिति प्र
जानाम्॥२॥ यत्। प्रज्ञानमिति प्रऽज्ञानम्। उत।
चेतः। धृतिः। च। यत्। ज्योतिः। अन्तः। अमृतम्। प्रजा
स्विति प्रऽजासु। यस्मात्। न। ऋते। किम्। चन। कर्म।
क्रियते॥३॥ येन। इदम्। भूतम्। भुवनम्। भवि
ष्यत्। परिगृहीतमिति परिऽगृहीतम्। अमृतेन।
सर्वम्। येन। यज्ञः। तायते। सप्तहोतेति सप्तऽहोता॥४॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

यस्मिन्। ऋचः। साम। यजूंषि। यस्मिन्। प्रतिष्ठि
ता। प्रतिस्थितेति प्रति।स्थिता। रथनाभावि वेति रथ
नाभौ। इव। अराः। यस्मिन्। चित्तम्। सर्वम्। ओत
मित्या। उतम्। प्रजानाम्। मिति प्रजानाम् ॥५॥ सुषार
थिः। सुसारथिरिति सु। सारथिः। अश्वान्निवेत्यश्वान्
इव। यत्। मनुष्यान्। नेनीयते। अभीशुभिरित्यभीशु।
भिः। वाजिनः इवेति वाजिनः। इव। हृत्प्रतिष्ठम्। हृत्प्र ॥६०॥
॥६०॥ तिष्ठमिति हृत्।प्रतिष्ठम्। यत्। अजिरम्। जविष्ठ
म् ॥६॥ पितुम्। नु। स्तोषम्। महः। धर्माणम्। तवि
षीम्। यस्य। त्रितः। वि। ओजसा। वृत्रम्। विपर्वमिति वि।
पर्वम्। अर्दयत् ॥७॥ अनु। इत्। नु। अनु मत गर सेनु।

मते। त्वमृ। मन्यासै। शमृ। च। नः। कृधि। क्रत्वे। दक्षा
य। नः। हिनु। प्र। नः। आयूंषि। तारिषः॥८॥ अनु।
नः। अद्य। अनुऽमतिः। यज्ञमृ। देवेषु। म
न्यतामृ। अग्निः। च। हव्यऽवाहनः। हव्यवाहनऽइति हव्यऽवाहनः। भ
वतमृ। दाशुषे। मयः॥९॥ सिनीवालि। पृथुऽस्तुके। पृथु
स्तुकऽइति पृथुऽस्तुके। या। देवानामृ। असि। स्वसा।
जुषस्व। हव्यमृ। आऽहुतमृ। आऽहुतमित्याऽहुतमृ। प्रजामिति प्र।
जामृ। देवि। दिदिड्ढि। नः॥१०॥ पञ्च। नद्यः। सरस्वती
मृ। अपि। यन्ति। सऽस्रोतसः। सस्रोतसऽइति सऽस्रोतसः। सरस्व
ती। तु। पञ्चधा। सोऽइति सो। देशे। अभवत्। सरित्॥११॥
त्वमृ। अग्ने। प्रथमः। अङ्गिराः। ऋषिः। देवः। देवानामृ।
अभवः। शिवः। सखा। तव। व्रते। कवयः। विद्मनाऽपसः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ते। विद्युता। अपऽवसः। अजोयन्त। मरुतः। भ्राजत्ऽऋष्टयः
यऽरतिभ्राजैन्ता। अऽऋष्टयः॥ १२॥ तमः। नः। अश्नो। त
वा। दे। वा। पा। युक्षितिपायुक्षितिः। म। च्या। नं। गरक्षो। तत्वेः
च्यां। बस्युः। त्राना। तोक। स्यां। तनये। गवाम्। असि।
अनिमे। षं। रक्षमाणः। तव। व्रते॥ १३॥
ना उत्तायामः। अवी। स्त्रः। चिकित्वान्। आसद्यः। प्रवीते
तिप्रा। वी। ता। वषणम्। जजानः। अरु। षः। स्तु। पऽरस्तषु
॥ ८॥ षा। स्तूपः। रुशत्। अस्य। पाजः। इडा। यां। पुत्रः। वयुने॥ ८॥
अजनि। ष्ट॥ १४॥ इडो। पाः। ज्ञा। पदे। वयम्। नाभा।
पृथिव्याः। अधि। जातवेदः। नि। धीमहि। अग्ने। हव्याय। वोऽह्ळवे॥ १५॥ प्र। मन्महे। श
वसा। नाय। शूषम्। आङ्गूषम्। गिर्वणसे। अङ्गिरस्वत्।

सुवृक्तिभिरिति सुवृक्तिऽभिः। स्तुवते। ऋग्मियाय। अर्चा
मा। अर्कम्। नरे। विश्रुतायेति विऽश्रुताय॥१६॥ प्र। वः।
महे। महि। नमः। भरध्वम्। आङ्गूष्यम्। शवसानाय।
साम। येन। नः। पूर्वे। पितरः। पदज्ञा इति पदऽज्ञाः।
अर्चन्तः। अङ्गिरसः। गाः। अविन्दन्॥१७॥ इच्छन्ति। त्वा।
सोम्यासः। सखायः। सुन्वन्ति। सोमम्। दधति। प्रयांसि।
तितिक्षन्ते। अभिशस्तिमित्यभिऽशस्तिम्। जनानाम्।
इन्द्र। त्वत्। आ। कः। चन। हि। प्रकेत इति प्रऽकेतः॥१८॥
न। ते। दूरे। परमा। चित्। रजांसि। आ। तु। प्र। याहि।
हरिव इति हरिऽवः। हरिभ्यामिति हरिऽभ्याम्। स्थिराय।
वृष्णे। सवना। कृता। इमा। युक्ताः। ग्रावाणः। समिधाने।
इति सम्ऽइधाने। अग्नौ॥१९॥ अषाढम्। सुक्षितिभिर्युता। सु।

पतं । नासत्यां । पप्रिम् । स्वर्धाम् । स्वःसाम् इति स्वःऽसाम् ।
अप्साम् । वृजनस्य । गोपाम् । भरेषुजाम् इति भरेषुऽ
जाम् । सुक्षितिम् इति सुऽक्षितिम् । सुश्रवस्तमम् इति सुऽ
श्रवस्तमम् । जयन्तम् । त्वाम् । अनु । मदेम । सोम ॥२०॥
सोमः । धेनुम् । सोमः । अर्वन्तम् । आशुम् । सोमः । वी
रम् । कर्मण्यम् । ददाति । सादन्यम् । सदन्यम् इति सद
न्यम् । विदथ्यम् । सभेयम् । पितृश्रवणम् इति पितृऽश्रव ॥९२॥
॥९२॥ णम् । यः । ददाशत् । अस्मै ॥२१॥ त्वम् । इमाः । ओषधीः ।
सोम । विश्वाः । त्वम् । अपः । अजनयः । त्वम् । गाः । त्वम् ।
आ । ततन्थ । उरु । अन्तरिक्षम् । त्वम् । ज्योतिषा । वि । तमः ।
ववर्थ ॥२२॥ देवेन । नः । मनसा । देव । सोम । रायः । भा
गम् । सहसावन्निति सहसाऽवन् । अभि । युध्य । मा ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्वा। आ। ततान। इति। वी अख्यत्। उत्। येभ्यः। प्राच्य
कित्ता। गविष्टौ। वितिगो।। द्दि द्यौ।।२८।। अष्टौ। वि। अख्यत्।
ककुभः। पृथिव्याः। त्री। धन्व। योजना। सप्त। सिन्धून्।
हिरण्याक्ष इति हिरण्य। अक्षः। सविता। देवः। आ। अगात्।
दधत्। रत्ना। दाशुषे। वार्याणि।। ८।। हिरण्यपाणि
रिति हिरण्य। पाणिः। सविता। विचर्षणिरिति वि। चर्ष
णिः। उभे इति। द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी।
अन्तः। ईयते। अप। अमीवाम्। बाधते। वेति। सूर्यम्।
अभि। कृष्णेन। रजसा। द्याम्। ऋणोति।।२९।। हिरण्यह
स्त इति हिरण्य। हस्तः। असुरः। सुनीथ इति सु। नीथः।
सुमृडीक इति सु। मृडीकः। स्ववानिति स्व। वानः। यातु।
अर्वाङ्। अपसेधन्निति अप। सेधन्। रक्षसः। यातुधानान्

त्ते या तु । धा नाम [illegible] । अ स्म्वो त । दे वः । पा ति दो ष म ति ।
दो ष म्र्या ग्रु णा न नः ॥२६॥ मो तु । पं थौ स वि त रति स वि
तः । पू र्व्यो सनः य्र रे ण व न सु द्द ता । इति सु । द्द ता । अं
ना रि क्षो । ते भिः । नः । अ द्य । प थि भि रिति प थि । भिः सु गे
भि रिति सु । गे भिः र क्ष । च नः । अ धि । च । ब्रू हि । दे व ॥२७॥
उ भा । पि ब त म् । अ श्वि ना । उ भा । शर्म । य च्छ त म् । ॥९३॥
अ वि द्रि या भिः । ऊ ति भि रित्यू ति । भिः ॥२८॥ अ प्न स्व ती म्
॥९३॥ अ श्वि ना । वा चं म् । अ स्मे इ ति । कृ त म् । नः । द स्रा ।
वृ षण्वा । म नी षा म् । अ द्यू त्ये । अ वं से । नि । ह्व ये । वा म् ।
वृ धे । च । नः । भ व त म् । वाज सा ता विति वाज । सा तौ ॥२९॥
द्यु भि रि ति द्यु । भिः । अ क्तु भि रि त्य क्तु । भिः । प रि । पा त म्
अ स्मा न् । अ रि ष्टे भिः । अ श्वि ना । सौ भ ग े भिः ॥३०॥
CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

आ। रात्रि। पार्थिवम्। रजः। पितुः। अप्रायि। धाम-
भिरिति धाम। भिः। दिवः। सदांसि। बृहती। वि। तिष्ठसे।
आ। त्वेषम्। वर्त्तते। तमः॥३१॥ उषः। तत्। चित्रम्। आ।
भर। अस्मभ्यम्। वाजिनीवतीति वाजिनी। वति। येन।
तोकम्। च। तनयम्। च। धामहे॥३२॥ प्रातः। अग्निम्।
प्रातः। इन्द्रम्। हवामहे। प्रातः। मित्रावरुणा। प्रातः। अ-
श्विना। प्रातः। भगम्। पूषणम्। ब्रह्मणः। पतिम्। प्रा-
तरिति प्रातः। सोमम्। उत। रुद्रम्। हुवेम॥३३॥ प्रात-
र्जितमिति प्रातः। जितम्। भगम्। उग्रम्। हुवेम। व-
यम्। पुत्रम्। अदितेः। यः। विधर्त्तेति वि। धर्त्ता। आ-
ध्रः। चित्। यम्। मन्यमानः। तुरः। चित्। राजा। चित्।
यम्। भगम्। भक्षि। इति। आह॥३४॥ भग। प्रणेतः।
भग। सत्यराधः। इति सत्य। राधः।
प्रनेतरिति प्र। नेतः।

भग । इमाम् । धियम् । उत् । अव । ददत् । नः । भग ।
प्र । नः । जनय । गोभिः । अश्वैः । भग । प्र । नृभिरिति नृ
भिः । नृवन्तऽइति नृवन्तः । स्याम ॥३५॥ उत । इदानीम् ।
भगवन्तऽइति भगवन्तः । स्याम । उत । प्रपित्वऽइति प्र
पित्वे । उत । मध्ये । अह्नाम् । उत । उदितेत्युत्ऽइता । म
घवन्निति मघवन् । सूर्यस्य । वयम् । देवानाम् । सु
सुमताविति सुऽमतौ । स्याम ॥३६॥ भगः । एव । भग ॥१८४॥
॥१८४॥ वानिति भगऽवान् । अस्तु । देवाः । तेन । वयम् । भग
वन्तऽइति भगऽवन्तः । स्याम । तम् । त्वा । भग । सर्वः ।
इत् । जोहवीति । सः । नः । भग । पुरएतेति पुरःऽएता ।
भव । इह ॥३७॥ सम् । अध्वराय । उषसः । नमन्त । दधि
क्रावेति दधिऽक्रावा । इव । शुचये । पदाय । अर्वाचीनम् ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

वसुविदमितिवसुऽविदं । भगं । नः । रथमिवेति
रथंऽइव । अश्वाः । वाजिनः । आ । वहन्तु ॥३८॥ अश्वावतीः ।
अश्वऽ वतीरित्यश्वऽवतीः । गोमतीः । गोमतीरितिगोऽमतीः । नः । उषा
सः । उषसः । वीरवतीः । वीरवतीरितिवीरऽवतीः । सदं ।
उच्छन्तु । भद्राः । घृतं । दुहानाः । विश्वतः । प्रपीता इति
प्रऽपीताः ॥३९॥ पूषन् । तव । व्रते । वयं । न । रिष्येम ।
कदा । चन । स्तोतारः । ते । इह । स्मसि ॥४०॥ पथस्पथः ।
पथःपथ इति पथःऽपथः । परिपतिमितिपरिऽपतिं । व
चस्या । कामेन । कृतः । अभि । आनट् । अर्कं ।
सः । नः । रासत् । शुरुधः । चन्द्राग्रा इति चन्द्रऽअग्राः ।
धियंधियमितिधियंऽधियं । सीषधाति । सीसधा
तीति सीसधाति । प्र । पूषा ॥४१॥ त्रीणि । पदा । वि । चक्रमे

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विष्णुः गोपाः। अप्राप्यताः अनंतः धर्म्माणि। धारयन्।।५२।।
तत्र। विप्रासः। विप्रमन्वः जागृवांसः प्रस्तिजागृता।
बांधवः सः समयाः इध्यते। विष्णौ। मतो। परमम्। पदम्।।५३।।
घृतवती। इति घृतवती। भुवनानाम्। अभिश्रिये
श्रिता। श्रिया। उर्वीः। इत्युर्वी। पृथ्वीः। इति पृथ्वी। मधु
दुघे। इति मधुदुघे। सुपेशसा। इति सुपेशसा। द्यावा
पृथ्वी। इति द्यावापृथ्वी। वरुणस्य। धर्म्मणा।
वोष्कभिते। इति विष्कभिते। अजरे। इति ।।९५।।
।।९५।। विष्कभिते। विस्कभिते। इति भूरिरेतसा।।५४।। ये। नः। स
सजोषौ। भूरिरेतसे। भवन्तु। अपा। ते। भवन्तु। उरुस्था। अनन्या
पशौ। पसः। अतिसा। पशौ। अपा। अग्नेः। बाधामहे। तान्। ब्रसवः।
मितं। तिग्मा। भिनत्ति। मायाम्। अग्निः। अवेशाबाधामहे। तान्।
[illegible] आदिताः। इन्द्रपरि। स्पशः। भिस्पशः। परि। स्पशः। मा।

मा। उपस्म। चेत्तारम्। अघिरा जमित्यघि। राजम।
अक्रून्। ॥४५॥ आ। नानूत्सा। त्रिज्विरिंतित्रि। जि। प
कादुरौः। दूतं। देवेभ्यः। धातमः। मधुपेयमिति मधु।
पेयम्। अघ्विना। पा। आयुः। तारिषम्। निः। रपांसि
सत्ताम्। सेधतम्। द्वेषः। भवतम्। सचा। भुवेति
सचा। भुवा ॥४६॥ एषः। वां। स्तोमः। मरुतः। इयम्। गीः।
मान्दार्यस्य। मान्यस्य। कारोः। आ। इषा। यासीष्ट। तन्वे।
वयाम्। विद्याम। इष। वृजनम्। जीरदानुमिति
जीरदानुम्। ॥४७॥ सुहस्त्यो मा। इति सुहस्त्यः। मा। स
हपावेसस। इति सहपावेसस। आ वतरस्याः वतः। सु
हपवेमा। इति सहपा। पवमानः। अप। समा। दीव्योः। पूर्वे
षामम्। प व्योमा। अनुदृश्य सना। दृश्य। घीरा। अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ज्वाले विरूपे स नु। ज्वालैविरे। रक्षन्नः। रश्मिन्त्सा॥४१॥
आयुष्यम्। वर्चस्यम्। रायः। पोषम्। औद्भिद्यम्।
ऽदम्। हिरण्यम्। वर्चस्वत्। जैत्राय। आ। विशतात्। तात्।
उग्रः हि। माम॥१२॥ न। ततार। रक्षांसि। न। पिशाचाः।
ओजः। प्रथमजं हि तेष्ठ यम।
तरन्ति। देवानाम्। मनो बिभर्ति। दाक्षायणम्। हिरण्यम्।
जम्। हि। एतत्। दीर्घम्। आयुः। सः। मनुष्येषु। कृ
सः। देवेषु। कृणुते। दीर्घम्। आयुः॥५०॥ यत्। आ। अबध्नन्। दा ॥८६॥
॥८६॥ कृणुते। दीर्घम्। आयुः। शतानीकाय। इति। शतऽअनीकाय।
दाक्षायणाः। हिरण्यम्। शतानीकाय। सुमनस्यमाना। न। ततत्। मे। आ।
सुमनस्यमाना। ऽइति सुमनस्यमानाः। शतशारदायेति शतऽशारदाय। आयुष्मान्॥५१॥
बध्नामि। शत। शारदाय। ... अजमत कपादिसे
उत। ते। अधि। बुध्नामि। ... विश्वेदेवाः। वसवः।
वः। पातु। पृथिवी। समुद्रः। वर्षा। अन्न। सम।३॥
जरदष्टिः। जरदष्टिः। अस्ति।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ऋतवधातुस्ताव घनं हवा नाः। स्नुताः। मत्रौः
कुविशस्ता इति कुवि। शस्ताः। अवत्तु॥ प२॥ २ माः। श्री
रेः आदिसेप्यः घृतस्नू इति घृत। स्नुः सनात।
राजेष्य इति राजेष्यः। जुकौ। जुहोति। स्टनो नु
मित्रः अर्थ माः। जगेः नः तुविजा त इति तुवि। जा
तः। वरुणः। दद्यैनं अरंः शे।॥ प३॥ सुस। ऋ व यः। प्र
त्विं ताः इति प्रति। हिताः शरिरि। सुसार दत्ति। सदमा।
~~अप्रमादभिसप्रा। मा दमा। सुसार दत्ति। भिदमा।~~
अप्रमादभिसप्रा। मादमः। सुसा। आपः स्थपतः।
लोकमाई युगं तत्रा। जा[illegible] तः। अस्वप्न जा। विसप्रा
जो। सत्रसदा इति सत्रा। सदौ। चा। देवौ॥ प४॥ ३ तः। ८
तिष्ठु। ब्रह्मणः पतेः। देवयन्त इति देवः। यन्तः। चा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

ई। महो। उपा। प्रा। मन्तु। मरुतः। सुदानवऽइति सुऽदानवः।
इन्द्रः। प्राशुः। भव। सचा॥५५॥ प्रा। नूनम्। ब्रह्मणः।
पतिः। मन्त्रम्। वदति। उक्थ्यम्। यस्मिन्। इन्द्रः। वरुणः।
मित्रः। अर्यमा। देवाः। ओकांसि। चक्रिरे। ब्रह्मणः॥ ॥५६॥४
पते। त्वम्। अस्य। यन्ता। सूक्तस्येति सुऽउक्तस्य। बो
धि। तनयम्। च। जिन्व। विश्वम्। तत्। भद्रम्। यत्।
॥९७॥ अवन्ति। देवाः। बृहत्। वदेम। विदथे। सुवीराऽइति ॥९७॥
सुऽवीराः॥५७॥ इति वाजसनेयसंहितापदे चतुर
स्त्रिंशतिमोध्यायः॥३४॥ अपाद्। इतः। मन्तु। पुणयः।
असुम्नाः। देवपीयवऽइति देवऽपीयवः। अस्य।
लोकाः। सुतावत। सुतवतऽइति सुतऽवत। वतः॥ चु
मितत्रू च। मिः। अहोभिः। अक्तुभिः। अक्तुमिति

अथ श्रुतेवोनिषदे नमः

हरिः ॐ सतु । जिः प्रतु मिति विः । अनु मः । यमः । दद्यातु ।
अवतु । अनुमितः अवतु । सानमः । ... सौ ॥१॥ सविता ।
तोशरीरेभ्यः । पृथिव्यामः । लोकमः । रक्षतु ॥ तस्मै ।
[illegible] ज्येतामः । उक्तियां ॥ वारः ॥२॥ वायुः पुनातु । सविता ।
पुनातु । अग्नेः भ्राजसाः । सूर्यस्य । वर्चसाः ।
मुच्यतामः । उक्तियां ॥३॥ सविता । तेः शरीराणि ।
मातुः । उपस्थे । रसुपस्थे । आवपतु ॥ तस्मै । पृ
थिविशमः । भव ॥ ४ ॥ प्रजापतेः विति प्रजाप
तौ सा । देवतायामः । उपोदकेश्युपा । उदके [illegible] । [illegible]
सौ दधामि । अस्से ॥ अपा । नेः । शोच्यतां अघम् ॥५॥
परमाम् सोमपितृमयो । अनेः । पराः । इहि । पंचामः ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

॥२८॥

ष्टः। ते। अग्ने। रतरः। दुवयाः। स्थितिदे ब्रुवाना। नौ। च प्र ते।
श्रवृत। ते। अवी भि। मानैः। प्रजा। भिः। ते। प्रा। जाम्। अरि
रिघवः। रिरि। घ। इति। रिरि। घः। मा। उत। वीरान्। नौ। दा। रोम।
थो। तनः। रोम। हि। ते। घटः। णिनः। रोम। ते। भज। वं। तु। इ। दक्षौ। रोम।
ते। भज। वनु। अग्नयन। पार्थिवासः। मा। चा। अभिः। श्रुश्रु
चनु॥ ७॥ कल्पं। ताम्। ते। दिवः। रोनः। तुभ्यम्। आ। पवः। श्री
वतेमाऽऽ। शितिरि। वा। तमाः। तुभ्यम्। भज। वनु। श्रि। घ। वः। अग्ने
तरिप्न। मा। श्रि। वमा। तुभ्यम्। कल्पं। ताम्। ते। दिवः। नः। सर्वा॥ ८॥
अश्मन्वती। ररम्। ना। वतीः। रीयते। समा। रभध्वम्।
उत। तिष्ठत। प्र। तरत। सखायः। अत्र। जहीमः। अशि
वाः। ये। असन्। शिवानः। वयम्। उत्। तरेम। अभि।
वाजान्॥ ९॥ अप। अघम्। अप। किल्बिषम्। अप।
कृत्याम्। अपोऽइति। रपः। अपामार्ग। अप। मार्ग। सप।
दुःस्वप्न्यम्। अ

॥२८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सुमित्रिया न ऽआपः २

मा गां च म । अस्माक् तु । अप [illegible] द्रुः । ऊ ब्रु प्र म [illegible] दुःस्वप्न उद्वयन्तम
मित्रिद्धाः स्वप्नम । सुवं ॥१०॥ अन न्हीतं ह म । अन्वार स्वो सुस्वाहि
मह ऽस्य न्तु । आरभा म न्तै । सारभे प म । स्व स्तो योऽस्य । स्पृष्ट ५
न्तु । इन्द्र ऽइ वे ती [illegible] रवा देवेभ्यः । व ज्ञिः । सं तारणा ऽस्ति
सम् । तारणः । भव ॥११॥ इमम् । जीवेभ्यः । परि धिम्
ति परि । धिम । दधामि । मा । एषाम् । नु । गात् । अपर
अर्धम । एव म । यत म । जीवन्तु । शत र दः । पुरूचीः । अन्तः
मृत्युम् । दधाताम् । पर्वतेन ॥१२॥ आयुष्मा न । अग्ने ।
हविषा । वृधानः । घृत प्रतीकः । घृत । घृतीकः । घृत
योनिः । एधि । घृतम् । पीत्वा । मधु । चारु ।
गव्यम् । पितेव । पुत्रम् । अभि । रक्षतात् ।
इमान् । स्वाहा ॥१३॥ परीमे । गाम् । अनेषत । परि । अग्निम् ।

अग्नऽ आयूंषि पवसऽ ८

ह्रैं देवेभ्यो हव्यं वहतु प्रजानन् ५

अग्ने । घृतम् । देवेषु । अक्रतश्च वेनकृः । इमान् । आ ।
दृघ्व ब्रिति ॥ १४ ॥ क्रमात् । अभि ऋत्विक्यां । अरक्षम् । अग्निम् ।
प्र । हिंसी । मा । द्रूरम् । यमराज्य भिति यमाराज्यम् । गच्छ
तु । रिपूवाहस्थिति रिपू । वाहः । इह । एव । अयम् । इतरः ।
जातवेदाः । इति जात । वेदाः ॥ १५ ॥ वहा । वपाम् । जातवे
दऽइति जात । वेदः । पितृभ्यऽइति पितृभ्यः । यत्र । एतान् ।
म । वेत्थ । निहितानिति निऽहितान् । पराके ॥ मेदसः ।
॥९९॥ कुल्याः । उप । तान् । स्रवन्तु । सत्याः । एषाम् । आशिषः । सम् । ॥९९॥
शिवन्तम् । नमन्ताम् । स्वाहा ॥ १६ ॥ स्योना । पृथिवि ।
न । भव । अनृक्षरा । निवेशनीति निऽवेशनी । यच्छ ।
नः । शर्म । सप्रथा । इति सऽप्रथाः ॥ १७ ॥ अस्मात् । अधि । त्वम् ।
जातः । असि । त्वत् । अयम् । जातम् । पुनरिति पुनः ।
त
अपनुंश्रोषुं चदूधम् ११

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वःगाय। लोकाय। स्वाहा ॥१८।२२

अस्मै। स्वर्गायेति

इति वाजसनेयसंहितापदे पंचत्रिंशोध्यायः ॥३५॥

ऋचं मा। वाचं मा। प्र। पद्ये। मनः। यजुः। साम। प्राणम्।

चक्षुः। श्रोत्रं मा। वाक्। ओजः। सह। ओजः। मयि। प्रा

णापानौ ॥१॥ यत्। मे। छिद्रम्। चक्षुषः। हृदयस्य। म

नसः। वा। अतितृण्णमित्यतितृण्णम्। बृहस्पतिः। मे।

तत्। दधातु। शम्। नः। भवतु। भुवनस्य। यः। पतिः।

ततः। दधातु। शम्। नः। कया। नः। कस्त्वा। अभि

ऊतिभिः। स्तुता। शिः। कया। त्वम्। नः। ऊत्या। अभि

प्र। मंदसे। वृषन्। कया। स्तोतृभ्य इति स्तोतृभ्यः।

आ। भर ॥७॥ इन्द्रः। विश्वस्य। राजति। शम्। नः। अस्तु।

द्विपद इति द्विपदे। चतुष्पदे। चतुःपद इति चतुःपदे ॥८॥

मित्रः। वरुणः। भवतु। अर्यमा। इन्द्रः। बृहस्पतिः। विष्णुः।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

इंद्र ऋतमस्य सुरा। तुमः॥५॥ वातः पवतामृ। तपतु।
सूर्यः कल्पि ऋद्धिर्नो देवाः पर्जन्यः अग्निर्वर्षतु॥ धा॥
अहोरात्रे भवन्तु नगरा श्रीः प्रतिधीयतामृ। इन्द्रा
ग्नी इंद्राग्नी भवतामृ। अवोत्तिरिस्य वेनक्षिः। इन्द्रा
वरुणा सुतरुद्धेलि राता। हव्या इन्द्रा पूषणा। वाजसा
शं ताविवाजा। सातौ। इन्द्रासोमा। सुविताय। शोः॥७॥ दे
वीः अभिष्टये। आपः भवन्तु पीतये। शंयोः। अभि।
॥१००॥ स्रवन्तु नः॥८॥ द्यौः शान्तिः। अन्तरिक्षं शांति पृथिवी। ॥१००॥
आपः ओषधयः। वनस्पतयः विश्वे देवाः। ब्रह्म।
सर्वं शां एव। सा। मा। एधि॥९॥ दृते। दृंह। मा। मित्रस्य।
मा। चक्षुषा। सर्वाणि। भूतानि। समीक्षंताम्। अहम्।
ईक्षे। ईक्षामहे। ज्योक्। ते। सन्दृशि जीव्यासम्। ज्योक्।
जीव्यासम्॥१०॥ नमः ते। अस्तु। विद्युते। इति विद्युते।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्तनयित्नवैरिंजगवन्मितिजगा । वना । अस्तु । यतः । स्व
रि रिति स्वः । समीहसे सम्ऽईहसे ॥११॥ यतो यत इति
यतः । यतः । समीहसे सम्ऽईहसे । ततः । नः । अभयम् ।
कुरु । शम् । नः । कुरु । प्रजाभ्य इति प्रऽजाभ्यः । अभयम् ।
नः । पशुभ्य इति पशुऽभ्यः ॥१२॥ तत् । चक्षुः । देव
हितमिति देवऽहितम् । पुरस्तात् । शुक्रम् । उत् । चरत्
पश्येम । शरदः । शतम् । जीवेम । शरदः । शृणुयाम । [illegible] । प्रब्रवाम ।
अदीनाः । स्याम । भूयः । च । शरदः । शतात् । इति वा[illegible]स्तेय स[illegible]
ता प दे री ३ रीति मोध्यायः ॥३६॥ नारिरसि । असि । देवी इति दे
वी । द्यावापृथिवी इति द्यावापृथिवी । मखस्य । वाम् ।
अद्य । शिरः । राध्यासम् । देवयजन इति देवऽयजने ।
पृथिव्याः । मखाय । त्वा । मखस्य । त्वा । शीर्ष्णे ॥१॥ देवस्य ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

बृहस्पतिः। भूतस्य। प्रजपतिः जाः। इति प्रजपतिः। जाः। बृः॥२॥
इयती। अदितेः। आसीत्। तेऽइन्द्रस्य। ओजेनः। स्वः। अर्ध्वस्य।
चाः। बृहस्पतेः श्लोकाः। धूपयामि। अभिजवै। साधवै। सुक्षि
स्याऽइति सुक्षितिसे॥३॥ बहमाचीमरवाय। सूर्यस्य। तप
से। पविद्ध्याः। सुर्यं स्वस्तराऽइति समू। स्पन्दः। पाहि।
अश्विः। अक्षि। ह्वेचितः तपः॥४॥ अनीष्टस्ता। पुरस्तात्।
॥१०९॥ अग्नेः। अधि। पसरसा। धीपसे। आयुः। मे। दाः। पुत्र
वतीति पुत्रा। वती। दक्षिणतः। इन्द्रस्य। प्रजामिति प्र। ॥१०९॥
जाम्। सुषदा। सुसदेति सु। सदा। पश्चात्। देवस्य। स
वितुः। चक्षुः। आश्रुतिरिसाश्रुतिः। उत्तरतः। धातुः।
रायः। स्पोषम्। विधृतिरिति वि। धृतिः। उपरिष्टात्।
बृहस्पतेः। ओजेन। विश्वायनाम। ना। ह्यायेन। पाहि।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मनोता । अश्वा । अस्रिधे ॥ ५ ॥ स्वाहा । मरुद्भिरिति मरुत्ऽभिः ।
परि । श्रीयस्व । दिवः । सम् । स्पृशः । स्पृशस्वेति सम्ऽस्पृशस्व । पा
हि । मधु ॥ ६ ॥ मर्ज्जिः । देवानाम् । पिता । मतीनाम् । पतिः ।
प्रजानाम् । मतिः । प्रजानाम् । सम् । देवः । देवेन । सविता ।
मतः । सम् । धेनुः । रोचते ॥ ७ ॥ अग्निः । अग्निना । देवेन । अ
रोचत । स्वाहा । तपसा । देवेन । अरोचत ॥ ८ ॥ धर्त्ता ।
दिवः । विभाति । तपसः । पृथिव्याम् । धर्त्ता । देवः । देवानाम् ।
अमर्त्यः । तपोजाः । इति तपःऽजाः । वाचम् । अस्मे । इत्यस्मे ।
नि । यच्छ । देवायुवम् । देवयुवमिति देवऽयुवम् ॥ ९ ॥
अपश्यम् । गोपाम् । अनिपद्यमानमित्यनिऽपद्यमानम् ।
आ । च । परा । च । पथिभिरिति पथिऽभिः । चरन्तम् । स
सध्रीचीः । सः । विषूचीः । वसानः । आ । वरीवर्त्ति । भुवनेषु ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

सर्वेस्या २

अन्तरिसत्तः ॥१०॥ विश्वासाम्। भुवाम्। पते। विश्वस्य।
मनसः। वेश्रुसदे। नश्रुदिति देवऽश्रुत। त्वम्। देव। घर्म।
देवः। देवान्। पाहि। अत्र। प्र। अवीः। अनु। वाम्। देववीत
य इति देवऽवीतये। मधु। माध्वीभ्याम्। मधु। माधूची
भ्याम्। ऊर्द्ध्वः। अध्वरम्। धेहि ॥११॥ पिता। नः। असि। पिता।
नः। बोधि। त्वष्टृमन्त इति त्वष्टृऽमन्तः। त्वा। सपेम। पुत्रान्।
पशून्। मयि। धेहि। प्रजामिति प्रऽजाम्। अस्मासु। धेहि।
॥११२॥ अरिष्टा। अहम्। सहपत्येति सहऽपत्या। भूयासम् ॥१२॥
अहः। केतुना। जुषताम्। सुज्योतिरिति सुऽज्योतिः। ज्योतिः। ॥१०२॥
ज्योतिषा। स्वाहा। रात्रिः ॥१३॥ इति वाजसनेयसंहितापदे
सप्तत्रिंशोऽध्यायः ॥३७॥ सरस्वति। असौ। इडे। अदिते। उष्णीषः
पूषा। असि। घर्माय। दीष्व ॥१॥ अश्विभ्याम्। पिन्वस्व। सरस्वत्यै। पि
न्वस्व। सरस्वत्यै। इन्द्राय। स्वाहा। इन्द्रवदितीन्द्रऽवत् ॥२॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मः। ते। स्त नेः। शशि पः। मः। मयो भूरिति म चः। भूः। मः।र
भुवा।रतिर भ्रा। धाः। व सु विदति व सु। वित। वः। सुदत्रे
इति सु। दत्रेम बेना। विश्वा। पुष्ट सि। वा यो त्रि। सरस्वति।
त म्रा। इडा। धातवे। अकूति संक्षः॥३॥ गायत्रम्।। त्रः।अ
सि। त्रैष्टुभम्। त्रै स्तुभ मि भृ त्रै स्तु भम्। ज्वा वापविं वीर्य्या
म्। वा। पवि। मं हो सि। अन्तर क्षेणा। उप। म धा सि। इ
न्द्रे। अश्विना। मधुनः। सारघस्य। घर्म्म म्। पात। वसव
यजेता। वायु। स्वाहा। सूर्य स्याः। रस्मये। वृष्टि वनये। र
ति वृष्टि। वनये॥४॥ समुद्राय स्वाहा। वातीय। स्वाहा। स
रिराय। अनाधृष्याय। अप्रतिधृष्याय स्पति। धृ
ष्याय। अवस्यवे। अशिमिदाय स्वाहा। शिशि। स्वाहा। सवित्रे।
ऋभुमतः। विभुमते। विभुमतः। रति विभुमते।
वाजेवतः। रति वाजे। वते। बृहस्पतये। विश्वदेव्यावते।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विश्वदेव्यावतऽइति विश्वदेव्याऽवते॥५॥ समा या। अग्नि
रस्वते। पितृमतऽइति पितृता। मतौ। स्वाहा॥ घर्म्मा। या। घर्म्मा
पित्रे॥६॥ विश्वाः। आशाः। दक्षिणसदिति दक्षिणाऽसत्।
विश्वान्। देवान्। अयाट्। इह। स्वाहाकृतस्येति स्वाहा।
कृतस्य। घर्म्मस्य। मधोः। पिबतम्। अश्विना॥७॥ दिवि।
धाः। इमम्। यज्ञम्। इमम्। यज्ञम्। दिवि। धाः। स्वाहा।
अग्नये। यज्ञियाय। शम्। यजुर्भ्यऽइति यजुःभ्यः॥८॥
॥१०३॥ अश्विना। घर्म्मम्। पातम्। हार्द्दिवानम्। अहः। दिवाभिः।
ऊतिभिरित्यूतिऽभिः। तन्त्रायिणे। नमः। द्यावापृथिवी ११०
भ्याम्॥९॥ अपाताम्। अश्विना। घर्म्मम्। अनु। द्या
वापृथिवीऽइति द्यावापृथिवी। अमꣳसाताम्। इह। एव।
रातयः। सन्तु॥१०॥ इषे। पिन्वस्व। ऊर्जे। ब्रह्मणे। क्षत्राय।
द्यावापृथिवीभ्याम्। धर्म्म। असि। सुधर्म्मेति सुधर्म्मा।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

अमेना। अस्मे इति। रस्मे। नृम्णानि। धारय। ब्रह्म। क्षत्रम्।
विशम्॥११॥ पूष्णे। शरसे। ग्रावभ्य इति ग्रावऽभ्यः। प्र
तिरवेभ्य इति प्रतिऽरवेभ्यः। पितृभ्य इति पितृऽभ्यः।
ऊर्ध्वबर्हिर्भ्य इत्यूर्ध्वबर्हिःऽभ्यः। घर्मपावभ्य इति घ
र्मपावाऽभ्यः। द्यावापृथिवीभ्याम्। विश्वेभ्यः। देवेभ्यः॥१२॥
रुद्राय। रुद्रहेतय इति रुद्र। हेतये। मधु। हेतमाऽइ
ऽतमऽइतीऽतमा। अग्नौ। अस्याम्। माता। देव। घर्म॥१३॥
अभि। इमम्। महिमा। दिवम्। विप्रः। बभूव। सप्रथा
इति सऽप्रथाः। उत। श्रवसा। पृथिवीम्। रोचस्व॥१४॥
माता। घर्म। दिशः। शुक्रम्। गायत्रम्। हविर्धान इति
हविःऽधाने। सा। ते। आ। प्यायताम्। निः। स्यायताम्।
तस्यै। ते। स्वाहा। अन्तरिक्षे। त्रिष्टुभीति त्रिऽस्तुभि॥
आग्नीध्रे। पृथिव्याम्। जगत्याम्। सद्रस्या॥१५॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

हृत्र स्या। सा। पूर स्या या। पर:पा ये ते पर:। पा या। ब्रह्मणः।
तन्त्र मू। पा हि। विरो:। सा। धर्मणा। बृ प म:। अन्दे। क्री मा म।
सु भिता या। न चे से ॥१६॥ च तु:स्तु ति र भि च तु:सक्ति:।
ना लि:। मृ त स्या। स प्र था ऽ द्व ति स। प्र पा:। स:। न:। वि
श्वा यु रति वि श्वा। आ यु:। स बी पु र ति स बे। आ यु अ
पा। दे वे न अ पा। क रे:। अ न्य व्र त स्य स त्या। व्र त स्या। स
श्वि मा ॥१७॥ ध म्मी। त तो तो। पु री ष म। ते न ॥१८॥ अ
र्चि क्र द त। ब षा। ह रि:। सु हा नो मि त्र:। ना द ती त:। स मू
॥१०४॥ सू र्ये ण। दि चु त त उ द्र वि र सु दा। कि:। मि त्रि रि ति
मि। वि श्री णा वे ती र ति या वे ती। द्या वा प थि वी ऽ र ती ॥१०४॥
द्या वा प थि वी। मा व र। चा। स त्ता। सि द्धं व र। वि त स्थि र।
इ ति वि। त स्थि रे। ता वे त म:। उ द्र। ते। ग न हे म:। उ क्षा। ग
तो मि। अ क्षि त म:। म धि। ग तो मि। अ क्षि त म: ॥२०॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

मघि। सातं। रद्धिपमा। बृहती। मघि। रक्षेन। मघि।
कतुं। वर्म्मैः। तिष्यआतिषि। श्रुकं। विभ्राजन्ति। विरा
जेति विरा। जो। ज्योतिषा। सह। ब्रह्मणा। तेजसा। सु
हा॥२१॥ पयस्वतीरेतः आभृतं तमिन्द्राया न्तमस्य। तस्या।
द्योतमा। अश्वी महि। उत्तेराम्। उत्तरां ममसुत्तेरामा। उत्तरा
मा। समामा। विष्वः। सम्वलभीति समा। बकू। क्रत्वा। दक्षस्य।
ते। सुषमासु। सुसुमतस्येति सु। सुमतस्य। ते। सु
बृम्णा। सुसुम्नेति सुसुम्न। अति इतर संविन। इतः। इ
न्द्रे पीतस्येति नेन्द्र। पीतस्य। प्रजा पतिं। भक्षितस्येति प्र
जा पतिं। भक्षितस्य। मधुमतस्येति मधु। मतः। उ
प हूतस्य सुप। हूतस्य उप हूतस्येति सुप। हूतस्य। भक्षिय। भक्षि॥२२॥
इति वाजसनेय संहिता पदे अष्टत्रिंशत्तमोध्यायः॥३८॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्वाहा। प्राणेभ्यः साधिपतिकेभ्यः इति साधिपतिके
भ्यः। पृथिव्यै। अग्नये। अन्तरिक्षाय। वायवे। दिवे।
सूर्याय॥१॥ दिग्भ्यः इति दिक्भ्यः। चन्द्राय। नक्षत्रेभ्यः।
अद्भ्यः इत्यत्। भ्यः। वरुणाय। नाभ्यै। पूताय॥२॥ वा
चे। प्राणाय। चक्षुषे। श्रोत्राय॥३॥ मनसः कामम्।
आकूतिमित्याकूतिम्। वाचः सत्यम्। अशीय। प
शूनाम्। अन्नस्य रसः। यशः श्रीः। श्रयताम्। मयि।
स्वाहा॥४॥ प्रजापतिरिति प्रजापतिः संभ्रियमा
॥१०५॥ णः इति सम्। भ्रियमाणः। सम्राडिति सम्राट्। ॥१०५॥
संभृत इति सम्भृतः। वैश्वदेव इति वैश्वदेवः।
संसन्न इति सम्। सन्नः। घर्मः प्रवृक्त इति प्र
वृक्तः। तेजः उद्यत इति उत्। यतः। आश्विन पयसि।
आनीयमान इति आ। नीयमाने। पौष्णः। विष्यन्दमाने।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

व्रिस्पुरुसमानुगृतिद्वि। स्पस्समाने। मारुतः। कुथनामै
त्रः। शरस्सि। सुतामसमानुरतिसम। ता। मामा मे। वाय
व्युः। ह्रियमाणः। आग्नेयः। हूयमानो। वा। कृ। हुतः।।५।।
सविता। प्रथमे। अहनि। अग्निः। द्वितीये। वायुः। तृतीये।
आदित्यः। चतुर्थे। चन्द्रमाः। पञ्चमे। ऋतुः। षष्ठे। म
रुतः। सप्तमे। बृहस्पतिः। अष्टमे। मित्रः। नवमे। व
रुणः। दशमे। इन्द्रः। एकादशे। विश्वे। देवाः। द्वादशे।।८।।
उग्रः। च। भीमः। ध्वान्तः। च। धुनिः। च। धुनिः। सा
सह्वान्। ससह्वानिति ससह्वान्। च। अभियुग्वेत्यभि
युग्वा। च। विक्षिप इति विक्षिपः। स्वाहा।।७।।
अग्निम्। हृदयेन। अशनिम्। हृदयाग्रेणेति हृदय।
अग्रेण। पशुपतिमिति पशुपतिम्। कृत्स्नहृदयेने

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

त्तिदाकृत्स्ना। हृदयेना। भवमा। यक्ना। शर्वमा। मतस्नाभ्यामा।
ईशानमा। मन्युना। महादेवमिति महादेवमा। अन्तःप
र्शव्येनेति पर्शव्येना। उग्रमा। देवमा। वनिष्ठुना।
वसिष्ठहनुरिति वसिष्ठ। हनुः। शिङ्गीनि। कोश्याभ्यामा।।८।।
उग्रमा। लोहितेना। मित्रमा। सौव्रत्येना। रुद्रमा। दौर्व्रत्ये
नेति दौः। व्रत्येना। इन्द्रमा। प्रक्रीडेनेति प्र। क्रीडेना। म
रुतः। बलेना। साध्याना। प्रमुदेति प्र। मुदा। भवस्या। क
१०६।। ण्ठ्यमा। रुद्रस्या। अन्तःपार्श्व्यमित्यन्तः। पार्श्व्यमा। महादे ।।१०६।।
वस्येति महादेवस्या। यकृत्। शर्वस्या। वनिष्ठुः। पशुपते
रिति पशु। पतेः। पुरीतता। पुरीतदिति पुरि। तत्।।९।। लो
मभ्य इति लोमभ्यः। त्वचे। लोहिताया। मेदोभ्य इति
मेदःभ्यः। मांसेभ्यः। स्नावभ्य इति स्नाव। भ्यः। अ

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

स्यन्द्यऽर सस्य । भ्यः । मज्जभ्य इति मज्ज । भ्यः । रेतसे ।
पायवे ॥ [illegible] । आयासाये सा । यासाय । प्रायासाय । प्रया
सायेति प्र । यासाय । सं[illegible]यासायेति सम् । यासाय । विया
सायेति वि । यासाय । उद्यासायेत्युत् । यासाय । शुचे । शो
चते । शोचमानाय । शोकाय ॥ ११ ॥ तपसे । तप्यते । त
प्यमानाय । तप्ताय । घर्माय । निष्कृत्यै । निःऽकृत्या इति निःऽकृ
त्यै । प्रायश्चित्त्यै । भेषजाय ॥ १२ ॥ यमाय । अन्तकाय ।
मृत्यवे । ब्रह्मणे । ब्रह्महत्यायाऽइति ब्रह्म । हत्यायै । विश्वेभ्यः ।
देवेभ्यः । द्यावापृथिवीभ्याम् ॥ १३ ॥ इति वाजसनेय
संहितापदे एकोनचत्वारिंशोऽध्यायः ॥ ३९ ॥ छ ॥
ईशा । वास्यम् । इदम् । सर्वम् । यत् । किम् । च । जग
त्याम् । जगत् । तेन । त्यक्तेन । भुञ्जीथाः । मा । गृधः ।
कस्य । स्वित् । धनम् ॥ १ ॥ कुर्वन् । एव । इह । कर्माणि ।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

जिजीविषेत् । शतं समाः । एवं त्वयि । न । अन्यथा । इ-
तः । अस्ति । न । कर्म लिप्यते । नरे ॥ २ ॥ असुर्याः । नाम । ते । लोकाः ।
अंधेन । तमसा । आवृताः । तान् । ते । प्रेत्य । अभि-
गच्छन्ति । ये । के । च । आत्महनः । जनाः ॥ ३ ॥
अनेजत् । एकं । मनसः । जवीयः । न । एनत् । देवाः । आ-
प्नुवन् । पूर्वं । अर्षत् । तत् । धावतः । अन्यान् । अत्येति । ति-
१०८॥ ष्ठत् । तत् । एजति । तत् । न । एजति । तत् । दूरे । तत् । उ । अंतिके । तत् । अंतः । अस्य ।
सर्वस्य । तत् । उ । सर्वस्य । अस्य । बाह्यतः ॥ ५ ॥ यः । तु । सर्वा- ॥१०८
णि । भूतानि । आत्मनि । एव । अनुपश्यति । सर्वभूतेषु । च । आत्मानं । ततः । न । विजुगुप्सते ॥ ६ ॥ यस्मिन् । सर्वाणि । भूतानि । आत्मा । एव । अ-
भूत् । विजानतः । तत्र । कः । मोहः । कः । शोकः । ए-
कत्वं । अनुपश्यतः ।
तस्मिन् । अपः । मातरिश्वा । दधाति ॥ ४ ॥ तत् । तत्
तदु तत्
तस्मिन् अपः

ए कच मिसेका। त्त म। अनु पश्यतां। स नु। पश्यतां। ७॥
स:। पर्यगात्। शु क्रम। अकाय म। अव्रण म। अस्नावि
रम। शु द्धम। अपाप विद्धमिस्य पापा। विद्धम। कवि:।
मनीषी। परिभू:। परि। भू:। स्वय म्भू रितिस्व यम्भू। भू:
याथा तथ्यतः ति यथा। तथ्यत:। अर्थान्। वि। अदधात्।
शाश्वतीभ्य:। समाभ्य:॥ ८॥ अन्धं म। तम:। प्र। वि शन्ति। ये
अ सम्भूतिमिस्यस म। भूतिम। उपास तेरस। सु। पा। आसते।
ततः। भूय इव। ते। तम:। ये। उ रस्तं। सम्
याम्भितस म। भूसाम। रतातां। ९॥ अन्यत्। एव। आहुः। स
म्भवादितिसम। भवात। अन्यत। [illegible]। आहुः। असम्भवा
दितिसम। अभवात्। इति। शुश्रुम। धीराणाम। ये। नः। तत्।

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

विचचक्षिरऽऽ इति वि। चचक्षिरे॥१०॥ सम्भूतिमिति सम्।
भूतिम्। च। विनाशमिति वि। नाशम्। च। यः। तत्। वेद।
उभयम्। सह। विनाशेनेति वि। नाशेन। मृत्युम्। ती
र्त्वा। सम्भूत्येति सम्। भूत्या। अमृतम्। अश्नुते॥११॥ अवि
द्याम्। विद्यायाम्। विद्यायाः। अविद्यायाः। विद्याम्। अवि
द्याम्। अविद्यया। विद्यया॥१२॥ वायुः। अनिलम्। अमृ
तम्। अथ। इदम्। भस्मान्तमिति भस्म। अन्तम्। शरीरम्। ॥
१०८॥ ॐ३म्। क्रतो इति क्रतो। स्मर। क्लिबे। कृतम्॥१३॥ हि
रण्मयेन। पात्रेण। सत्यस्य। अपिहितमित्यपि। हितम्।
मुखम्। यः। असौ। आदित्ये। पुरुषः। सः। असौ। अहम्॥१४
ॐ३म्। खम्। ब्रह्म॥१५॥ इति वाजसनेयसंहितापदे चत्वारिं
शत्तमोऽध्यायः। पदे समासः ५॥ ॥७॥ ॐ॥

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

...नारायण

संवत् १८४५॥ शाके १७०९ क्रोधि नाम संवत्सरे आ
षाढ मासे शुक्ल पक्षे प्रतिपदायां गुरुवारे अश्विनि नक्ष
नक्षत्रे वृद्धि योगे ग्रीष्म ऋतौ वलगुर ...चा मुंडाकर
...श्वर सिद्धेश्वर रत्नेश्वर पुत्र दिनकर ...राम जन
वानि रीखरे ण पाठके न लिखितं पूर्व उत्तर पदे पुस्तकं
संपूर्णं॥ शुभं भवतु॥ विघ्नोर्पनमस्तु॥ यादृशं पुस्त
कं दृष्ट्वा तादृशं लिखितं मया॥ यदि शुद्धमशुद्धं वा मम
दोषो न लिप्यते॥१॥ तैलाद्रक्षेज्जलाद्रक्षेद्रक्षेत् शीतल
बंधनात्॥ मूर्खहस्ते न दातव्यं एवं वदति पुस्तकं॥२॥
अदृष्टभावान्मति विभ्रमाद्वा पदार्थहीनं लिखि
तं मया त्र॥ तत्सर्वमार्यैः परिशोधनीयं कोपं न कुर्या
त् खलु लेखनस्य॥३॥ पुस्तकी प्रतिका नागर ...सा

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

रा

ग हो न तैला कहा स्यमुने पातिथ [illegible] ते॥

पावल्लवण समुद्रो यावन्नक्षत्र मंडितो मेरुः॥ या

वच्च भास्करश्चंद्र तावदिदं पुस्तकं जयतु॥५॥

भग्न पृष्टि कटि ग्रीवा स्तब्ध दृष्टि अधोमुखं॥ कष्टेन

लिखितं पुस्तकं यत्नेन परिपालयेत॥६॥ ॥६०१॥

२८॥

॥ श्री ॥

॥ श्री रस्तु ॥ ॐ हौं ॐ जूं ॐ सः ॐ भूः ॐ भुवः ॥
॥ ॐ सुवः ॐ त्र्यंबकं यजामहे सुगंधिं पु ॥
॥ ष्टि वर्धनं । उर्वारुकमिव बंध ॥
॥ नान्मृत्योर्मुक्षीय मामृतात् ॐ सुवः ॥
॥ ॐ भुवः ॐ भूः ॐ सः ॐ जूं ॐ हौं ॐ ॥
॥ १५ ॥ ॐ हौं ॐ जूं ॐ सः त्र्यंबकंय
॥ जामहे अमृतात् ॥ ॐ सः ॐ ॥
॥ जूं ॐ हौं ॐ ॥ ॐ भूर्भुवस्सुवः ॐ
॥ त्र्यंबकं ० अमृतात् ॥ सुवर्भुव ॥
॥ भूरों ॥ ॐ हौं जूं सः ॐ त्र्यंबकं ० अ
॥ मृतात् ॥ सः जूं हौं ॐ ॥

गोवींदभट

[OrderDescription]
,CREATED=24.09.19 12:55
,TRANSFERRED=2019/09/24 at 14:28:45
,PAGES=509
,TYPE=STD
,NAME=S0001907
,Book Name=M-2264-VAJSANEYI SANHITA PADPATH
,ORDER_TEXT=
,[PAGELIST]
,FILE1=00000001.TIF
,FILE2=00000002.TIF
,FILE3=00000003.TIF
,FILE4=00000004.TIF
,FILE5=00000005.TIF
,FILE6=00000006.TIF
,FILE7=00000007.TIF
,FILE8=00000008.TIF
,FILE9=00000009.TIF
,FILE10=00000010.TIF
,FILE11=00000011.TIF
,FILE12=00000012.TIF
,FILE13=00000013.TIF
,FILE14=00000014.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE15=00000015.TIF
,FILE16=00000016.TIF
,FILE17=00000017.TIF
,FILE18=00000018.TIF
,FILE19=00000019.TIF
,FILE20=00000020.TIF
,FILE21=00000021.TIF
,FILE22=00000022.TIF
,FILE23=00000023.TIF
,FILE24=00000024.TIF
,FILE25=00000025.TIF
,FILE26=00000026.TIF
,FILE27=00000027.TIF
,FILE28=00000028.TIF
,FILE29=00000029.TIF
,FILE30=00000030.TIF
,FILE31=00000031.TIF
,FILE32=00000032.TIF
,FILE33=00000033.TIF
,FILE34=00000034.TIF
,FILE35=00000035.TIF
,FILE36=00000036.TIF
,FILE37=00000037.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE38=00000038.TIF
,FILE39=00000039.TIF
,FILE40=00000040.TIF
,FILE41=00000041.TIF
,FILE42=00000042.TIF
,FILE43=00000043.TIF
,FILE44=00000044.TIF
,FILE45=00000045.TIF
,FILE46=00000046.TIF
,FILE47=00000047.TIF
,FILE48=00000048.TIF
,FILE49=00000049.TIF
,FILE50=00000050.TIF
,FILE51=00000051.TIF
,FILE52=00000052.TIF
,FILE53=00000053.TIF
,FILE54=00000054.TIF
,FILE55=00000055.TIF
,FILE56=00000056.TIF
,FILE57=00000057.TIF
,FILE58=00000058.TIF
,FILE59=00000059.TIF
,FILE60=00000060.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE61=00000061.TIF
,FILE62=00000062.TIF
,FILE63=00000063.TIF
,FILE64=00000064.TIF
,FILE65=00000065.TIF
,FILE66=00000066.TIF
,FILE67=00000067.TIF
,FILE68=00000068.TIF
,FILE69=00000069.TIF
,FILE70=00000070.TIF
,FILE71=00000071.TIF
,FILE72=00000072.TIF
,FILE73=00000073.TIF
,FILE74=00000074.TIF
,FILE75=00000075.TIF
,FILE76=00000076.TIF
,FILE77=00000077.TIF
,FILE78=00000078.TIF
,FILE79=00000079.TIF
,FILE80=00000080.TIF
,FILE81=00000081.TIF
,FILE82=00000082.TIF
,FILE83=00000083.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE84=00000084.TIF
,FILE85=00000085.TIF
,FILE86=00000086.TIF
,FILE87=00000087.TIF
,FILE88=00000088.TIF
,FILE89=00000089.TIF
,FILE90=00000090.TIF
,FILE91=00000091.TIF
,FILE92=00000092.TIF
,FILE93=00000093.TIF
,FILE94=00000094.TIF
,FILE95=00000095.TIF
,FILE96=00000096.TIF
,FILE97=00000097.TIF
,FILE98=00000098.TIF
,FILE99=00000099.TIF
,FILE100=00000100.TIF
,FILE101=00000101.TIF
,FILE102=00000102.TIF
,FILE103=00000103.TIF
,FILE104=00000104.TIF
,FILE105=00000105.TIF
,FILE106=00000106.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE107=00000107.TIF
,FILE108=00000108.TIF
,FILE109=00000109.TIF
,FILE110=00000110.TIF
,FILE111=00000111.TIF
,FILE112=00000112.TIF
,FILE113=00000113.TIF
,FILE114=00000114.TIF
,FILE115=00000115.TIF
,FILE116=00000116.TIF
,FILE117=00000117.TIF
,FILE118=00000118.TIF
,FILE119=00000119.TIF
,FILE120=00000120.TIF
,FILE121=00000121.TIF
,FILE122=00000122.TIF
,FILE123=00000123.TIF
,FILE124=00000124.TIF
,FILE125=00000125.TIF
,FILE126=00000126.TIF
,FILE127=00000127.TIF
,FILE128=00000128.TIF
,FILE129=00000129.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE130=00000130.TIF
,FILE131=00000131.TIF
,FILE132=00000132.TIF
,FILE133=00000133.TIF
,FILE134=00000134.TIF
,FILE135=00000135.TIF
,FILE136=00000136.TIF
,FILE137=00000137.TIF
,FILE138=00000138.TIF
,FILE139=00000139.TIF
,FILE140=00000140.TIF
,FILE141=00000141.TIF
,FILE142=00000142.TIF
,FILE143=00000143.TIF
,FILE144=00000144.TIF
,FILE145=00000145.TIF
,FILE146=00000146.TIF
,FILE147=00000147.TIF
,FILE148=00000148.TIF
,FILE149=00000149.TIF
,FILE150=00000150.TIF
,FILE151=00000151.TIF
,FILE152=00000152.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE153=00000153.TIF
,FILE154=00000154.TIF
,FILE155=00000155.TIF
,FILE156=00000156.TIF
,FILE157=00000157.TIF
,FILE158=00000158.TIF
,FILE159=00000159.TIF
,FILE160=00000160.TIF
,FILE161=00000161.TIF
,FILE162=00000162.TIF
,FILE163=00000163.TIF
,FILE164=00000164.TIF
,FILE165=00000165.TIF
,FILE166=00000166.TIF
,FILE167=00000167.TIF
,FILE168=00000168.TIF
,FILE169=00000169.TIF
,FILE170=00000170.TIF
,FILE171=00000171.TIF
,FILE172=00000172.TIF
,FILE173=00000173.TIF
,FILE174=00000174.TIF
,FILE175=00000175.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE176=00000176.TIF
,FILE177=00000177.TIF
,FILE178=00000178.TIF
,FILE179=00000179.TIF
,FILE180=00000180.TIF
,FILE181=00000181.TIF
,FILE182=00000182.TIF
,FILE183=00000183.TIF
,FILE184=00000184.TIF
,FILE185=00000185.TIF
,FILE186=00000186.TIF
,FILE187=00000187.TIF
,FILE188=00000188.TIF
,FILE189=00000189.TIF
,FILE190=00000190.TIF
,FILE191=00000191.TIF
,FILE192=00000192.TIF
,FILE193=00000193.TIF
,FILE194=00000194.TIF
,FILE195=00000195.TIF
,FILE196=00000196.TIF
,FILE197=00000197.TIF
,FILE198=00000198.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE199=00000199.TIF
,FILE200=00000200.TIF
,FILE201=00000201.TIF
,FILE202=00000202.TIF
,FILE203=00000203.TIF
,FILE204=00000204.TIF
,FILE205=00000205.TIF
,FILE206=00000206.TIF
,FILE207=00000207.TIF
,FILE208=00000208.TIF
,FILE209=00000209.TIF
,FILE210=00000210.TIF
,FILE211=00000211.TIF
,FILE212=00000212.TIF
,FILE213=00000213.TIF
,FILE214=00000214.TIF
,FILE215=00000215.TIF
,FILE216=00000216.TIF
,FILE217=00000217.TIF
,FILE218=00000218.TIF
,FILE219=00000219.TIF
,FILE220=00000220.TIF
,FILE221=00000221.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE222=00000222.TIF
,FILE223=00000223.TIF
,FILE224=00000224.TIF
,FILE225=00000225.TIF
,FILE226=00000226.TIF
,FILE227=00000227.TIF
,FILE228=00000228.TIF
,FILE229=00000229.TIF
,FILE230=00000230.TIF
,FILE231=00000231.TIF
,FILE232=00000232.TIF
,FILE233=00000233.TIF
,FILE234=00000234.TIF
,FILE235=00000235.TIF
,FILE236=00000236.TIF
,FILE237=00000237.TIF
,FILE238=00000238.TIF
,FILE239=00000239.TIF
,FILE240=00000240.TIF
,FILE241=00000241.TIF
,FILE242=00000242.TIF
,FILE243=00000243.TIF
,FILE244=00000244.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE245=00000245.TIF
,FILE246=00000246.TIF
,FILE247=00000247.TIF
,FILE248=00000248.TIF
,FILE249=00000249.TIF
,FILE250=00000250.TIF
,FILE251=00000251.TIF
,FILE252=00000252.TIF
,FILE253=00000253.TIF
,FILE254=00000254.TIF
,FILE255=00000255.TIF
,FILE256=00000256.TIF
,FILE257=00000257.TIF
,FILE258=00000258.TIF
,FILE259=00000259.TIF
,FILE260=00000260.TIF
,FILE261=00000261.TIF
,FILE262=00000262.TIF
,FILE263=00000263.TIF
,FILE264=00000264.TIF
,FILE265=00000265.TIF
,FILE266=00000266.TIF
,FILE267=00000267.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE268=00000268.TIF
,FILE269=00000269.TIF
,FILE270=00000270.TIF
,FILE271=00000271.TIF
,FILE272=00000272.TIF
,FILE273=00000273.TIF
,FILE274=00000274.TIF
,FILE275=00000275.TIF
,FILE276=00000276.TIF
,FILE277=00000277.TIF
,FILE278=00000278.TIF
,FILE279=00000279.TIF
,FILE280=00000280.TIF
,FILE281=00000281.TIF
,FILE282=00000282.TIF
,FILE283=00000283.TIF
,FILE284=00000284.TIF
,FILE285=00000285.TIF
,FILE286=00000286.TIF
,FILE287=00000287.TIF
,FILE288=00000288.TIF
,FILE289=00000289.TIF
,FILE290=00000290.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE291=00000291.TIF
,FILE292=00000292.TIF
,FILE293=00000293.TIF
,FILE294=00000294.TIF
,FILE295=00000295.TIF
,FILE296=00000296.TIF
,FILE297=00000297.TIF
,FILE298=00000298.TIF
,FILE299=00000299.TIF
,FILE300=00000300.TIF
,FILE301=00000301.TIF
,FILE302=00000302.TIF
,FILE303=00000303.TIF
,FILE304=00000304.TIF
,FILE305=00000305.TIF
,FILE306=00000306.TIF
,FILE307=00000307.TIF
,FILE308=00000308.TIF
,FILE309=00000309.TIF
,FILE310=00000310.TIF
,FILE311=00000311.TIF
,FILE312=00000312.TIF
,FILE313=00000313.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE314=00000314.TIF
,FILE315=00000315.TIF
,FILE316=00000316.TIF
,FILE317=00000317.TIF
,FILE318=00000318.TIF
,FILE319=00000319.TIF
,FILE320=00000320.TIF
,FILE321=00000321.TIF
,FILE322=00000322.TIF
,FILE323=00000323.TIF
,FILE324=00000324.TIF
,FILE325=00000325.TIF
,FILE326=00000326.TIF
,FILE327=00000327.TIF
,FILE328=00000328.TIF
,FILE329=00000329.TIF
,FILE330=00000330.TIF
,FILE331=00000331.TIF
,FILE332=00000332.TIF
,FILE333=00000333.TIF
,FILE334=00000334.TIF
,FILE335=00000335.TIF
,FILE336=00000336.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE337=00000337.TIF
,FILE338=00000338.TIF
,FILE339=00000339.TIF
,FILE340=00000340.TIF
,FILE341=00000341.TIF
,FILE342=00000342.TIF
,FILE343=00000343.TIF
,FILE344=00000344.TIF
,FILE345=00000345.TIF
,FILE346=00000346.TIF
,FILE347=00000347.TIF
,FILE348=00000348.TIF
,FILE349=00000349.TIF
,FILE350=00000350.TIF
,FILE351=00000351.TIF
,FILE352=00000352.TIF
,FILE353=00000353.TIF
,FILE354=00000354.TIF
,FILE355=00000355.TIF
,FILE356=00000356.TIF
,FILE357=00000357.TIF
,FILE358=00000358.TIF
,FILE359=00000359.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE360=00000360.TIF
,FILE361=00000361.TIF
,FILE362=00000362.TIF
,FILE363=00000363.TIF
,FILE364=00000364.TIF
,FILE365=00000365.TIF
,FILE366=00000366.TIF
,FILE367=00000367.TIF
,FILE368=00000368.TIF
,FILE369=00000369.TIF
,FILE370=00000370.TIF
,FILE371=00000371.TIF
,FILE372=00000372.TIF
,FILE373=00000373.TIF
,FILE374=00000374.TIF
,FILE375=00000375.TIF
,FILE376=00000376.TIF
,FILE377=00000377.TIF
,FILE378=00000378.TIF
,FILE379=00000379.TIF
,FILE380=00000380.TIF
,FILE381=00000381.TIF
,FILE382=00000382.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE383=00000383.TIF
,FILE384=00000384.TIF
,FILE385=00000385.TIF
,FILE386=00000386.TIF
,FILE387=00000387.TIF
,FILE388=00000388.TIF
,FILE389=00000389.TIF
,FILE390=00000390.TIF
,FILE391=00000391.TIF
,FILE392=00000392.TIF
,FILE393=00000393.TIF
,FILE394=00000394.TIF
,FILE395=00000395.TIF
,FILE396=00000396.TIF
,FILE397=00000397.TIF
,FILE398=00000398.TIF
,FILE399=00000399.TIF
,FILE400=00000400.TIF
,FILE401=00000401.TIF
,FILE402=00000402.TIF
,FILE403=00000403.TIF
,FILE404=00000404.TIF
,FILE405=00000405.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE406=00000406.TIF
,FILE407=00000407.TIF
,FILE408=00000408.TIF
,FILE409=00000409.TIF
,FILE410=00000410.TIF
,FILE411=00000411.TIF
,FILE412=00000412.TIF
,FILE413=00000413.TIF
,FILE414=00000414.TIF
,FILE415=00000415.TIF
,FILE416=00000416.TIF
,FILE417=00000417.TIF
,FILE418=00000418.TIF
,FILE419=00000419.TIF
,FILE420=00000420.TIF
,FILE421=00000421.TIF
,FILE422=00000422.TIF
,FILE423=00000423.TIF
,FILE424=00000424.TIF
,FILE425=00000425.TIF
,FILE426=00000426.TIF
,FILE427=00000427.TIF
,FILE428=00000428.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE429=00000429.TIF
,FILE430=00000430.TIF
,FILE431=00000431.TIF
,FILE432=00000432.TIF
,FILE433=00000433.TIF
,FILE434=00000434.TIF
,FILE435=00000435.TIF
,FILE436=00000436.TIF
,FILE437=00000437.TIF
,FILE438=00000438.TIF
,FILE439=00000439.TIF
,FILE440=00000440.TIF
,FILE441=00000441.TIF
,FILE442=00000442.TIF
,FILE443=00000443.TIF
,FILE444=00000444.TIF
,FILE445=00000445.TIF
,FILE446=00000446.TIF
,FILE447=00000447.TIF
,FILE448=00000448.TIF
,FILE449=00000449.TIF
,FILE450=00000450.TIF
,FILE451=00000451.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE452=00000452.TIF
,FILE453=00000453.TIF
,FILE454=00000454.TIF
,FILE455=00000455.TIF
,FILE456=00000456.TIF
,FILE457=00000457.TIF
,FILE458=00000458.TIF
,FILE459=00000459.TIF
,FILE460=00000460.TIF
,FILE461=00000461.TIF
,FILE462=00000462.TIF
,FILE463=00000463.TIF
,FILE464=00000464.TIF
,FILE465=00000465.TIF
,FILE466=00000466.TIF
,FILE467=00000467.TIF
,FILE468=00000468.TIF
,FILE469=00000469.TIF
,FILE470=00000470.TIF
,FILE471=00000471.TIF
,FILE472=00000472.TIF
,FILE473=00000473.TIF
,FILE474=00000474.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE475=00000475.TIF
,FILE476=00000476.TIF
,FILE477=00000477.TIF
,FILE478=00000478.TIF
,FILE479=00000479.TIF
,FILE480=00000480.TIF
,FILE481=00000481.TIF
,FILE482=00000482.TIF
,FILE483=00000483.TIF
,FILE484=00000484.TIF
,FILE485=00000485.TIF
,FILE486=00000486.TIF
,FILE487=00000487.TIF
,FILE488=00000488.TIF
,FILE489=00000489.TIF
,FILE490=00000490.TIF
,FILE491=00000491.TIF
,FILE492=00000492.TIF
,FILE493=00000493.TIF
,FILE494=00000494.TIF
,FILE495=00000495.TIF
,FILE496=00000496.TIF
,FILE497=00000497.TIF

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection

FILE498=00000498.TIF
,FILE499=00000499.TIF
,FILE500=00000500.TIF
,FILE501=00000501.TIF
,FILE502=00000502.TIF
,FILE503=00000503.TIF
,FILE504=00000504.TIF
,FILE505=00000505.TIF
,FILE506=00000506.TIF
,FILE507=00000507.TIF
,FILE508=00000508.TIF
,FILE509=00000509.TIF
,

CC-0. In Public Domain.Kavikulguru Kalidas Sanskrit University Ramtek Collection